DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

LOT

SAYI **43**
EYLÜL 2016
FİYATI **7 TL**
KKTC FİYATI 7.75TL

İNSAN ANCAK YÜREĞİYLE BAKTIĞI ZAMAN GERÇEĞİ GÖREBİLİR

Aslı Erdoğan - Zülfü Livaneli - Dücane Cündioğlu - Ahmet Mümtaz Taylan - Hakan Günday - Ahmet Aslan - Gökhan Özoğuz
Murat Uyurkulak - Burak Aksak - Tarık Tufan - Yüksel Aksu - Yekta Kopan - Enis Batur - Gündüz Vassaf - Pınar Öğünç - Ali Lidar
Fatih Özgüven - Ertuğrul Mavioğlu - Doğu Yücel - Seray Şahiner - Mehmet Turgut - Hakan Bıçakcı - Haydar Ergülen - Murat Belge
Ercan Mehmet Erdem - Nuray Mert - Can Öz - Cihan Aktaş - Ayhan Sicimoğlu - Semih Kaplanoğlu - Jülide Özçelik - Kemal Sayar
Çınar Oskay - Mehmet Said Aydın - Kemal Varol - Jehan Barbur - Sıddık Akbayır - Işıl Cinmen - Onur Gökşen - Eylem Te - Ercan Uğur
Sinem Sal - Angutyus - Mahir Ünsal Eriş - Sinan Sülün - Erdem Aksakal - Turgut Yüksel - Kemal Selçuk - Birol Tezcan
Murat Aktürk - Ömer Göksel - Sinan Taşcı - Cemil Cahit - Bahadır Mermut - Levent Gönenç - Ali Çetinkaya - Gökçe Erverdi
Tevfik Merkut - Şenol Bezci - Kadir Erten - Rewhat - Nurhak Kaya

ISSN 1308-450-X

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

HAYAT VARILACAK YER DEĞİL, YOLCULUĞUN KENDİSİDİR.

Elveda Berlin

Goodbye Berlin

BİR

FATİH AKIN

FİLMİ

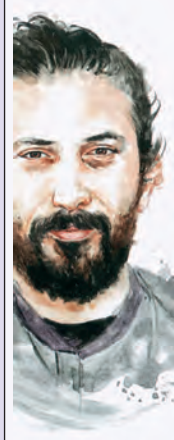

WOLFGANG HERRNDORF'UN ÇOK SATAN ROMANINDAN UYARLANMIŞTIR

LAGO FILM STUDIOCANAL BR ARD Degeto rbb NDR medienboard FFA amazon DOLBY ATMOS german films fabula

30 EYLÜL 2016

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ALİ LİDAR

KÜÇÜK PRENS ÖLÜR MÜ HİÇ?

Büyümenin aslında ne kadar boktan bir şey olduğunu, büyürken masumiyetimizi nasıl kaybettiğimizi, adına yetişkin kaygısı dediğimiz pek çok kepazeliğin aslında birer kaybediş olduğunu zarifçe yüzümüze vurur sevgili küçük dostum.

İnsanların hayatında önemli kırılma noktaları olur. Bu kırılma noktalarında bazen başka bir insan, bazen acı veya tatlı bir olay, bir film, bir şarkı, bir kitap baş rol oynar. Benim kişisel tarihimin en önemli kırılma noktalarından birinde sarışın, mavi gözlü ve başka bir gezegenden dünyamıza misafir olan koca yürekli bir çocuk var.

Küçük Prens...

A. De Saint Exupery Küçük Prens'i yazmayı bitirip yayıncıya teslim ettiğinde olacakların farkında değildi muhtemelen. O, kendi hayal kırıklıklarını, küçük yaşta kaybettiği kardeşinin acısını, çocuklara karşı duyduğu müthiş saygıyı ve sevgiyi anlatmak istemiş; küçüklerin de, büyüklerin de okuyup anlayabilecekleri bir kitap yazmıştı. Sonra olup bitenler ise yaklaşık yetmiş yıldır benim ve benim gibi milyonlarca çocuğun kalplerinin derinliklerinde gizli.

Büyümenin aslında ne kadar boktan bir şey olduğunu, büyürken masumiyetimizi nasıl kaybettiğimizi, adına yetişkin kaygısı dediğimiz pek çok kepazeliğin aslında birer kaybediş olduğunu zarifçe yüzümüze vurur sevgili küçük dostum. Gülüyle beraber yaşadığı küçücük gezegeninde sıkılan, gezegenine sığamayan ve bir göçmen kuş sürüsünün ardı sıra takılıp yeni yerler, insanlar aramaya başlayan Küçük Prens daha yolun başında ilk dersi verir hepimize. Gül önemlidir. Gül bazen annemiz, bazen ilk sevgilimiz, bazen ülkemizdir. Yanındayken kıymetini bilemediğimiz, ancak geride bırakınca aslında neyi yitirdiğimizi anladığımız en kıymetlimizdir. Küçük Prens de en kıymetlisini, gülünü ardında bırakıp atılır macerasına...

"Küçük Prens daha yolun başında ilk dersi verir hepimize. Gül önemlidir. Gül bazen annemiz, bazen ilk sevgilimiz, bazen ülkemizdir."

Uzun yolculuğu boyunca pek çok gezegene düşer yolu. Ve o gezegenlerde pek çok yetişkinle karşılaşır. Bir kralla, kendini beğenmiş bir adamla, bir ayyaşla, iş adamıyla, fenerciyle, coğrafyacıyla, pilotla, tilkiyle, yılanla...

Bu aslında bir tür metafizik yolculuktur ve Küçük Prens bize farklı farklı yetişkinleri anlatır gibi yaparken tek bir yetişkini, bizi anlatır. Bizi bize anlatır.

Yetişkinler coğrafyasının sıkıcı çölüne hoş geldiniz!

Tarif ettiği ve hikâyelerini anlattığı pek çok kişi aslında tek bir kişidir. Kral, güç ve otorite tutkumuzun bizi nasıl delirttiğini; ayyaş, bazen nasıl da yaşamanın kolayına kaçıverdiğimizi; fenerci, talimat denilen zımbırtılara hiç sorgulamadan körü körüne uyarak kendimizi nasıl köleleştirdiğimizi; iş adamı, sayılara takılıp kalarak etrafımızdaki güzellikleri nasıl da ıskaladığımızı...

Bana kalırsa hepsi aynı. Masum bir çocuktan kirli bir yetişkine doğru ilerlerken aslında neye döndüğümüzü anlatır Küçük Prens. Ve şöyle der bizlere; "Gözler her zaman gerçeği göremez. İnsan, gerçeğin mayasını ancak kalbiyle bakarsa görebilir"

Belki fazla iddialı olacak ama bir fikrim, daha doğrusu bir hayalim var.

Irk, dil, din ayırt etmeksizin -ki çocuklar böyle şeyleri zaten umursamazlar- dünyanın bütün çocuklarına Küçük Prens'i okutabilmek... Eminim ki kişisel hırs ve çıkarları için başkalarının hayatlarını cehenneme çeviren, bombalar patlatıp masumların kanını döken, yönetmek için, iktidar için kalplerini ve vicdanlarını karartan büyüklerin yolu küçükken Küçük Prens'le kesişseydi ve gerçeğin mayasına kalpleriyle ulaşabileceklerini öğrenselerdi şu an bambaşka bir dünyada yaşıyor olurduk.

Bir dostluk ve empati manifestosudur Küçük Prens. Mali'de konuşulan yerel bir dil var. Bambara dili diye geçiyor, duydunuz mu bilmem? İşte o dildeki baskısı (Masadenin diye çevirmişler) elime geçtiğinde kapağa bakmış ve çok şaşırmıştım. Çünkü Küçük Prens'i ilk kez bir siyahi olarak görüyordum. Kitabı hediye eden dostuma sordum neden böyle diye. "Bilmem," dedi, "o dili konuşan çocuklar belki de hiç beyaz insan görmemişlerdir de o yüzden."

Ne önemi var?

O zaman bir kez daha anladım böyle şeyleri sadece büyüklerin sorun edeceğini. Çocuğun siyahisi, çekik gözlüsü, şusu busu olur mu hiç, der gibi bakıyordu kapaktaki resim bana. Dünyanın bütün çocukları kardeş diyorsan kapağa baktığın zaman ten rengimi değil hiç değişmeyen ruhumu görürdün der gibi!

Benzer şaşkınlığı Braille alfabesinde (görme engelliler için hazırlanmış alfabe) Küçük Prens'le karşılaştığım zaman da yaşamıştım. Kitabın kabartmalarında parmaklarımı gezdirirken acaba resimleri nasıl algılıyorlar ki diye düşündüm başta. Zor gibi gelmişti çünkü o an. Yıllar önce dersine girdiğim, şu an avukatlık yapan görme engelli eski bir öğrencim var. Açıp telefonu ona sordum, parmaklarla resmi görmek nasıl mümkün oluyor diye. Nereden aklıma geldiğini sordu, ben de durumu anlattım. Gülerek hiç unutmayacağım şu sözleri söyledi bana. "Hocam kitabı bir daha okuyun bence. Orada gerçekten görmek denilen şeyin gözle alakasının olmadığını anlatmıyor mu Küçük Prens?"

Yine utanmıştım. Biraz lafı geveleyip kapattım telefonu. Göz de, parmak da vesile; asıl gören, gördüren yürek değil mi?

Finalde, gülüne dönmek isteyen fakat bedeni artık ağır geleceği için dönüş yolculuğunu bedeni olmadan yapmak zorunda olan Küçük Prens meramını anlatmaya çalışır pilota. Fakat pilot da nihayetinde bir yetişkindir ve anlayamaz onu. Öldüğünü zanneder. Ne büyük yanlış. Küçük Prens ölür mü hiç? Öyle olsa biz büyümemek için direnen milyonlarca çocuk, neden ona mütemadiyen zarfsız kuşlar gönderelim?

Pilot, Küçük Prens'in hikâyesini neden bizimle paylaşmak istediğini şu kelimelerle açıklar.

"Onu anlatmaya çalışmam unutmak istemeyişimdendir. İnsanın arkadaşını unutması ne acı. Kaldı ki arkadaşı olan kaç kişi var içimizde?"

Sahi gerçekten de, gerçek birer arkadaşı olan kaç kişi var içimizde?

Evet, büyükler gerçekten de çok tuhaflar. Kitabı özümseyemeden okuyan pek çok yetişkinin aklında sadece su soru kalıyor. "Koyun çiçeği yedi mi?" O halde ben de size soruyorum sevgili dostlarım. Her şeyi bir kenara bırakın, gözlerinizi kapatın ve kalbinizle cevap verin. Sizce koyun gerçekten çiçeği yedi mi?

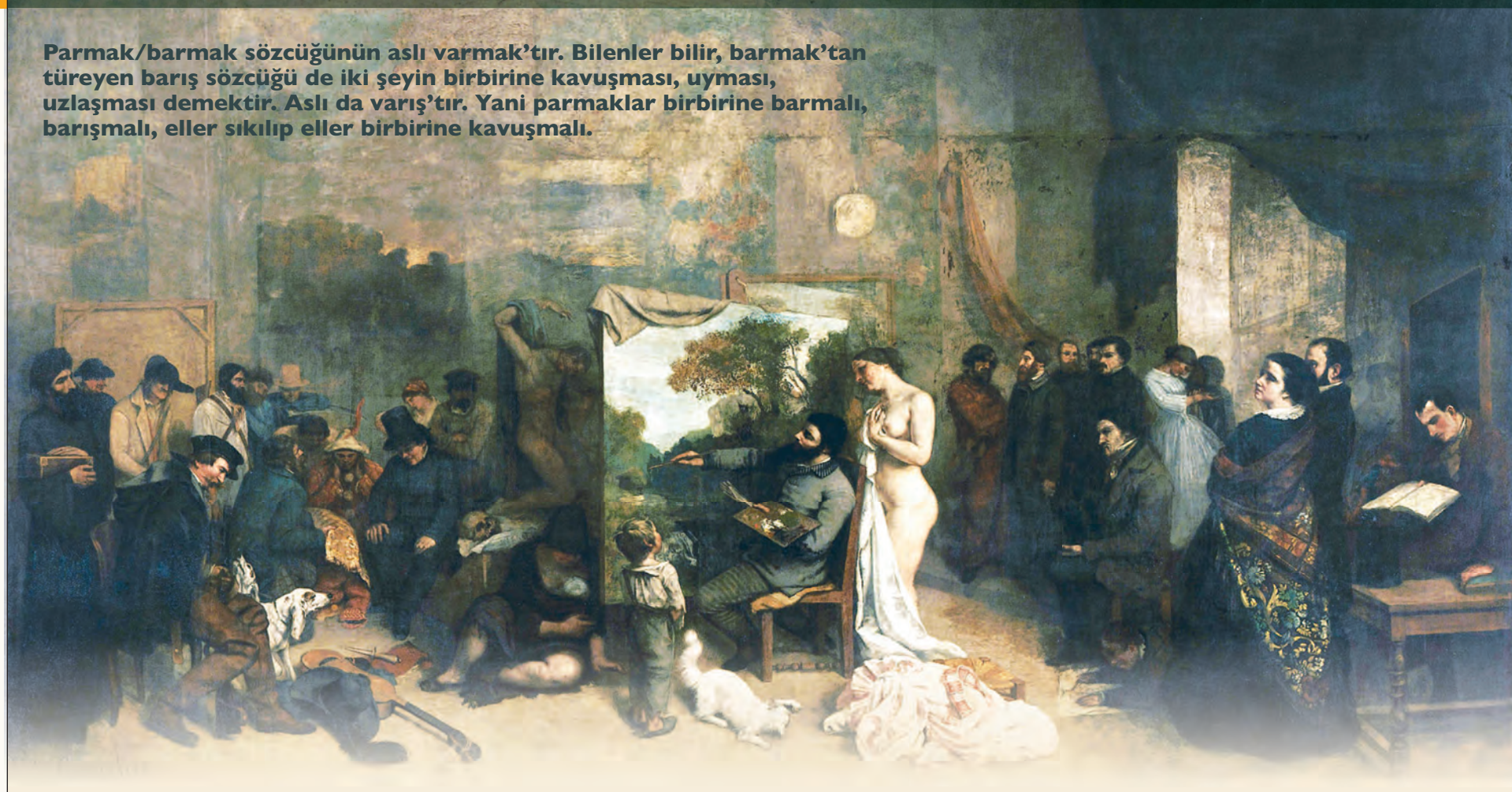

İllüstrasyon: Aykut Aydoğdu

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

DÜCANE CÜNDİOĞLU

Courbet, "Sanatçının Atölyesi"

Parmak/barmak sözcüğünün aslı varmak'tır. Bilenler bilir, barmak'tan türeyen barış sözcüğü de iki şeyin birbirine kavuşması, uyması, uzlaşması demektir. Aslı da varış'tır. Yani parmaklar birbirine barmalı, barışmalı, eller sıkılıp eller birbirine kavuşmalı.

ABARTIRIM SENİ SENDEN

"Ben hiç melek görmedim, gösterin çizeyim" der ünlü Fransız ressam Gustave Courbet. Bu sözüyle katı gerçekçiliğini temellendirdiğini düşünür "**L'Origine du monde**"un ressamı. Kendince.
Sanki resmederken gerçekten de gerçeği resmediyormuş gibi.
Resmetmiş gibi.
"**Sanatçının Atölyesi**"nde.
"**Alemin Menşei**"nde.
Courbet kendi meleklerini çizdi oysa.
Gördüklerini. Görebildiklerini.
"**Taş Kırıcıları**"nı.

* * *

Sanatçılar veya düşünürler, ulaşabildikleri son noktada dahî gerçeğin **ne tarafını**, daha da önemlisi **ne kadarını** görebilir ve(ya) gösterebilirler?
Evet, ne tarafı ve ne kadarı gösterilebilir gerçeğin?
Ancak görülebildiği tarafı ve görülebildiği kadarı.
Yani en çok bir tarafı ve bir mikdarı.
Sanatın ve düşüncenin kaderi, **taraf** ve **kadar**'ın sınırları içinde hareket etmek, olanaklı olduğu ölçüde bu sınırları hem de gidebilecekleri en uç noktaya değin zorlamaktır.
Abartmak yani.

* * *

Yüksek düşünce ve sanatın özü, Aristo'dan bu yana tekrarlandığı gibi hiç de **mimetik** değildir.
Gerçek, hiçbir surette kendi olağan sınırları içinde görülemez ki gösterilebilsin.
Büyütme zorunludur. Abartma. Gerçeği eteklerinden çekip genişletme.
Nereye kadar?
Gidebildiği yere kadar!
Mimesis, sığ zekâların avuntusu. Mukallidlerin. Görüneni bir gerdanlık (kılâde) gibi boyunlarına geçiren taklitçilerin.
Taklid'deki **kılâde**'yi göremeyenlerin.

* * *

Gerçeğin, hatta bazen gerçekliğin **taraf** ve **kadar** sözcükleriyle ilişkilendirilmek suretiyle anlatılması, böyle bir anlatım zorunluluğunun ortaya çıkması, gerçeğin doğası gereği.
Tecessüm etmiş, yani bir cisme, bir bedene, bir heykele dönüşmüş olan gerçekliğin elbette boyutları olmak zorunda. Kendine özgü boyutları: eni, boyu ve derinliği, bir hacmi.
Hâl böyle olunca, işin içine **taraf** da, **mikdar** da girmek zorunda.
Nicelik yani. Ölçülebilir ve sayılabilir olan. Hesap.
Gerçek ölçülebilir olduğu sürece, gerçeğin ancak **bir tarafını** ve **bir mikdarını** görmek ve göstermek zorundadır düşünürler ve sanatçılar. Üstelik her defasında gerçeğin bir tarafından ve bir mikdarından bahsettiklerini de farketmek boyunlarının borcu.

Hakikatin boyutları olmaz. Ne hacmi, ne eni, boyu ve derinliği vardır hakikatin. Ölçülemez. Hesaplanamaz. Niceliğe indirgenemez. Sadece kavranır. Bir bütün olarak yaşanır.

* * *

Peki gerçeklik?
Hakikat?
Hakikatin boyutları olmaz. Ne hacmi, ne eni, boyu ve derinliği vardır hakikatin. Ölçülemez. Hesaplanamaz. Niceliğe indirgenemez. Sadece kavranır. Bir bütün olarak yaşanır. Bir anda. Bir defada.
Elinize mezura, pergel, gönye almanıza gerek yok bu yüzden. Muhayyilenizden yardım isteyin bir tek. Hayal edin, tahayyül edin, muhayyilenizi zorlayın, düşleyin, aynanın arkasına geçmeye çalışın. Perdenin arkasındakini görmeyi deneyin. Perdelerin arkasındakini. Kendinizin. Gerçeğin arkasındakini. Abartın gerçeği son sınırlarına kadar. Hakikati buluncaya kadar. Hiç değilse Nesimî kadar.

Mende sığar iki cihan,
ben bu cihana sığmazam
Gevher-i lâ mekân menem,
kevn ü mekâna sığmazam

* * *

Abartı karşılığında eskiden **mübalâğa** sözcüğü kullanılırdı. Mübalâğa'nın kökünde, kökeninde er(dir)mek, ulaş(tır)mak mânâsı vardır. Sözlükler ne kadar susarsa sussun, **abartma**nın da öyle.
'Apar(t)mak' sözcüğüyle akraba olduğundan niçin kuşkulanalım?
"A-parmak", en son tahlilde **alıp parmak**, yani **alıp götürmek** demektir. Alıp kaçırmak. Uçurmak.
Nitekim **parmak/barmak** sözcüğünün aslı **varmak**'tır. Bilenler bilir, **barmak**'tan türeyen **barış** sözcüğü de iki şeyin birbirine kavuşması, uyması, uzlaşması demektir. Aslı da **varış**'tır. Yani parmaklar birbirine barmalı, barışmalı, eller sıkılıp eller birbirine kavuşmalı.
Gerçeğe değen parmaklarınız gerçekliğe de uzanmalı. Hakikate.

* * *

Hakikati avucunuzun içine alamazsınız. Ona ancak parmaklarınızı değdirebilirsiniz. Parmaklarınızın uçlarını. Parmak uçlarınızı.
Abartmalısınız o halde, gerçeğin sınırlarını son kerteye değin zorlamalısınız. Gittiği gidebildiği yere kadar. Parmak uçlarınızın değebildiği yere kadar.
O'na kadar. Zatına kadar.
Hüsn-i cemali, size sizi unutturana kadar.

* * *

Söz Nesimî'ye değdi madem, Nesimî'de erisin:

Menim nem var bu tende, can ânındır
Ki cane kim kıyar, canan ânındır

Ne yaman çelişki değil mi, sevgilinin sizi sizden geçiren o hüsn-i cemali dahî bir abartının eseri.
Kendi eseri.
Tanrının eseri.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

BURAK AKSAK

Hata yapmak, en büyük lüksüdür insanın. Aynı hatayı tekrar yapmadıkça sorun yok. Fazla da lükse kaçmamak lazım.

ÇIKMAZ SOKAK

"Şşş! Çok konuşma. Fikirlerini kendine sakla. Kalabalık sevmez, sesini fazla çıkaranı. Duymak istediklerini söylemezsen aforoz ederler seni. Ya onların istediği şeyleri söyle ya da sus."

Oysa kalabalığa karışmak için çıkmıştı bu yola. Yıllarca dört duvarın arasına sıkışıp kalmıştı. İnsanlardan uzak, sokağı bilmeden, hayatı sadece okuduklarıyla anlamaya çalışmıştı. Dışarıda olanları evinin penceresinden aşağı bakarak yorumlamaya çalışmıştı. Hayata karışmadan geçip giden ömür tazeliğini koruyamadan çürümeye, insanlara dokunmadan kurulan düşüncelerse örümcek ağlarıyla kaplanmaya başlar. Bunun farkına varmış ve oturduğu yerden olan biteni seyretmek yerine, hayallerinin peşinden koşmak için sokaklara vurmuştu kendini. Ama çok geçmeden her köşe başının tutulduğunu fark etti. Üç kişi bir araya gelip kendi grubunu kurmuş, dördüncü bir kişiyi aralarına almaz olmuşlardı. Okeye bile dördüncü lazımken, yabancı birini aralarına almak istemiyorlardı. Köşe başlarını işgal etmektense, hep beraber aynı sokağın tadını çıkarabileceklerini anlatmaya çalıştı. Anlamadılar. Küfürler yağdırıp, kavga ettikleri insanların aslında kendilerinden farklı olmadığını açıklamaya çalıştı. Dinlemediler. Sokağın iki ucuna taşlardan kale direkleri yapıp çift kale maça çağırdı. Oynamadılar. Bir araya gelmemeye, küçük gruplar halinde yalnız kalmaya kararlıydılar. Fikirlerini önemsemiyorlar, söylediklerini dinlemiyorlar, onu görmezden geliyorlardı. Hepsinin tek isteği onaylanmaktı. Düşündükleri şeylerin altına imza atmasını bekliyorlardı o kadar. Çaresiz, herkesi dinledi. Anlamaya çalıştı. Konuşacak oldu, susturdular. Karşı çıkacak oldu, bastırdılar. Anlattıklarını onaylamayınca küfrettiler, yuhaladılar, kovaladılar.

İnsanlar çok konuşuyordu. Herkes tutamayacağı sözler veriyordu. Hepsine inandı. Kimse sözünü tutmadı. Emeğinin karşılığını vermedi. Yine de onlardan hiçbir zaman umudunu kesmedi. Hata yapmak, en büyük lüksüdür insanın. Aynı hatayı tekrar yapmadıkça sorun yok. Fazla da lükse kaçmamak lazım. Fazla lükse kaçmadan hatalar yaptı. Yaptığı hatalardan dersler aldı. Hata yapanlardan özür bekledi. "Farkında değildim ya" laflarıyla geçiştirildi. Özür dilemek zor geliyordu insanlara. Oysa farkında olmadan yapılan şeyler insanın kişiliğini belirler. Kişiliksiz insanlardan uzak durmaya çalıştı. İnsanları bir araya getirebilmek için yapmadığı kalmadı. Onları anlamaya çalışmaktan yoruldu. Elinde bir benzinle sokağın ortasına oturdu. Köşe başlarını işgal etmiş tüm gruplar etrafına toplandı. Bidonu başından aşağı boşalttı, kendini ateşe verdi. Son gördüğü görüntü herkesin bir arada olduğuydu. Mutlu oldu. Alevlerin arasından son bir kez gülümsedi. Gülüşü kül oldu, yangın söndü. Kalabalık dağıldı, herkes yine kendi köşesine çekildi. İnsanlık için kendini yaktı ama kimsenin umurunda olmadı. Hiçbir şey değişmedi, adam yandığıyla kaldı.

"Şşş! Çok konuşma. Fikirlerini kendine sakla. Kalabalık sevmez, sesini fazla çıkaranı. Duymak istediklerini söylemezsen aforoz ederler seni. Ya onların istediği şeyleri söyle ya da sus."

Tamam, susmasına susalım da, hâlâ beş yaşındaki çocuğun ölüm haberi kadar anlamsız ve acımasız bu dünya.

"Şşş! Çok konuşma. Fikirlerini kendine sakla. Ya onların istediği şeyleri söyle ya da sus." Tamam, susmasına susalım da, hâlâ beş yaşındaki çocuğun ölüm haberi kadar anlamsız ve acımasız bu dünya.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SİCCİN

Epigramlar

I

Duydum ki köpek besliyormuşsun evde,
sevdiğimden değil demişsin açık yüreklilikle
ortak tanıdığımız birine: Sadık olduğu
için tercih ettim. Aklım ermez hiç böyle
genellemelere: Baksana itin önde gelenisin,
oysa sana en son yakıştırılacak sıfat sadık.

II

Bâtıl itikâdım yoktur pek demişsin
Verdiğin röportajda: Sadece göktaşından
Korkarım. Boşversenemîrim, cümle
Âlem biliyor ki asıl korkun musalla taşı.

III

Sağda solda gerine gerine dolaşıyormuşsun, kabararak
'nasıl geçirdim herife ama' diye böbürleniyormuşsun.
Beni kızıştırmak umuduyla aktarıyorlar halini,
dedim ki bir tanesine: "Doğrudur arkamdan yumruk
salladığı, tutalım ki eşek tepti beni, olacak mıydım
davacı?". DiogenesLaertius aktarır Sokrates'in
bu sözünü, dolayısıyla orijinal buluş değil benimkisi.
Kaldı ki bayılırım eşşeklere, bilir cümle âlem,
yakıştıramam hiçbirine senin özelliklerini:
Öküzün tekisin, bıraktım kendini boğa sanasın,
Çayırını paylaştığın inek bile boynuzluyormuş seni.

IV

Başlangıçta küçük bir kutuydu televizyon,
yavaş yavaş büyüyedursun arkasındaki
kambur da büyüdü, sanmıştık ki içine
bunca hıyar, eçhel, gabi sığsın diyedir,
değilmiş: Şimdi yamyassı dev ekranlar,
meğer dipsiz kuyuymuş: Her türlü sığlığa,
hödüklüğe, zırvaya dipsiz dibine dek açık,
vizyon sıfırdan sıfırın altına düşerken
geriye yalnızca işin telesi kalmış.

V

Ortalığı savaş alanına çevirdiğin yetmiyor
Nobel barış ödülüne aday gösterilmedin diye
utanmadan yağıp esiyorsun mikrofondan,
Sen en iyisi Lebon pastanesine bir uğra.

VI

Sen göt solucanı, sen Tufeylî,
bok böceği, lâğım faresi,
sen zehirli yarasa —
söylüyorlardı polyglotte diye,
doğruymuş meğer.

VII

Bir çuval dolusu incir
vermişler sana, nedense
ertesi gün, dopdolu, çuvalı
iade etmişsin, nedense
içinden incir çıkmamış.

VIII

Yunanistan'ın haline bakıyorum da,
belli ki eski Yunan tanrıları orada
oturmuyorlar artık: Vergi borcundan
dolayı Zeus bile Lüksemburg'a taşınmış,
LedaHolywood'da iş arıyormuş,
oğulları kızları dağılmış yerkürenin
dörtbir yanına, izleri kaybolmuş,
bir tek Saturne'ün adresi belliymiş,
uzağa gitmemiş o, gelip komşusunun
başına musallat olmuş.

IX

Akademisyen, teorisyen
kanaat önderi, küratör,
feylesof, siyaset bilimci —
herşeysin, hepsi, fazlası,
biri olsun olamamışsın.
patlamış ampul ne kadar
ışık saçarsa, dibi delik
şişe ne kadar dolabilirse,
koftirik ve kıçıkırık
anıt-aydınsın vesselâm.

ENİS BATUR

MURAT UYURKULAK

Banksy

Mesele tek bir darbeye değil, her tür darbeye karşı çıkabilmekte... Mesele hepimizin aynı kasvetli, döküük, dandik gemide batışa doğru sürüklendiğimizi ve filikanın sadece birilerinin elinin altında olduğunu görebilmekte...

BURAYA BAKIN, BURAYA!

Çok anlatılır, filmleri çekilmiştir, kitapları yazılmıştır... Çanakkale Savaşı'nda, çatışmalar kesildiğinde siperlerde birbirinin söylediği şarkılara türkülere kulak kesilen askerlerden söz ederler... Birbirlerine çikolata sigara falan atarlar... Küfürleşirler, şakalaşırlar, sonra sabah olur, tetikler çalışır, şarkısını gözleri dolu dolu dinlediği adamı öldürür... O meşhur, havada birbirine geçip kaynamış iki mermi görüntüsü hem acımasız bir savaşın, hem savaşın anlamsızlığının simgesidir...

Yine Birinci Dünya Savaşı'dır: Alman ve Fransız askerleri Noel gecesi siperlerinden çıkıp birlikte kutlama yaparlar, futbol oynarlar, maçı 5-4 Almanlar kazanmış diye rivayet edilir, bir rivayete göre o gün öyle kaynaşırlar ki birbirleriyle, karşı taraf ölmesin diye gelen takviye birlikleri yanıltan, yanlış istihbarat veren askerler olur... Diğer taraftakilerin kaçmaya zamanları kalsın da kurtulsunlar diye... İnsanlığın fıtratında sadece savaşın değil, barışın da olduğuna dair pek az cesaret verici örneklerdir bunlar... Birbirinin yaralısını sırtında taşıyanlar, diğerinin ölüsünü başka bir dinin geleneklerini öğrenip gömmeye gayret edenler, "düşmanının" cebinde bulduğu aşk mektubunu ne yapıp edip muhatabına ulaştırmak için didinenler...

Modern savaşlarda, binlerce esir askerin, savaşın acımazlığı dahilinde, kör faşizmle veya kaynakların "güya" o anki yetersizliği sebebiyle, her tür uluslararası anlaşmanın ihlaliyle öldürüldüğü örnekler çoktur ama savaşı bir anda anlamsızlaştırıveren yukarıdaki gibi hikâyeler de mümkün olmuştur... İnsanın insan olmaktan vazgeçmesi ne kadar kolaysa, o kadar da zordur çünkü... Bir tarafında bir katil, diğer tarafında bir aziz taşıyandır insan, yeri geldiğinde düşmanını koruyan, yeri geldiğinde sevdiğini öldürendir...

"Modern" olmayan, olamayacak olan, uluslararası hukukun esamisinin hiç okunmadığı tek savaş, iç savaştır... Komşunun komşuyla, kardeşin kardeşle, millet denen o hayali, o tekinsiz topluluğun kendisiyle karşı karşıya geldiği lanetin adıdır... Ve her daim bir gerekçesi vardır... Birisinin çok konuşması, çok susması; çok giyinmesi, çok soyunması; çok keyifli, çok keyifsiz olması, her neyse artık... Bazen işler öyle bir noktaya gelir ki, her şey birilerini boğazlamanın gerekçesi olabilir...

Bir tarafında bir katil, diğer tarafında bir aziz taşıyandır insan, yeri geldiğinde düşmanını koruyan, yeri geldiğinde sevdiğini öldürendir...

Ama bazen de öyle bir an gelir ki, hayatın boyu, tarihin boyu görmediğin, algılamadığın, bilmediğin acılara aşina olma fırsatı yakalarsın... Büyük bir kardeşliğin eşiğidir o, bir kutlu barışın ilk cümlesidir... Yaşı büyütülüp asılan çocukların, işkencehanelerde kırılmış nesillerin, bodrumlarda yakılmış insanların sırrına varabilirsin... Bir köprünün üzerinde silahsız insanlara silah sıkanların nasıl kanlı bir geleneğin şuuruyla, güveniyle, pervasızlığıyla hareket ettiğini anlayabilirsin... Yoksul erlerin sırtına kemeri savururken, gencecik suratlarına tekmeyi indirirken, senin de vaktiyle o erin yerinde olduğunu bir an durup hatırlayabilirsin...

Hepimizin anlatacak acısı var şimdi... O acıların müsebbibinin kim olduğuna dair de bir gıdım vukufumuz olmalı... Tepelerde yürütülen pazarlıkların bizi oradan oraya savuran, birbirimizin canına kast etmemize yol açan kirine, pisliğine dair biraz olsun sezgimiz olmalı...

O tepedekilerin umurunda değiliz... Neye inandığımız, nasıl yaşadığımız, kasalarındaki paralardan, borsadaki hisselerinden daha önemli değil... Onlar bir yolunu bulur, gerekirse her tür darbeyi yaparlar, her numarayı çevirirler... Asla bilelim istemezler, o mahalledekinin canavar, şu mahalledekinin günahkâr olmadığını... Biz öldükçe onlar yaşar çünkü... Onlar idam eder, biz ağlarız çünkü...

Mesele tek bir darbeye değil, darbelere karşı çıkabilmekte... Mesele hepimizin aynı kasvetli, döküük, dandik gemide batışa doğru sürüklendiğimizi ve filikanın sadece birilerinin elinin altında olduğunu görebilmekte... Mesele türlü çeşit katil istihdam edip ölümlerden ölüm beğendirenlerin bize hayatı, dünyayı, umuru, kâmı, neşeyi, mutluluğu, sevinci fazla lüks gördüğünü anlayabilmekte...

Buraya bakın, buraya! Burada haysiyetiyle, alnının teriyle, duasıyla, dansıyla, aşkıyla, çocuklarıyla, eşit, başı dik, kardeşçe yaşamak isteyen koskoca bir halk var... Seçme katillerinizle, darbeci manyaklarınızla, katliamcı faşistlerinizle ne yaparsanız yapın, biz kazanacağız, barış kazanacak!"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

OT SÖZLÜK

Çocuk

Birçokları kendi çocuğu olmadığı sürece bütün çocukları "öldürülebilir nesneler" olarak görüyor. Devletler, hükümetler, ordular, terör örgütleri durmadan çocuk öldürüyor. Ne çok isterdim tek bir çocuğun ahının koskoca devletleri tuzla buz etmesini, orduları bozmasını, ölüm kusan savaş uçaklarını düşürmesini. Ama elimizden bir şey gelmiyor. Kahrolarak yaşıyoruz. Benim tek pusulam vicdandır. Vicdanı olmayan her insan Nazi'dir.

Zülfü Livaneli

Aşk

Aşk değil midir, nihai ismimizi koyup bizi kendimize hamile bırakan, kendi kendimizi doğurmamızı sağlayan ve ortaya çıkan bebeği önce mucize sonra hilkati garip veya tam tersi kılan?

Murat Uyurkulak

İnsan

İnsan, insan olmaya geliyor dünyaya. Kesinlikle bir tercihi yok. Hiçbir şeyi seçmeden de gömülüyor toprağa. Yerin iki metre altındayken de bin bir böceğe lunapark oluyor daha önce bin bir dudağın öptüğü bedeni...

Hakan Günday

İlişki

Orta oda ışığını açıp evde biri var süsü vererek dışarı çıkmak.

Sinem Sal

Gaddarlık

Gaddarın suçu zulmettiğinde araması yüzsüzlük mü kendini bilmezlik mi kolay kolay anlaşılmıyor...

Seray Şahiner

Beklemek

Beklemenin, insanın ruhunda yarattığı besleyici hareketi diri tutan bir boyutu olduğuna inanırım öteden beri.

Enis Batur

Köpek

Sırılsıklam olmuş bir köpek geçti yoldan. Bir ara durup bana baktı. Arka ayağıyla kulağını kaşıyıp devam etti hayatına. Hiçbir zaman o kadar özgür davranamayacağımı düşündüm. İnsanım ben çünkü. Her gün giyinmek, her gece soyunmak zorunda olan bir insan.

Yekta Kopan

Sabah

Bazı sabahlar aslında sabah olmuyor. Biz sadece saatlere bakarak o vakte sabah diyoruz ama gerçekte sabah değil. Sabah demek, içinde hiç olmazsa küçücük bir umut barındıran zaman demektir. Umut yoksa da heves vardır. İkisi de yoksa o vaktin adına neden sabah diyelim, gecenin devamı deyip geçeriz...

Tarık Tufan

Yafta

Çoğumuz, daha bir seçim bile yapmadan önce belli bir tarafın üyesi olup çıkarız. Daha doğrusu, önce birtakım kimlikleri benimseyip, sonra da bunları birer seçimmiş gibi rasyonalize ederiz. Daha doğuştan bize yafta gibi yapıştırılan adlarımızla yaşama başlarız. Din, ideoloji, takım taraftarlığı gibi şeyler de, içinde büyüdüğümüz ailenin, toplumsal ve fiziksel çevrenin bir fonksiyonu olarak yakamıza yapıştırılır.

Gündüz Vassaf

Haklılık

Yormuyor mu sizi de kaldırım taşı ağırlığında bir beddua gibi, boynunuzda taşıdığınız, kibiri gölgesini aşmış bu müstehcen haklılığınız?

Ahmet Mümtaz Taylan

Gün Gelecek

Zordur, gözünü kan bürümüş zalimlerin olduğu bir dünyada umudunu yitirmeden yaşayabilmek. "Gün gelecek" dersin, güngelecekgüngelecekgünge...

Burak Aksak

Haksızlık

Piyango gibidir. Bugün başkasına yapıldığında susarsan, yarın sana da çıkabilir.

Nermin Yıldırım

Tıraş

Tıraş olmak ne garip şey, her seferinde altından gençliğin çıkacak gibi kendi yüzünü kazıyorsun, fakat yine, biraz daha yaşlanmış halin kalıyor eline. Aynadan bakıyor sana öyle geçkin, yorgun...

Mahir Ünsal Eriş

Darbe

Konsantre faşizm.

Ayça Örer

Olmak İstenilen Yer

Gerçek olan tek şey var; şu an burada olmak zorunda olduğum için olmak istediğim yerde olamıyorum ve bir gün burada olmak zorunda kalmadığımda olmak istediğim yerde olacağım. Bedenimle ya da ruhumla.

Ali Lidar

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

YEKTA KOPAN

İllüstrasyon: Ece Zeber

AyKo

AyKo ne demek baba?" derdim, Göl Evi'ne her gidişimizde. "AyKo işte," derdi, "AyKo, varilin adı...

Babam tuhaf adamdı. Çok az konuşur, konuştuğunda delilikle dahilik arasında bir coğrafyadan getirdiği cümleleri sunardı çevresindekilere. Gerçi bu dahilik yakıştırması, babamın o gizemli haline vurgun az sayıdaki hayranının, bitmeyen sabuklamalarına ördüğü bir kılıftı bana göre. Deli saçması demek daha doğru olurdu sözlerine, zaten ben de yapıştırma dahiliğindense içten deliliğini seviyordum.

Her dediğini övenler orkestrasının baş kemancısı ablama çok güvenirdi. Hem ne de olsa, ilk göz ağrısıydı ablam, gölgesi evimizden hiç eksik olmayan Sevim Hanım'ın kızıydı. Oysa ben, adının anılması bile yasak olan bir kadının oğlu olmamın yanı sıra, babasının sözlerini ciddiye almayanlar partisinin kurucu üyesi olarak güvensiz bakışlarının doğal hedefiydim.

Kalabalık aile yemeklerinde, göz göze gelirdik bazen. Masanın başında, altı özel minderli sandalyesine oturur, bağa gözlüklerinin üstüne düşen kaşlarını çatarak konuşulanları dinlerdi. Ne zaman lafa girmek için ağzımı açsam, kuru bir öksürükle susturdu hemen. Gençliğe adım attığım yıllarda bir oyun olmuştu bu durum benim için, sırf o kuru öksürüğü duymak için konuşacakmış gibi ağzımı açar, boşluğu çekerdim ciğerlerime. O zamanlar anlamıştım, karşı çıkmanın en iyi yolunun derin bir nefes almak olduğunu.

Göl Evi'ne giden yolun başına koca bir varil yerleştirmek fikri de babamın tuhaflıklarındandı. Nereden bulduğunu bilmediğimiz boyası dökük çöp varilini anayoldan eve dönen köşeye kondurmuş, üstüne de yağlıboyayla AyKo yazmıştı.

"Karışmayın işime," demişti sorduğumuzda, "gelene gidene evi tarif etmenin başka yolu yok."

Haklıydı belki. Evin yerini anlatmak gerçekten kolaylaşmıştı o varil sayesinde. "Köyün çıkışından orman yoluna gir, AyKo yazan varile kadar git, oradan da sağa sap."

Ben sustum, babam uzaklara baktı. Olduğu yerden bir adım bile öteye gidemeyecek olmanın hüznünü, kalın kaşlarının altındaki bakışlarına emanet etti.

"Sağa dönmek gerektiği için çöp varili koydum, sola dönmek gerekseydi güzel bir hayrat yaptırırdım," derdi durup dururken.

Asıl merakımız başkaydı oysa; "AyKo ne demek baba?" derdim, Göl Evi'ne her gidişimizde.

"AyKo işte," derdi, "AyKo, varilin adı."

Sonra da gözlerini kısa yola bakardı. Konunun üstüne gitmenin anlamsız olduğunu bilir, susardım. Zaten hep böyle oldu; ben sustum, babam uzaklara baktı. Olduğu yerden bir adım bile öteye gidemeyecek olmanın hüznünü, kalın kaşlarının altındaki bakışlarına emanet etti.

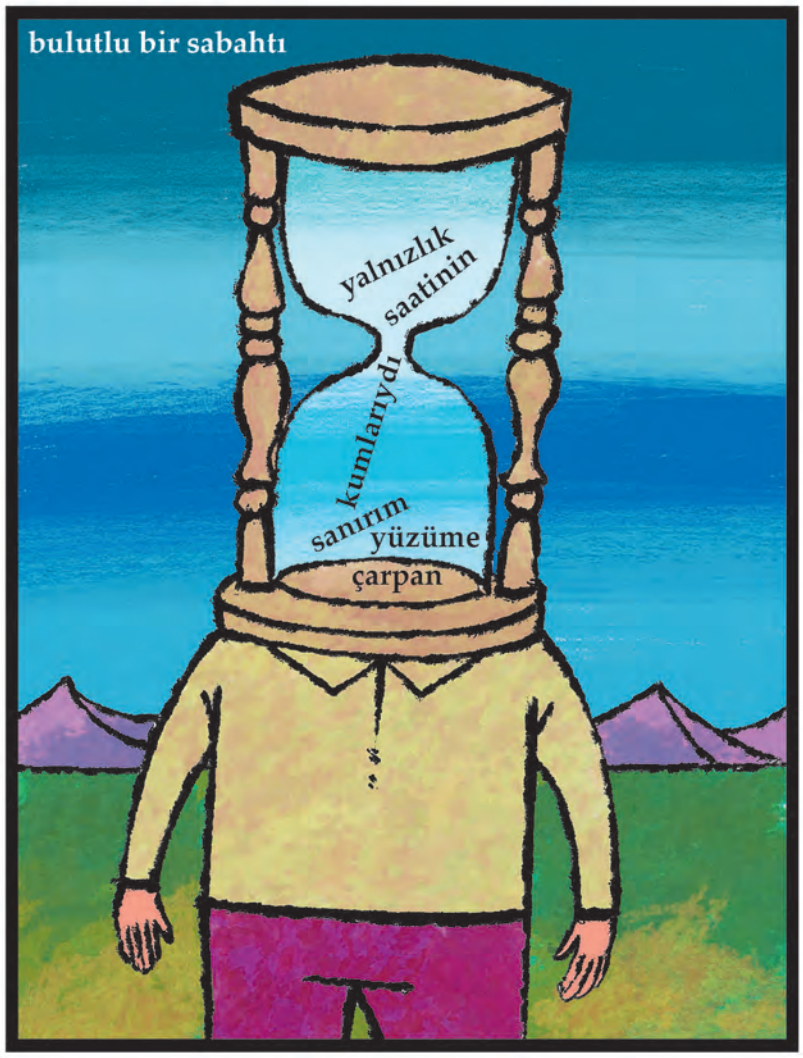
Hem bir başka saçmalık vardı bu işte. Göl Evi'ne bizden başka gelen olmazdı ki...

Sağ sola taş fırlatarak girdiğimiz yolun sonunda, arabayı park ederken, yirmi yıl boyunca aynı sözü söyledi: "Güzel oldu bu ev yahu!"

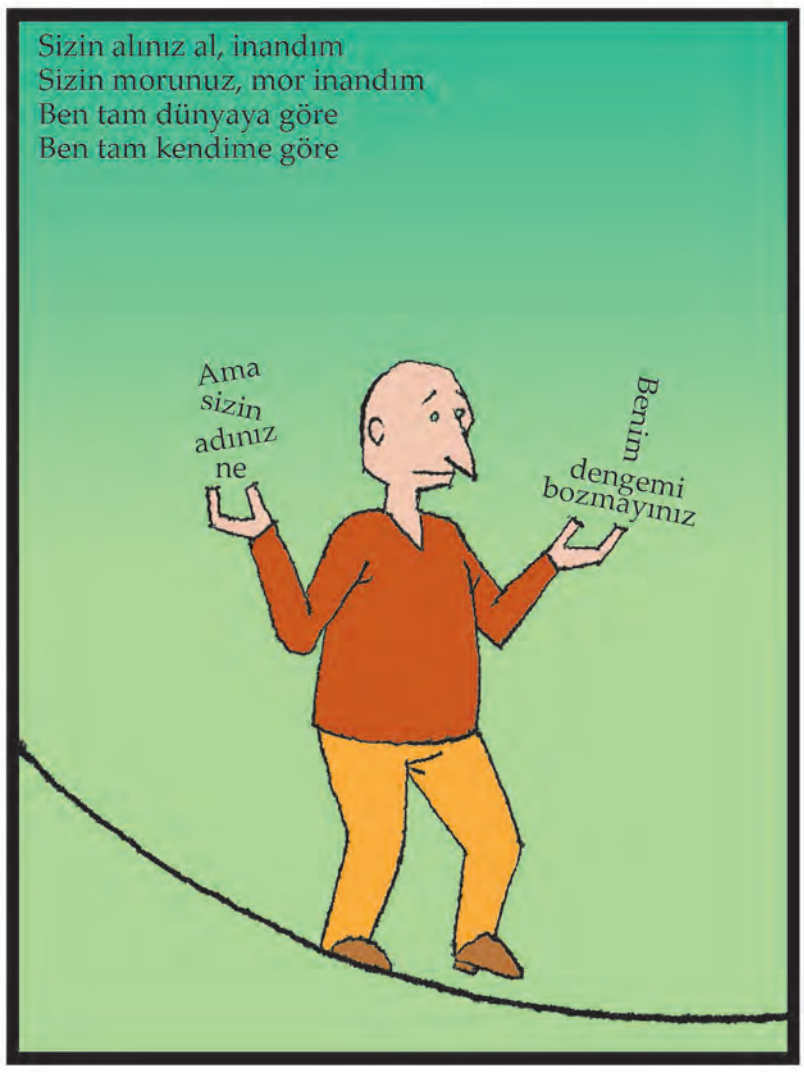
Sonunda kendisini de o güzelliğin bir parçası haline getirdi. Öyleydi işte, tuhaf bir adamdı babam.

GÖZ HAKKI

LEVENT GÖNENÇ

Onat Kutlar'ın "Satraplar" isimli şiirinden

Turgut Uyar'ın "Tel Cambazının Tel Üstündeki Durumunu Anlatır Şiirdir" isimli şiirinden

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Tembellik, ciddiyet ve sorumluluk gerektirir.

canyayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinevi

can

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

IŞIL CİNMEN

Fotoğraf: Sertaç Kayar

HURŞİT KÜLTER NEREDE?

Yıl 2016'ydı, 'gözaltında kayıp' bu zamana hiç uymazdı. Ama Hurşit Külter, Şırnak'ta kayboldu. 100 günden fazla oldu, bir haber gelmedi. Şırnak'a doğru yola koyuldum, Hurşit'in annesine ulaşana kadar yolda yedi kez durduruldum. "Neden gidiyorsunuz?" diye soran polislere, "Annesinin gözlerine bakmak için..." diyemedim.

Bu koca dünyada, bu büyük ülkede ve en sonunda kendi küçük şehirlerinde bile onlara yer kalmadığı için bir süredir ahırda yaşıyorlar. Hayvanları oradan çıkarmak zorunda kalmışlar, pislikleri temizleyip, duvarları boyamışlar.

Hiç eşya yok, sadece eski bir televizyon, yerde de bir halı, o kadar.

Ev çok kalabalık, her yerde çocuk. Onlarca çocuk... Yine de Külter ailesinin durumu, çoğu Şırnaklı'ya göre iyi sayılır çünkü diğerlerinin ahırları da yok; onlar şehir boşaltıldığından beri yakındaki köylerde muşambadan çadırlarda yaşıyorlar.

Kerime Ana tam bir Kürt anası.

58 yaşında, 11 kez doğurmuş. Hurşit Külter dahil 11 çocuğunu da evde kendi kendine doğurmuş, sapasağlam.

Tek kelime Türkçe bilmiyor. Ben de, "Edi bese"* den başka Kürtçe bilmiyorum ama ona bir şeyler söylemek istiyorum.

Eve girer girmez yanına gidip, "Edi bese" deyiveriyorum anlamsızca... O anlıyor...

Öyle bir bakıyor, öyle sıkı sarılıyor ki kemiklerim kırılıyor sanıyorum; ben de ona tüm gücümle sarılıyorum. Bence ikimizin de canı yanıyor ama bu acı ikimize de çok iyi geliyor.

Türkçe bilen oğlunu yanına çağırıp, "Bu kız İstanbul'dan gelmiştir" diyor.

"Hurşit'in akıbetini merak etmiş. Ne sorarsa cevap ver, bir de ayranla salatalık ver ona."

Hurşit Külter kim? Nasıl bir insan?

Hurşit benim bir küçüğüm, 32 yaşında. Dokuz erkek iki kız kardeşiz. En küçüğümüz 14 yaşında. Bizim coğrafyada böyledir, 15 çocuklu aileler bile vardır. Hurşit, hepimizden farklıydı...

Nasıl farklı?

Bu kadar yokluğun içinde insan sadece hayatta kalmaya çalışır... Ama Hurşit öyle değildi. Doğuştan mıdır, mayasından mıdır bilinmez; o hep okurdu, düşünürdü. Elinde hep bir kitap olurdu. Hepimiz 10-12 yaşlarından itibaren yerin 40 metre altındaki kömür ocaklarında çalıştık. Ama o çok zeki olduğu için onun okula devam etmesini istediler. İdealist ve azimliydi, çok çalışırdı. Hümanist biriydi. Herkesi kendinden önceye koyardı, sanki herkes ondan önemli gibi davranırdı. Yaşlıyla yaşlı, çocukla çocuktu. Herkesi anlamaya çalışırdı. İstanbul'da 18 ay askerlik yaptı, askerde de hiç sorun yaşamadı. İyi ve zekiydi... Ve mücadeleci.

Ne için mücadele veriyordu?

O aramızdaki en parlak çocuktu, kendini buradan kurtarsın istiyordum... O yüzden ona sizin bu sorunuzu ben de sormuştum. Bana şöyle demişti: "Bu dünya herkese yeter. Bütün halklar bu coğrafyada eşit yaşasın diye mücadele veriyorum. Bundan vazgeçemem." İlkokula gidene kadar tek kelime Türkçe bilmeyiz biz. Anamızın dilini biliriz bir tek, Kürtçe... Ama Hurşit kendi azmiyle o yaşta Türkçeyi sökmüştü. Anadolu Lisesi'ni bitirdi, okulun en iyi üçüncü öğrencisiydi. Üniversitede öğretmenliği kazandı. Ama ideali insan hakları savunucusu bir avukat olmaktı. Puanı yetmediği için bir yıl daha sınava hazırlandı. O sırada siyasi alanda mücadele vermek istedi ve okumaktan vazgeçti.

Öldüyse bile bir mezarı olsa... Yasını tutabilelim diye... Kimse dünyaya kazık çakmaz ama belirsizlik insanı tüketiyor.

PKK'ya katıldı mı?

Hayır, silahlı mücadeleyi çözüm olarak görmezdi. Zaten mizacı da buna izin vermezdi; insanları incitmemeye çalışırdı, incitmekten çok korkardı. Fiziksel olanı bırakın duygusal olarak bile zarar veremezdi. Hurşit, Demokratik Bölgeler Partisi'nin Şırnak il yöneticisiydi, siyasal mücadele veriyordu.

-Di'li geçmiş zamanda konuşmaya başladığımızı farkettim. Hayatta olduğuna inanmıyor musunuz?

Aradan uzun süre geçti. Umudumuz tükenmeye başladı. Yaşıyor olsa bize muhakkak haber gönderirdi. Biliyor musunuz, belirsizlik en kötüsü... Öldüyse bile bir mezarı olsa... Yasını tutabilelim diye... Kimse dünyaya kazık çakmaz ama belirsizlik insanı tüketiyor. Bir binanın molozları altında mı kaldı? İşkence mi görüyor? Susuzluktan ölmüş mü? Annem bu düşünceler yüzünden çok yıprandı. Hurşit'i kaybetmeden önceki haliyle şimdiki halini kıyaslama fırsatınız olsaydı ne halde olduğunu anlardınız. Annem, Hurşit'e çok düşkündü. Hurşit, annemizi hep el üstünde tutardı, ona hepimizden iyi bakardı. Birden ortadan kaybolunca annem yıkıldı. Annem de babam da dindardır; isyan etmek günahtır. Sürekli dua ediyorlar, geleceğini umuyorlar.

Kaybolduğu gün, 27 Mayıs'ta ne oldu?

14 Mart 2016'da Şırnak'ta sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Bizim yaşadığımız mahallede hendekler vardı. Mahalledekiler, sokağa çıkma yasağı ilan edilince korktu. Çoğunluk evini terk etti, bizler de evimizden çıktık. Hurşit, Şırnak'tan çıkmak istemedi, parti yöneticisiydi. "Halkım beni irade olarak göstermiş. Ben onları bırakıp, gelemem" dedi. Şırnak merkezde teyzem vardı. Onların yanında kalacaktı ama 14 Mart sabahı teyzemler de evlerini boşalttılar.

Evde kalmak yasak mıydı?

Yasak değildi ama Cizre, Sur ve Silopi örneklerinden dolayı halk korktuğu için çevre köylere taşındılar. Şu an çadırlarda yaşıyorlar, üç bin aile çadırda yaşıyor. Biz ise, bu gördüğünüz yerde yaşıyoruz. Burası ahırdı... Ellerimizle hayvan pisliklerini temizledik, duvarları boyadık. Az ilerde birçok çadır var. İnsanlar sefalet içinde yaşıyor. Vahşi hayvanlar çoğu kişiyi ısırdı. Mikroplar yüzünden hastalananlar oldu. Zor şartlarda yaşıyoruz. Siz gelmeden önce çalı çırpıyla kendine ev yapmış beş çocuklu bir anne gördüm. Çatışmanın bittiği söylendi ama hâlâ gitmemize izin verilmiyor. Gidince belki evlerimizi bulamayacağız, muhtemelen yıkıldılar ama yine de doğup, büyüdüğümüz yerde olmak istiyoruz.

27 Mayıs'a geri dönelim. Hurşit, Şırnak'ta kaldı ve ne oldu?

Sürekli çatışma oluyordu. Hurşit bize sürekli mesaj yazıyordu. Öbür mahallelere göre onun mahallesinde çatışmalar daha geç başlamış. 10 gün boyunca mesaj atmadı. 27 Mayıs sabahı Hurşit'ten "Hoşça kalın" yazan bir mesaj

Acılar içinde bir yaşam geçirdik ama en acısı buymuş. Yatıyorum, kalkıyorum Hurşit'imi düşünüyorum. Ben tüm annelerin acısını yüreğimde hissediyorum. Tek isteğim onların da benim acımı hissetmesi... O zaman belki Hurşit'i bulurlar. Kürt halkı kin tutmaz, düşmanımız bile misafir olarak gelse soframızda yeri açarız. Ama oğlum ortada yok, sorabileceğim kimse de yok... Bilirim ki ortada yalanlar olmasa, birbirimizi tanımamıza izin verilse sizin şehrinizdekiler de acımı hisseder, paylaşır. Kimse canavar değil, benim oğlum tertemizdi. Herkesin iyiliğini isterdi. Oğlumu bana göstersinler, gücüm kalmadı...

Kerime Külter, 58

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

geldi. Hurşit ailesini tedirgin edecek biri değildir. Aradık, açmadı. Sonra bir mesaj daha geldi. "Şu an evdeyim. Geldiler. Ben artık çıkamayacağım, akıbetimi araştırın. Hakkınızı helal edin" yazdı.

Sonra ne oldu?
Operasyonlara katılan özel harekatçıların kullandığı iddia edilen "BÖF@Tweet_Guneydogu" Twitter hesabından bir twit atıldı. Hurşit'in gözaltında olduğu, sorguya alındığı yazıldı ve bir fotoğraf paylaşıldı. Eski bir fotoğrafıydı.

Hurşit Külter, 31

Gözaltına alınan kişileri Twitter'dan mı duyuruyorlar?
Deşifre etme amacıyla gözaltına aldıkları çoğu kişiyi bu Twitter hesabından paylaşıyorlar. Onur kırıcı şeyler yazıyorlar. O hesaptan, 27 Mayıs sabahı saat 10.00'da "Özyönetim ilan eden Hurşit Külter gözaltına alındı" yazıldı. Onun muhbir olduğunu, korkudan onlara bilgiler verdiğini iddia ettiler. Saat 13.00'te bu hesap kapatıldı. 24 saat sonra tekrar açıldı. Hurşit'le ilgili attıkları twit'ler silinmemişti. Sayfa açıldıktan sonra, "KCK tarafından Şırnak'a vali olarak atanan Hurşit Külter'i M16 silahıyla cehenneme yolladık" diye tweet attılar. Şimdi hesap yine kapalı...

Bu hesabı yönetenler kim? İllegal bir grup mu?
Bunun araştırılmasını istiyoruz. Tahminimce bu hesabı yönetenler çatışmada aktif rol oynayan illegal kişilerden oluşuyor. Bu hesabın paylaşımları kimsenin ulaşamayacağı bilgilerden oluşuyor. Merkezde, sadece kolluk kuvvetlerinin girebildiği, çatışmaların en yoğun olduğu yerlerden paylaşımlar yapıyorlar. Savcılık bize hâlâ dönüş yapmadı. Haberler çıkmaya başlayınca Şırnak valisi açıklama yapmak zorunda kaldı, "Hurşit Külter isimli bir kayda ulaşılamadı" dediler. BÖF denen Twitter hesabının kimler tarafından kullanıldığını ve neden böyle paylaşımlar yaptıklarını bilmek istiyoruz.

Hurşit Külter'in gözaltına alındığına dair tanık var mı?
Kimse bize gelip bir şey söylemedi. İsimleri deşifre edilmese de görgü tanıkları olduğu söyleniyor. İsmini vermek istemeyen korucular ajansları aramışlar. Hurşit'i 23'üncü Sınır Jandarma Tümen Komutanlığı'ndaki nezarethanede bitkin olarak gördüklerini söylemişler. İşkence görmüş. İki asker konuşurken "Her şeyi itiraf etmezse bir evin içine atıp, bombayla patlatırız" demiş.

Neyi itiraf etmesini istiyorlar?
Bilmiyorum. Hurşit'in KCK tarafından vali olarak atadığı söylentileri vardı. Belki de bu söylentiye inandılar. Hurşit'in emniyette resmi kaydı var. Türkiye Cumhuriyeti'nde legal alanda siyaset yapan bir partinin resmi yöneticisiydi.

Savcılık ne diyor? Bu hesabın IP adresini araştırıyorlar mı?
Hayır, hiçbir açıklama yapmıyorlar. Araştırdıklarına dair bir bilgi yok.
Cumhurbaşkanı'na Twitter'dan biri hakaret etse 24 saat içinde bulunuyor. Recep Tayyip Erdoğan Başbakan olduğu sırada, "Dicle'nin kenarında kurdun kaptığı bir koyun bile benim mesuliyetim altındadır" demişti. Şimdi Hurşit'in başına ne geldiğini öğrenmemize neden izin vermiyorlar?

İnsan her şeye alışır mı desem? Kız kardeşim kabuslar görür, çığlıklar atar. Ben dışarı çığlık atmam ama bilmem ki iyi miyim...

Amerika Dışişleri Bakanlığı sözcüsü John Kirby de bu konuda araştırma yapacaklarını söylemiş. Hurşit'in kaybolduğu bilgisi Amerika'ya kadar nasıl ulaştı?
Sizler gibi gazeteciler sayesinde duyuldu. Telefonla arayan ajanslar çok oldu ama İstanbul'dan ilk gelen gazeteci siz oldunuz. ABD'den dahi resmi açıklama geldi ama Türkiye'nin resmi kurumlarından bir Allah'ın kulu, "Bu Hurşit de kimdir, nerededir" diye sormadı. Kimse ilgilenmedi, bize tek bir soru bile sormadılar. Bu çok önemsiz, çaresiz hissettiriyor. Ama HDP ve CHP'nin çoğu milletvekili olayın üzerinde durdular. Hepinize çok büyük bir teşekkür borçluyuz.

Kamil Külter, 34

Lütfen öyle demeyin, bu hepimizin sorumluluğu... Hurşit evli miydi?
Değildi. Okulda sevdiği bir kız vardı. Sürekli telefonlaşırlardı ama araya mücadele girdi, sevdiği kız başka şehirdeydi. Kendini tamamen halka ve bu coğrafyanın özgürlüğüne adadı. "Ancak özgür olunca evlenebilirim" derdi. Şırnak'ta Hurşit'i tanımayan, sevmeyen yoktu. İçinde iyilik vardı, galiba bu coğrafyada iyilerin yaşamasına izin verilmiyor.

Burayı seviyor muydu? Olanak olsa başka bir yere, başka bir hayata gider miydi sizce?
İnanır mısınız bilmem ama gitmezdi. Burayı, buradaki insanları seviyordu. Bizim köyün adı Dereler'di. Artık yakıldı, yok oldu ama o yine de köye giderdi. Biz bir ara Adana'ya yerleşmiştik, ekonomik sıkıntılar yüzünden... Amcam Adana'da sera işi yapıyordu, çalışmaya onun yanına gittik. Hurşit okuduğu için bizle gelmemişti, "Buraya dönün. Bir kuru ekmeğimiz olsun ama memleketimizde birlikte olalım" dedi. Onun ısrarlarıyla Şırnak'a geri döndük. Olanak olsa da, buralardan gitmezdi o.

Belki bu soru size tuhaf gelecek ama bunu anlamak istiyorum: Siz nasıl depresyona girmeden yaşıyorsunuz? Ayakta kalacak gücü nasıl buluyorsunuz?
Siz kaç yaşındasınız?

31 yaşındayım.
Hurşit sizinle yaşıttı ama görseniz sizden 15 yaş büyük gösterirdi. Buralarda çabuk yaşlanırız biz... Ben 6 yaşındayken köylerimiz yakıldı, Hurşit o zaman 3 yaşındaydı.
1992'nin Nevruz'unda ben 12, Hurşit 9 yaşındayken gözlerimizin önünde onlarca insan katledildi. Nevruz, Kürtler için ulusal bir bayramdır. Cumhuriyet Meydanı'nda toplanmıştık. Tam kutlama başladığında ateş açıldı, orada mahsur kaldık. İnsanları taramaya başladılar. Hurşit'le bir kayanın arkasına saklandık, kayalara mermiler çarpıyordu. Resmi rakamlarda 56 ölü olduğu söylendi o gün. Biz hayatta kaldık ama hayat pek değişmedi... Sürekli çatışma içinde büyüdük. İnsanın psikolojisi elbette bozuluyor. İnsan her şeye alışır mı desem? Küçük kız kardeşim hassastır. Kabuslar görür, çığlıklar atar. Ben dışarı çığlık atmam ama bilmem ki iyi miyim...

**êdî bese: Artık yeter*

NE OLDU?
Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Şırnak İl Yöneticisi Hurşit Külter'den 27 Mayıs 2016'dan beri haber alınamıyor. Hurşit Külter, sokağa çıkma yasağının devam ettiği Şırnak'tan 27 Mayıs günü babasına şu mesaj attı: "Şu an evdeyim, geldiler, artık çıkamam, akıbetimi araştırın. Hakkınızı helal edin..." Bu ondan gelen son mesajdı.
Aynı gün, operasyonlara katılan kolluk güçlerinin kullandığı iddia edilen "BÖF@Tweet_Guneydogu" twitter hesabından Hurşit Külter'in gözaltına alındığı bilgisi verildi, sorguya alındığı yazıldı ve bir fotoğraf paylaşıldı.
Hurşit Külter'in babası Hamdi Külter, yetkili mercilerden hiçbir cevap alamayınca, siyasi partilere, İnsan Hakları Derneği'ne ve sivil toplum kuruluşlarına çağrıda bulundu. Oğlunun faili meçhul bir cinayete kurban gitmesinden korktuğunu söyledi, tüm kurum ve kuruluşların acil başvurular yapmasını, onlara yardım etmelerini istedi.
Avukatların başvurusu üzerine Şırnak Emniyet Müdürlüğü, "Bu isimde birisi gözaltında değil" dedi; Şırnak Valiliği'nden de Külter'in gözaltında olmadığı yönünde bir açıklama yapıldı. 23. Jandarma Sınır Tümen Komutanlığı da, kendilerinin böyle bir gözaltı yapmadığını söyledi. Külter'in avukatı Şeyma Ürper, sokağa çıkma yasağı nedeniyle Şırnak Adliyesi'ne giderek savcıyla görüşemediklerini, savcının telefonlara da çıkmadığını belirtti, konuyu Birleşmiş Milletler'e taşıdıklarını ifade etti. Kamuoyu baskısı sonucunda Savunma Bakanı Fikri Işık, Külter'in durumunun araştırılması için müfettiş görevlendirildiğini açıkladı ancak aradan haftalar geçmesine rağmen bir ilerleme olmadı. Külter'in gözaltına alındığına ilişkin tweet attıktan sonra askıya alınan "BÖF@Tweet Guneydogu" hesabının kimlerin denetiminde olduğu açıklanmadı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

TARIK TUFAN

YERALTI SAYIKLAMALARI

İllüstrasyon: Erinç Kargan

Ruhuma musallat olmuş o uçurumların kenarında yaşayabilmek için aylardır bıkmadan usanmadan çocukluğumun yüzlerini, sokaklarını, ağrılarını yazıyorum.

Bir dahaki sefere beni de çağır, birlikte ağlayalım. Tek başına ağlayan kadınları daha ne kadar kaldıracak bu yorgun, bu yaşlı, bu bütün kötülüklerden beli eğilmiş, bu dizleri üzerine çökmüş, bu hor ve kaba kullanılmış dilsiz dünya? Sahi bu dünyanın bir dili var mıdır? Bunca dilin konuşulduğu dünyanın dilsizlik sancısı.

Tek başına, içini çeke çeke ağlayan; kendini tutmak isteyip de tutamayan, gözlerini silerken ellerine göz kaleminin siyahı bulaşmış, karşısında biri varmış gibi gözlerini sabit bir noktaya dikip öylece bakakalan kadınların sızısıyla kapanıyor gökyüzü. Bu kapalı gökyüzü, yaz günü içimizi saran kasvet, bu kimsesizlik hissi.

İnsan gökyüzüne bakınca hissedebiliyor yakınlarda bir yerlerde tek başına ağlayan kadınların varlığını. Kuşların uçuşundan, bir çocuk parkı ıssızlığından. Bir şeylerin yanlış gittiği duygusu; ajansların yazmadığı, kalbimizi meşgul eden, aklımızı yoran.

Tek başına ağlayan kadınlar. Dünyanın kırık kalbi. Dünyanın dip boyası gelmiş saçları. Dünyanın rutubetli duvarları. Sadece nakaratını hatırladığımız o eski şarkılar.

Bir dahaki sefere söyle birlikte ağlayalım.

Bu ülkeye, Kerbela'nın ortasında kalmış da susuzluktan solmuş, Türkiye kadar bir çiçeğe birlikte ağlayalım. Cemil Meriç'e ve Ergin Günçe'ye. Değmez mi? Değer elbette; genç ölenlerin hatırına, bir ülkeyi kör kalmak pahasına sevenlerin hatırına, bir hakikatin kuru sofrasına kendi hayatını katık edenlerin hatırına.

Genç ölenler dedikçe Erkan abi geliyor aklıma. İnsanın en iyi arkadaşları ölür mü? İyi arkadaşlarımız ölünce bizi avutacak, teselli verecek ne kalır bu vicdanı çalınmış hayatta? Acımadan vurdular inanabiliyor musun? Ben hâlâ inanamıyorum da ondan soruyorum. Buna inanmak gücüme gidiyor, buna inanmak başımı ağrıtıyor, dudaklarım uyuşuyor, konuşamıyorum.

Mahallemizin az ötesinde, çocukluğumuzun az ötesinde, masumiyetimizin az ötesinde, annemizin az ötesinde, ekmeğimizin az ötesinde, Saraçhane'de; darbeciler, kan emiciler, merhametsizler, merhametsizler, merhametsizler bir G3 mermisini, Erkan abinin en güzel yerine kalbine gömdüler. İçinde hakikatin mesken tuttuğu bir kalpte G3 mermisi durur mu lan? Durmadı ve delip geçti. Tanıyorsun Erkan abiyi değil mi? Ot'a yazmıştım geçen ay.

Ot'a yazmak da bir tuhaf. Bazılarının kalbi kırılıyor bana, bazıları öfkeleniyor, bazıları nefret ediyor. Bunlar Gezici, ne işin var bu adamların dergisinde diyorlar. Bu adama neden yazdırıyorsunuz, bu adam İslamcı, dinci diyenler de var öte tarafta. Bakın diyorum her seferinde, bakın bu ülkede birlikte yaşamayı başaramazsak, hepimizi birlikte öldürecek birileri eksik olmayacak etrafımızda. Bütün nefretimizle, yalnızlığımızla, yoksulluğumuzla öleceğiz. Gideceğimiz bir yer olmayacak anlıyor musun?

Burası, bu düşündükçe burnumuzu sızlatan güzel toprak, beyaz tülbent kokan, sigara tablası kokan, Neşet Ertaş, Ahmet Kaya kokan, bulgur kokan toprak şimdilerde kesif bir bomba kokusunun işgali altında. Bak daha fazla anlatmaya takatim kalmadı anlıyor musun? Bir kelime daha söyleyecek halim yok. Boğazım düğümleniyor.

Birlikte ağlayalım diyorum.

Ülkenin hangi yanına dokunsak altında ağlayacak bir yara çıkıyor farkında mısın? Hangi fotoğrafa baksak içimizi sızlatan bir yüz var. Umran'ın fotoğrafını gördün değil mi? İlginç olan nedir biliyor musun? Bakıyoruz ve ölmüyoruz. O fotoğraflara bakıyoruz, Umran'a, Aylan'a, Ceylan'a, Yasin'e bakıyoruz ve hayatta kalmayı başarıyoruz.

Birlikte ağlayalım diyorum. Ülkenin hangi yanına dokunsak altında ağlayacak bir yara çıkıyor farkında mısın? Hangi fotoğrafa baksak içimizi sızlatan bir yüz var.

Yaşamak hırsı, hayata karşı duyduğumuz o sınırsız şehvet, kredi kartlarımız, ev taksitlerimiz, büyük ekran televizyonlar, indirimli alış-veriş günleri, erken rezervasyonlar, özlü sözler, ömrümüzce biriktirdiğimiz para puanlar ve uçuş milleri, feysbuk hesaplarımız, vatsap gruplarımız, telefona yüklediğimiz oyunlar ölmemize mani oluyor.

O fotoğraflardan birine bakarken ölüversek hiçbir şeyimiz kalmayacak. Bütün ağırlıklardan kurtulacağız. Ölmeden önce bir kere öleceğiz.

Risaletpenah Efendimiz'in dudaklarından dökülen o hakikate mazhar olma şerefine ereceğiz ve ölmeden önce öleceğiz. Bir fotoğrafa bakarken. Bir çocuğun yüzüne bakarken. Bir coğrafyaya bakarken. Aynaya bakarken.

Aynada kendi yüzünü gören, ama gerçekten gören, sırrına eren, kendi varlığının sırrına, özüne, hakikatine eren, bilen, anlayan o an, oracıkta ölür. Böylesi bir ölmek, bizi bütün anlam boşluklarından kurtarıp kemale eriştirir. Birliğe, varlığın özüne. Dostoyevski kısmen anladı ama Camus bundan habersizdi. Bence Zeki abi de burada takılıp kalıyor. Bu bahis burada kalsın şimdilik.

Bir dahaki sefere birlikte ağlayalım diyordum.

Trakya peyniri alalım kendimize. Üzerine biraz çörekotu, biraz zeytinyağı koyalım. Kırmızı üzüm ve ceviz de olsun. O aklına geleni unut. Çay neyimize yetmiyor? Sonra ben kaygılarımı anlatayım; en çok kadınlar biliyor içimin dipsiz kuyularını. Biliyorlar ve kimselere söylemiyorlar Allah'tan. Kimseler bilmese de çaresizliğim geçmiyor bir türlü. Kuyular var, derin ve fakat ben Yusuf değilim. Yusuf olmayınca her kuyu derin insan için.

Ruhuma musallat olmuş o uçurumların kenarında yaşayabilmek için aylardır bıkmadan usanmadan çocukluğumun yüzlerini, sokaklarını, ağrılarını yazıyorum. Delirmişçesine, hafızamın kuytu, karanlık, ıssız yerlerine, çocukluğuma, ilk gençliğime, utançlarıma, kavgalarıma bakıyorum bir şeyler bulabilmek için. Ne arıyorum? Bu kadar öykünün içinde aradığım nedir? Bir kere de mutlu bitsin şu hikayelerin diyenlere ne cevap vereceğim?

O hikayelerin içinde bir yerlerde, bir şeyler bulabilme umudu o uçurumlardan düşmeme engel oluyor; yoksa Lustral, Seralin, Selectra, yoksa Cipram, Eslopram, Citara, yoksa Paxera, Faverin, Prozac, Fulsac, Cipralex, Losiram, Esmax, Zedprex, bok püsür.

Yoksa hep uçurum. Vertigo var bende söylemiş miydim? Orta kulak, ani kalkış, stres, şu bu. Başım dönüyor. Bak geçmiyor başımın dönmesi. Dünya ayaklarımdan kayıyor. Dünya içinden atıyor beni her saniye; dünya kusuyor. Bir pislik gibi yuvarlanıyorum orospu çocuklarının ayaklarının dibine. Osman abiden çalarak söyleyeyim; orospuları ve çocukları tenzih ederim.

Bir şarkı aç dinleyelim. Benjamin Clementine olsun. O şarkıda home mu diyor, hope mu? Bana hep hope gibi geliyor. Öyle olsun.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Bir yıl, yazdan ve yaz gelene kadar geçirdiğimiz öteki günlerden oluşur. Ümitler, hayaller, bekleyişler, kavuşmalar...

ONUNCU TABLET

10a.
Yaz dünyanın gülümseyen yüzüdür. Bahar gibi avare, Kış gibi kederli, Güz gibi üzgün değildir. Bize hep güler. Kimi zaman kahkahalarla, sevgi ve neşeyle, kimi zaman sinsice, zalimane. Ama hiç somurtmaz. Belki de bu yüzden yüzünü sakınmadan gösteren, pırıl pırıl bir güneşle hatırlanır. Yaz, her şeyin kendi renginde göründüğü, varlıkların gölgeleriyle hakikate büründüğü, anadan doğmalığa çağıran bir gerçeklik imtihanı gibidir.

10b.
Bir yıl, yazdan ve yaz gelene kadar geçirdiğimiz öteki günlerden oluşur. Ümitler, hayaller, bekleyişler, kavuşmalar hep yaza programlanır. Çünkü yaz neşedir ve bizi neşeye hazırlar. Yaz, düğündür, oyundur, müziktir, sarhoşluktur, tatildir, tabiattır, memlekettir, ailedir. Yaz, bütün bir yıla tahammül ediyor oluşumuzun ucunda bizi bekleyen tatlı hülyadır. Ve sırf bu sebeple, yılın bütün mevsimlerinden daha kısa sürer. Daha ne olduğunu anlamadan güz rüzgarlarının önü sıra kaçarak uzaklaşırken görülür. Yaz, hep beklediğimiz ve bir türlü yakalayamadığımızdır. Hayatımızı özetler.

10c.
Yazın her şey bir başkaymış gibi gelir insana. Bu halleri aslında nasıl olduklarıdır. Deniz, kışın da yerinde, her zaman baktığımızda onu görmeye alışık olduğumuz yerde durur. Ama yalnızca yazın, şu bildiğimiz "deniz" anlamını kazanır. Güneş her gün, saatlerin ayarını denetlemek için tepemizde dikilir. Güneşin doğmadığı gün yoktur ama yaz geldi mi güneş, insanların konuştuğu bir şeye dönüşür. Hayatta olduğumuz her an, dünyada bedenlerimizle yer işgal ederiz. Ama yazın, bedenlerimiz, bedenler başka bir anlam kazanır. Su her zaman vardır, gölge hep vardır, yollar, evler, balkonlar, şapka, gözlük ve şemsiyeler her zaman etrafımızdadır, ancak yaz geldi mi gerçek manalarını kazanmış görünürler. Oysa hepsi, aslında nasıldıysalar öyle olmaktan başka bir şey yapmıyorlardır. Onları, bu bambaşka gösteren ışığı tutan şey, yazın kendisidir.

10d.
Bütün mevsimler evi işaret eder. Ama yaz, evin dışıdır. Yazın insan evin dışında olmayı seçer. Şeyleri aydınlıkta görmek, tüm nesnelerin gerçek sıcaklıklarını duyabilmek, ılık havada asılı kalan yaz kokularını solumak, tende ve kanda güneşin dünyaya verdiği enerjinin zerreciklerini hissetmek güzeldir çünkü. Yaz bizi sokağa çağırır. Sokakta insanı kendi doğasıyla yüzleştiren bir hakikilik, sokakta bir canlılık, sokakta bir coşku vardır. Bunu severiz. Hurçların, yüklüklerin arasında naftalinlenmiş bir gömlek gibi, güne, gün yüzüne çıkacağımız anı bekleriz evimizde yıl boyu. Sonra yaz gelir ve bizi elimizden tutup dışarı çıkarır. O bizim en sadık çocukluk arkadaşımızdır.

10e.
Yazın doğmuş olanlar, doğum günü kutlama meselesinde çocukken bedbaht, yetişkinlikte bahtiyardır. Yaz gelip de okullar kapandı mı o doğum gününe kimse gelmez çünkü. Üç beş akraba, belki komşu çocukları, biraz börek, lalettayin bir pasta, ıvır zıvır. Ama yetişkinlikte tatil yoktur. İş yerinden izin almak vardır. Eğer izinli değilsen, iş hayatının doğum günü kutlama ritüellerinden öyle ya da böyle nasibini alırsın. İzinliysen, o zaten en güzel doğum günü hediyesidir. Çalışmadığı her gün, insanın insan doğasını geri kazanmak için attığı bir adım sayılır çünkü.

10f.
Hatırladığım en eski yaz anılarımdan birinde, belki altı-yedi yaşındaydım, Almanya'dan yaz tatiline gelen halamın çantasını karıştırıyorum ve evin önünde yokuşa park edilmiş halde duran Opel'inin anahtarını aşırıyorum. Arabasını çalıp götürmek, uzun, virajlı yollarda bir o yana bir bu yana savrularak sürmek ve kaçıp gitmek istemiştim. Bu, anlattığım bu hatıraya dair en net hatırladığım şey. Her ne kadar kitaptan, cd'den başka bir şey çalmamış olsam da hırsızlığı hayatım boyunca hep heyecan verici ve eğlenceli buldum. Hırsız olamadım, ama bu fikirden karnımın içinde bir yerleri gıdıklayan tuhaf bir neşe duydum her zaman. Üstelik şoför de olamadım. Değil ehliyet almak, şu yaşıma kadar herhangi bir arabanın direksiyon koltuğuna bile oturmadım. Yine de ne zaman yaz gelse, hemen bir araba çalıp uzun, virajlı yollarda bir o yana bir bu yana savrularak sürmek, kaçıp gitmek isterim.

Yaz, bütün bir yıla tahammül ediyor oluşumuzun ucunda bizi bekleyen tatlı hülyadır. Ve sırf bu sebeple, yılın bütün mevsimlerinden daha kısadır.

10g.
Bahar çiçektir. Ama yaz meyvedir. Her şey yazın olgunlaşır. Hayatta ilmek ilmek örülen hemen her şey meyvesini yazın verir. Yaz meyvedir. Yaz sudur. Yaz, yastığın, yatağın serin tarafını aramaktır, camlara tel takmak, iki dilim peynirin yanına bir domates, yarım karpuzdur, mangallarda cızırdayan dumandır, kablosu bahçeye, balkona çekilmiş, hışırtılı parlaklığını göğün bomboşluğuna bırakan televizyondur, kol kola girmiş sevinçle kuruyan çamaşırlardır, terliktir, kumdur, toprak ve tozdur, birden bire bir yerlerden buruna ilişen rakı kokusu, uzaklardan belli belirsiz duyulan müzik sesidir, bisiklettir, kayıktır, oltadır, vapurun açık kısmıdır, arabanın camından rüzgara salınmış koldur, dişleri zangırdatan buzdur, ter ve koku, yanık ve yaradır, hiç ölmeyecekmiş gibi hissetmekle kendini bir an olsun kandırabilmenin güzelliğidir.

10h.
Ve katî bir kuraldır, Ülkü Tamer'in dediği gibi, "Yazın bittiği her yerde söylenir."

Çizim: Rüya Kaya

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

FATİH ÖZGÜVEN

Festivallerde kitapçığı alır bakar, sabahları vakti boş olduğu için sabahları gösterilen ne varsa çoğunlukla onlara gider, gelir. Kendi kendine. Çünkü sinemaya yalnız gidilir.

SEVDİĞİM SİNEMA SEVERLER

Fotoğraf: Murat Odabaşı

Bir kadın arkadaşım vardır. Çoluğu çocuğu, işi falan var. Sinema sever. Hiç kimseye sormadan etmeden, 'şuna gittim buna gittim,' diye de anlatmadan sinemaya gider. Festivallerde kitapçığı alır bakar, sabahları vakti boş olduğu için sabahları gösterilen ne varsa çoğunlukla onlara gider, gelir. Kendi kendine. Çünkü sinemaya yalnız gidilir. Ağzından bir gün 'aman işte iş güç, gidemiyorum' lafı duymadım. 'Tanıdığım gerçek sinema sevenlerdensin,' derim sık sık. Bende lüzumsuz itifat yok. Geçende dükkanında konuştuk, bu yazı oradan aklıma geldi.

Sinema sevip de artist tanımayanları anlamam. Sadece artist için gidenler kadar saçma. Sinema demek artist de demek bir ölçüde.

'X'i gördün mü?' dedim.

'Gördüm, beğendim.'

'Gideyim mi?'

'Git,' dedi. 'O hikaye başka türlü de anlatılabilir, ama güzel anlatmış.' Sinemayı hayattaki hikayelere vurup karşılaştırma yapanları severim.

'Vincent Cassel'i de severim ayrıca,' dedim.

'Evet,' dedi. 'Kız da Jeanne Moreau'nun çirkincesi. Birlikte çok iyiler.'

Sinema sevip de artist tanımayanları anlamam. Sadece artist için gidenler kadar saçma. Sinema demek artist de demek bir ölçüde.

Merak edip filmin kastına baktım. Yönetmenin adı Çinli adı gibiydi. 'Hmm demek Çinli, sonunu niye öyle yaptığını şimdi daha iyi anladım,' dedi. İlgilendim. Baktık, meğer Çinli gibi takma adı olan bir Fransız yönetmenmiş. Birini ya da bir şeyi bir şey sanıp oradan hikaye çıkarmak da sinemaya dahildir. 'Çinli olduğuna inanmak', yönetmenin bütün filmlerini bir çırpıda sayan sinema tapu kadastrocusu olmaktan evladır.

(Kendisine söylemedim gerçi Çinli olmadığını. Gereksiz.)

Böyle insanlar bana sinemayı başka şeylerle karışık olmayan bir sevgiyle sevdiğim eski günleri hatırlatır. Ya da aslında öyle sevdiğimi.

Başka bir arkadaşım bunun tam tersidir. Dev bir DVD koleksiyonu var. Evinden bir tek DVD dışarı çıkmaz, ödünç vermez. O da bir tarz. O kadar kararlıdır ki bu konuda sinema sevenlerin Yurttaş Kane'i gibi bir şeydir. 'Hayır, vermem,' de demez. Ama vermez.

'Sen de Y var mı?

'Var.'

'Yahu bir şey için lazım. Bir alsam hemen geri versem:'

'Olur.'

Sonra günlerce telefona çıkmaz.

Ama Henry Jaglom'un Tuesday Weld'li filmi neydi desen hemen cevap gelir. 'O filmde Orson Welles de vardır,' diye hatırlatır ayrıca. Sanki bilmiyorum.

Çok eskiden yazılarını sevdiğim bir sinema yazarının yazılarını bulmuş, fotokopilerini çekmiş üşenmeden.

'Biriktirmiyorum, almayayım,' dedim.

'Peki,' dedi. Israr etmez. Gücenmez. 'O kadar uğraştım, ettim ama,' demez. Kendisi için yapıyor, gerçek sinema meraklısı öyledir. Bir yerlerde duruyordur. İstesem bulur çıkarır.

'Z'nin sinema yazıları vardı sende, bir şeye bakacağım da...'

'Bende duruyor, gel bak.'

Yönetmenler ya da oyuncular öldüğünde mevlit kabilinden 'yahu sen de toplaşsak da A'nın bir filmini seyretsek, şöyle uzun uzun,' diyenleri de severim.

Uyarmak lazım: 'Bende 1952 tarihli ilk filmi de var. Bayağı uzun ama çok güzel siyah-beyaz. Senin bildiğin meşhur filmleri gibi değil ama. Sıkılmayasın?.'

Hep 'Olsun, seyredelim' diyen bir tanesi vardır. Bu anma işinde çok samimidir. Bir iki kişi daha imrenir onun heyecanına, heveslenir (kendi heyecanları olmayanların hevesleri vardır), toplaşmaya hemen razı gelinir. Tabii bir kısmı gelmez. Gene de toplaşılır. A'nın bu filmi karşısında dehşete düşenler olur tabii. 'Bana müsaade, arabayı kötü yere park ettim,' gibi bahanelere tenezzül edenler bile gördüm. Bir tanesi giderken kar kış bir günde atkısını bile unutmuştu.

'Olsun, seyredelim' diyen de divanın en sevdiği köşesine büzülmüş seyrederken bunalır, bunu gizlemez de. Ama sonuna kadar da seyreder. Aylarca lafını da eder. 'Aman, A'nın filmi ne garipti yahu sende seyretmiştik hani,' der durur.

Severim böyle sinema sevenleri de. Yönetmenle böyle bir hayalkırıklığı ilşkisi kurup da ısrar etmek, gerçek sevmek biraz da budur.

Gene, aynı ekipte, aslında mesela sinemayla değil de kimya ya da coğrafyayla ilgilenen biri de olabilir. Bunlar kimi zaman filmi hiç ses çıkarmadan seyreder, sonra müthiş bir özet yaparlar. 'Grubun dinamiğini anlatmak istiyor bence, hikaye biraz bahane.' Tombala. Tam da öyledir. Film ve yönetmen esere çok fazla göz değdiği için eskimiştir. Yeni bir göz lazımdır. Kendine güvenen, samimi bir göz. Onları da severim.

Bunların bir versiyonu işi şaireliğe vuranlardır. Genellikle çok fena olabilir bunda sonuç ama yakaladıkları şiir damarı güzel olur bazen, müthiş tutturdukları olur.

Filmi kırkıncı kere seyrederken bile 'şimdi eğilecek yerden mektubu alacak bak,' diyenleri de çok severim. Ben de biraz öyle seyrederim çünkü. Bunların bir çeşidi de 'bak şimdi B'nin pipisi görünecek,' diye seyredenlerdir. Onları da severim. Sinema seyretmenin esası pornodur biraz da.

Sevdiğim bir sinema seven çeşidi de filmdeki her olayı ve sahneyi hatırlayıp da filmin ne olduğunu hatırlamayan ısrarcı ve tatlı bunaklardır. 'Hani deniz kenarına gidiyorlar hep birlikte, oğlanın annesi de çok korkunç bir karakter, neydi o artistin adı, çok severim onu, o oynuyor anneyi. Hay Allah, neydi film? Adamın bütün filmlerini de seyrettim sonradan hatta.' Kimbilir?

Zamanında gazete-dergi işiyle uğraşmış sonra başka bir mesleğe girer gibi alkolikliğe başlamış bir arkadaşım var. Epey oluyor; bir gün yolda gördü beni, iki yana sallana sallana: 'Nereye böyle?' dedi. 'Sinemaya koşuyorum,' dedim.

Olduğu yerde durdu sallanmayı bırakmadan, dünyanın en büyük hükmünü veriyormuş gibi iki kelime sarfetti yalnızca: 'Hâlâ mı sinema?'

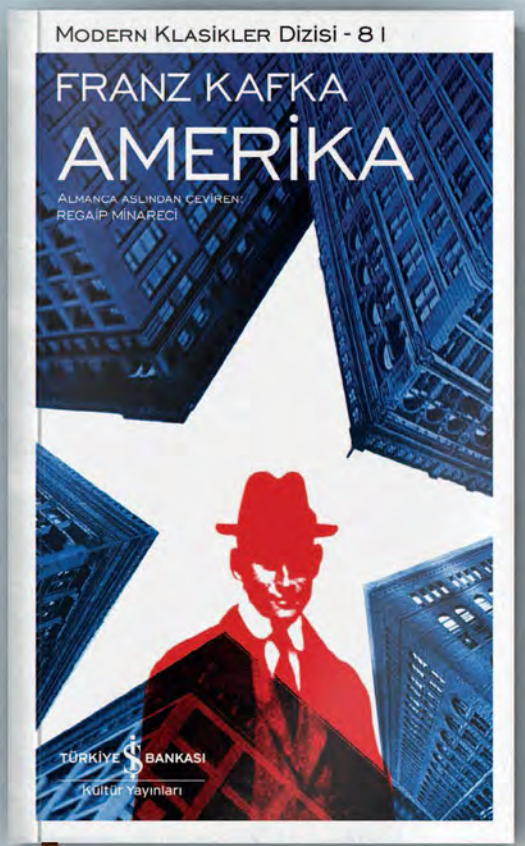
Bu da peygamber çesnisi. Doğru da aslında. Bütün aşklar bir gün biter, hatta bitmelidir. O bitirmiş.

Tomris Uyar'ın 'Gündökümleri'nden birinde naklettiği kamyon arkası yazısı gibi: 'Tatlı dile güler yüze doyulur mu doyulur mu/ Doyulur.'

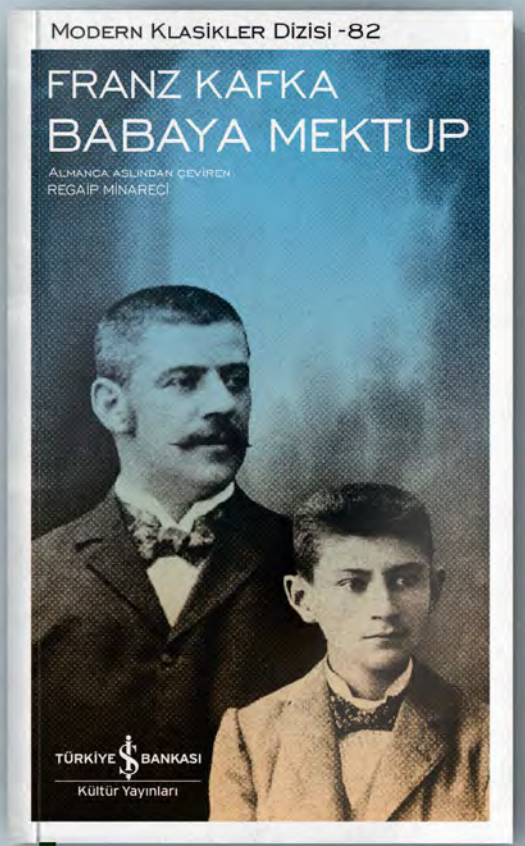
Sinemayı gevşek bir ruhla seviniz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

KAFKA'NIN BÜTÜN ESERLERİ MODERN KLASİKLER DİZİSİ'NDE DEVAM EDİYOR

Amerika
Franz Kafka
çev. Regaip Minareci
292 s, 17 TL

Babaya Mektup
Franz Kafka
çev. Regaip Minareci
72 s, 8 TL

Ceza Kolonisinde ve
Diğer Öyküler
Franz Kafka
çev. Gülperi Sert
200 s, 14 TL

Felice'ye Mektuplar
Franz Kafka
çev. Çağlar Tanyeri,
Murat Sözen,
Turgay Kurultay
720 s, 32 TL

Dava
Franz Kafka
çev. Gülperi Sert
224 s, 14 TL

Şato
Franz Kafka
çev. Regaip Minareci
360 s, 18 TL

Dönüşüm
Franz Kafka
çev. Gülperi Sert
80 s, 6 TL

Aforizmalar
Franz Kafka
çev. Osman Çakmakçı
112 s, 10 TL

/iskultur /iskultur iskultur.com.tr

Taksim kitabevimiz açıldı.
Lamartin Caddesi No: 5 / 1
Taksim - İstanbul
Tel: (0212) 238 08 37

Kitabevlerimiz: İstanbul - Kadıköy, Tel: (0216) 348 97 84 Eminönü - Müze, Tel: (0212) 511 13 37
Caddebostan, Tel: (0216) 386 65 62 Beşiktaş, Tel: (0212) 258 77 43 Bakırköy, Tel: (0212) 571 20 32
Nişantaşı, Tel: (0212) 234 80 71 • **Ankara** - Yenişehir, Tel: (0312) 430 33 66 Tunalı Hilmi, Tel: (0312) 324 10 73
İzmir - Karşıyaka, Tel: (0232) 364 71 42 • **Diyarbakır** - Ofis, Tel: (0412) 228 42 16 • **Eskişehir** - Tepebaşı,
Tel: (0222) 220 49 13 • **Konya** - Selçuklu, Tel: (0332) 351 16 07 • **Manisa**, Tel: (0236) 231 69 24
Mersin, Tel: (0324) 238 18 14 • **Samsun** - Çiftlik, Tel: (0362) 233 38 30 • **Trabzon** Merkez, Tel: (0462) 326 98 39

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Ücretsiz PDF kitap Arşivi - http://avxhm.is/blog

SERAY ŞAHİNER

Uyurken kıçı açık kaldığından rüyasında görse inanmayacağı rüyalara dalanların memleketinde herkes hikâyesini yorganına göre uzatmayı bilmeli.

KAHRAMANIN KAHRI

İllüstrasyon: Pınar Ergün

Ben bu hikâyeyi kendi üzerimden kurmayıp, işin kolayından bir kahraman yaratıp meseleyi onun üzerine yüklemeyi de bilmez değildim elbet. Kendimi ortalara atacağıma... Neme lazım ama, değil mi canım? Misal şöyle başlardı hikâye; kadının biri bir gün... Yok yok. Bir ismi de olmalı koskoca kahraman bu, Reyhan o gün... Ben hikâyeyi Reyhan'ın omuzlarına yükleyip kendim kuklacı olmayı da bilmez değildim elbet. Reyhan bu, istediğini söyler, istediğini yapar. Ceza-i ehliyeti mi var, temiz kâğıdı isteyeni mi? Reyhan ne korktuklarından ne cesaret ettiklerinden dolayı ayıplanır. Zira Reyhan sokağa ancak, adının geçtiği dergi sayfasından çekirdek külahı yapılırsa çıkabilir. Hapse ancak cezaevine dergi gönderilirse girebilir. Reyhan'ın başı ağrımaz. Reyhan bu, ne yapacağı hiiiç belli olmaz.

Ben bu hikâyeyi, kendi üzerimden kurmayıp işin kolayından kahramanın üzerine yüklemesini de bilirdim elbet. Kahraman: "ben" demekten kaçınanların kendi yerine tayin ettiği gizli özne. Sadece yaratılan kahramanlar değil, edinilen kahramanlar da... Kurtarıcıları niye sevdik? Cesurları, hazırcevapları? Biz onlara kahramanlık titriyle birlikte vekâlet de veriyoruz da ondan.

Bu hikâyeyi kendi üzerimden kurmayıp, en pratiğinden bir kahraman yaratıp onu öne sürmeyi de bilmez değildim elbet de... Ne yapacak bu kahraman? Misal, söz söyleyecek:

Memleketimiz, üç tarafı denizlerle, dört tarafı evladından haber bekleyen annelerle çevrilidir.

Memleketimiz, alt tarafı bizlerle, üst tarafı sislerle, her tarafı sözlerle çevrilidir.

Memleketimiz? Halimiz ahvalimizin cevabıdır. "Nasılsın" sorusuna "iyiyim" demekten mahcubiyet duyanların "memleket gibiyim" dediği yerdir.

Memleketimiz... Bir başkadır. Lay lay lay lay lay lay lay la... Lara lay lay, lara lay la....

Hiç internetten otel aradınız mı?

Ben bu hikâyeyi kendi üzerimden kuracağıma... Evet evet, muhakkak ki bir kahraman... Tamam da ne yapacak bu kahraman? Bizim kahramanlık gerektirecek nemiz var Allasen? Peki, öyle çok büyük şeyler olmasın hadi. Durum hikâyesi nemize yetmiyor?

Uyurken kıçı açık kaldığından rüyasında görse inanmayacağı rüyalara dalanların memleketinde herkes hikâyesini yorganına göre uzatmayı bilmeli. Kahramanımız pazara çıkar. Öyle "bir kilo domates tartıver abi" demeyecek misal. Tek tek seçecek. Ne de olsa memlekette demokrasi var. Seçme hakkımız var. Aday olmadığımız halde seçilme, yani hedef seçilme riskimiz var. Evet evet bir kahraman yaratmalıyım. Ne de olsa bizim durum hikâyelerimiz bile nice fantastik gerilime gebe...

Aslında bizdeki zengin hikâyelerle batının anlatı tekniğini birleştireceksin ki... Misal bizde, sabah "adamın biri bir gün" olarak çıktığınız kendi evinize, bir meselenin seçilmiş kurbanı olup bir daha asla giremeseniz de; ertesi gün gazete manşetleriyle yedi düvelin evine girebilirsiniz.

Ne demişler, araban yoksa bütün taksiler senin. Ona da gerek yok. Beyaz Toroslarla ördüler anayurdu dört baştan...

Hiç internetten mezar aradınız mı?

Ne diyorduk? Kahraman pazara çıkar. Domatesleri tek tek seçer. "Nerelisin" sorusuna cevaben, üç saat "babam muhacir ama Malatya'da doğmuş, annem Konyalı ama İstanbul'da büyümüş" diye tereke çıkarırken, domatesin en safkan Çanakkalelisini, portakalın en Finikelisini arayacak. Ama biz, bizden olmayandan kız almayız! Zeytin? Gemlikli olsun...

Her yerin bir şeyi meşhur da İstanbul'un göçmeni meşhur. Benim kahramanım da, bu göçmeni meşhur İstanbul'da turist turist gezerken, hayattan zorunlu göç ettirilip nerede olduğu dahi söylenmeyen evlatların annelerinin önünden başını eğerek geçerken adımlarını hızlandıracak belki. Twitter'da sonra, bu annelerin ellerinde tuttuğu fotoğraflarla karşılaşacak. Kâğıt üstünde kahramanken, başka kahramanların önünden geçmek, fotoğraflarını es geçmek kolay. Bu fotoğraflar bizim kahraman için bir televizyon dizisine ölü olarak girmiş oyuncular gibi olacak. Hani dizilerde, rahmete gitmiş eş- baba- kardeş fotoğrafı olarak duvarda asılı duran, seyircinin yüzünü bildiği ama hikâyesi üzerine düşünmediği oyuncular gibi...

Hiç internetten evlat aradınız mı?

Ben bu hikâyeyi, kendi üzerimden kuracağıma bir kahraman yaratıp meseleyi onun omuzlarına yüklemesini de bilirdim elbet de... Ne yapacak bu kahraman? Fikir yürütecek. İnsanları değerlendirecek. Bakalım karşısındaki yol tarif ederken Boğaz Köprüsü mü diyor, 15 Temmuz Köprüsü mü?

Bir kahraman... Kendi yerimize öne sürdüğümüz. Güya kendimiz ikinci planda kalmaya razı olarak, hatta alçakgönüllülük göstererek. Tabi canım, fedakârlıkla. Sıramızı devrediyor kisvesi altında... Kendimiz yapamadığımız her şeyi o yapsın istediğimiz. Bir kahraman. Misal? Çocuklarımız. "Biz yaşayamadık, onlar yaşasın." Sorgulayıcı, analitik düşünen evlatlar... Ezbere dayalı değil uygulamalı eğitim. Öyle sorularla donatacağız ki onları, sırf balık tutmayı değil, buğulama yapmayı öğrenecekler. Küçüük Ayşee, küçük Ayşe, n'apıyorsun bana söyle? Naapsın, ibibik gibi bakıyor. El kadar çocuk, sen büyüdün de ne yaptın?

Herkeslerden önde gidecek bizim evladımız, ilkokulda sınıf birincisi olacak, diğerlerinin çocukları Ali'ye top tutturana kadar Ayşe'nin Ali'si Avrupa liglerinde top koşturmaya, Işılları ılık süt içene kadar Ayşe'nin Işıl'ı o sütten mayaladığı yoğurtla cacık yapmaya başlayacak!

Hiç internetten... Uzaklarda aramaaa, çünkü sen içimdeeesiiin...

Ben bu hikâyeyi... Ben diye de başlamamak lazım aslında. Hikâyeyi yaratan da bir kahraman olsa da iş benden tamamen çıksa. Kahraman, bu hikâyeyi başka bir kahraman yaratıp onun omuzlarına yükleyip kenara çekilmesini bilmez değildi elbet. Oh be, vallahi üstümden büyük bir yük kalktı. Kimdir kahramanın yarattığı kahraman? Mesela, *Baba* filminde oğluna mandolin alacak parası yok diye patronun oğlunun yerine para karşılığı hapis yatan Yılmaz Güney'dir. Kimdir kahramanı yaratan kahraman? Bakın cebimizde metelik yokken patron çocuğu da biz olduk. Hadi yine iyiyiz.

Kimdir kahraman? Aynada karşılaşmayı riskli bulup duvarımıza resmini astıklarımız. Bizim yükümüzün de ağırlığını sırtlanarak asılanlar.

Kimdir kahraman? Utandığımız şeyleri yaparken yerimize atadıklarımız. *Uçurtmayı Vurmasınlar* filmindeki Barış'ın "ben işemedim Miki işedi" diye suçu üstüne attığı Miki.

Yapmak isteyip cesaret edemediklerimizi, yapıp da üstlenemediklerimizi yüklediklerimiz...

Sonra? "Hiç yakışıyor mu?" dediklerimiz. Ben olsam? Ohooo... Sonra? Kahramanlığının derecesini az bulduklarımız. Nihayet? Niye beni suçlamıyorlar da onu suçluyorlar değil mi ama? Tabii canım...

Ben bu hikâyeyi... Hiç yazmamayı da bilmez değildim elbet. Biliyormuşum ki yazmadım. Tabii canım, alın yazısı varken hikâye yazmaya ne hacet? Kader... Bizim yerimize öne atılan yahut bizim yanında olmamak suretiyle öne sürdüğümüz kahramanların çektiklerine bakıp suçluluk duygumuzu tıkıştırdığımız ardiye...

Kimdir kahraman? Yalnız değildir deyip yalnız bıraktıklarımız.

Siz hiç internetten... Dünyanın bütün #yalnızdeğildir'leri birleşin!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

TEHDİT VE CEZANIN ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

ÖYKÜLEŞTİREN: NURHAK KAYA
ÇİZEN: ALİ ÇETİNKAYA

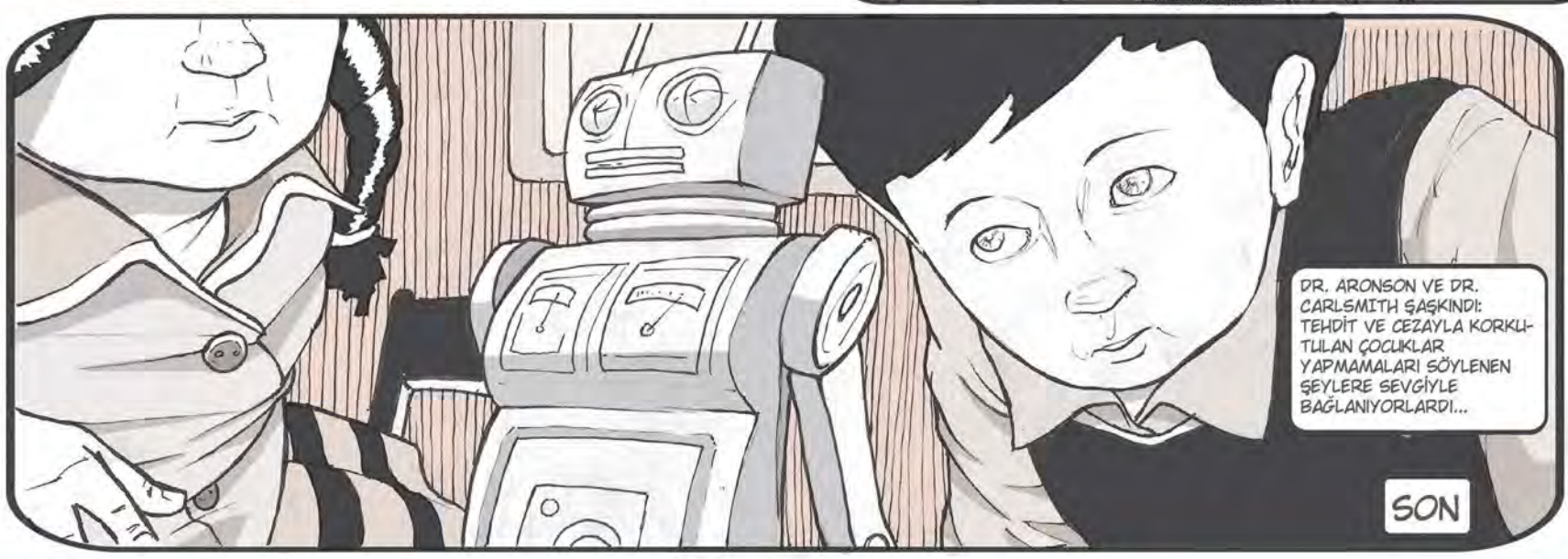

"ROBOTU NE KADAR SEVDİN?" SORUSUNUN CEVABI İSE GRUPLAR İÇİN ÇOK FARKLIYDI..

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

DOĞU YÜCEL

DENİZLER ALTINDA 200 KULAÇ

"Denizin yüzeyinde hâlâ adaletsiz yasalar hüküm sürüyor olabilir, insanlar orada savaşıyor, birbirini yiyor ve toprağın tüm kötülüklerini taşıyor olabilir; fakat yüzeyden otuz adım aşağı indiğinizde o zorbaların hepsinin dermanı tükenir, hükümleri kalmaz ve tüm güçlerini kaybederler."

Jules Verne (Denizler Altında 20.000 Fersah'tan)

Baştan uyarmalıyım, az sonra okuyacaklarınıza inanmakta zorluk çekeceksiniz. Açıkçası başımdan geçen bu olaylara bazen ben bile inanamıyorum.

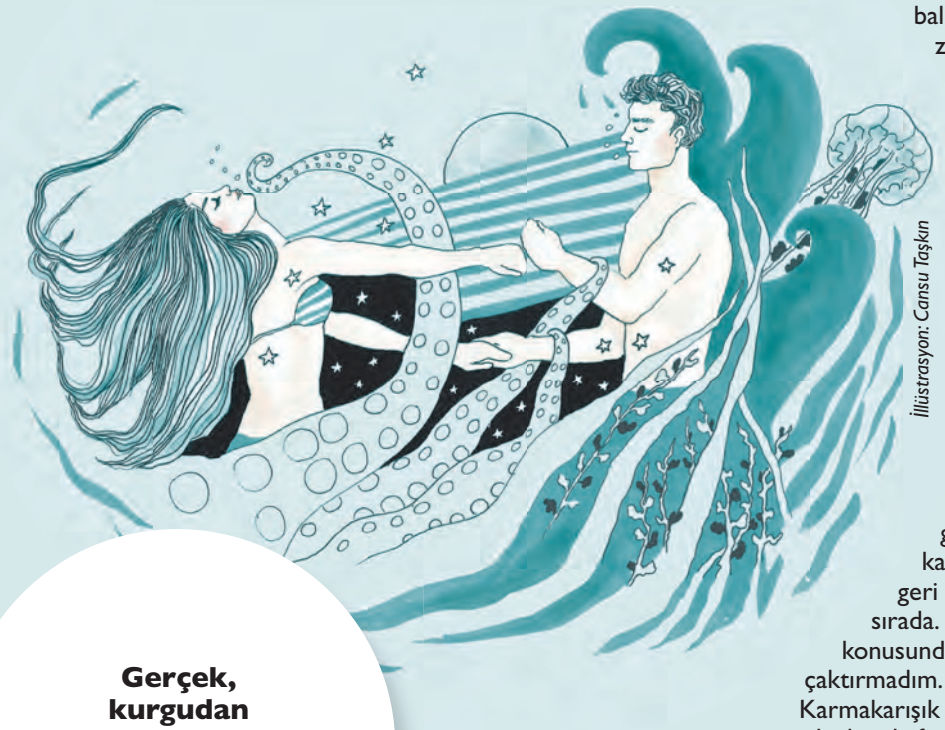
Denizde geçen bir öykü bu ve ben oldum olası denizi sevmemişimdir. Yılda iki haftalık iznini saatlerce güneşin altında kızarmakla geçiren insanların halini acıklı bulduğumu da eklemeliyim. Bu tespitimle hemen tanımışsınızdır beni; dışarıda sosyalleşmek yerine evde kitap okumayı tercih eden bir "nerd". Ama "nerd" deyip geçmeyin, sonuçta birçoğunuzun tersine bir işe yarıyorum. İzlediğiniz dizilerin, filmlerin altyazılarının birçoğunda imzamla karşılaşmışsınızdır. Ben psikopat_piskopos66, divxplanet'tan.

Lara'yla işte bu çevirilerim sayesinde tanıştım. Film başlamadan önce eklediğim "İyi seyirler arkadaşlar" notuma geri dönen ilk kişiydi o. Çevirilerimi çok sevdiği için e-mail attı. Zaten şu dünyada sanatsal emeği takdir eden sadece kadınlar kaldı. Sapyoseksüel diye yeni bir terim var, zekayı seksi bulanlara deniyor, böyle çok kadın gördüm ama bir erkekle karşılaşmadım. Bu yüzden kadınların üstün ırk olabileceğinden şüpheleniyorum. Lara da o üstün ırka mensup insanlardandı işte. Gerçek ismiydi Lara. Su perisi anlamındaymış. Onun güzelliği aklıma geldikçe, belki de gerçekten öyleydi diyorum.

Adı Lara olan bir İzmirli'yle flörtü ilerletmek için tek şansımın içinde deniz, güneş ve kumun olduğu bir tatil olduğunu biliyordum. O yüzden tam teşekküllü bir Çeşme tatili planladım.

Plajlar halkın değilmiş gibi girişi ücretli olan bir beach club ile başladı tatilimiz. İlk öpüşmemiz suyun altında gerçekleşti. İkinci ve üçüncüsü de. Bu kumru hallerimiz ve etrafımızdaki aşırı hedonizm kokan ortam bir noktada Lara'yı rahatsız etti. "Biz burada böyleyken, sadece birkaç kilometre açıkta göçmenler..." dedi. Gel de âşık olma!

Issız bir koya attık kendimizi. Güneşi orada batırdık ve geceye karıştık. Yıldızları izlerken "Denize girelim," dedi. Gece vakti deniz. En büyük korkum. Etrafta ışık namına dolunay dışında bir şey yok. Ama aşk filmi gibi geçen günü yiğitliğime gölge düşürerek sonlandıracak değildim. Yanımdaki Jagermeister şişesinden son bir yudum alıp adım attım karanlık suya. Kafamız güzel, yıldızlar güzel, Lara hepsinden güzel... Ambiyans daha romantik olamaz derken

İllüstrasyon: Cansu Taşkın

Gerçek, kurgudan her zaman daha yaratıcı ve kurnazdır.

Lara "Baksana, yakamoz," diyerek denizde ateş böcekleri gibi yanan ışıkları gösterdi.

Görüntü inanılmazdı. Gökyüzünde yıldızlar, denizde yakamoz, Lara'nın gözlerinde ateş böcekleri yüzüyordu.

E tabii erkek milleti olarak romantizmi bozup artistlik yapacağımız an da gelmiş çatmıştı. "Yakamoz"un ışığın uyarmasıyla yanan tek hücreli deniz canlıları olduğunu açıkladım. Ne gereği varsa. Yine de çabam hoşuna gitmişti. Gözlerini kısarak gülümsedi ve "Sevişmeliyiz," dedi. Panikledim önce, ya biri görse, ya... Demeye kalmadan sevişmeye başladık.

Söylememe bile gerek yok, daha iyisini yaşamadım. Spermlerim denize karışırken hayatımın en büyüleyici orgazmı zihnimi kuşatmıştı. Sırt üstü yattım suya. Kulaklarım denizin altında dünyayı "sessiz"e almıştım. Sudan yatağıma uzanmış yıldızları seyrediyordum. Masumiyet Müzesi'nin başlangıcı geldi aklıma. Hayatımın en mutlu ânıydı ve Orhan Pamuk'un tersine ben bunu o anda, bizzat o ânın içindeyken biliyordum. Fakat bunu bilsem de o mutluluğu koruyamadım. Çünkü engellemeye hiçbir insanın gücünün yetmeyeceği, dehşetengiz gelişmeler beni bekliyordu.

Birden dibe doğru çekildiğimi fark ettim. Önce Lara'nın şaka yaptığını sandım, klasik aşağıdan çekip batırma şakası. Fakat bunda fazla iyiydi! Dibe doğru hızla çekiliyordum. Basıncın kafamı zorladığı anda kulağımı, ağzımı ve burnumu yumuşak bir doku kavradı. Kuyruğundan tanıdım onu, bir vatoz balığı vantuz gibi yapışmıştı. Ama ne beni zehirliyor ne de elektriğiyle çarpıyordu, tam tersine bana yardımcı oluyor, nasıl başarıyorsa basınçtan kafamın patlamasını engelliyor, ayrıca nefes almamı sağlıyordu.

Sonra ortamın yavaş yavaş aydınlandığını fark ettim. Beni dibe çeken ahtapot ayağımı bir yosuna bağladı. Fosforlu deniz analarının aydınlattığı bu yerde ahtapotlar, balıklar ve çeşit çeşit sualtı yaratığı bana bakıyordu şimdi. Aniden alg çalılıklarının ortasındaki dev deniz kabuğu açıldı. İçinden köpek balığı gibi bir şey fırladı! Dişlerini göstere göstere hızla bana doğru geldi, tam kafamı yutacakken feyk atıp kabuğuna geri döndü. Altıma kaçırdım tabii bu sırada. Neyse ki, denizde işediğimi saklamak konusunda uzmanımdır, deniz canlılarına da bunu çaktırmadım. Üstüme saldıran mahlukata baktım. Karmakarışık bir canlıydı bu. Ağzı köpek balığı gibiyken kafası ve kollarıyla ahtapotu anımsatıyordu. Gövdesi ise yengeç gibi kabukluydu. Lovecraft'in Cthulhu mitosu aklıma geldi.

Mahlukatın yüzü bir anda değişti. Ağzı açıp kapanıyor, kolları fır fır dönüyordu. Sanki alay ederek gülüyordu. Altıma ettiğimi mi fark etmişti? Derken zihnimde bir ses duydum. Var olmayan bir dilden sözcüklerdi bunlar. "Nayalor habatab hosapyen." Sonra bu dili altyazıları çevirdiğim gibi çevirmem gerektiğini düşündüm ve nasıl olduysa başardım.

"Karaların efendisi insanoğlu!" demişti mahlukat.

Onu nasıl anlamıştım?

Yanıt gecikmedi: "Ses, katı cisimlerden sonra en hızlı suda ilerler. Siz insanoğlunun bilmediği, düşüncenin de öyle olduğudur..."

Yüksek sesli bir düşünce yeniden kafatasımda yankılandı:

"Ne yaptığını sanıyorsun?!"

Kahretsin, altıma kaçırdığımı anlamıştı.

"Korkudan kazara oldu. Affedin," diyebildim.

Ahtapotumsu varlık kabarcıklar çıkarttı. Öfkelenmişti.

"Onu demiyorum Âdemoğlu, beyaz tohumlarından bahsediyorum."

Çok ilginç. Lara'yla sevişip "milyonlarca doğmayacak çocuklarım"ı denize bırakmamı kastediyordu! Sanırım denizde sevişerek ulvi bir kaideyi bozmuştuk. Utanmıştım.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Utanacaksın tabii," dedi.

"Bir avuç spermin ne zararı olacak?" diye soracak oldum.

Öfkesinden kabarcıklara boğdu beni. Korkmuştum.

"Akılsız Âdemoğlu. Öyle bir kirlenmeden mi söz ediyorum? Senin habis tohumlarınla bir yunus hamile kalsa, iğrenç huylarınız deniz altı canlılarına yavaş yavaş yayılsa ne olur biliyor musun?"

"Yok ben nereden bileceğim, böyle bir şeyin mümkün olabileceğini bile tahmin edemezdim."

"Ah Âdemoğlu ah, yaptıklarının sorumluluğunu üstlenmemek konusunda ne kadar tutarlısın."

Lara'yı gördüm o sırada. Bir fucus şeridine düğümlemişti ve baygındı. Onun için endişelendim.

"Merak etme, Havvakızının sıhhati yerinde. Onun bir suçu yok. Burada suçlu sensin; erkek, adam, Âdemoğlu."

Onu bu suçtan tamamen muaf kılınca biraz gıcık oldum açıkçası.

"Yani aslında teklif ilk Lara'dan gelmişti," deyiverdim.

Kabarcıklar durdu. Ahtapotumsu varlık doğrudan gözlerime baktı. Hiçbir düşünce duyamıyordum, mutlak sessizlikle korkuttu beni. Bir yandan kendime küfrediyordum tabii. Resmen âşık olduğum kadını deniz canlılarına gammazlamıştım! Rezil bir muhbirden de berbat biriydim ben. Gerçekten mensubu olduğum Âdemoğlu aşağılık, şerefsiz, adi bir ırk olmalıydı...

Sonra denizlerin efendisi lafı aldı.

"Ah zayıf Âdemoğlu! Şimdi beni dinle. Evet, en başta tohumlarının denize yayılmasından korktuk ama burada bulunma sebebin pis bir Âdemoğlu olman değil, bir Çevirmen olman. Mesajımızı insanlara iletebileceğini düşünerek seni buraya getirdik. Bizim çevirmenimiz olacaksın. Anlaşıldı mı?"

"Evet," diyebildim.

"Denizleri kirletmeyeceksiniz öncelikle. Sadece kimyasal artıklarınızdan falan bahsetmiyorum. Son birkaç güneş dönüşünde, diplere binlerce insan attınız, çoğu boğuldu. Yukarıda ne haltlar karıştırıyorsunuz bilmiyoruz..." derken istemeden düşüncelerim araya girdi...

"Göçmenler..."

"Dediğim gibi şeytanlıklarınızı öğrenmek istemiyoruz. Sünger familyasını kullanıp imal ettiğiniz sahte can yeleklerini gördük. Jüpiter'in en karanlık yeraltı sularında böylesine bir kötülük yüzmemiştir! Bilin ve öğrenin ki uyarsak da balıklar sizin kurban ettiğiniz insanları yiyorlar. Genlerimiz değişiyor."

"Haklısınız özür dileriz. Karalar karışık, evrimimizi de tamamlayamadık," dedim ama kandıramadım tabii.

"Bahane yazma Âdemoğlu! Mesajımızı yaz. Bunu yaparken hodbin olma! O Lovecraft gibi bencillik yapıp bizi uçarı korku öykülerine meze etme. Bir gün karaları ele geçirmek gibi bir hedefimiz yok. Sonsuza dek yaşamın doğduğu sularda kalmak istiyoruz. Ama böyle giderse, okyanus diplerindeki cehennem iblislerini üstünüze salmaktan çekinmeyiz."

Bu mesajı hatırımda tutmak için zihnimde döndürdüm. Gayretimi fark etti.

"Aferin Çevirmen, aferin."

Ayağıma bağlı olan yosunun kendiliğinden çözüldüğünü fark ettim. Sonra yüzeye doğru usulca uçmaya başladık.

Suyun üstüne çıktığımızda ben şoktaydım. Lara ise bıraktığım gibi suyun üzerinde sırt üstü yatıyordu. Onu dürtünce "Dalmışım," dedi. "Ne oldu?"

Hiçbir şey hatırlamıyordu. Hemen espriyle karışık "Jagermeister'i fazla kaçırdık sanırım," dedim. Sonra Jagermeister'le ilgili, geyik kanı ve halüsinatif maddeler içerdiğine dair tırıvırı bilgiler sıralayarak konuyu değiştirdim.

Gariptir, Lara o günden sonra yüzüme bakmadı. Oysa son dakikada yaşanan deniz altı müdahalesi dışında masal gibi bir gün geçirmiştik. Ondaki değişime önce hiç anlam veremedim. Kadınların dengesizliği üzerine klasik Âdemoğlu teorileriyle bu konuyu da geçiştirdim.

Sonra bana olan duygularının neden değiştiğini anladım. Denizin dibinde baygın da olsa benim onu deniz canlılarına ispiyonladığımı biliyordu. Aldatılan kadın bunu hisseder, kelimelere dökemese de, bazen kendisi bile bu gerçekliği kabul etmese de asla affetmez. Şimdi düşündüğümde, bunun suda yaşayanların bana bıraktığı bir kanıt olduğunu düşünüyorum. Fantastik bir filmin en sonunda tüm hikâyenin gerçek olduğunu belirten o ipucu gibi. İnception'daki dönen topaçtı Lara'nın beni affetmemesi. Gerçek, kurgudan her zaman daha yaratıcı ve kurnaz davranır.

Evet, biliyorum, öykümü romantik bir eksene çekip su dünyasından gelen mesajı gölgede bıraktım. Sizi yine hayal kırıklığına uğrattım denizin efendileri! Ama bunun tek sebebi doğuştan bencil bir Âdemoğlu olmam değil. İnanılması güç olaylarla dolu öyküleri çok seviyorum ve bu öykünün asıl inanılması güç kısmının tuhaf varlıklarla konuşmam olduğunu düşünmüyorum. Ne var ki bunda? Her gün doğa, insanoğluna türlü türlü mesajlar, uyarılar gönderiyor, bu örnekte ben sadece onlara çevirmenlik yaptım.

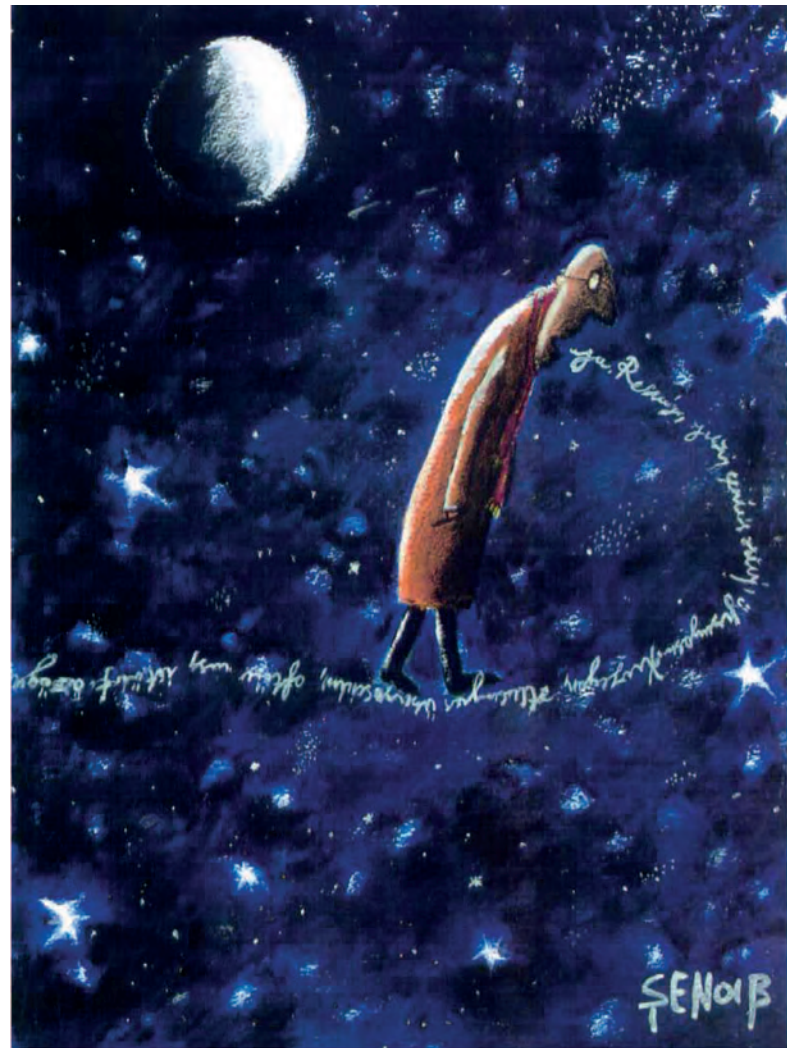
O yüzden Lara'yla geçirdiğim günü düşününce sualtı krallığında geçen dakikalar sönük kalıyor. Şuna inanıyorum ki tüm bu yaşananlar arasındaki asıl şaşkınlık verici olan deniz altında karşılaştıklarım değil, denizin üstünde gördüklerimdi.

O gece gökyüzünde yıldızlar, denizde yakamoz, Lara'nın gözlerinde ateş böcekleri yüzüyordu. Şahit olduğum en inanılmaz öykü de buydu.

DERS: EDEBİYAT

ŞENOL BEZCİ

KONU: "Şiir Nasıl Yazılır?"

KONU: Manzaralı Oda

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

HAKAN BIÇAKCI

KALICI MAKYAJ

Siyah gömlekli, işini bitirip gururlu bir tavırla aynayla aramdan çekildi. Sonuç tahminimden farklıydı. Tamamen. Karşımda başka biri vardı.

Şanslı günümdeydim. Cumartesi olmasına rağmen yalnızca dört küçük tur atarak park yeri bulmuştum. Dikiz aynasında sallanan vanilya kokusunu içime çekerek geri geri yanaştım. Dit dit dit dit dit, di di di di di d. Kontağı kapatıp arabadan indim. Otoparkın soğuk koridorunu süratle geçip havasız asansöre yöneldim. Asansörden inip güvenlikten geçtim. Diiiiiiit.

Alışveriş merkezinde vitrinlere bakarak geziniyordum. Rutin turumu bölen yeni bir ayrıntı dikkatimi çekti. Bir köşesinde tanıtım amacıyla ücretsiz makyaj hizmeti de veren kozmetikçinin vitrinindeki yaldızlı yazı: "Başka bir sen olmaya var mısın?"

Yazının büyük bölümünü kapladığı camın arkasındaki ufak ama havalı dükkânda aşırı beyaz ve aşırı güçlü bir ışık vardı. Gözlerimi kısarak yaklaştım. Kapıda karşılandım. Geçici beyaz körlüğü atlattıktan sonra ben de onları selamladım. Vitrindeki yazıyı sordum. Kalıcı makyaj kampanyası varmış. Sadece bugüne özel. Bugün, şanslı günüm olmaya devam ediyordu. Denemek istediğimi söyledim. Önden bir belge imzalatmak istediler. Üzeri küçücük yazılarla dolu, siyah dosyaya takılı A4 kâğıdın görüntüsü içerideki ortama hiç uymuyordu. "Ne imzası, hayırdır?" diye sorunca kalıcı makyaj için böyle bir uygulama olduğunu söylediler. "Bambaşka biri olacaksınız sonuçta, bunu onaylamanız gerekir," diye de eklediler.

Kalıcı makyaj kampanyası varmış. Sadece bugüne özel. Bugün, şanslı günüm olmaya devam ediyordu. Denemek istediğimi söyledim.

Anlık bir tereddütten sonra kabul ettim. Ancak etrafta bir tane bile kalem bulamadık. Bende de yoktu. Göz kalemiyle gece mavisi bir imza atıp aynanın karşısına geçtim. İçerisi çok beyazdı; ellerim, bacaklarım, ayna, aynadaki yüzüm... Hepsi çok beyazdı. Kocaman bir süt bardağının dibinde oturuyor gibiydim. Nefes alıp alamadığımı kontrol etmek için klimanın buz gibi kuru havasını içime çektim.

Makyajıma başlanmıştı. İşine son derece hakim, siyah gömlekli bir çalışan üzerime eğilmişti. Yüzünde bomboş bir ifade vardı. Sanki boşluğa sıfırdan, yepyeni bir yüz çiziyordu. Nefesim kesilir gibi oldu. O an içeride çalan şarkıyı fark ettim. Elektronik müzik üzerinde neredeyse dijital olmasına rağmen melankolik kalabilen bir kadın sesi... Dinledikçe içime işlemeye başladı. Kalem aniden gözbebeğime yaklaştı. Gözlerimi kapattım. Önce gözkapaklarım nemli bir süngerle silindi. Sanki dünyadan silindi. Ve yerine yenileri çizilmeye başlandı. Kaşlarıma geçildiğinde gözlerimi araladım. İçerisi daha da beyazlamıştı sanki. Sütle doldurulmuş bir akvaryumun dibinde yüzüyor gibiydim. Makyajı yarım bir süs balığı.

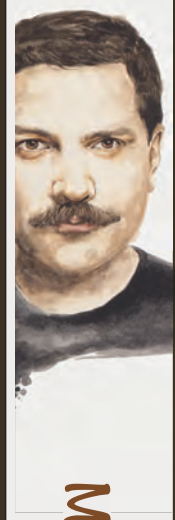
Siyah gömlekli, işini bitirip gururlu bir tavırla aynayla aramdan çekildi. Sonuç tahminimden farklıydı. Tamamen. Karşımda başka biri vardı. Benden daha güzel, daha zarif, daha seksi bir kadın... Eski benden, Dilara'dan en ufak bir iz bile kalmamıştı. İnsanın yıllar içinde değişmeyen tek yeri, bakışları... O bile değişmişti. Aynı anda daha masum ve daha baştan çıkarıcı bakışlar. Meleksilikle şeytansılık doğru orantılı olarak artmıştı yüzümde. Önce bembeyaz bir panik duygusu, aynadaki yabancının bakışlarından içime akmaya başladı. Hemen ardından karnımda uçuşan kelebekler hissettim. Âşık olur gibi baktım karşımdaki yüze.

Üstünde oturduğum tabureyi çevirip fotoğrafımı çektiler. Flaş gözümü aldı. Güzel bir rüyadan uyanmış gibiyidim. Beklerken bir espresso ikram ettiler. Neyi beklediğimi anlamamıştım. Kahvem biter bitmez girişte imzamı alan kadın bir kimlik uzattı: "Yeni kimliğinizi buyrun Simge Hanım." Simge mi? Kimliği alıp baktım. Gerçekten de "Simge" yazıyordu. Soyadım da değişmişti. Fotoğraf güzeldi. Hem fotojeniktim artık. Vesikalıkta bile güzel çıkacak kadar üstelik. Kimliği çantama atıp çıktım.

Kozmetikçinin dışı daha loş ve daha sıcaktı. Alışveriş merkezindeki rutin turum yepyeni bir hâl almıştı. Yürüyüşüm, nefes alışım, görüşüm bile değişmişti sanki. Çok iyi hissediyordum kendimi. Yepyeni gözlerle baktım etrafa.

Koridorun karşısından, filmden fırlamış gibi yakışıklı bir adam geliyordu. Tuhaf bir heyecan sardı her yanımı. Tam benim tipimdi. Göz göze geldik. Son anda çekinip gözlerimi kaçırdım. "N'aber Simge?" deyip geçti. Sesi ne güzeldi. Dışımdan "İyilik," dedim. İçimden "Ne çabuk!" Bugün kesinlikle şanslı günümdü. Simge şanslı günündeydi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

MEHMET TURGUT

BABA

Geçtiğimiz beş gündür her sabah uyandığımda, on kırık kemiği birleştirmeye çalışırken buldum kendimi. Burnunda bir, alnında iki, göğüs kafesinde sayamadığım kadar morluk... Görmediği, şahit olmadığı o kadar da koymuyor insana...

Baba demek çok kolay; baba der geçersin, mahalledeki kasaba "Naber baba?", taksiye binersin "Eve at baba", bara gidersin "Baba bi tane daha versene", hatta öz babana gider "Baba harçlık versene" dersin.

Peki babayı nasıl yeriz, oraya gelelim; babayı nasıl yersin biliyor musun? O babayı bulup onun parçalara ayrılmış bedenini gördüğünde, onun beyaz tişörtündeki kanları gördüğünde, onun sana küfredecek mecali kalmadığını gördüğünde, birileri ona gözünün önünde akıl verdiğinde, her fırsatta beraber ağlarken, gözünün içine bakıp ağlayamadığında, "Artık git oğlum işine bak" dediğinde; bir an için ne iş yaptığını unuttuğunda, işte o an babayı görüyorsun arkadaş! Baba var; baba Ahmet'ten öte, babanın adı Mustafa...

BURASI DOĞRULUK KILICI'NIN DÜNYASI. BÜYÜNÜN ETKİSİNE GİRMEYE HAZIR OLUN.

HAYATTA HER ZAMAN YENİ BAŞLANGIÇLARA YER VARDIR...

"Bu kitap yaz yağmuru gibi!"
Spass für mich

"Hayatın kendisine dair eğlenceli ve iç ısıtan bir hikâye."
Femme Actuelle

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranzey.org

twitter.com/pegasusyayinevi facebook.com/pegasusyayinlari instagram.com/pegasusyayinlari
PEGASUS
www.pegasusyayinlari.com

SIDDIK AKBAYIR

BEDRİ RAHMİ'NİN İKİ AŞKI

BİR: REİS
Onunla ilk karşılaşanlar; onu bir şairden ressamdan çok kahvenin kabadayısına, bir balıkçıya, bir çay taşıyıcısına, bir maden işçisine benzetirler. Çevresince Reis diye çağrılan, bu "çağdaş derviş", "Nasılsın?" sorusunu, "Adamına göre..." diye yanıtlar.

İKİ: MERNUŞ
Sevdiklerine "Mernuş" diye takılır ve ardından şu dizeleri okur: "En az üç dil bileceksin / En az üç dilde / Ana avrat dümdüz gideceksin / En az üç dil / Çünkü sen ne tarih ne coğrafya / Ne şu ne busun / Oğlum Mernuş / Sen otobüsü kaçırmış bir milletin çocuğusun."

ÜÇ: ERNESTINE LETONI
Ernestine, Romanyalı zengin bir ailenin kızıdır. Yaş Akademisi'ni bitirdikten sonra, 1929'da resim eğitimi için sanatın başkenti Paris'e gider.

Resim atölyesinde çalışırken bir gün, kapı çalınır. Atölyenin kapısındaki adam, daha önce hiç duymadığı tuhaf bir aksanla bu atölyede çalıştığını bildiği Cemal Tollu'yu aradığını söyler. Kapıyı çalan, Bedri Rahmi'dir. Ernestine, biraz bekleyebilirse aradığı kişinin birazdan gelebileceğini söyler. İçeri davet eder. Atölyede yedi milletten insan vardır; kapıyı çalanlar ise yetmiş yedi milletten... Bedri Rahmi, gördüğü herkesten farklıdır. Bir gariptir. Bir köşeye oturuverir. Oturuşu, Ernestine'nin hoşuna gider. Nedir Bedri Rahmi'nin farklılığı? Gariptir, rahattır, yakışıklıdır.

Bedri Rahmi, bir yanda gül esintileriyle, ipek dokunuşlarla, renklerin cennetini gösterirken diğer yanda, tılsımın kurgusuna, gizin tanımsız inancına, "mavi" dizeler bırakır.

Bedri Rahmi, atölyede resimleri inceler. Beğendiği üç resim de o kapıda karşılaştığı Romen kızınındır. Ernestine, daha önce de Türk görmüştür, tanımıştır. Ancak Türkleri pek sevmemiştir. Çünkü laubalidirler. Taşkınlık yaparlar. Bedri Rahmi, çok saygılıdır. Kendisinden dört yaş küçük olan bu Türk'le arkadaş olurlar.

DÖRT: 'GÂVUR GELİN'
Bedri Rahmi, Paris'ten ayrılıp Lyon'a döndüğünde mektuplaşmaya başlarlar. Bir gün pulsuz bir mektup gelir. Pul parasını Ernestine verir. Anlar ki bu adam çok dalgındır. Bilir ki aşkın bir adı da dalgınlıktır.

Değişen tek şey, aşk mektuplarının adresidir: Lyon, İstanbul, Paris. Ayrılığa alışmak kolay olmaz. Sanki, Bedri olmayınca sakattır, sanki onsuz, eli kolu, ayağı yoktur. Bedri'den önce kimseyi öylesine sevmemiştir.

Bedri Rahmi, 1933-36 arası, durmaksızın resim yapar. Ancak, ailesinin gözünde lise diploması bile olmayan bir işsizdir ve bu durum ona çok dokunur. Ernestine, bu zor günlerde sevgilisinin yanında olması gerektiğini düşünür ve 1933 sonunda Romanya'ya dönmekten vazgeçip İstanbul'a gelir.

Türkiye, Ernestine için kocaman bir meçhuldür. Türkiye'yle ilgili hiçbir bilgisi yoktur. Üç kez gelir Türkiye'ye. Üstelik karşılıklı iki aile "Gâvur gelini istemem!", "Türk damat istemem!" diye yaygara koparırken...

Romanya'da, Türkler çok öfkeli, çok kızgın, çok kadın düşkünü olarak bilinir. Ailesi, bu birlikteliği istemez.

Hasret, mektupların onaramadığı bir yerdedir. Çaresizdirler, parasızdırlar, âşıktırlar! Bütün engellere rağmen 16 Nisan 1936'da evlenirler. Eşine bir de isim bulur: Eren. Zaten, çevresinde de İren derler bu uzun boylu Romen kızına.

Bedri Rahmi, bir zamanlar işçi olarak çalıştığı Tekel'in kibrit kutuları üzerine desenler çizer. Şarap reklam panoları boyar. Çeviriler yapar. Tan gazetesinde sanat üzerine yazılar yazar. Evlendikten sonra, onları zor bir hayat bekler. Ta ki, Bedri Rahmi, 1937'de Güzel Sanatlar Akademisi'ne asistan olup düzenli bir gelire kavuşana dek...

BEŞ: MARİ GEREKMEZYAN
"Önde zeytin ağaçları arkasında yar / Sene 1946 / Mevsim / Sonbahar (...) Yar yar!.. / Seni kara saplı bir bıçak gibi sineme sapladılar"

1932'de Paris'te başlayan ve daha sonra Türkiye ve Romanya arasında birkaç yıl mektuplarla süren, 1936'da evliliğe ulaşan büyük bir aşk öyküsü, birkaç yıl içerisinde yaralanır.

Bedri Rahmi, askerden izinli geldiği hafta sonlarından birinde, kalbini başka bir kadına kaptırır.

"İlk neresinden yaralanır bir aşk", bilinmez. Bedri Rahmi, artık bir başka kadına tutkundur. Yukarıdaki dizeleri de bu kadın için, akademide heykel derslerine katılan Mari Gerekmezyan isimli misafir öğrenci için yazar. Bu aşk, kulaktan kulağa, imkansız bir sevda masalı gibi anlatılır. Beyoğlu'ndaki Markiz Pastanesi'nin üst katındaki büyük salonda zaman zaman balolar düzenlenir. Bedri Rahmi, o balolardan birine, otuz yaşlarında çok güzel bir kadın olan Ermeni sevgilisi Mari'yle katılır. Mari bu baloya Çingene kıyafetiyle katılır. "Çatal karam çingenem" o gecenin hatırasıdır. Sonrası; Mari Gerekmezyan'ın 1946'da, menenjit-tüberküloza yakalanması, savaş ortamının maddi zorluklarıyla, tedavi ve ilaçlar için Bedri Rahmi'nin tablolarını satması, bütün çabalarına rağmen tedavinin sonuçsuz kalması ve Mari'nin İstanbul Alman Hastanesi'nde ölümüyle biten hüzünlü bir hikâyedir.

Kalın kumaşlardan ceketler giyen, Volkswagen arabasına zor sığan, uzun boylu Reis, bu ölümle iyice yıkılır. "Karadut"u defnedip gözyaşları içinde eve geldiğinde onu yatıştırıp teselli eden yine eşi Eren Hanım olur. Fırtınalı bir dönemi atlattıklarını ve her şeye yeniden başlayacaklarını düşünür. Ancak bunun pek de kolay olmayacağını çok geçmeden anlar. Eren Hanım, belki ikinci bir kadınla baş edebileceğni düşünür ancak bir hayalle işinin çok zor olacağının farkındadır. Fransa'ya gidip Paris'e yerleşmeye karar verir. Bir yıl orada yaşar. "Cankuşum"lu Mektuplar, Paris-İstanbul arası türkü taşımaya başlar yeniden.

1974'te Bedri Rahmi, birdenbire hastalanır. Hastalığını içkiyle ilgili siroz zannetse de pankreas kanseridir. Bu gerçek, 21 Eylül 1974'e, yani ölümüne dek kendisine söylenmez.

ALTI: HER ACI RENGİN YANINA BİR BAHAR DALI
Bedri Rahmi, bir yanda gül esintileriyle, ipek dokunuşlarla, renklerin cennetini gösterirken diğer yanda, tılsımın kurgusuna, gizin tanımsız inancına, "mavi" dizeler bırakır. Her acı rengin yanına bir bahar dalı düşürür; renklerin gizli dilinde kayıp yolculuklara çıkar, "Anadolu" adlı yağmur damlasında dünyayı içer.

Aktıkça derinleşen bir su zamanının ırmağında yolları, sesleri, nakışları ölümsüz kılar; iki gözyaşı aralığı kadar süren sevincin hükmünü sonsuza taşır, düşlere tutunarak "olmaz"ı şaşkına çevirir.

YEDİ: RESİM: SESSİZ ŞİİR | ŞİİR: KONUŞAN RESİM
Sanatında da hayatında iki aşk vardır: Eşi Ernestine Bedri Rahmi'nin resmi; sevgilisi Mari ise Bedri Rahmi'nin şiiridir.

Simondes'a göre, "resim: sessiz şiir / şiir: konuşan resim"dir. Bedri Rahmi, bu tanımın uzağına düşmez. "Resim, şekillenmiş şiirdir," diyen Bedri Rahmi'nin içinde eksik kalanın, şiir mi, resim mi olduğu pek kestirilemez. Edebiyat çevrelerinde "Resmini bilmem ama iyi şairdir,"; resim çevrelerinde, "Şiirlerine bir şey diyemeyiz ama büyük bir ressamdır," diye bilinir. Oysa Bedri Rahmi, şiiri türkülerde; resmi, Van Gogh'ta, Cézanne'de, Picasso'da, Matisse'de aradığı kadar kilimlerde, yazmalarda arayan bir ustadır. Ferit Edgü'nün belirttiği gibi "bu ustalığa özenilerek ulaşılmayacağı gibi özenilerek ulaşılmayacağını bilmekle de ulaşılmayacak" bir yerdedir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Fotoğraflara Yaslanmış Yazılar

OT

Fotoğraf: Jehan Barbur

Tökezlemen böyle başladı
Çünkü kendini duydun...

JEHAN BARBUR

Açlığın büyüdüğü
yerdi çocukluk
Kısıtlı zamanlar diyarı...
Yükünü aldığın ve
ömrüne yaydığın
'Ben'le kavgan, barışıklığın
İlklerin ve
bitmeyen sonların
Kendini yitirişe adadığın
Söylencelere
kulak kabarttığın
Büyüdüğünü zannettikçe
kaybolduğun
Hamken hamladığın
Dudağını kaygılara
değdirişin
Ve ezilişin
bir ebeveyn yüküyle
Sağır kalışın zamanla
kendine

Omuriliğini hissetmek için
dizildin kıyısına denizin
Her dalgası başka çarpan
bir düşte izledin kendini
Başkaydın olması
gerekenden
Ve bakınca sudaki
izdüşümüne ayaklarının
Anladın
İyiydi başka olmak
beklenilenin aksine
Geçiciydin
Geçiciliğin yıpratıcılığını
unutmuş bir güruhtan
Kırdın kendini
başka bir köşeye

Kırılan yerlerine bastığın
tuzun veryansını
Anımsattı da kemiğinin
bir türlü kaynamadığını
Bir türlü uzlaşmadığını
eklemlerinin

Tökezledikçe devam
edebilmenin güçten sayıldığı
Meziyet diye yazıldığı
bir gezegenin
Küçücük prensiydin
Acımamalıydı yerlerin
Acıdıkça hamlıyordu insan
Kime dedin, kimden bildin?

Ne kadar bağırır
kafanın içi?
Duydukça yenildin
Kendini susturmaktan
geçiyormuş
Yaşayabilme gayretin
Ki bir kez daha dirildin
Gürültüsü olmazsa
can taşıyan bedenin
Nafileymiş kendini dağa,
taşa verişin

Ses et
Dışarıdaki gürültüye
karşılık değil de
Kendini duymak için
Ses-et
Etin de kaynasın
Kırılmış kemiklerin de
De!
Nedir istediğin?

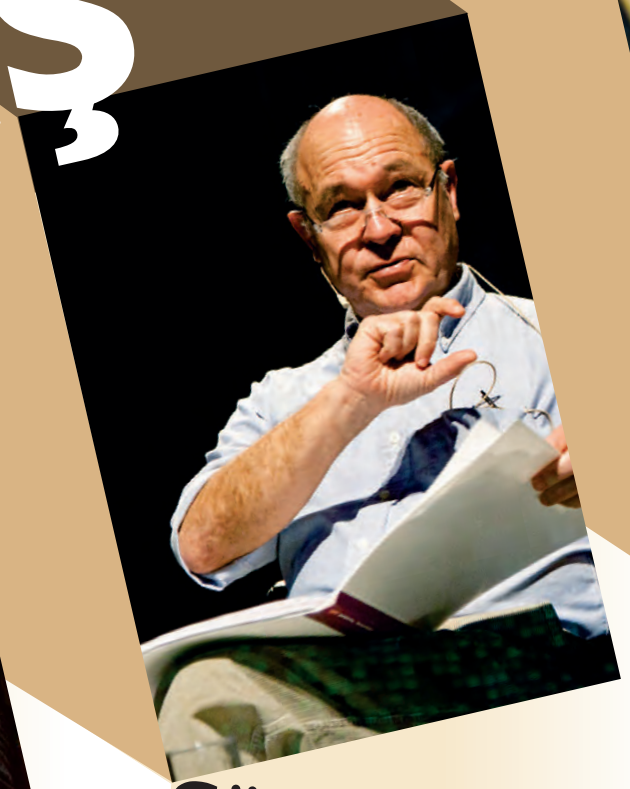
Dur ve Düşün!

BARIŞ

Dücane Cündioğlu

Küçük bir çocuktum, yaşlı kadın,
"barnağım acıyor" dediğinde, elini
göstermeseydi acıyanın parmağı olduğunu
asla anlayamazdım. Dilin cilveleri işte, p
'b'ye, m 'n'ye dönüşmüş, barmak *barnak*
olmuştu. Parmaklarımıza çokluk değmek,
dokunmak, tutmak için gereksinim
duyarız. Nesnelerle aramızdaki iletişimin
en kısa yoludur onlar, çünkü dünyaya
parmaklarımızla ulaşırız, barmaklarımızla.
O nedenle 'm' yine yerinde kalmalı, 'b'
de aslına, 'v'ye dönüşmeli: **varmak**.
Yinelemekte sakınca yok: bizler
sadece dünyaya değil, insana da hep
parmaklarımızla varırız, elini tutarız
mesela, el sıkışırız, var'lığı daima var'makla
duyumsarız. Barış'ın *varış* anlamına
gelmesi de bundan. Biz başkalarıyla
enikonu ellerimiz aracılığıyla barışırız:
itmekle değil tutmakla, vurmakla değil
varmakla. Ellerimizi açar havaya kaldırırız,
sana benden zarar gelmez, demek isteriz.
Yüreğimizi parmaklarımıza taşırız, orada
sana da yer var deriz; sana, yani insana.
İnsan eliyle değil, yüreğiyle insanın elinden
tutar. Varlık asıldır çünkü, yokluksa
en nihayet bir araz. Asıl olan barıştır,
savaşsa bir arıza. Buna rağmen savaşın
amacı bile barıştır. Barışın amacıysa
kendisi. Kendimizle barışırsak, dünyayla
da barışabiliriz. Kendimize varmalıyız,
kendimizi kendi ellerimizle tutup ayağa
kaldırmalıyız. Lakin önce insanı insanda
insanla tanımalıyız.

Gündüz Vassaf

Homo Sapiens
Duramadım durduğum yerde
Afrika'dan çıktığımda yola
Av ben, avlanan ben
Toprağı deşmeden
Suyun yolunu değiştirmeden
Topladım üzümü

Duramadım durduğum yerde
Kolay yaşayım dediğimde
Toprağa sapan
Köpeğe tasma
Belime silah vurdum
Ben,
Alet yapan insan
Aletlerimle tarih yazdım

Duramadım durduğum yerde
Bayrak astım fabrika bacalarına
Ağıtlar döktüm makinelerime
Gökyüzünü aydınlatıp
Pencereleri kapatıp
Siperlere gizlendim
Silahlarım beni
vurmasın diye

Duramadım
durduğum yerde
Ne yapabilirim söylesenize
Yıldız tozundan gelip
Evreni kirlettim
Türleri katlettim
Yoksa gezegenimle barışımı
Yapay zekalı robotlarıma mı
devrettim.

Enis Batur

Bazı kelimeleri, kavramları "kutup"larından ayrı düşünemiyoruz: Nasıl "Hayat", ucunda ve içinde "ölüm"ü taşıyorsa, Barış da Savaş'ın ötekisi: Aynı kâğıdın tersinde ve yüzünde, bizim dilimizde beşer harften oluşan iki düşman kardeş.

İkizlik konumunun en ünlü örneğini Tolstoy romanının başlığına çekmiş. Bize kalan o iki kelimenin ortasına gömdüğü "ve"yi mercek altına almak.

Yazar "veya" diyebilirdi, dememiş.

Shakespeare'in "to be *or* not to be"deki seçimini biliyordu mujikler kontu, burada aynı yaklaşımı benimsemek düpedüz safdillik olurdu bana kalırsa, bakın neden:

Barış, yerkürede *hiç* hüküm sürmemiştir. Erişebildiğimiz bütün kayıtlar bunu gösteriyor. Savaş, bir noktada sönmeye yüz tuttuğu an, başka bir noktada ateşi harmanlanmaya başla(tıl)mış demektir. Çinli bilgenin dediği gibi "toprak insan eti istiyor".

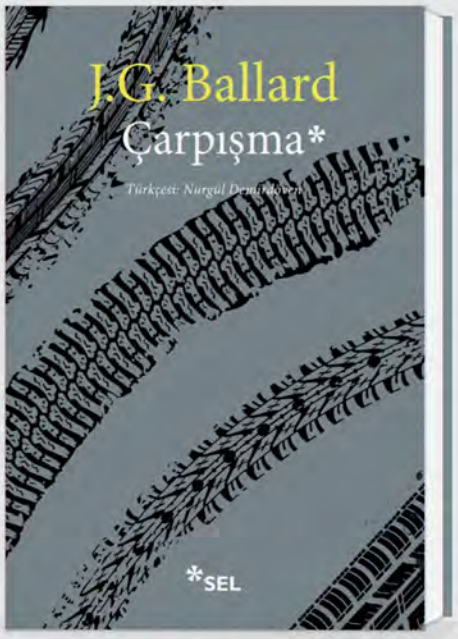
Doğru mu bu, hayır, doğrusu bunu bilen âdemoğlu.

Biz barıştan yana olanlar: Çaresizlik ordusunun boynubükük neferleriyiz.

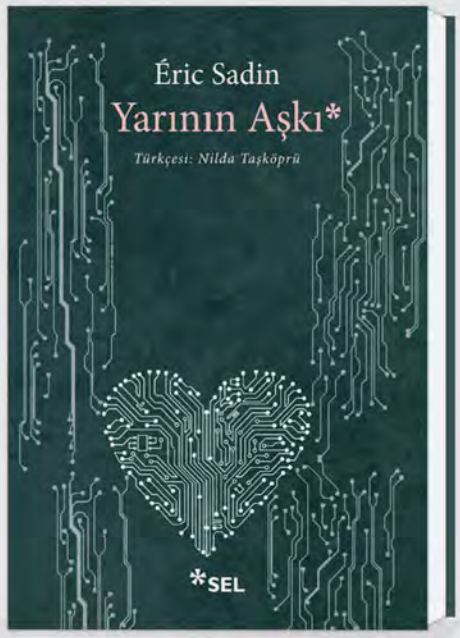

Egon Schiele, "Krumau Landscape" (1916)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://ranley.org

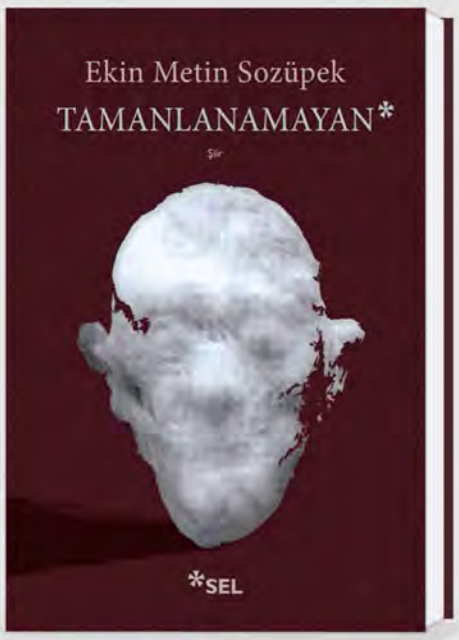

Çarpışma
J.G. Ballard
Türkçesi: Nurgül Demirdöven

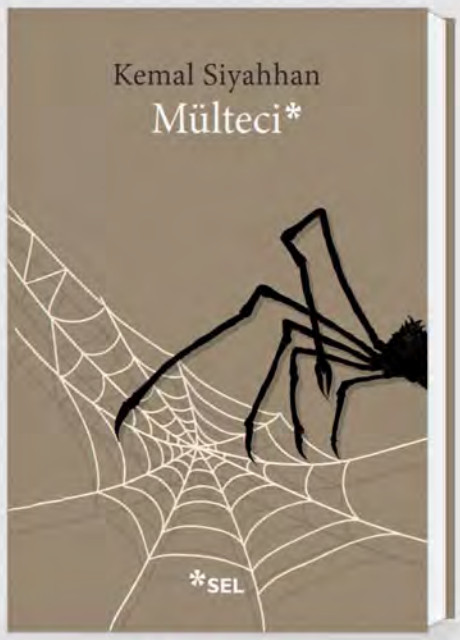

Yarının Aşkı
Éric Sadin
Türkçesi: Nilda Taşköprü

Distopik edebiyatın en önemli örneklerinden biri olan, iktidar, statü ve cinsellik sembolü olarak otomobilin fetiş nesnesinin ta kendisi haline geldiği J.G. Ballard'ın klasikleşmiş eseri *Çarpışma*; dünyamızın sayısallaştırılmasının yol açtığı uygarlık dönüşümünü sorgulayan ender Fransız entelektüellerinden Éric Sadin'den bir "robotun" gözünden 24 saatlik bir kesit sunan *Yarının Aşkı*; Ekin Metin Sozüpek'in şiiri satırların ötesine taşıyarak görsellikle birlikte kurguladığı ve kelimelere elle tutulabilecek kadar canlılık kazandırdığı *Tamanlanamayan* ve Kemal Siyahhan'ın vedaları, kayıpları, kimliksizleştirilmeyi, yok sayılmayı, açlığı, işsizliği, aşkı ve tutunma çabasını Türkiye'ye kaçmış Afgan bir mültecinin ağzından hikâyeleştirdiği *Mülteci* Ağustos'ta ***SEL**'de...

Tamanlanamayan
Ekin Metin Sozüpek

Mülteci
Kemal Siyahhan

***SEL**
YAYINCILIK

selyayincilik SelYayincilik selyayincilik www.selyayincilik.com
Ücretsiz Dijital Kitap Örneği: https://flamy.ink

SAİT FAİK ABASIYANIK

LÜZUMSUZ ADAM

İllüstrasyon: Ali Çetinkaya

- Sait Faik Abasıyanık 1906'da Sakarya'da doğdu. 11 Mayıs 1954'te yaşamını yitirdi.

- Türk hikâyeciliğinin önde gelen yazarlarından birisidir. Öyle ki, çağdaş hikâyeciliğe yaptığı katkılarla Türk Edebiyatı'nda dönüm noktası olarak nitelenir.

- 1930'larda başladığı yazı hayatında doğayı ve insanları basit ama o güne kadar hiç görülmemiş bir dille anlatır. Kaleminde iyi de, kötü de yeniden canlanır. Kendinden sonra gelen pek çok yazarı da bu yönüyle etkliler.

- Özgün bir kalemdir. Tam da bu nedenle "kökü kendinde" bir yazar denir onun için.

- Hayatının bir bölümünü ise Burgaz Adası'nda geçirir. Ölümünün ardında da adadaki evi müzeye dönüştürülür. Sait Faik'in her yıl adına verilen bir Hikâye Armağanı da var.

Dün mahalleden şöyle bir çıkmaya karar verdim. Unkapanı'ndan vurup Saraçhane'ye çıktım. İstanbul bayağı değişmiş. Şaşırdım kaldım.

Ben bir acayip oldum. Gözüm kimseyi görmüyor, kimsenin kapımı çalmasını istemiyorum. Dünyanın en sevimli insanları olan posta müvezzilerinin bile... Mahallemden pek memnunum. Yedi senedir çıkmadım oradan desem yeri. Hiçbir dostum da nerede oturduğumu bilmiyor. Mahallem dediğim; şu yedi senedir –üç ayda bir Karaköy'e inip dükkân kirasını almak bir yana– yaşadığım yer, üç dört sokak içindedir.

Mahallem birbirine muvazi üç sokakla, bu sokakları diklemesine kesen bir diğer sokak, bir de bunlardan bütün bütüne bağımsız –ama sokak sayılmayacak kadar dar, kısa– benim sokağımdan ibarettir. Ben bu sokaklara, önemliliklerine göre 1, 2, 3, 4 numaralarını taktım. Kendi sokağım numarasızdır. Onu numaralamaya elim varmadı.

Yedi senedir bu sokaktan gayri, İstanbul şehrinde bir yere gitmedim. Ürküyorum.

Oturduğum apartmanın altında bir sütçü, onun karşısında iki marangoz vardır. Marangozlara hiç işim düşmedi. Nasıl geçindiklerine şaşar kalırım. Akşamlara dek uğraşırlar. Demek herkes benim gibi değil: Öyle ya, tam kırk sekiz senedir marangoza işim düşmesin.

İstanbul'da marangoza işi düşecek insanlar olmasına şaşar kalırım. Hem de şu İstanbul denilen yerde kim bilir kaç marangoz vardır?

Sabahları kalktım mı koşarım doğru bir kahveye. Bu kahve tertemiz, yedi sekiz masadan ibarettir. Sessiz insanlar gelir gider. Bir köşede bezik, kaptıkaçtı, satranç oynarlar. Sahibi Frenk'le Yahudi kırması bir hatundur. Dünyalar kadar iyi kadındır. Kahvesine girer girmez:

— Bonjour madam, derim.

— Bonjour mösyö, der, komantalevu?

Lazım gelen cevabı veririm. O, bu cevapla kanmaz. Bana Fransızca herhalde pek hoş lakırdılar eder. Kimini anlar, kimini anlamam. Ne kadar vıy demek lazımsa der, bu vıy'ların arasına kaymasın diye iki tane de no yerleştiririm. Rahat rahat anlaşırız. Elime Fransızca bir mecmua sıkıştırır. Ben de resimlerine bakar, anlayamadığım kelimeleri bir yere yazar, eve gidip lügata baktıktan sonra da anlar, ertesi sabah gelip de mecmuayı yeniden okuduğum zaman "vay anasını" derim.

Madam:

— Ön kapuçina?.. der,

Ben:

— Peki, derim önce.

Sonra Fransızca olsun diye sesa'yı yapıştırırım. Madam pek sevinir. Başlar kapuçinasını nasıl yaptığını Alamanca anlatmaya:

— .....

On bire doğru küçük yokuşu çıkar, tramvay yoluna varır, sola döner, on beş adım atar, bir kütüphanenin önüne düşerim. Oradan Fransızca bir resimli mecmua satın alırım. Koltuğumun altında mecmua, kütüphaneden çıkar çıkmaz hemen dalarım bizim sokağa. Oh! Ne rahatımdır girer girmez. İnsanları başkadır bizim sokağın; bu tramvay yolu insanına benzemez. Korkarım bu tramvay yolu insanından.

Çoğu gün canım yemek istemiyor şimdi. Bizim mahallede bir işkembeci vardır. Temiz adam, çorbası da iyidir. Dükkânı öteki pis işkembeci dükkânlarına benzemez. Kâseleri antika, işkembesi de kar gibi beyazdır.

— Terbiyeli mi olsun, Mansur Bey? der.

— Terbiyeli olsun, Bayram, derim.

İsmi ister Bayram, ister Muharrem olsun, her işkembeci benim için Bayram'dır.

— Sirke sarmısak koyayım mı, Mansur Bey?

— Koyma bugün. Evvelsi gün biraz dokandı; gaz yaptı. Bir limon alsın çocuk, sıkıver.

— Sizin geçen günkü limonun yarısı duruyor.

— Yok be?

Bayağı, çocuk gibi sevinirim limonun yarısının durduğuna. Bayram da bayağı çocuk gibi limonu sakladığına, beni sevindirdiğine sevinir.

— Hepsini sıkayım mı yarım limonun Mansur Bey?

— Sık, sık, Bayram! Ekşi ekşi olsun şöyle.

Ekşi ekşi çorbayı içer, odama çıkarım. Kamusu Fransevi karşımda, satın aldığım mecmuanın resim altlarını Türkçe edeyim derken uyuyakalırım. Elifi elifine dört buçukta uyanırım. Dört buçuk gezinti saatimdir. Evimden çıkar, sağa sapar, bir numaralı sokağı geçer, tramvay yolunu geçmeden sol yaya kaldırımından hızlı hızlı yürür, hemen soldaki bizim bir numaralı sokağa paralel iki numaralı sokağa sapıveririm.

Bu sokak çamurlu, dar, pis bir sokaktır. Sağ tarafta bir bar, sonra bir ekmekçi, ekmekçiden sonra bir lokanta gelir. Bana da öyle gelir ki, bu lokantada memnu meyvelerle yemekler satılır. Her akşam aynı melankolik, garip adamlarla kadınlar geliyor. Belki de kurbağa, fare, karga, kedi, köpek, insan eti yiyorlar. Orayı da geçince bizim sokağın başına çıkmış olurum. Sağa döner, yemişçi kadına, "Merhaba," derim. "Merhaba bey!" der. Gözleri pek güzeldir. Sağdaki sokağa sapıp sapmamakta tereddüte düşerim. Neden mi? Anlatayım: Bu her akşamki gezintilerimden birinde... İnsan gezinirken etrafına bakacak, yolda durup vitrin seyredecek, birinin yüzüne bakacak, ağır ağır yürüyecektir elbette. Bütün bunları yapamam işte. Bu sokağa girince hızlanır, önüme bakarak yürür; kızgınmışım, bu sokaktan geçmeye de mecburmuşum gibi yaparım. Neden mi? Ben de onu anlatacaktım: Efendim, buradaki evlerin birinde ağzı burnu yerinde (bir gözünde tavukkarası vardır ama, zararı yok!), eski kadınların dediği gibi, ellerinin üstüne fındık oturtulacak kadar yumuk yumuk elli, büyük büyük memeli, entarisinin göğse açılan yerinde hafifçe kirli esmer bir ayrılıp birleşme, hoppa mı hoppa bir Yahudi kızcağızı vardı. Çift kanatlı bir pencerenin önünde oturur, bir şeyler dikerdi. Bazen kapının önüne çıkar, saatlerce sağa sola bakar, adam bulursa çene çalardı. Bir de kalın kalın, yere sağlam sağlam basan bacakları vardı. Yahudi'nin esmeri de başka türlü güzel oluyor... Ne öpmek isterdim bacaklarından şu kızı bir defacık ömrümde.

Bir gün mahut sokağı aşağıya doğru inmeye başlamıştım. Yahudi kızı kapının önündeydi. Karşıdaki marangoz da kapısının önünde. Tam hizalarına gelince marangoz karşıma dikildi:

— Bana baksana, dedi, lop incir! Bir daha buradan geçersen gözünü patlatırım!

O günden sonra bu sokaktan geçmek dileği de benim için dayanılmaz bir şey olmaya başladı. Ama ilk günleri akşam gezintilerimde oradan geçmek arzusuna dayanmak için ne çarpıntılar geçirmedim! Ha şimdi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

patlatacak gözümü marangoz, ha şimdi!.. Ne günlerdi o günler!.. Senelerden beri bu nevi çarpıntılara yüreğimi kapamıştım. Nabzım günlerce bir tek vuruş fazla atmazdı. Onu da sayardım: Hep altmış üç, hep altmış üç. Altmış ikiye indiği de olurdu. "Yürürken normalini bulur," derdi bir doktor arkadaşım. Durup da sokakta nabzımı sayamam a!.. Ama şöyle bir dinlenip bir kapuçina çektim, sağda solda bana bakan insan görmeyince, gizlice saatimi çıkardım mı tamam: Altmış üç. Ne bir kadın yüzüme bakar, ne bir portakalın beş kuruştan yirmi beş kuruşa fırlaması beni ilgilendirirdi. Beş kuruşa yerdim. Yirmi beşse portakala da veda! Üç numaralı sokağa da, İstanbul'a olduğu gibi, darıldıktan sonra akşam gezintilerim bir zaman tadını kaybetti. İki sokak içinde mahpus gibi oldum. Ama sıkılmadım. Mahallem gerçi sakindir, sakindir ama civcivli de bir mahalledir. Oturanların yarısı Levanten'le Yahudi olan bir mahallede civciv olmaz olur mu? Hele Yahudiler!.. Ne iyi, ne tatlı, ne civcivli, ne hayatı sever insanlar!.. Mahallemin Yahudileri öyle pek zengin takımı değil, daha doğrusu benim zenginlerle alışverişim yok. Portakalcım benden kırk para fazla kopardığı gün dünyanın en sevimli insanıdır, İsmi de Salomon'dur. Pahalı bulup da bir şey almadığım zaman arkamdan ne fena fena bakar, ne de olmayacak bir fiyat verdiğim zaman homurdanır. Aksine bana hak verir.

Akşam olur. Akşamın olduğunu bizim madamın pastanesinin camlarına dallı bir perde çekilince anlarım. İçerinin tatlı sarı ışığı yanar. İlkin madam yakar elektriğini. Sonra Salomon mumunu diker portakal sandığına. Sonra lakerdacı 300 mumluk ampulünün kordonunu prize geçirir. Siklamen renkli kırmızı soğan kesilince dudak boyası, tırnak cilası güzelliğiyle parlar. Lakerda, şişman, esmer bir Rum kadının kaba ve oyluk etleri gibidir!..

Meyhaneden çıkınca yanıma, bırakılmak istenen metresler talihsizliğiyle sokağım sokulur. Zavallı sokağım! Bir numaralı sokakta iki tane sazlı meyhane vardır. Onların önünde taksiler bekler. Taksilerin arasında şoförler, orospular gezinir. Otomobillerin önündeki hep yıldırım düşmesin diye takılmış bir paratonerdir sandığım, anten olduğunu öğrendiğim halde gene ilk görüşte aldandığım, o beyaz parlak maden sopa yağmurda bir şimşek gibi parlar.

Kocaman hayvan otomobilin bu ufacık kuyruğunu; onun isterik, tehditkâr sallanışını pek severim. İşkembecinin karşısında yağmurun altında durur, şapkamı kulaklarıma geçirir, sanki uzak bir kadınsız memleketten buralara düşmüşüm de beraber geceyi geçirecek, derdimi paylaşacak bir kadın arıyormuşum gibi kocamanlaştığını tahmin ettiğim fena gözlerimle gelen geçene bakar dururum...

Meyhaneden çıkınca yanıma, bırakılmak istenen metresler talihsizliğiyle sokağım sokulur. Zavallı sokağım!

On dakika sonra benden çok yaşlı bir adam geçer. Bu adam iri yarı bir adamdır. Kır bıyıklıdır. Saçları hiç dökülmemiştir ama beyazdır. Şoförler onu görünce:

— Vay beybaba, merhaba, derler.

O:

— Merhaba evlatlar, der!

Sonra Fuzuli'den beyitler okur. Şoförler adam gittikten sonra:

— Okumuş adamdır, derler. Ama huyu kötü: Küçük kızlara düşkün. Hem küçük, hem de en adisinden olmazsa alıp gitmez, enayi!

Adam karşıki gazinoya yollanır. Az sonra ben de oraya giderim. O tam saz takımının karşısına geçer oturur. Üstü başı gayet temizdir. Elleri, saçları, bıyıkları itinalıdır. Gözüküşü elliden fazla değildir. Küçük şanoda bir, iki, üç, dört, beş kadın vardır. Beybaba en gencine diker gözlerini. O kadın beybabaya kokteyl ısmarlatır. İçine dört beş damla tuvalet ispirtosu damlatılmış nar şerbeti getirirler. Bir daha getirirler. Adam ortada hizmet eden yusyuvarlak, gözleri tatlı, sıcak kızı çağırır, kulağına bir şeyler söyler, sonra artık bu adam uyumaya başlar. Masaya dirseğini yaslar, uyur. Yalnız, gözlerine siyah gözlük takmış, kısık kadın seslerinin arasına ara sıra çatlak, fakat usule uygun bir ses fırlatan kemancı taksime girıştiği zaman gözünü açar, "Allah, Allah!" diye haykırır. Garson Bekir anlatırdı: Beraber gittiği kızların göğsüne başını kor, ağlar, uyur, şarkı söyler, şiir okurmuş. Bu beş fiilden bir altıncısı (mesela gülmek) hiç olmazmış. Adam sonra gene uyur. Artık meyhaneye yıldırım gibi giren bir bilmem ne mahallesinin meşhur hergelesinin bilmem kim için attığı naraya bile kulak asmaz; meyhanenin birbirine girdiği, Laz meyhane sahibinin bir iki külhanbeyini yakalayıp sokağa attığı, meyhanenin camının kırıldığı akşamlar o uyur. Hatta bazı geceler, içeriye yağmurla, karla birlikte giren genç irisi, pek şişman, yanakları, boynu, saçı, bıyıkları, paltosunun yakası yağ içinde zurnacının pantolonunun düğmelerini ilikleyerek ihtiyar, bitkin hanendelerden birinin boş bıraktığı, yahut onu görünce nezaketen, belki de meslektaşlık gayretiyle kalktığı iskemleye kurulduğu, kurulup da zurnasını korkunç bir sesle üflediği zamanlarda bile uyanmaz. Bu zurnacı, saz yerinin son numarasıdır. Saat on bire doğru gelir. İki kalın, kısa, şişman bacağın üzerinde vücudunu tarta tarta yürür, yakası kadife paltosunu çıkarır; salonun bir köşesine kor, kör kemancıya selam durur. Dümbelekçi, zurnacının selam durduğunu kör kemancıya fısılar. Yüzü, hanendelerin arkasında pek seyrek görünen kanuncunun biraz evvel tıraş olup şap sürdüğü gergin yüzü birdenbire bir milyon yerinden buruşur. Zurnacımız da sandalyesine oturmuştur. Pantolonunun ön düğmeleri yok mudur? Yoksa şişmanlıktan her zaman mı kopar? Orasından yeşil kaşkolunun püsküllleri çıkar. Görenler güler. Gazino sahibi başıyla gözüyle işaret eder. Zurnacı mahcup ayağa kalkar. Dakikalarca arkası müşterilere dönük pantolonunu toplar, gene oturur, bir zaman etrafına bakar. Sonra cebinden bir tabaka çıkarır. Sigara saracak sanırsınız –hayır, zurnasının kamış düdüklerinden birini alır, onu yerine kor, ötekini alır, en münasip olanını yahut da en iyisini bu akşam için çıkaracakmış gibi yapar. Ben hep bu sırada kalkarım.

Yedi senedir bu sokaktan gayri, İstanbul şehrinde bir yere gitmedim. Ürküyorum. Sanki döveceklermiş, linç edeceklermiş, paramı çalacaklarmış –ne bileyim bir şeyler işte– gibime geliyor da şaşırıyorum. Başka yerlerde bana bir gariplik basıyor. Her insandan korkuyorum. Kimdir bu sokakları dolduran adamlar? Bu koca şehir, ne kadar birbirine yabancı insanlarla dolu. Sevişemeyecek olduktan sonra neden insanlar böyle birbiri içine giren şehirler yapmışlar? Aklım ermiyor. Birbirini küçük görmeye, boğazlaşmaya, kandırmaya mı? Nasıl birbirinden bu kadar ayrı, birbirini bu kadar tanımayan insanlar bir şehirde yaşıyor?

Mahalle gene ne olsa mahalledir. Benim dükkân yanabilir, aç da kalabilirim. Ama bana öyle gelir ki, şu öğleleri limonlu terbiyeli işkembe çorbasını içtiğim işkembeci beni ölünceye kadar besleyecek. Portakalcı Salomon çürük portakalları çıplak Yahudi çocuklarına nasıl dağıtıyorsa, ben geçerken de iki tane avcuma koyacak. O günler belki elbiselerim pek eski olur da içeriye almaz ama; pastanenin madamı kapısının önünde bana bir kapuçina içirir. Bunlar hayal ama, mahallemi ben böyle seviyorum işte! Hele eski tanıdıkları hiç görmek istemiyorum.

Ara sıra mahallede onlardan birine rastlıyorum:

— Vay! Sen buralarda, ha?

Boynumu büküp "Ne yapayım?" der gibi bakıyorum.

— Kim bilir ne dalgan vardır, diyorlar.

Sonra:

— Ulan! Serserilikten vazgeçmedin gitti.

Serserilikten değil, kendimden vazgeçtim ama dert anlatamıyorum. Kimisi:

— Bilirim seni, hınzır, gene kimin peşindesin kim bilir? diyor.

Kendi peşimi bile bıraktım. Ama o marangozun dostu, bir gözüne karatavuk oturmuş, elleri çukur çukur esmer Yahudi kızına bayılıyorum. Kim bilir ne tatlı yerleri, ne kokulu tarafları vardır, kalın bacaklarından gayrı.

Dün mahalleden şöyle bir çıkmaya karar verdim. Unkapanı'ndan vurup Saraçhane'ye çıktım. İstanbul bayağı değişmiş. Şaşırdım kaldım. Hoşuma da gitti bir bakıma:

Temiz asfalt, kocaman yollar... O su kemeri ne güzel şeymiş meğer! Nedir o ta bir kilometreden bir takızafer gibi görünüşü! Yanında Gazanferağa Medresesi şipşirin, bembeyaz. Parklar, ağaçlar gördüm. İnsanlar gördüm. Ürkek ürkek dolaştım. Kıztaşı'na kadar uzandım. Fatih'ten aşağıya yürümeye başladım. Saraçhane'ye vardım. Baktım bir binanın tepesine yıkıcılar çıkmış, yıkıyorlar. Şuralarda bir hamam vardı, dedim kendi kendime. Yıkılan o hamammış. O sıra vücuduma bir hamamda yıkanmak kaşıntısı geldi.

Ne olursa olsun, artık kepazeliği ele aldık, onu da söyleyeyim: Yedi senedir yıkanmamıştım. Yıkanmak aklıma bile gelmemişti. Beni bir kaşıntı aldı, bir kaşıntı!.. Bitlendim gibime geldi. Bir hamama girdim. Bir yıkandım, bir yıkandım! Fitil fitil de kir çıktı. Ama ben de rahat ettim. Aman, bir terlemişim, aman bir terlemişim! Ellerimi nereye sürsem elimde deri parçası mı, yağ parçası mı, kir parçası mı, ne bileyim bir şeyler kaldı. Şaştım kaldım insanoğlunun bu kadar çörü çöpü olmasına... Bayağı kabuk bağlarmışız. Hamamdan çıkıp tramvaya atladım. Eve uğrayayım da sonra akşama bir de Teşvikiye taraflarına gideyim diyordum. Eve döndüm. Yatağıma şöyle bir uzanmamla uyumam, yirmi dört saat uyumam bir oldu. Uyandığım zaman saat, ertesi gün ikiydi. Aşağı yukarı tam yirmi saat uyumuşum. Doğru işkembeciye koştum.

Bayram:

— Maşallah renginiz pek iyi Mansur Bey, dedi.

Söyleyemezdim a, hamama gittim diye. Çorbama sarmısak koydurtmadım. Gezintimi yaptım. Hava kararırken Maçka'ya vardım. Oralar da bir başka âlem... Dönüşte yedi sene daha mahalleden dışarı çıkmamaya karar vereyim dedim, olmadı. Bu başımı döndüren, iki günlük hayattan şaşkına dönmüştüm. Bir ara ne düşündüm bilir misiniz? Şu bizim dükkânla evi satayım. O sazlı gazino yok mu hani, söz açtığım? Orada dışarı siparişlerini gören kız vardı ya –hani alnı dar olanı– onu metres tutayım. Bir sene sonra da öleyim.

Bineyim bir Boğaziçi vapuruna günün birinde. Bebek'le Arnavutköy önlerinde arka taraftaki oturduğum kanepeden kalkayım, etrafıma bakayım; kimseler yoksa, denizin içine bırakıvereyim kendimi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

OT

Konstantinopolis'te Türk asıllı stratigosların (generallerin) desteklendiği askeri darbelerden belki de en önemlisi İosif Tarhanos'un (Tarkan) rol aldığı 1071 darbesidir. Ondan neredeyse 1000 yıl sonra aynı olayların yaşanabileceğini kendisi tahmin edebiliyor muydu acaba?

YÜKSEL AKSU

YEDİDEN YETMİŞE DARBE ya da KİTABE-İ SENG-İ MEZAR

1071 Askeri Darbe Girişimi

IV. Romanos, gerçekleştirdiği Doğu seferi ile Türkleri Küçük Asya'dan atarak Rum topraklarını genişletmek istiyordu. Almayı planladığı İran, Suriye ve diğer yakın doğu topraklarını kumandanları arasında, valilikler şeklinde paylaştırdı. Tarhanos, bu taksimattan kendi payına düşeni muhtemelen beğenmedi. Büyük çarpışma için görevli olduğu halde, Malazgirt'e ramak kala Rum ordusunu terk edip Vasileus'u yüz üstü bıraktı. Aslında bunu yaparken o IV. Romanos'un Sultan Alp Arslan karşısında mağlup olacağını hesaba katmış gibiydi. Askeri bir darbe ile Rumların tahtına oturmak isteyen Mihail Dukas, Tarhanos'tan yardım istedi ve olaylar gelişti.

1072 Askeri Darbe Girişimi
İoannis Dukas, VII. Mihail Dukas'a Karşı:

Roussel de Bailleul ve İoannis Dukas, VII. M. Dukas'a (1071- 1078) karşı darbe girişiminde bulundu. Romanos Diogenis, Malazgirt Savaşı sonrası yapılan antlaşmanın hükümlerine itaat edememişti çünkü Mihail Dukas askeri darbe ile tahtı ele geçirmiş ve onu azletmişti. Sultan Alp Arslan'ın Beglerinden Eksük oğlu Artuk Beg, Diogenis'in tahtına oturan, böylece antlaşma şartlarına uymayan Mihail Dukas'ın yanında yer alarak yeni Vasileus'a karşı başkaldırmış olanlarla savaşmıştır. Mihail Dukas ise Alp Arslan'ın ölümünden sonra tahta geçen Sultan Melik Şah'a zengin hediyeler eşliğinde elçiler gönderdi ve Anadolu'daki Türkmen akınlarını durdurmasını istedi.

1078 Askeri Darbesi
Nikiforos Votaniatis, VII. Mihail Dukas'a Karşı:

Çaka Beg'i yetiştiren Votaniatis, Hrusosculos "Sarı Perçemli"yi yanına almış, Süleyman Beg ile de dostluk kurmuştu. Vasileusluk tahtını ele geçirmek isteyen Nikiforos Votaniatis, Kutalmış oğlu Süleyman Beg ile Vasileus VII. Mihail Dukas aleyhine birleşti. Bu dostlukla Süleyman Beg'in amacı, kendisine daha uzak Balkan orduları kumandanı N. Vruennios, desteklemektense hemen yanıbaşında Küçük Asya orduları kumandanı N. Votaniatis'i desteklemeyi siyaseten daha uygun görmesiydi.

1078 Askeri Darbe Girişimi
N. Vasilakis, III. Nikiforos Votaniatis'e Karşı:

Durrahion Valisi Nikiforos Vasilakis yeni Hükümdar III: Nikiforos Votaniatis'e (1078-1081) karşı isyan eder. Bu isyanı bastırmak için görevlendirilen ordu kumandanı Aleksios Komninos'un en yakın askerlerinden biri de Tatikios'tu. Tatikios, askeri keşif esnasında Vasilakis birliklerinin yerini doğru tespit ederek, Aleksios birliklerine karşı gerçekleştirilebilecek olası bir baskından kurtarmıştır.

1081 Askeri Darbe Girişimi
N. Melissenos, Nikiforos Votaniatis'e Karşı:

Süleyman Beg, bu defasında kendisine büyük teklifle gelen Malissenos'un yanında yer alıyor. Melissenos, Süleyman Beg'in yapacağı askeri yardımların karşılığında Frigia ve Galatia topraklarını vaad ediyor. Bunu haber alan Vasileus Votaniatis, Nikeia üzerine ordu salarak şehri kuşattırıyor. Aleksios Komninos ise Melissenos'tan daha hızlı davranarak tahtı ele geçiriyor. Tabii Süleyman Beg'in yaptığı bir taktik de olabilir; çünkü Aleksios'a da destek verdiği anlaşılıyor.

1081 Askeri Darbe Girişimi
Aleksios Komninos, N. Votaniatis'e Karşı:

Müttefik Türk orduları Vasileus Nikiforos Votaniatis'in ordu kumandanı Aleksios Komninos'un emrindeydi. Ordu kumandanı olarak bağlı birlikler ile Vasileus'a karşı organize olarak tahtı ele geçirdi. Aleksios Komninos'un yanında Türk kökenli askerlerden Tatikios ve İoannis Aksuhos bulunuyordu. Aynı zamanda Süleyman Beg, pek çok askerlerin Aleksios'un emrine vermişti.

Temmuz 1200 Askeri Darbe Girişimi:

İoannis Aksuhos'un torunu ve Aleksios Aksuhos'un büyük oğlu İoannis Komninos Aksuhos'a annesi II. İoannis Komninos'un torunu Maria Komnini'den dolayı Komninos denmişti. Komninos Aksuhos doğrudan kendi önderliğinde Vasileus III. Aleksios Angelos'a karşı darbe yaptı. Hatta, Işın Demirkent'in aktardığına göre Aksuhos, Vasileus bile ilan edilmişti; ancak Aksuhos'un bir gecelik Vasileusluğu karşı darbe ile sonlandırıldı. Aksuhos ve yandaşları tutuklanarak idam edildi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

27 Mayıs Darbesi:

Darbe emir komuta zinciri içinde yapılmamıştır; 37 düşük rütbeli subayın 1950 yılında iktidara gelen Demokrat Parti'nin ülkeyi gitgide bir baskı rejimine ve kardeş kavgasına götürdüğü gerekçelerini ileri sürerek Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde bir grup subay, 27 Mayıs 1960 sabahı ülke yönetimine bütünüyle el koydu. 37 subaydan oluşan Millî Birlik Komitesi bu harekat ile anayasa ve TBMM'yi feshetti, siyasi faaliyetleri askıya aldı, Cumhurbaşkanı Celâl Bayar, Başbakan Adnan Menderes başta olmak üzere birçok Demokrat Partiliyi tutuklattı.

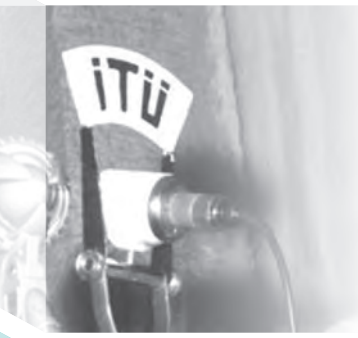
20 Mayıs 1963 Askeri Ayaklanması:

22 Şubat 1962'de, Harp Okulu Komutanı Kurmay Albay Talat Aydemir ve arkadaşlarının, ordu içindeki 27 Mayısçıların tasfiyesi için, 20 Şubat günü başlatılan atama ve gözaltına almalara karşı direnişi olayının devamıdır. Cuntacılara zaten 27 Mayıs darbesinden dolayı öfkeli olan AP milletvekillerinin yanı sıra CHP'liler de idamın lehinde oy vermişlerdir.

9 Mart 1971 Darbe Teşebbüsü:

9 Mart 1971 tarihinde planlanan darbe, içlerinde Mahir Kaynak ve Mehmet Eymür'ün de bulunduğu Millî İstihbarat Teşkilatı mensuplarının durumu ve o dönemde ilgili toplantılara sızmış olan Korgeneral Atıf Erçıkan'ın toplantılarda aldığı kaset kayıtlarını Genel Kurmay Başkanı Memduh Tağmaç ve 1. Ordu Komutanı Faik Türün'e haber vermesiyle akamete uğratıldı. 9 Mart 1971 darbe teşebbüsü, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde başarılı olamamış ve emir-komuta zinciri dışında gelişmiş bir askeri darbe teşebbüsüdür.

12 Mart Muhtırası:

12 Mart 1971 tarihinde Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç, Kara Kuvvetleri komutanı Faruk Gürler, Deniz Kuvvetleri komutanı Celal Eyiceoğlu ve Hava Kuvvetleri komutanı Muhsin Batur'un imzasıyla Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'a bir muhtıra vererek hükûmetin istifaya zorlandığı askeri müdahaledir. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde meydana gelen dördüncü; başarılı olmuş ikinci; ve emir-komuta zinciri içerisinde yapılmış ilk askeri darbe eylemidir. Parlamento fesh edilmedi, partiler kapatılmadı, Anayasa askıya alınmadı. Ama koşullar çok değişmişti.

12 Eylül Darbesi:

Bu müdahale ile Süleyman Demirel'in Başbakan'ı olduğu hükümet görevden alındı, Türkiye Büyük Millet Meclisi lağvedildi, 1970 sonrasında değiştirilen 1961 Anayasası uygulamadan kaldırıldı ve Türkiye siyasetinin yeniden tasarlandığı bir askerî dönem başladı. Bu dönem yaklaşık dokuz yıl sürdü. 12 Eylül 1980 ardından partiler lağvedildi, parti liderleri önce askerî üslerde gözetim altında tutuldu, ardından yargılandı. 7000 kişi için idam cezası istendi ve 517 kişiye idam cezası verildi. 650000 kişi göz altına alındı. 50 kişi idam edildi. 171 kişi işkenceden öldü.

28 Şubat Post-Modern Darbesi:

28 Şubat süreci, Necmettin Erbakan'ın Başbakan, Tansu Çiller'in Dışişleri Bakanı olduğu 28 Şubat 1997'de olağanüstü toplanan Milli Güvenlik Kurulu toplantısı sonucu açıklanan kararlarla başlayan ve irticaya karşı, ordu ve bürokrasi merkezli süreç. Türkiye siyasi tarihine geçen kararlar ve bu kararların uygulanması sırasında Türkiye'de siyasi, idari, hukuki ve toplumsal alanlarda yaşanan değişimlere neden olan bir süreçtir. Yaşananlar, post-modern darbe olarak da adlandırılmıştır. Bu dönem başta muhafazakar kesime karşı başörtüsü yasağı gibi uygulamalara sahne olmuş, başörtülü öğrenciler okullardan atılmış, ikna odaları kurulup başlarını açmaları için zorlanmış ve çok sayıda kamu personeli işinden atılmıştır.

15 Temmuz Darbe Teşebbüsü:

2016 Türkiye askerî darbe girişimi ya da darbecilerin verdiği adıyla Yurtta Sulh Harekâtı, 15-16 Temmuz 2016 tarihleri arasında Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde kendilerini Yurtta Sulh Konseyi olarak tanımlayan FETÖ/PDY, CIA ve ABD'li NATO'ya dahil bir grup asker tarafından gerçekleştirilen askerî darbe teşebbüsü. 16 Temmuz sabahı Halk, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin gerçekleştirdiği operasyonlar sonucunda darbe girişimi bastırıldı ve askerler silahları ile birlikte teslim oldu. Olaylar sonucunda 104'ü darbe yanlısı asker olmak üzere 300'den fazla kişi hayatını kaybetti, 1491 kişi yaralandı...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Tarkan ve Diğer Stratigosların Darbe Girişimi Üzerine

Az önce okuduğunuz satırlar herhangi bir kaynaktan alıntılanmak şöyle dursun bire bir kopyadır. Çoğunluğu Wikipedia maddelerinden ve kitaplardan kesilip yapıştırılmıştır. 1000 sene önce yaşananlarla bugün yaşananların neredeyse aynı olması bizi tam olarak gerzek durumuna düşürmekte hatta hafızasız ve içgüdüsüz hale getirmektedir.

Tarih, kendisinden diyalektik bir süreç iken ders alınmayınca ucuz ve tekrara dayalı bir parodiye döner. Mehmet Akif'in deyişiyle ibret alınmayan tarih tekerrür eder.

Yeter artık!
Canımıza doyduk!
Çocukluğumuzu, gençliğimizi, orta yaşımızı yediniz ama yaşlılığımızı yedirmeyeceğiz!
Bi gidin hayatımızdan, bi defolun yahu!

Tarkan bizim için Sezgin Burak'ın efsane çizgileri, Kartal Tibet'in de bu çizgileri canlandırması sadece.
Öyle de kalsın istiyoruz.
Bırakın tarihteki Tarkan'lara özenip milletin tepesine binmek için uğraşmayı.
Onlar çizgilerde ve rollerde güzel.
Orada kalsın...
Hain Kostok bile etmedi sizin ettiğinizi!
Birilerine özenmeyi istiyorsanız; buyurun...
Yunus Emre'lerin, Mevlana'ların, Hacı Bektaş'ların torunları sıra bizde. İnsan gibi yaşanan, özgürlükçü, kardeşçe, dostça ve aşkla demokratik Türkiye'yi beraber kuralım. Hadi hadi davranın!

ERDEM AKSAKAL

Trafikte, market kasasında, banka kuyruğunda sıramızı bir başkasına verip iyi hisseden çocuklarız.

BİLMEYİZ

Çok küçükken okulu ciddiye almamız söylendi. Aldık. Öğretmene saygı duyduk, bilgiye inandık. Dersi derste öğrendik, ödevleri günü gününe yaptık. Ufak tefek kopya çektiysek de bir sınavın sorularını çalıp kader arkadaşlarımızın önüne geçmeye vicdanımız kat'iyen müsaade etmedi. Zaten bu sorular nereden, nasıl çalınır bilmeyiz. Çocukken bakkaldan yürüttüğümüz sakızdan öte hiçbir şey çalmayı bilmeyiz. Kimimiz enstrüman çalar bak. Hak çalanı, bunu ört bas edeni, çalıntının üzerine basıp yükseleni anlamayız. Bazı yıllar soruları TÜBİTAK hazırlayacak diye söylenti çıkar, biz o lafı ciddiye alır daha fazla çalışırız.

Birbirimize ders çalıştırırdık. Aynı sınıftakilere, alt sınıftakilere, karşı komşunun çocuğuna. Bildiğimizi paylaşmak hoşumuza gittiği için, karşı tarafın ihtiyacı olduğu için, başka türlüsüne aklımız ermediği için. İnce bir gurur da duyardık bu ders çalıştırma seanslarında. Karşılığında bir menfaat beklemeden. (Çulsuz üniversite öğrenciliği günlerinde geçim kapısı bir meslek olarak kurguladığımız "profesyonel" özel dersleri saymazsak). Ben sana ders çalıştırayım, manen borçlandırayım, sınavlarda başarı elde ettireyim, karşılığında da benim grubuma dahil ol gibi bir tasarı aklımızın ucuna gelmezdi.

Meslek sahibi olmamız icap etti. Hayatta kalmanın başka yolunu bilmeyiz. Başvuruyla, sınavla, mülakatla açmaya çalışırız kapıları. Emeğin gücünden başka güç tanımayız. Çok şanslıysak tanıdık birisi aracılığıyla özgeçmişimizi elden iletiriz. Kadrolaşmaya, insan kayırmaya aklımız ermez. İşimize saygı duyarız, hak etmeye inanırız. Olur da aynı iş yerinde tanıdık birisini görürsek, ancak seviniriz.

Neysek oyuzdur. Gizlemeyi de, gizlenmeyi de bilmeyiz. Biraz havalı pozlar keseriz kimileyin, o da en çok kendimize. Bir milim iyi hissedelim isteriz. Yalan söylemeyiz. Katlanırız, erteleriz, idare ederiz ama doğru konuşmanın hazzını hiçbir şeye değişmeyiz. Bir gün öyle söylediysek bir gün böyle söylemeyiz. Her gün işe giderken yeni bir gömlek giyeriz ama karakter gömleğini değiştirmeyi yılanlık sayarız. Özrü, özeleştiriyi, sorumluluk almayı biliriz. Satış-pazarlamayı ancak meslek gereği kullanır, kişiliğimizi satmayız.

Çocukken oyuncak, gençken özgürlük, büyüdüğümüzde biraz zam biraz da tatil isteriz. Ne istersek vermezler ama... Hak etmediğimizi zaten almayız. Talep de etmeyiz. Gizli pazarlıklara girmeyiz, arada müdüre çıkıp biriken kredi kartı borçları için istediğimiz avansları saymazsak.

Kavga bilmeyiz. Küfür dağarcığımız bile sınırlıdır. İnceden laf sokarız, o da adabınca. Utanmadan utandırmadan. İyi örnek olmayı erdem sayarız. Trafikte, market kasasında, banka kuyruğunda sıramızı bir başkasına verip iyi hisseden çocuklarız. Tehdit edemeyiz, şikâyet yazısı yazarız ancak. Sertlikten korkar travma yaşarız. Sen de süt çocuğu, ben diyeyim kent çocuğuyuz. Kuralın, kaidenin, medeniyetin iyi bir şey olduğuna inanırız. Kendimiz gibi düşünmeyeni hakir görmeye utanırız. Onun adına üzülürüz en fazla, bizce yanlış bir yolda diye.

Çocukken oyuncak, gençken özgürlük, büyüdüğümüzde biraz zam biraz da tatil isteriz. Ne istersek vermezler ama... Hak etmediğimizi zaten almayız.

Kendimizi kullandırmayız, eziliriz ama üzerimize bastırmayız. Kullanışlı da, aptal da olmak istemeyiz. Aptallara acırız. Sebep sonuç ilişkisini gözetiriz. Trafikte bile şerit değiştirirken iki kere düşünürüz.

Sıfatlara değil kişilere güveniriz. İnsan sarrafı olmayı değil empati kurabilmeyi hedefleriz. Gürültüye değil diyaloğa inanırız. Uzlaşamasak da karşı tarafı saatlerce dinlediğimiz toplantılara girer, çıkarız. Söz kesmeyiz. Öfkeyi içeri akıtırız.

Düğmelere basarız. Bilgisayarın, telefonun tuşlarına. Derdimizi ancak öyle anlatırız. Tabanca tetiğinin, sustalı mekanizmasının, tankın, jetin, TOMA'nın ateşleme düğmesinin neye benzediğini bilmeyiz. Bilgisayarın ENTER tuşu kadar kolay basılmadığını ümit ederiz ancak.

Büyük ideallerden vazgeçirilmişizdir, küçük hayalleri olan kendi halinde insanlarız. Çalışmak doğru geldiği için çalışırız. Sürekli yarını düşünür, erken saate alarm kurar; kaygılı biçimde uykuya dalarız.

Bahadır Mermut

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

NURHAK KAYA

YAŞANACAK GÜZEL GÜNLERİN VAKTİ GELDİ

Fotoğraflar: VOLKAN DOĞAR

Ağustos'un ilk günleri; Cihangir'deyiz. Neredeyse bir yıldır bu buluşmayı ayarlamaya çalışıyorum. Aksilikler bir türlü peşimizi bırakmıyor; uyuşmayan günler, konserler, hastalıklar, toplumsal olaylar, bir şekilde buluşmamıza mani oluyor. Bu defaysa olacak gibi. Hikayenin peşine düşüşüm 2015'in Şubat'ına rastlıyor. O tarihlerde Gökhan Özoğuz resmi Twitter hesabından "Ahmet Aslan, iyi ki varsın!" mesajını paylaşıyor. Gökhan, yıllardır şarkıları ve samimiyetiyle hayatımızın içinde. Müziğiyle olduğu kadar hayata bakışıyla da hepimizi etkiliyor. Ahmet Aslan ise son yıllarda rastladığımız en şahsına münhasır müzisyen. Sahneye tek çıktığı konserlerinde, adeta çok sesli bir orkestra gibi devleşiyor. Son günlerde herkes birbirine "Minnet Eylemem" diyor, başka da bir şey demiyor...

Önce Gökhan Özoğuz geliyor. Eskiden tanışıyormuşcasına konuşmaya başlıyoruz; birbirimize geçmişteki umutsuzluklarımızdan bahsediyoruz, her şeyin daha iyi olacağına dair beklentilerimizi sıralıyoruz. Gökhan, "Engebeli ve zor bir coğrafyada yaşıyoruz. Bunun artıları da eksileri de var ama artık her şeyin çok iyi olacağı bir döneme geldik." dediği anda içeri Ahmet Aslan giriyor.

Uzaktan baktığımızda çok farklı dünyalara aitmiş gibi görünen iki müzisyen, önce özlemle birbirlerine sarılıyor, sonra da bitmesini hiç istemediğim, saatlerce süren bu muhabbet başlıyor...

GEÇMİŞİMİZDE VE TOPRAĞIMIZDA SAKLI ÇOK BÜYÜK BİR ZENGİNLİK VAR

Gökhan Özoğuz: Ahmet Bey'i ilk gördüğümde, ses tonu ve haliyle dönemimizin ikonu olacağını düşündüm. Bu da beni müzik konusunda inanılmaz cesaretlendirdi. Gerçek olana o kadar hasretiz ki. Müzik, oyunculuk, resim... Öyle bir demdeyiz ki. Ahmet Bey, müzik konusundaki sahteliği kırdı. Bizzat tanışmadan önce de kendisini tanıyor, takip ediyor, varoluşundan feyz alıyordum. Bir gün, Ahmet Bey'in Kadıköy Halk Eğitim Merkezi'ndeki konserine gittim. Orada ortam bir anda zamansızlaşır. Beni sahneye davet etti. Sahneye adeta sürünerek çıktım. Oradaki büyüden çıkmam çok zor oldu. Hayatımdaki unutulmaz anlardan biriydi. Bu toprağın sırrı deyiştedir. Gerçek olan şeyi söylediğinizde anlam ve müzik doğar. Geçmişimizde ve toprağımızda saklı çok büyük bir zenginlik var...

BİZİM NESİL TOPRAĞI DA İNSANI DA TANIMIYOR

Ahmet Aslan: Halk dinamiği olmayan şeylerin vücut bulması imkansızlaşır. Türkülerde ise yaşanmışlık vardır, efsaneler vardır. Bin yıl içinde süzülmüş derenin tortusu vardır. Günümüzde bu değerler hızla tüketiliyor. Yeni jenerasyon koşma yazmaya çalışıyor ama birikimleri çok zayıf. Çünkü okuma oranları çok düşük. Ülkemizdeki beş kişilik ailenin dördü müzisyen. Sanatın rengi sadece müzik de değildir. Okuma da bir sanattır. Bazen bir öğrenci yanıma geliyor. Çok da güzel bağlama çalıyor çalmasına ama neler okuduğunu sorduğumda "İlham geldiğinde bir şeyler okuyorum" diyor. Kitap okumaktan değil, türkü okumaktan bahsediyor. Sorduğum sorunun cevabı elbette bu değil. Kitap seçeneği kafasında canlanmıyor bile. Israrla hangi kitapları okuduğunu sormaya devam ettiğimde ise "Saz çalmakla bunun ne alakası var?" diye geçiştiriyor. Bana eserlerimi nasıl içselleştirdiğimi soruyorlar. Sorunun cevabı basit: okumak...

Gökhan Özoğuz: Bunun içinde yaşadıklarını ve hayatı okumak da var. Dün gece bir şeyler dinlerken neden 60'lardaki bestelere benzer işlerin artık çıkamadığını düşündüm. O dönemde yapılan besteler bugün de eşsiz. Bu da yine demle alakalı... Büyük ihtimalle o dönemlerde tereddüt yoktu. Serbest çağrışımla işin içine aktıkları için, ortaya çıkan eserler de enteresan bir ruh taşıyordu.

Ahmet Aslan: Su içmeyi ne zaman öğrendiğinizi hatırlamazsınız. Müzik, edebiyat ya da şiir de, su içmek gibi hayatın bir parçasıdır. Sanatı hayattan ayrı bir yere koyamayız. Bizim nesil toprağı da insanı da tanımıyor.

Artık yeni bir yağmur yağması gerekiyor. Bu belki de daha iyi işlerin çıkacağına delalettir.

HAYATIMIN HİÇBİR EVRESİNDE YAŞADIĞIMIZ TOPRAKLARIN MÜZİĞİNİ BU KADAR MERAK ETMEMİŞTİM

Gökhan Özoğuz: Bu dönemin içindeki gerçekliği bulmamız gerekiyor. Yaşadığımız yüzyılda Anadolu toprağına küsme hali doğdu. Artık yeni bir yağmur yağması gerekiyor. Bu belki de daha iyi işlerin çıkacağına delalettir. Ülkemizde yaşanacak güzel günlerin vakti geldi. Yeni jenerasyon toprağına daha çok yöneliyor. Açıkçası hayatımın hiçbir evresinde yaşadığımız toprakların müziğini bu kadar merak etmemiştim. Yapılan şeylerin kalbe ve ruha dokunmaması insanı çok üzüyor. Bu sebeple, bir yerden sonra müzik dinleyememeye başladığım bir dönem bile olmuştu.

Ahmet Aslan: 70'lerde şehirleşme bu kadar yoğun değildi. 90'larda internetin açılımıyla insanlar "zaman değerlidir" motivasyonuna girdiler. Domatesin bir olgunlaşma dönemi vardır

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ama günümüzde yarım saat içinde bile domates üretebilirler. Bu da insanı depresif bir hale sokuyor. Sesin tersi sessizliktir. O da bir müziktir. Her şey sesten ibaret olsaydı, müzikte 'sus' işareti olmazdı. Aşık Veysel'in tek sazı vardır ama çalarken orkestra gibidir.

HEPİMİZ TAM BAĞIMSIZ TÜRKİYE'Yİ İSTİYORUZ

Gökhan Özoğuz: Sizde de Aşık Veysel'de olan şey var. O da çaldığının aynısını çalmazdı. Başka çalardı. Sesinizdeki vuruşlarınız, inişleriniz, çıkışlarınız, bilerek detone oluşlarınız o hissiyatı veriyor. Durum böyle olunca da dinledikçe dinlemek istiyorum. Adeta bir dua gibi, içimde acayip bir his yaratıyor. Türkiye'de bir dönem dans müzikleri, bir dönem rock müzik öne çıktı. Yeni jenerasyonun içindeki boşluk giderek çoğaldı. Biz dünyalı bir ülkeyiz. Aslında hepimiz tam bağımsız Türkiye'yi istiyoruz. İnsanlar, uzun süre yaşanmamış bir eve ilk girilen andaki rahatsızlığı hissediyorlar. Sanat, yaşamla birlikte hareket eden enteresan bir dinamiktir. Dünyadaki çizgiden kopmadan burada topraklandığımızı bilirsek çok başka yerlere gideriz. Topraklarımızda çok malzeme var.

Ahmet Aslan: Ortada emek ve araştırma yok. Bir şarkıyı Gökhan söylüyorsa haftaya ben de söyleyebilirim durumu agresif bir yarış doğuruyor. Bu yüzden okumak çok önemli. Kimi insan köy hayatını merak eder etmesine ama aynı insan 20 gün köyde yaşayınca genellikle hayal kırıklığıyla şehrine geri döner. Yapaylıktan söz ediyorum. Nikos Kazancakis'in 'Zorba' kitabında ilginç bir diyalog vardı. Bir yazar baba toprağına döner ve orada maden çıkarmaya çalışır. Yolda bir adama rastlar ve sonunda yazmayı bırakıp, hayatı o adamdan öğrenmeye başlar.

Hayatın, akışı yaşamak ve o akışın içinde akmak olduğunu hissediyorum. Hayat, var ile yok arasındaki ince çizgide.

ŞİMDİ AĞLIYOR OLSAK BİLE ÇOK UMUTLUYUM

Gökhan Özoğuz: Sitem etmek yerine hakikat ehlini bulmak gerekiyor. Aşık Veysel, Ruhi Su ve günümüzde Ahmet Aslan'nın yaptığı gibi... Yaşanılan dertler dile gelir. Hayatın, akışı yaşamak ve o akışın içinde akmak olduğunu hissediyorum. 2016'da Guatemala'da ya da Taksim'de olmak fark etmiyor. Hayat, var ile yok arasındaki ince çizgide. Müzikte de bunu hissediyorum. An içinde söylenen melodi ve titreşim, ardında bir sadâ bırakıp gidiyor. Bu büyülü bir şey, gözle görülmüyor ama paramparça ediyor. Madde de canlıdır. Bu yüzden dervişler her tarafı öperler. İnsana, kendilerinden farklı bakamazlar. Bilirler ki kendilerindeki hakikat tüm insanlarda vardır. Bizim toprağımızda var olan asıl sır bu! Zamanı gelince büyük hazine ortaya çıkacaktır. Şimdi ağlıyor olsak bile, ben çok umutluyum. Kök olarak buradayız. Gidecek başka bir yerimiz yok.

DOĞU İLE BATI ARASINDA KENDİMİ ARADIĞIMI FARK ETTİM

Ahmet Aslan: Ben Almanya'da yaşıyorum. Öğrenci olarak gittim, geri dönmedim. Çoğu insan kendisine gitmek için sebep arar. Benim gidişim ise yalnızca güdüseldi. Doğu sazı çalarken Batı sazını da merak ettim. Batı harmonisini merak ettim. Televizyonda klasik gitar konserlerini seyrettiğimde görsel olarak çok etkilenirdim. Batı sazını çalmaya çalışıyordum ama beceriksizliğime yenik düşerek tekrar türkülere dönüyordum. Doğu ve Batı arasında kendimi aradığımı fark ettim. Doğup büyüdüğümüz yerlerde her şeyi öğreniyoruz. Vakti geldiğinde kapı önünde havlayan köpekten bile melodi yaratabiliriz. Melodiler kaynağını ritmik taklitlerden alır. Bazı insanlarda Batı fanatikliği vardır. Bir halk ezgisini gitarda çalamayan, master yapmış çok iyi gitaristler tanıyorum. Fakat Johan Sebastian Bach'ı su gibi çalıyorlar.

KİŞİLER KADAR ÂLEM ÂLEMLER KADAR KİŞİ VAR

Gökhan Özoğuz: İnsan sayısı kadar algı seçeneği var. Herkes, her şeyi farklı algılıyor. Müzik duyulduğu zaman başka, dile döküldüğü zaman başkadır. Bir tane Aşık Veysel var. O sesin ondan açığa çıkması gerekiyor. Hayatın içinde kuş sesi kadar gitar sesi de var. Bir meclis kurulduğunda da çıkan ilk ses vurma sesidir. Ses çıkarmak da iletişim şeklidir. Ahmet Bey'in konserine gittiğimde kocaman bir orkestra dinler gibi doyuyorum. Yanımdaki arkadaşım da eminim ki farklı şekilde doyuyordur. Kişiler kadar alem, alemler kadar kişi var. Hakikat her yerdedir ama tohumu Anadolu'da ortaya çıkmıştır.

SEKİZ YIL SESSİZ DURMAK DA BİR ALBÜMDÜR

Ahmet Aslan: Geçen gün sanatımı dinlemek isteyen bir mekan sahibi beni davet etti. Fırçalarımı ve boyalarımı alıp geleceğimi söyledim. Neden sazımı da almadığımı sordu. Ben de resim sanatımı icra etmek istediğimi söyledim. Sanat denilince sadece müzik akla gelmemeli. Kimileri sekiz yıldır neden albüm yapmadığımı soruyor. Sessiz kalmak da sanatın bir parçasıdır. Bazı konserlerde seyircilerden fısıldamalar duyuyorum. Bir keresinde yaşlı bir çiftin "Şuna bak! Millet grup kurup, çok sesli müzik yapıyor. Bu ise tek sazla müzik yapıyor" dediğini bile duydum. Yine aynı çift "Tam da burada bass ve perküsyon gelmeliydi" dedi. Müziğin içinde basın nereden geleceğine dair kendilerince önerilerde bulunuyorlar. Buna benzer örnekleri çoğaltırsak; bazen konser esnasında seyircilerin arasından Whatsapp mesaj sesleri geliyor. Telefonla konuşanlar oluyor. Eğer çağımızda müzik icra etmek çok sesliliği gerektiriyorsa bahsettiğimiz bu telefon sesleri ve diğer sesler de o an icra edilen müziğin içinde çok sesliliğin bir parçasıdır. Almanya'da bir hocaya "Çok sesli müzik nedir?" diye sormuştum. Beni kahve içmek için bir kafeye götürdü. Arabalar geçiyor,

köşeden üç adam bağırıyor, yan masadaki çocuk ağlıyor... "Al sana çok sesliliğin bir örneği, bu da çok sesliliğin bir parçasıdır." dedi.

LONDRA'DA YAŞADIĞIM DÖNEMDE TÜRKİYE'YE DAHA İYİ GÖRME VE TANIMA FIRSATIM OLDU

Gökhan Özoğuz: Herkesten aynı şeyi hissetmesini bekleyemeyiz. Yorumlamadan, yargılamadan seyretmenin verdiği bir keyif var. Mesela bana gün geçtikçe daha az eğlenceli şeyler yapma isteği geldi. Gün geçtikçe anlam ve derinliğe daha çok yöneldiğimi hissediyorum. Performans anındaki hali formüle edemeyiz. Bu yüzden her şeyden umut besliyorum. Toprağımızda çok değerli şeyler var. Beş yıl Londra'da yaşadım. Yaptığımız müziğin merkezindeydim. Oradayken Türkiye'yi daha iyi görme ve tanıma fırsatım oldu. Topraklarımızdaki müziğin değerini anladım. Köküme daha çok hakim oldum.

ÇOCUKLUĞUMUZDAN BU YANA HİSSETMEDİĞİMİZ HİÇBİR ŞEYİ YAPMADIK

Ahmet Aslan: Burada herkes fikir özgürlüğünden bahseder ama herkesin kendi fikirleriyle başkalarını bastırma girişimidir bu. Bir insanın kötü olup olmaması benim kanaatimle belirlenecek bir şey değildir. Birinin uzak durmamı istediği kişiden uzak durmak zorunda değilim. Belki ben, uzak durmam istenilen kişiyle kötü anılarımın olmasını istiyorum.

Gökhan Özoğuz: Biz çocukluğumuzdan bu yana hissetmediğimiz hiçbir şeyi yapmadık. Bu büyük bir lükstü. İstemediğimiz bir şeyi yapmak önce kendimize saygısızlık olur. Müzik ve sanat sadece para için yapılmaz. Kendi hayatımıza eleştirel baktığımız için bazı noktaları izole yaşıyoruz. Çok mutlu bir dönemimizde 'Yaşamak Var Ya' şarkısını yapabildim ama şu anda öyle bir şarkı yapamam. Ancak 'Ses Etme' gibi şarkılar yapabilirim.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

kendi aykırı dünyamdan çıkmıştı. Herkes bir şeyi aynı şekilde algılamaz. İşin hakikati her zaman farklıdır. Hiçbirimiz hiçbirimize hesap soramayız. Ne kadar eğilirsen o kadar yükselirsin. Hayat biz olmasak da devam ediyor. Bir rüyanın içinde dönüp duruyoruz.

KAYGI EGONUN BARAJIDIR

Ahmet Aslan: Üretimden düşme kaygısını boşuna taşıyoruz. Kaygı, egonun barajıdır. Kitap okumayıp, resim yapmayınca kendi sanat alanını kısırlaştırırsın. Müzikte kontrast terimi vardır ya; ben kontrastı müzikten değil resimden öğrendim. Sesin karakteri ve rengi vardır. Sevdiğim bir hikaye var. Sultan Süleyman'ın doksan dokuz çocuğu oluyor. Hepsinin adını Süleyman koyuyor. "Biz artık orduyuz. Ben Sultan Süleyman dediğimde yüz kişi ayağa kalkmalı" diyor. Bu durum Tanrı'nın gücüne gidiyor ve Sultan Süleyman'ın bütün çocukları tek tek ölüyor. Bir süre sonra kendisi de hastalanıyor. Üzerinden bir kurt yere düşüyor. Süleyman, Tanrı'ya yanlış yaptığını anlıyor. Kurdu yerden alıyor. "Senin yerin orası değil burası" deyip kurdu kendi üzerine koyuyor. Tanrı, Süleyman'ın akıllandığını görünce doksan dokuz çocuğunu da geri veriyor.

ŞEHİR HAYATINDA ZORUNLULUKLAR ALTINDA EZİLİYORUZ

Gökhan Özoğuz: Dünya kadar parası olan insanlar, olduğu gibi yaşayan, kaygılarından arınmış insanlar kadar hayattan zevk almıyor. İnsanlar şimdi köylere gitmeye çalışıyor. Toprağa domates ekmeyi bilmediği için eksiklik hissedip, özlerini aramak için yollara düşüyorlar. Sanat köyleri kuruluyor. Çok güzel bir değişim var. Eskiden köylerde kapılar açık uyunurdu. Şehir hayatında zorunluluklar ve külfetlerin altında ezilir olduk. Aslına bakarsan hiç bir şey yapmıyoruz, sadece debeleniyoruz. Bir noktadan sonra hayata ve evrene bakış açımız öze dönüyor. Olması gereken oluyor. Hep iyiye doğru hareket ettiğimizi düşünüyorum. Özellikle bugünlerde, artık her şeyin çok iyi olacağı bir döneme girdiğimizi düşünüyorum. Bu tamamen içsel bir his. Bence Ahmet Bey de hepimize göre daha umutlu. Bir insanın içinde umut olmasa, Ahmet Bey gibi üretim yapamaz. Bizim topraklarımızda anlatılan o kadar derin şeyler var ki bize anlatılmıyor. Özal döneminin vermiş olduğu Avrupa'ya dönüklük, kendi toprağımızdan uzaklaşmamıza neden oldu. Herkes trendlerin peşinden koşuyor. Bu topraklar o kadar zengin ki, bunu hep öteliyoruz.

KENDİ SOYUNA BU DERECE DÜŞMAN OLAN İNSANDAN BAŞKA CANLI YOK

Ahmet Aslan: 'Kosmos' diye bir belgesel var. Mutlaka izleyin. Toz topraktan oluşmuş bir gezegenimiz var. Kendi soyuna bu derece düşman olan insandan başka canlı yok. Müzik nedir ki? Sanki müzik yapmayınca güneş doğmayacak mı? Mars'ta hayat olup olmadığı kurcalıyorlar. Sen elindeki dünyayı zindana çevirmişsin. Mars şimdilik şurada dursun. Mimar Sinan'dayken bir hocamız derste yabancı öğrenciler olduğu için İngilizce ders anlatıyordu. Hoca, tahtaya Türkçe bir şiir yazdı. Yabancı öğrenciler de sonrasında çevirmek için defterlerine yazdılar. Orta Doğu'nun derinliğini anlamak Fransızca ve İngilizceyi aşıyor. Farsça, Persçe, Arapça, Osmanlıca, Zazacanın elementleriyle bu edebiyat oluştu. Avrupa'da bir dili beş kişi konuşsa o dil korumaya alınır. Biz ise kendimizi fakirleştirmek için elimizden geleni yapıyoruz.

Gökhan Özoğuz: Son olaylardan sonra anladım ki o fakirleştirmeyi biz yapmıyoruz. Kimse kötü bir şey istemez. Senelerdir gerekli olan temizlikti. Bu dönemde de öyle oluyor. Toprağımızın çeşitliliği en büyük zenginliğimizdir. Bunlar beslendikçe kendi topraklarımızın daha çok değerleneceğini düşünüyorum. İçsel patlamalardan sonra sakinlik ve huzur gelir. Öz neyse o çıkar. Çok söyledim yine söylüyorum; bence her şey çok güzel olacak. Baştan beri bize düşen görev; uyumla büyümekti. Bu coğrafyada uyumsuzluklar ne kadar ortaya çıktıysa, o kadar midemiz bulandı. Artık temizleneceğimizi düşünüyorum.

İnsanlar elde ettikleri statülerin kalkanıyla her şeyi yapma hakkını kendilerinde görüyor. Kravat takınca adam olunmuyor, bunu bilmek lazım.

BİR ÇOBAN BİZDEN DAHA BİRİKİMLİDİR ÇÜNKÜ YÜZ KOYUNUN DERDİNİ DİNLEYEREK BUGÜNLERE GELMİŞTİR

Ahmet Aslan: Kendimizi yetmiş yıla sığdıramıyoruz. Özrümüz kabahatimizden çok daha büyük. Belki bir çoban bizden daha birikimlidir. Çünkü yüz koyunun derdini dinleyerek bugünlere gelmiştir. Biz burada Gökhan'la birbirimize girsek, kimse kavgayı yatıştırma derdine düşmez. Herkes telefonla bizi çekmeye başlar. Öyle bir dönem ki bu: bir evin içinde baba oğul birbirine bıçak çekiyor. Diğer kardeş de olayı kameraya çekiyor. Bir de statüler var. İnsanlar elde ettikleri statülerin kalkanıyla her şeyi yapma hakkını kendilerinde görüyor. Kravat takınca adam olunmuyor bunu bilmek lazım. En fazla halktan kopmuş oluyorsun.

Gökhan Özoğuz: Birbirimize daha çok saygı duyup, birbirimizi daha çok dinlememiz gerekiyor. Böylelikle senelerdir hasret kaldığımız gerçeklik ortaya çıkacak. Önemli olan bu gerçekliğin yarınlara nasıl uyarlanacağıdır. Asıl olan insandır. Bence her şey çok güzel olacak.

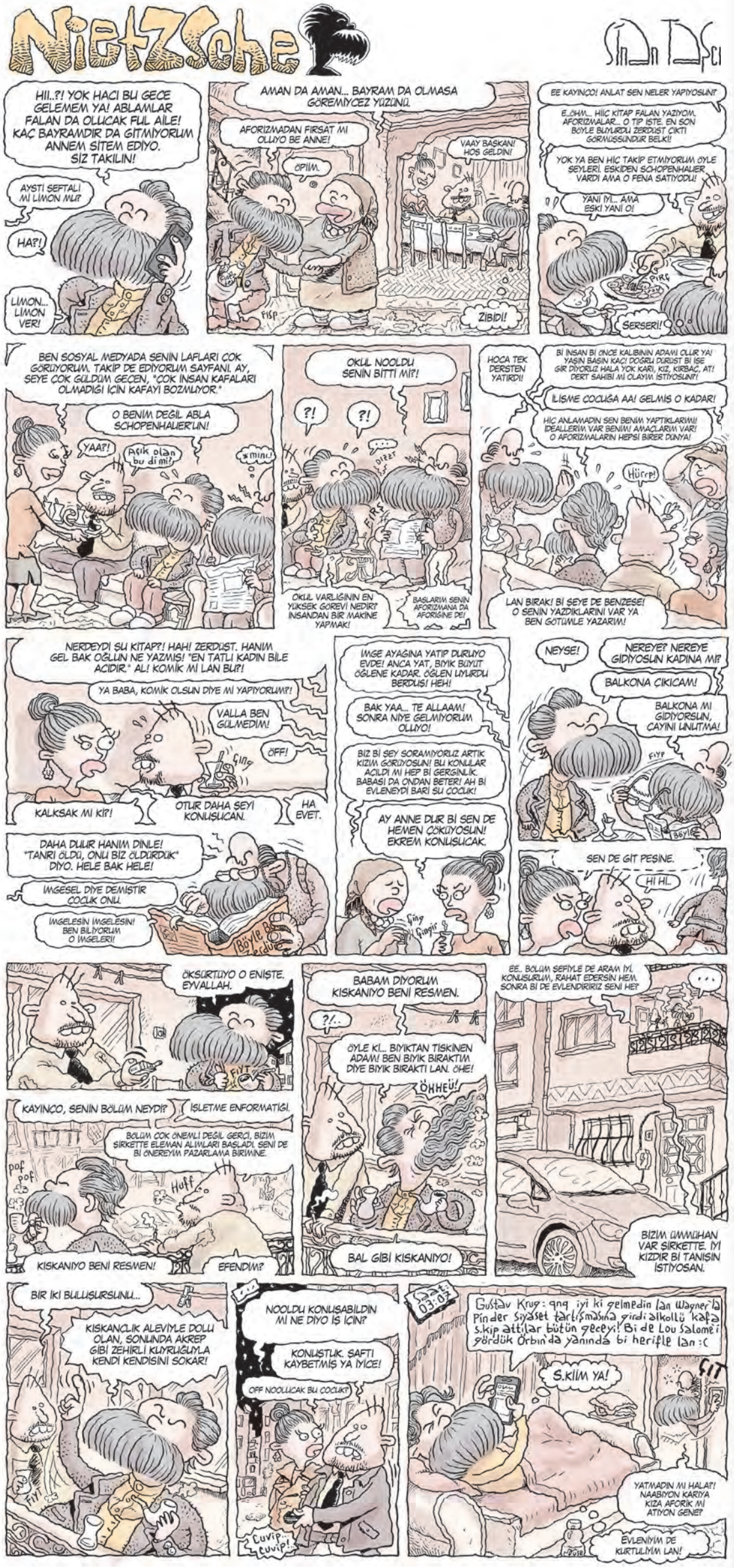
ELİMDE BİR SAZLA TÜRKÜ SÖYLÜYORUM BÜTÜN YAPTIĞIM BU

Ahmet Aslan: Eseri çalmaya başladığımda arkadan biri "Ortalığı dağıt, dağıt ortalığı" diye bağırıyor. Elimde bir sazla türkü söylüyorum, bütün yaptığım bu. Hangi kılıçla nereyi dağıtacağım? Almanya'da öğrenci akşamları olurdu. Bir arkadaşım "Sen çal, ben şiir okuyacağım" dedi. Anarşist bir tarafı vardı. Dinleyicilere sırtını çevirerek oturdu. İki cümle söyledi. Döndü ve "İçimden gelmiyor" deyip, çıktı gitti.

Gökhan Özoğuz: Ülkemizin seyircisini çok renkli buluyorum.. The Fall grubunun vokalisti Mark E. Smith sahnede doğaçlama söylerdi. Sahnede grup arkadaşlarının düzenlerini bozar, enstrümanlarının seslerini kapatıp açardı. Hayatımda o kadar etkilendiğim bir konser izlemedim. Performans, tiyatro, müzik hepsi bir aradaydı... Londra'da çocukken severek dinlediğimiz birçok ismin konserine gittim. Bende en ufak bir etki uyandırmadı. Mark E. Smith ise inanılmazdı. Aykırılık hal ile olur. Sahnede yapay olan şey anlaşılıyor. Geçen gün bir Tweet atmıştım. Birisi "Zamanın Punkçısına bak! Neler yazıyor" dedi. Punk, serbest çağrışımla kişinin kendi kendini ortaya koyuşudur. Punk bir duruştur. Klişe, Punk'ın özüne ters düşer. Oysaki yazdığım şey

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Özel Harekâtçı olmasına neden bu kadar takıldın, anlamıyorum. Kalpazan da olabilirdi, çöpçü de. Mesleğine bakarak âşık mı olurmuş insan?

AHMET BİR

Ahmet'i artık tanıyamıyorum. Küfürbaz, kumarbaz, alkolik, torbacı, hatta savcı olsa üzülmeyecektim. Gitti âşık oldu. Hem de ne aşk.

Yolda yan yana yürüyoruz. O anlatıyor, ben denize bakıyorum. Kış zalim bir ay, diye geçiriyorum içimden. Kış ne zalim bir ay, diyor o esnada Ahmet.

"Ne'si fazla," diyorum istifimi pek bozmadan.

"Özel Harekâtçı olmasına neden bu kadar takıldın, anlamıyorum. Kalpazan da olabilirdi, çöpçü de. Mesleğine bakarak âşık mı olurmuş insan?"

"Ülkede kırk milyon kadın var. Nüfusun yüzde yirmisi İstanbul'da. 40 milyonun içinde 40 Özel Harekâtçı varsa rahmet okunur. Sen gittin Lice'de çatışanını buldun. Yetmedi, âşık oldun. O da yetmedi, çöpçüyle karşılaştırıyorsun Ahmet..."

"Ahmet sen şeyda mı oldun, diyeceksin. Onu da de. Oldum. Onu da oldum amına koyyim."

"İşte bu kadar muhtacım ben de ona. Anamın katili olsa, durup bir an, acaba bildiği bir şey mi vardı, diye düşünürüm.

Büfenin sağından dönerken yerde ekmek içi gördüm. Kuşlara bırakılmış, kuşlar bile hürmet etmemiş, suyu da yedikten sonra şişmiş. Eğildim, nemli ekmeği öptüm, başıma götürdüm ve denize attım.

"İşte bu kadar muhtacım ben de ona. Anamın katili olsa, durup bir an, acaba bildiği bir şey mi vardı, diye düşünürüm. Düşünürüm yani, öyle diyeyim sana."

Dayanamadım. "Ahmet, senin anan yok. Seni büyüten teyzeni en son ne zaman aradığını hatırlamıyorsun. Sen iki yıl sadece gerillalar üzerine okuyup yazdın. Ekmeğe muhtaç değilsin sen!"

Durdu. "Geçende uzun boylu bir yazar, kendimi suya atılmış ve şişmiş bir ekmek içi gibi hissediyorum, demişti. Ne saçma lafmış lan. Atın, gömüldü bile suya. Şerefsiz yemiş beni, etkilenmiştim ilk başta lafından."

Gülmeye başladı. Zamanı gelmişti. Sakince cebimdeki gazlı kırmızı kalemi çıkardım. "Bu yaptığımın saçmalığını da başkasına anlatırsın artık Ahmetçiğim."

Alnında kırmızı bir çarpı vardı artık Ahmet'in. Kalemi çöpe attım. Yanından uzaklaştım sonra. Ardımdan bağırıyordu. "Bir yürüyüş bu kadar kısa olmamalı, söyle o yazara. Ha bir de, JÖH hepinizin anasını belleyecek. Gerekirse, benim olmayan anamı da. Bu yüzyılda gerilla hareketi öldü. Okudum da konuşuyorum."

Tramvaya bindim. Kitabı kapadım. Yanımdaki genç kadın "Bu yazarın daha çok çalışması lazım, sürpriz unsuru eksik. Dil de eh işte," dedi.

Çıkarın beni buradan, diyor biri sayfadan.

Kadın Özel Harekâtçı yokmuş dediler. Polis olanı varmış. Dönüp, ilk sayfadaki J'yi, P yapıyorum ben de.

Adım Fikret. Japon'um. Bağırıyorum.

Çıkarın beni buradan.

MEHMET SAİD AYDIN

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Breaking Bad

SKYLER WHITE
1970 -
Yazar
Muhasebeci
Oto Yıkama Yöneticisi
Oynadığı Bölüm Sayısı: 61

WALTER JR.
1994 -
Lise Öğrencisi
Oynadığı Bölüm Sayısı: 53

MARIE SCHRADER
1974 -
Radyoloji Teknisyeni
Hank'in eşi, Skyler'in Kızkardeşi
Oynadığı Bölüm Sayısı: 50

HANK SCHRADER
1967 - 2010
Narkotik Polisi
Oynadığı Bölüm Sayısı: 53

WALTER WHITE HEISENBERG
1959 - 2011
Lise Kimya Öğretmeni
Metamfetamin Üreticisi
Uyuşturucu Baronu
Oynadığı Bölüm Sayısı: 62

JESSE PINKMAN
1989 -
Metamfetamin Üreticisi
Torbacı
Düzenli UyuşturucuKullanıcısı
Oynadığı Bölüm Sayısı: 62

GUSTAVO FRING
1950~ - 2010
Los Pollos Hermanos'un Kurucu Ortağı
Hayırsever, Girişimci
Uyuşturucu Baronu
Oynadığı Bölüm Sayısı: 24

MICHAEL EHRMANTRAUT
1940~ - 2010
Özel Dedektif
Eski Philedelphia Polisi
Tetikçi
Oynadığı Bölüm Sayısı: 25

SAUL GOODMAN
1960~ -
Ceza Avukatı
Oynadığı Bölüm Sayısı: 36

IMDb'nin En Yüksek Oy Alan Dizi Bölümleri Listesi

1. Breaking Bad — Bölüm: Ozymandias — ☆ 10/10
2. Breaking Bad — Bölüm: Felina (Dizi Finali) — ☆ 9.9/10
3. Six Feet Under — Bölüm: Everyone's Waiting — ☆ 9.9/10

ANA KARAKTER ● YAN ROL ● MISAFIR OYUNCU ●

	2008 1.SEZON	2009 2.SEZON	2010 3.SEZON	2011 4.SEZON	2012 5.SEZON-A	2013 5.SEZON-B
Walter White	●	●	●	●	●	●
Jesse Pinkman	●	●	●	●	●	●
Skyler White	●	●	●	●	●	●
Hank Schrader	●	●	●	●	●	●
Walter White, Jr.	●	●	●	●	●	●
Marie Schrader	●	●	●	●	●	●
Saul Goodman	●	●	●	●	●	●
Mike Ehrmantraut	●	●	●	●	●	●
Gustavo Fring	●	●	●	●	●	●
Todd Alquist	●	●	●	●	●	●
Lydia	●	●	●	●	●	●

BÖLÜM BAŞINA ORTALAMA **3 MİLYON $** HARCANMIŞTIR

Jesse Pinkman karakteri tüm seri boyunca **B*TCH** kelimesini **54 DEFA** tekrarladı

Karakteri canlandıran **Aaron Paul** herhangi bir **oyunculuk eğitimi ALMAMIŞTIR**

Breaking Bad dalında **6** SENE üst üste **Emmy** Ödülü almıştır — en iyi dizi

Bryan Cranston 4'ü **drama** dalında olmak üzere **5 DEFA** EN İYİ ERKEK OYUNCU ödülünü almıştır

TNT ve HBO diziyi **etik değerlere** uygun bulmadığı için **REDDETMİŞTİR**

WALTER WHITE'IN DİZİ BOYUNCA İŞLEDİĞİ TÜM SUÇLARIN CEZASI **304 YIL 30 GÜN**

Dizinin introsunda gözüken $C_{10}H_{15}N$ formülü, **Metamfetaminin** ta kendisi. **149.24** de molekül ağırlığı.

$C_{10}H_{10}N$
149.24

Dizinin tüm bölümlerinde **toplam 270 kişi öldü.**

Walter White'in iç çamaşırı açık arttırmada bir Breaking Bad hayranı tarafından **9.900$'a** SATIN ALINDI!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Resmi aldım. Asansöre bindim. Asansörümüz üç kişilikti. Z tuşuna bastım. Aşağı doğru süzülüyordum ki: Trank! Işıklar gitti. Aha! Uğursuzluk bendeydi artık.

BEN SORUMLUYUM

Karınca Duası kapımızın üstünde asılıydı ve evimizde bereket yoktu. Babaannem uzun eteğinin arasında nar çatlatıyordu. Evin üç çocuğu tabağımızdaki pirinçlerin hepsini yutarcasına yiyorduk. Bereketi kaçmasın diye. Bıçağı kimsenin elinden almıyorduk. Tükürüyorduk. Aman kavga çıkmasındı. Ters dönen bir terlik varsa, hemen düzeltiyorduk. Bütün kurallara uyuyorduk. Ama bir şeyi unutmuştuk. Babaannem her şeye onun sebep olduğunu söylüyor. Duvardaki "ağlayan çocuk resmi". Ev ev değil felaket yuvasıydı. Geceleri yorganın altına başımı sokar banyodan cinlerin, mutfaktan da Saadettin Teksoy'un geleceğine inanırdım. Uyku tutmazdı.

"Ağlayan çocuk resmini evinden atabilirsin ama dünyadan atamazsın," dedi. Onu anlamamıştım.

Bir sabah uyandığımızda babaannem, tabloyu duvardan aldı ve bana verdi. Kendisi o kadar katı inip çıkamazdı. Ben torundum. Torun bu yüzden vardı. Bir koşu gidip bu tabloyu çöpe atacaktım. Hayatımız kurtulacaktı. Feraha erecektik. "Al, bu uğursuz resmi," dedi "git çöpe at. Evin bereketini kaçırdı geldiği günden beri." İşte yine bereket meselesine gelmiştik... Bereket ben doğmadan önce ölen kardeşim gibiydi.

Resmi aldım. Asansöre bindim. Asansörümüz üç kişilikti. Z tuşuna bastım. Aşağı doğru süzülüyordum ki: Trank! Işıklar gitti. Aha! Uğursuzluk bendeydi artık. Avazım çıktığı kadar bağırdım. Asansörü tekmeledim. İki kat arasında sıkışıp kalmıştım işte.

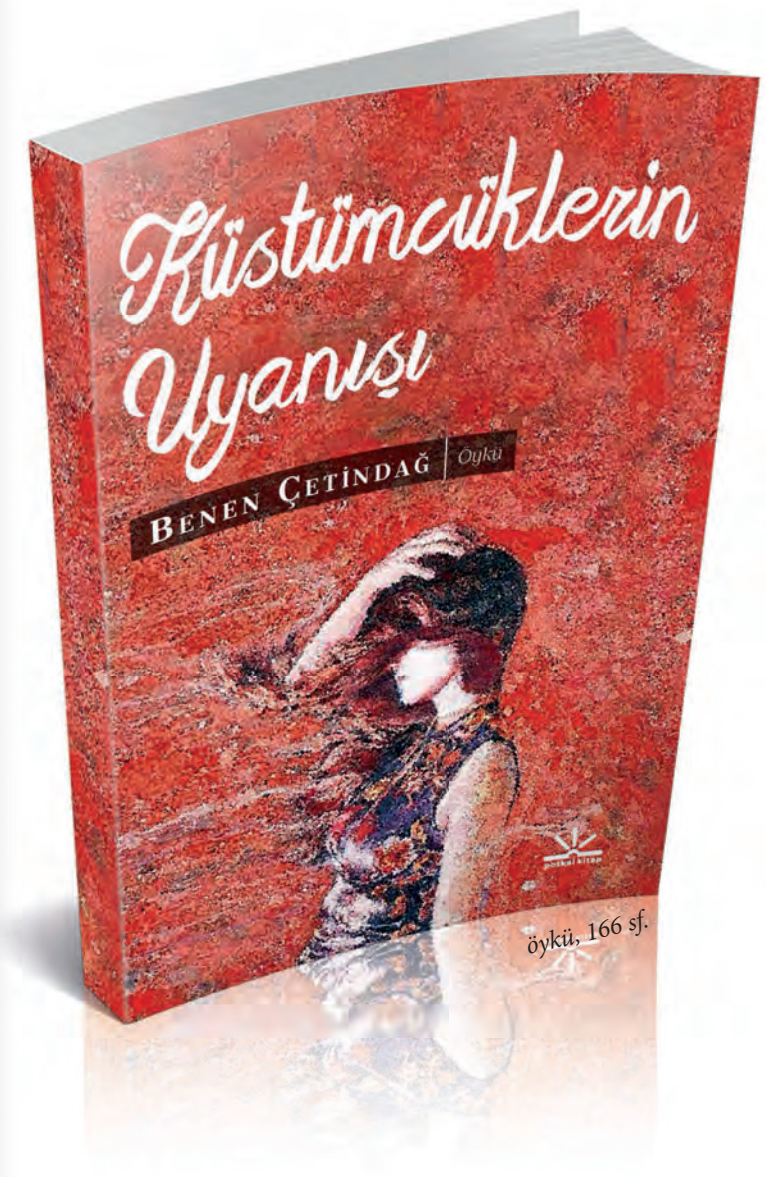
Sarı elbisemin yakaları terimle, eteğimse sümüğümle ıslanmıştı. Ağlayan çocuk resmi, elimden düşmüş, paramparça olmuştu. Dakikalar sonra, apartmana giren komşumuz İlyas Amca beni aşağı çekti. Daha doğrusu asansörü çağırdı. Mesele büyümüştü. Resimden bir an önce kurtulmak istiyordum.

Asansörden ter içinde çıktığımda İlyas Amca'nın takım elbiseli sıska vücuduna çarptım. Cam parçalarının yarısını asansöre bırakıp ağlayan çocuk resmini sımsıkı tutarak apartmandan dışarı çıktım. Bizim sokaktaki çöpe mi atmalıyım acaba resmi? Yok canım... O zaman bizim sokakta deprem olurdu belki. Kim bilir, sele kurban giderdik. En iyisi arka sokaktaki çöpe atayım. Hem orada Ebrular oturuyordu.

Kaldırıma çıkıp çöpün kapağını açtım. Burnumun direği sızlar, ciğerlerim solarken resmi çöpe bıraktım. Kapağı da mahallede bomba etkisi bırakacak şekilde indirdim. Rahat bir nefes aldım. Hava sanki ayak parmaklarıma kadar doluyordu. O neşeyle eve dönmeden önce iki seksek oynadım.

Akşam yemeğinden sonra televizyonun önüne dizilmiştik ve haberleri seyrediyorduk. Anneme "Herkes evindeki ağlayan çocuk resmini atarsa, dünya daha iyi bir yer olur," dedim. Beni anlamıştı. Zaten beni hep anlardı. "Ağlayan çocuk resmini evinden atabilirsin ama dünyadan atamazsın," dedi. Onu anlamamıştım. Gece olduğunda rahat bir uyku yüzü görmüştüm. Ailemi büyük bir felaketten kurtardığımı sanıyordum.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Küstümcüklerin Uyanışı

Benen Çetindağ

"Yaşamın tanımını yapıyorsun. Senaryolar yaşamı anlatıyor. Senin öykülerin siyah beyaz eski fotoğraflarda kaldı öğretmenim. Fotoğrafları renklendir. At gözlüklerini çıkar. Seni kimse okumaz bu kafayla."

"Okuyan bulunur," diyorum. Yeni küstümcükler! Güneşin ilk ışıklarıyla söndüğüne kanma. Akşam çökerken uyanıp silkelenecekler. Işığı, ruhlarının acısından alırken renkli filmlere inat gözyaşlarını silecekler. Başları dik, alınları açık kadınlar en azından direnecekler."

potkal kitap

potkalkitap.com • facebook.com/potkalkitap • twitter.com/potkalkitap

genel dağıtım
PUNTO

ZÜLFÜ LİVANELİ

Bütün sistemler gibi toplumsal yapılar da bir tür bileşik kaplar özelliği gösteriyor. Siz hiç sadece hukuk veya sadece sağlık, sadece eğitim sistemi kötü, diğer sistemleri iyi olan bir toplum biliyor musunuz?

"HALK BÖYLE İSTİYOR!" KLİŞESİ

Bence Konfüçyüs'ün "Bir toplumda müzik bozulursa her şey bozulur!" sözünü hep hatırda tutmak gerek. Çünkü müzik, bir toplumun en önemli göstergesi.

Hayatın her alanına şike ve hilenin, toplumsal ilişkilere nefretin, şiddetin egemen olduğu bir ortamda sanatın çökmesi kaçınılmazdı ve öyle de oldu...

Biraz geri çekilip Türkiye'nin son yıllarda içine sürüklendiği yaratıcılık fukaralığına bir bakın. Mesela müziğe kulak kabartın.

"Elleri havada göriimmm!" çığlıkları ve cıs-tak bilgisayar ritimleri üzerinde söylenen tekerlemeler, ağlamalar, inlemeler, ilkel sesler ortalığı kaplamış durumda.

Genç müzisyenler deneme yapmıyor. Kendilerini kısa yoldan şöhrete ve paraya götürecek cıs-tak'la yetiniyor.

Gerekçe hazır: Halk böyle istiyor!

BİLEŞİK KAPLARIN DÜZEYİ

Sinemada ne dram iş yapıyor ne de başka bir tür. Varsa yoksa komedi: Çünkü yapımcılar onca riske gireceklerine biraz şive, biraz küfür, belden aşağı bir komediyi dayadılar mı, milyonlarca kişi sinemaya akıyor.

Gerekçe yine aynı: "Halk böyle istiyor!"

***

Kitaplarda da aynı durum söz konusu: Yazarlar bir kitaba yıllarca emek vereceklerine hemen sulu zırtlak bir şeyler çiziktiriyor; internette buldukları bölümleri kopyala/yapıştır yöntemiyle kitap yapıveriyorlar. Ve al sana "çok satan" listeleri: Hele "Kalbim üstüne atladı; yüreğim seni ıskalamadı" gibi vıcık vıcık bir isim de koydunuz mu, işiniz iş.

Gerekçe: "Halk böyle istiyor!"

***

Gazetelere bakın: Aslında her biri bir fikir yazısı olması gereken köşeler, ya küfür kıyamet polemikle ya da kahvehane sohbetiyle dolu.

Lumpenlik, görünmeyen bir zehirli gaz gibi her yere sızmış.

Çünkü: "Halk böyle istiyor!"

***

Bütün sistemler gibi, toplumsal yapılar da bir tür bileşik kaplar özelliği gösteriyor. Siz hiç sadece hukuk veya sadece sağlık, sadece eğitim sistemi kötü, diğer sistemleri iyi olan bir toplum biliyor musunuz?

Hangi toplumun sanat ortamı, medyası, mahalleleri, trafiği, siyasi partileri birbiriyle bağlantısız olabilir?

Her alanda irtifa kaybeden bu toplumda yaratıcılık da bitti. İşte esas kriz bu. Her şey ucuzladı, sıradanlaştı, popüler kültür piyasasının cehaletine yenik düştü, lumpenlik zaferini ilan etti.

Seviyemiz nedir, biliyor musunuz: Hani şu sokaklarda satılan, gözünden yaş damlayan çocuk tablosu seviyesi.

***

Peki, bunca büyük sanatçı, yaratıcı yetiştirmiş Türkiye niye böyle oldu? Değerli insanlar neden köşelerine çekildi?

Bunun sorumlusu kim?

Başlangıcına gidersek, gençliğin cahil kalmasını, soru sormamasını, patates gibi yetişmesini isteyen Kenan Evren ve arkadaşları.

Sonra da bütün hükümetler ve cehalete bayılan anlı şanlı medyamız.

Oysa kültür (kendi içine kapalı, elit bir kültürden değil, toplumu kucaklayan yaratılardan söz ediyorum) vücutta kan gibidir. Dışarıdan bakınca görünmez ama onsuz yaşam olmaz.

Her şey ucuzladı, sıradanlaştı, popüler kültür piyasasının cehaletine yenik düştü, lumpenlik zaferini ilan etti.

DANIŞIKLI DÖVÜŞ

"Halk böyle istiyor!" klişesine gelince: Evet, halk böyle istiyor ama benim de daha düzeyli, zevki daha gelişmiş, Karacaoğlan'ları, Pir Sultan'ları, güzelim türküleri hatırlayan bir halk istemeye ve bu yolda çalışmaya hakkım var.

Halkın nasıl ürünler istediği konusunda, yapıtları insanlara ulaştıranların da sorumluluğu unutulmamalı. Örneğin kitle iletişim araçlarında yer verilen sanatçılar, halkın tercihini mi yansıtıyor, yoksa onların tercih edilmesi için çalışmalar mı yapılıyor?

Medya, yapısına uygun şekilde, elbette kendi tercihlerini halkın tercihine dönüştürmek için çeşitli yöntemler kullanır. Halkın büyük ilgi göstereceği "zararsız yıldızlar" yaratarak izlenirlik sağlamaya çalışır. Bu "zararsız" sanatçılar sayesinde, içinde bulunduğu ve çeşitli mekanizmalarla bağlı olduğu sistemi korumaya da katkıda bulunmuş olur. O yıldızlar da ürünü oldukları medya ve kültür ortamını sürekli yeniden üretmek için çalışıp dururlar.

Ayrıca, "Halk böyle istiyor!" diyenler söylediklerinin doğru olduğunu nereden biliyorlar? Nitelikli, hayata dair, derinlikli yapılar üretmişler de karşılık mı görememişler? Eşit koşullarda sunulan yapıtların halktan nasıl karşılık bulacağını denemişler mi?

Halk, varoş çarpılmasından ibaret değildir.

Francisco Jose de Goya y Lucientes

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

TARZAN'IN DONU

Anekdot: NECATİ GÜNGÖR
Çizen: GÖKÇE ERVERDİ

Tarık Dursun K. Milliyet Çocuk dergisini yayımlarken kadrosundaki değişmez çizer Semih Poroy'du. Semih'in de Babıali'deki ilk yılları...

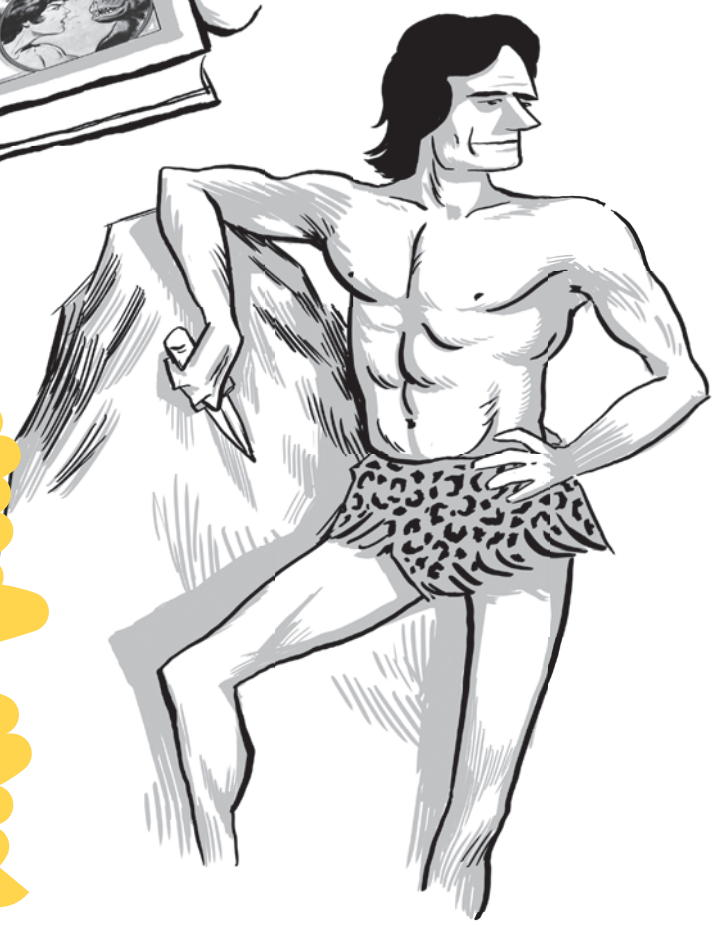

Yayın yönetmeni Tarık Dursun K. bir gün, yeni kuşakların pek tanımadığı Tarzan'ın çizgi romanını yayımlamaya karar vermişti.

Hemen Amerikalı bir çizerin Tarzan ciltleri Türkçeye çevrildi. Ancak resimlerde bir sorun vardı. Çizer, Tarzan'ı Âdem Baba kılığında çizmişti. Türk çocuklarına Tarzan böyle çırılçıplak sunulamazdı.

O saat Semih Poroy'a görev verdi usta; Tarzan için don modelleri çizilecekti. İşini ciddiye alan Poroy on tane kadar don modeli çizdi. Bu modeller içinden, kaplan desenli olan seçildi ve Semih başladı her karedeki Tarzan'a don giydirmeye.

Onca işinin üzerine Tarzan'ın donunu da sıkıştırıyordu araya. Sevmese de, işini yapmak durumundaydı.

Tarık Dursun K. Semih Poroy'un çizimlerini beğenirdi. Onu birilerine tanıştırdığı zaman: "Usta çizer Semih Poroy!" der ve arkasından eklerdi: "Tarzan'a don giydiren adam!"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sanki açık et pazarı kurulmuş. Bir günah, bir utanç, bir karanlık çökmüş. Ne müşteriler ne de sermayeler birbirine bakamıyor bile.

AH GÜLÜM SENİ CAMEKÂNDA GÖRMÜŞLER

Bir pazar sabahıydı. Yaşımız on altı, on yedi. Ben, Fedai ve Camgöz Osman mahallenin dolmuş durağında buluştuk. Bayram seyran değildi ama üçümüz de lacileri çekmiştik. Camgöz saçları limonlamış, üstüne bir de malak yalamış gibi geriye taramış, bu da yetmemiş her bir yanına tütün kolonyasını boca etmiş... Zaten psikopat bir görüntüsü var iyice manyak etmiş kendini anlayacağınız. Hiç konuşmadan, birbirimize selam bile vermeden yürümeye başladık. Asıl adı Ramazan olan ama nedendir bilinmez bildim bileli "Fedai" dediğimiz, biz yaşıtlarından en az on beş santim uzun olan bu fasulye sırığı, yüzünden hiç eksik olmayan o pis sırıtması ile elleri cebinde pek mutlu görünüyordu. Camgöz ise o donuk, koyu, yılan gözleri ile kendinden umulmayacak kadar sakin ve kendinden emindi. Benimse yüreğim ağzımdaydı. Kalbimin her atışını duyabiliyordum. Hani derler ya midemde kelebekler uçuşuyor diye, yalan. Ne kelebeği. Mideme sanki bir torba çimento yüklemişler de donmuş kalmış. Öyle bir sıkıntı, öyle bir ağırlık!

İyidir bizim Camgöz ile Fedai. Kader yoldaşıdır. Ne yollara girmedim ki ben bunlarla. Çankaya, Kavaklıdere'deki sosyetelerin bahçesinden o zamanlar "yalnız ve güzel ülkem" için çok lüks olan çeri domates çalıp sosyete manavlarına satarak sigara parası bile çıkardım ben bu adamlarla. Hatta Fedai denen kazmanın gazına gelip Alman Konsolosluğu'ndan yavru doberman çalıp okutacaktık az kalsın... Anlayacağınız façayı fena çizdiriyorduk. Bir defasında da Yıldız taraflarındaki Amerikan Çöplüğü'nde yarısı kırık bir walkman için neredeyse Yenidoğan'ın çingene bebelerinden dayak yiyecektim de o kurtarmıştı.

"Çekilin lan çekilin," dedi. "Bakanlar çekilsin başbakan geliyorrr!"

Bu hatıralar kafamda dönüp duruyordu. Biz de yolumuza devam ediyorduk. Bir yandan da kendi kendime ulan, diyordum girdik bir yola, geldik yine bu itlerin gazına ama şimdi, yok aga ben dönüyorum desem ne olacak. Bunlar adamı mahalleye madara ederler. Hele ki o kör bakkal Cabir'in sümüklü oğlu duysa bu muhabbeti, yeminler olsun mahallede ne karizmam kalır çizilmedik, ne façam kalır bozulmadık.

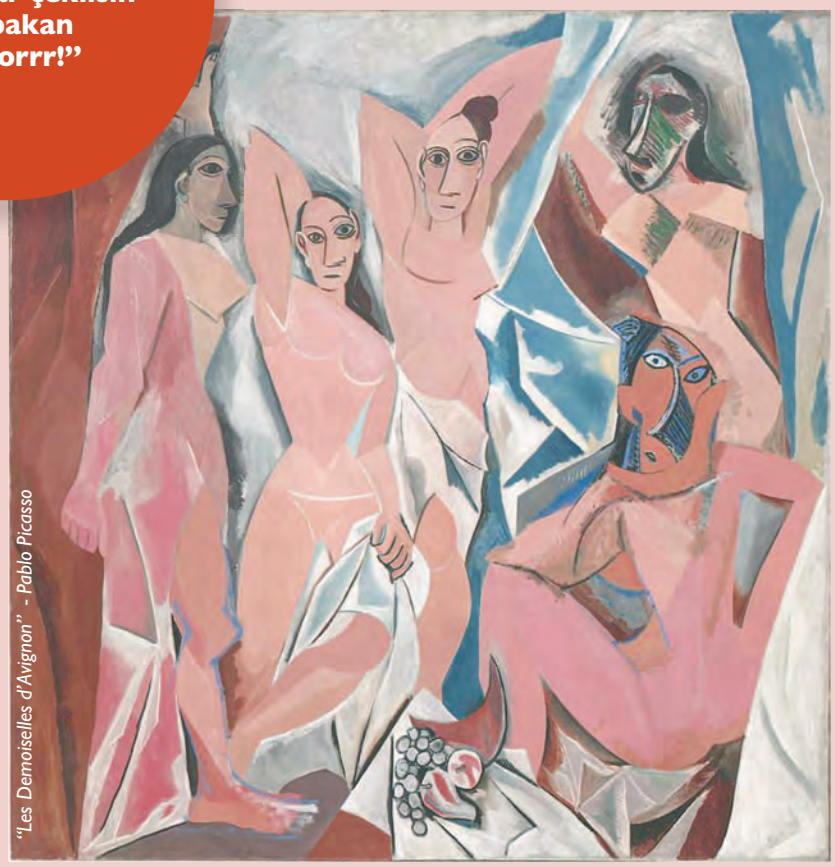
Ben bunları düşünürken Hamamönü'ne gelmişiz. Camgöz oldukça otoriter bir sesle "Durun la, durun," dedi. İlerideki ballı şam tatlısı satan tezgâhı gösteriyordu. Üçümüz de hipnotize olmuş zombiler gibi tezgâhın yanına gittik. Bizim Camgöz çakalı çok biliyor ya işi, "Abi bize birer tane bol şerbetli, ballı halka versene," dedi. At hırsızı kılıklı seyyar da bir köşede kare şeklinde peçete niyetine kestiği gazete kağıtlarından tatlıyı alıp bize uzatırken, bir yandan da "Hadeee! Şam dadlısı hadee! Çıtır çıtır şart olsun. Çıtır çıtır. Ballı şerbetli!" diye bağırıyordu.

Elimizde üzerinden şeker şerbeti akan halkaları yerken Fedai yine sırıttı. "La Camgöz," dedi "bu herifin ağzı bala'lılara benziyor. Senin akraba olmasın?"

Camgöz cevap vermeye tenezzül bile etmedi.

Ulus'tan Bentderesi'ne inen yokuşun başına geldiğimizde kapısının önünü sulayan bir esnaf abinin hortumuna dayadık ağzımızı. Tatlının yaktığı ciğerlerimizi serinlettik. Türközü-Kesikbaş-Bademlidere dolmuş durakları bizim mahallenindi. Oradan başımızı öne eğerek geçtik ve kimseler görmeden ara sokağa daldık.

Ankara Kalesi'nin dibine gelmiştik şimdi. Kalenin dibinde pembe, mavi, kırmızı ahşap evler vardı. Nefesimizi tuttuk ve bir kulübenin önünde bekleyen kahverengi üniformalı, belinden sarkan jopu, pos bıyığı ile bizi süzen bekçinin yanına yaklaştık. Camgöz olabildiğince yalaka bir sesle "Selamün aleyküm bekçi dayı," demeye kalmadan bekçi o kadar seri hareketlerle jopu indirmeye başladı ki Camgöz'ün kaba etlerine, ben hemen topukladım. Camgöz götünü tuta tuta bir kenara savruldu. Fedai'nin ise kaçarken ayağı kaydı ve yere düştü. O tam teşekkül ütülü dar kumaş pantolonu da apış arasından yırtıldı. Bekçi dayı, "Amına godumun göbellerine bah hele! Çıktığınız yeri mi görmeye geldiniz lan!!!" diye bağırırken çevremize esnaf da toplanmıştı. Esnafla beraber it kopuk takımı bize gülüyordu.

"Les Demoiselles d'Avignon" - Pablo Picasso

Ben en az iki yüz metre kaçmışım can havliyle.

O sırada hiç ummadığım bir şey oldu. Camgöz götünü tuta tuta bekciye yaklaştı ve daha önceden hazırlayıp gazete kağıdına sardığı iki paket uzun Marlboro'yu bekçiye uzattı. Pos pıyıklı bekçi dayı çevreyi bir kesti önce. Sonra çaktırmamaya çalışarak sigaraları cebe attı. Bizim Camgöz'e bir şeyler söyledi. Anlaşmışlardı herhalde. Camgöz bana ve sökük donunu gizlemeye çalışan Fedai'ye işareti çaktı. Gelin demek istiyordu. Gittik. Tırsa tırsa geçtik bekçinin önünden ve sonunda Bentderesi Kerhanesi'ne ayak bastık. İçeri girecektik ya! Gerisi sorun değil. Akşam mahalleye dönünce havamız civamız on numara!

Heyacanla daldık sokağa. Bir başka şerbetli halka tatlıcısı bağırıyor karşıdan. "Geall, geall!! Çift vuruyorsun tek sayıyorsun. Geall ballı halka, padişah macunuuuaaahh!"

Adam bağırdıkça Camgöz sırıtıyor.

"Demedim mi," dedi. "Burada pahalı!"

İçeriyi ilk defa görüyorduk. Bunca zamandır duyduklarımız şimdi bir bir geliyordu gözlerimizin önüne. Bir sürü ev var. Yüzleri umutsuz, bitkin, saç baş bir tarafta bir sürü kadın. Don yemiş balık gibi bakıyorlar kendilerini izleyen her yaştan adama. Kimler yok ki? Seksen yaşında kasketli dedeler, altmış yaşında İstanbul beyfendileri gibi yakasında karanfil olan zamparalar, yirmili yaşlarda çakı gibi askerler, bitirimler, kabadayılar, vitaminsizler... Sanki açık et pazarı kurulmuş. Bir günah, bir utanç, bir karanlık çökmüş. Ne müşteriler ne de sermayeler birbirine bakamıyor bile. Bir evin önünde durduk. Bacaklarını, sarkmış memelerini okşayıp dili ile dudaklarını yalayan bir kadın aniden fırladı yerinden. Bize bağırmak için kalktığını "Sikmeyecekseniz siktirin gidin ulan! Panayır mı işletiyoruz burada?" deyince anladık.

Kadın yerine oturunca sağ yanağında derin bir faça izi olan, çizgili takım elbise ve jön yaka gömlek giymiş bir bitirim çıktı dışarı. Elindeki kocaman tesbihin şıkırtılarını ben duydum. Abi tek kaşını kaldırarak, "Dağılın beyler," dedi. "Hanımlar rahatsız oluyor."

Fazla uzatmadık. Sokağın aşağılarına doğru biraz daha yürüdük. Bir haykırış, bir bağırtı... Herkes sesin geldiği tarafa döndü. Arkasında birkaç sermaye olan kısacık boylu, saçları yağlı tam bir at hırsızı, "Geall buyur geall," diye bağırıyordu. "Havalı deniz yukarıda, beğenmezsen gel bana vur. Buyur abi buyur. Temiz hizmet. Alemin kontesi havalı deniz yukarıda."

Etrafında istediği kalabalık birikince satış ve tanıtımdan sorumlu abi daha bir çoştu. Sadece müşteriler değil, sermayeler de gülüyordu şimdi. Tam o sırada kalabalığı yaran elli yaşlarında bir kart zamparayı gören abi son noktayı koydu.

"Çekilin lan çekilin," dedi. "Bakanlar çekilsin başbakan geliyorrr! Geç buyur amca geç. Delikanlılara taş çıkarır maşallah. Yetmezse gel bana vur helal olsun."

İçeri giren amcanın sırtına da gerdeğe giren damat gibi iki tane yumruk koydu abi. Ortalık yıkılıyor. Curcuna bir dünya...

Ben, Fedai ve Camgöz gördüklerimizi cebimize koyup geri döndük. Kerhane sokağından çıkarken biraz ilerideki kasetçinin hoparlörlerinden Müslüm Baba içli içli haykırıyordu.

"Seni camekânda görmüşler, ahhh gülüm!"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yalnızlığımın bile tükendiği noktadayım. Dolayısıyla rüyanın içinde bir rüyada yaşadığımı sanmakta haksız mıyım?

ÜSTKURMACANIN YALNIZLIĞI

Yaşadıklarınızı yazmak iyi bir şey değildir. Çünkü farkına bile varmadan yazdıklarınızı yaşamaya başlarsınız ve o zaman yaşamak çok yorucu hale gelir. Yani yazacak bir şey bulamadığınızda anları tükettiğinizi anlarsınız. İşte gizli yalnızlık böyle bir şeydir. Yıllarca ortaya çıkmayan fakat o yıllar boyunca içinizi kemiren bir hastalık gibi sizi yiyip bitirir. En tehlikelisi de budur: Bir aldatmacayı yaşamak... Bir kurguyu bilmeden, gerçek sanarak yaşamak...

*

Hayat mı kaderin yoksa kader mi hayatın içindedir? Başka bir deyişle önceden görülmüş bir rüyayı mı yaşıyoruz yoksa yaşayacaklarımızın rüyasını mı görüyoruz? Kader ve hayat; hangisi başlangıç hangisi son?

Bugün rüyamda bir kız gördüm.

Bana ânı hatırlatacak kadar güzeldi. Yaşadığım her ânı kutsamak ve zamanın unutturan hükmünden uzaklaştırmak için yaratılmıştı sanki. Gözlerinde sadece derinlik vardı. Saydam bir derinlik... Elmacık kemiklerinin yanından akıp dudaklarında birleşen çizgilerden eğilip su içebilirdiniz. Yüzünün ortasından bir ırmak geçiyordu, evet, önce çenesine oradan da boynuna akan serinlik benim tarif edemeyeceğim kadar güzeldi.

Ve daha ilk rüyamda âşık oldum ona. Daha imkânsız bir aşk varsa tarifini yapabilene kellemi veririm. Fakat bu benim rüyamdı, belki benim rüyalarım gerçek olmayabilir ama yaşadığımız hayat eğer tanrının rüyasıysa her şeyin gerçekleşme ihtimali var demektir. Tabii bu düşünceyle umut ederek açmadım gözlerimi. Bahtsız bir adamın, mutsuz ve gri İstanbul'a merhabasıydı. Kalkıp mutfağa gittim. Kapanmaya meyilli gözlerimle, kendime bir tabak sütlü yalnızlık hazırlayıp kahvaltımı yaptım. Niyeyse bu sefer yalnızlığın tadı çok ağır gelmişti bana. Belki süttendir diye düşündüm. Belki de benden. Belki de yalnızlığı yalnız yememeliyim. Ardından uzun bir tuvalet macerasından sonra üzerimi giyinip dışarı çıktım. Bugün canım hiç işe gitmek istemiyordu.

Her zamanki gibi Beşiktaş sahiline inip sıcacık yalnızlığımı, martıların kendini acındıran bakışları arasında çayla birlikte mideye indirdim. Deniz beton gibiydi. Sanki sahil denize karşı durmuyor da İstanbul'un beton mezarlığı tüm boğazı kaplamıştı. Çekip giderken ilk defa aşk dolu son bir bakışımdan mahrum bıraktım boğazı. Bugün sertti; ifadesiz yüzü, gergin derisiyle intikam istiyordu. Kimden, neden?

Barbaros Bulvarı'ndan yukarı hiç de acele etmeden Gayrettepe'ye kadar yürümeye karar verdim. Pek turistik bir gezi sayılmazdı. Cadde boyunca ne görülecek tarihî bir enkaz, ne bakışınızı heyecanla çevireceğiniz bir sanat eseri ne de İstanbul'u hayalinizde yaşatacağınız bir güzellik barındırıyordu. Sadece köprüye bağlanan bir otoyol, trafik, kargaşa, egzoz dumanı, şoför koltuğunda ağzından köpükler saçan insanlar ve korna sesleri vardı. Gri gökyüzünün diğer yüzünde bir cennet olduğunu varsayarak, bu puslu havada inatla hafif yokuşu tırmanmaya devam ettim. Boynuma taktığım fotoğraf makinemle donduracağım hiçbir an yoktu. Fotoğrafçılık makinenin hüneri, sanat ise ellerin hüneri diyenler haklı mıydı acaba? Düşünmek için çok yalnızdım, yürümek için ise çok yorgun... Bir taksi çevirip bulvardan sağa saparak köprü yoluna doğru ilerlemeye karar verdim.

Sağ şeritten olabildiğince yavaş git abi, dedim şoföre. İnsanların, daha doğrusu kadınların yüzüne bakmak istiyorum. Aradığım birisi var...

Rüyamda gördüğüm kızla gerçek hayatta karşılaşma olasılığı nasıl hesaplanabilir ya da böyle bir hesabın sonucu beni ne kadar rahatlatabilir? Aslında hiç önemi yok. Aşk diye tanımladığımız şey biraz da bu arayışın kendisi değil mi zaten? Aramak her zaman macera barındırır çünkü. Her macera anlatacak bir hikâyeye dönüşür. Her anlatılan hikâye kendisini sanatın bir parçası olarak tanımlayabilir. Bana lazım olan şey de bu işte. Anlatacak bir şeyler bulmak. Çünkü yalnızlığımın bile tükendiği noktadayım. Dolayısıyla rüyanın içinde bir rüyada yaşadığımı sanmakta haksız mıyım?

Cadde kenarında telaşla yürüyen kadınların yüzüne bakıyordum. Koltuk altına sıkıştırdığı çantasıyla hızlı adımlarla yürüyen kadınlar, saçlarını rüzgâra teslim etmiş kadınlar, trafikten bunalmış kadınlar, otobüsün camına kafasını yaslayıp rüyalara dalmış kadınlar... Gözlerinin içine bakmak istiyordum o kadınların. Yüzlerindeki çizgiyi görmek istiyordum. Tanıdığım bir işaret görmek istiyordum. Ben de bu dünyada yaşıyorum, demek istiyordum. Taksiden atlayıp boynuna sarılmak, olağandışı bir karşılaşmayı gerçeğe dönüştürmek istiyordum. Seni rüyamda gördüm dediğimde, biliyorum, cevabını almak istiyordum. Sabahtan beri seni arıyorum dediğimde, ben hep buradaydım, demesini istiyordum. Seni bir ömürdür tanıyorum sanki dediğimde, tanıyorsun zaten, bir rüyanın bir ömür sürmediğini kim bilebilir ki demesini istiyordum. Sarılmak, sıkı sıkı sarılmak istiyordum...

Rüyalarım gerçek olmayabilir ama yaşadığımız hayat eğer tanrının rüyasıysa her şeyin gerçekleşme ihtimali var demektir.

- Durdur abi taksiyi...

Taksici frene basarken duramayacağı bir noktada olduğunu fark edip dikiz aynasından bana baktı.

- Köprü üstündeyiz duramam. Yasak...
- Ya bir şey olmaz ceza keserlerse öderim ben. Bir iki fotoğraf çekip bineceğim hemen.
- Trafiği görmüyor musun nasıl durayım?
- Bir fotoğraf ya... Otuz saniye sürmez.

Yavaşça dörtlüleri yakıp bariyerlere yanaştık. Taksici benden hiç emin değildi ama kendinden de emin değildi ki adam. Üsteleyemeyecek kadar korkmuştu hayattan. Kapıyı açıp hızla çıktım dışarı. Boynumdaki fotoğraf makinesi daha havadaki savrulmasını tamamlamadan kendimi köprüden aşağı bıraktım. Taksici öylece kalakaldı. Sonra ayıldı ve koşarak gelip aşağı baktı. Sadece suyu köpürten bir damla gibiydim baktığı yerden. Zaman içimden geçip giderken ben suya çakıldım. Ölmek mi, onu uyanınca anlatacağım...

*

- Bu kadar mı?
- Aynen komiserim. Fotoğraf makinesinin çantasından çıktı mektup. Baya intihar etmiş yani.
- Ne biçim intihar lan bu? İyice kafayı yedi millet. Buldular mı cesedi?
- Arıyor sahil güvenlik.
- Adres. kimlik falan yok değil mi?
- Yok komiserim... Köprüyü trafiğe açalım mı?
- Açın açın. Beklemekten helak oldu insanlar...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

KIZIL İSYAN'DA SON SAVAŞ

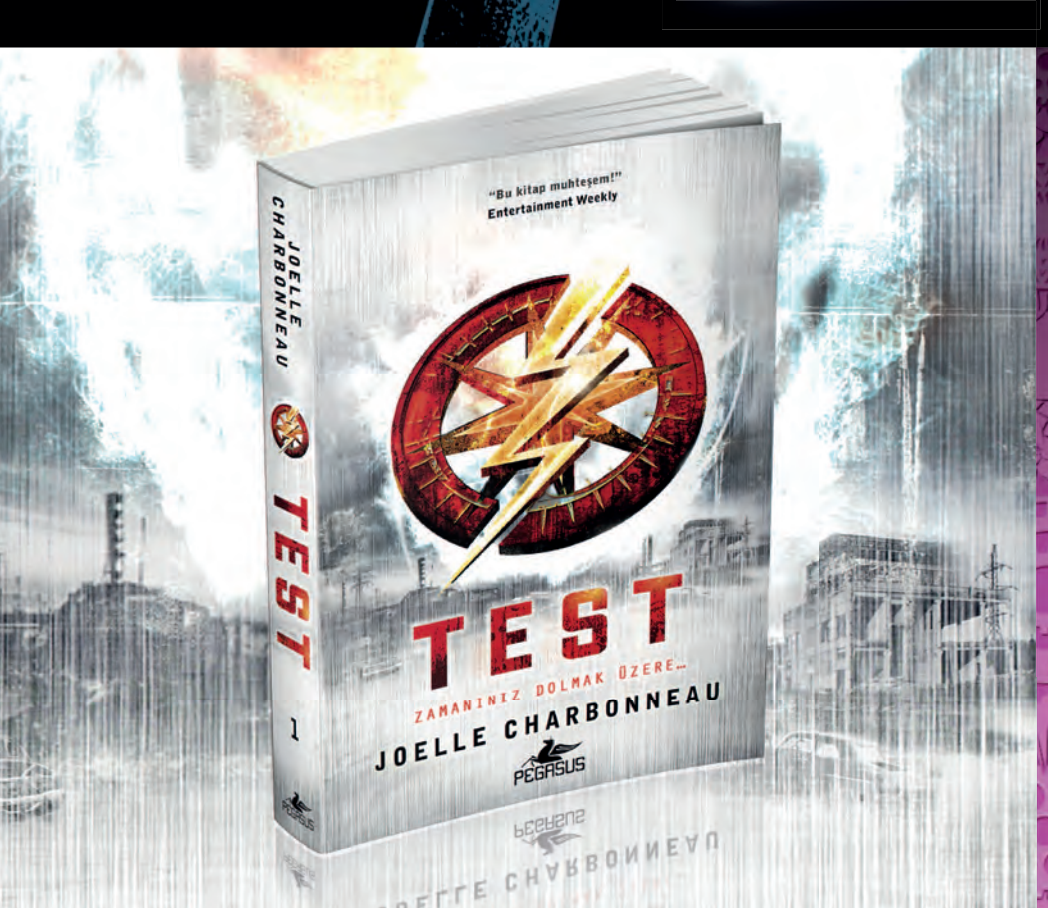

"Yepyeni bir bilimkurgu nesli yetiştiren bu seri, beklentileri fazlasıyla karşılayan, kor gibi kızıl bir sona ulaşıyor."
Amazon.com, Adrian Liang

İSTEDİĞİN ŞEYİ KAZANMAK, SEVDİĞİN HER ŞEYE MAL OLABİLİR.

***"Kazananın Laneti* fantazya türünde nefes kesici, şiirsel bir zafer. Rutkoski muazzam bir güçle, korkusuz bir güzellik destanı yaratmış. Bu kitap kaçırılmamalı."**
ANN AGUIRRE

TEORİK BİLGİ, PRATİK BECERİ VE SAF ZEKÂNIN BİLEŞİMİNE SAHİP MİSİNİZ?
BAŞKALARINI YÖNLENDİRMEK İÇİN HER ŞEYİ YAPAR MISINIZ?
ÖNÜNÜZE ÇIKANLARI EZİP GEÇMEYE HAZIR MISINIZ?

"*Test*'te standart hiçbir şey yok. Charbonneau'nun hayal gücü her kelimede okuru şaşırtacak."
Shelf Awareness

"BÜYÜLEYİCİ, KOMİK VE ZEKÂ DOLU. HARRY POTTER'IN MÜKEMMEL BİR STEAMPUNK VERSİYONU."
MARIE LU, *EFSANE* ÜÇLEMESİNİN YAZARI

DÜZGÜN REVERANS YAPABİLMEK BİR BAŞKADIR.

DÜZGÜN REVERANS YAPARKEN BIÇAK FIRLATABİLMEKSE BAMBAŞKA.

GÖRGÜ OKULU'NA HOŞ GELDİNİZ.

PEGASUS
www.pegasusyayinlari.com

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://kraptev.org

NURHAK KAYA

HAYATIN ANLAMI NEDİR?

Hayatın anlamı harcayamayacak kadar çok paraya sahip olmak mı? Yoksa uğrunda ölecek kadar çok sevmek mi? Ya da geçen yıllara rağmen dinç ve güzel kalıp alabildiğine uzun yaşamak mı? Sartre, "Hayatın anlamı nedir?" sorusuna "Sen ne anlam veriyorsan o," diye cevap veriyor.

Anlam kimine göre makam ve mevkide, kimine göre herkes tarafından tanınacak kadar popüler hâle gelmekte, kimine göre ise yalnızca maddi zenginlikte. Kimseye zarar vermeden, yalnızca yaşayıp gitmek isteyenler, inandıkları ideoloji uğruna kendi fikirlerine ters düşen herkesi karşısına alarak hayatını sürdürenler, içlerindeki manevi boşluğu kökünden kazımak için; camilere, kiliselere, hatta yoga salonlarına yönelenler... Hepimiz hayatımıza yeni anlamlar katmak için yollara düşüyoruz; seyahate çıkıyor, modayı takip ediyor, organik besinler alıyor, daha yüksek maaşlı işler bakıyor, yalan söylüyor, kira ödüyor, bazen sitem bazense şükrediyoruz. İnsanın varoluşundan beri cevabını aradığı bu kadim soruyu, aynı toprakları paylaştığımız ülkemizin değerli isimlerine sordum...

ERCAN MEHMET ERDEM

Hayatın kendisi durmadan anlamsızlık üretirken, yaşamak ve üremekle yükümlü olan insanın, bu anlamsızlığı örtbas etmek için bir cevap araması ve buna dair bir şeyi bulduğunu düşündüğü anda da ona sarılıp devam etme çabasıdır. İnsan, tüm canlılarda var olan yaşama içgüdüsünden mahrum doğsaydı, sanırım dünya nüfusu bu kadar kalabalık olmazdı.

MURAT BELGE

Bence önünde herkesin eşit olduğu bir soru. Herkes, kendi hayatıyla buna cevap veriyor. Bu cevapların eşdeğer olduğu söylenemez. Ama eşdeğer olmadıkları söylenebilir mi? Dolayısıyla hayatın kendisi kadar uçsuz bucaksız bir soru. Hatta denebilir ki, hayatı yaşayıp bitirmek, bu soruya cevap bulmaktan daha kolay.

AYHAN SİCİMOĞLU

Mümkün olduğu kadar yapıcı ve zararlı olmayan tecrübeler ile yaşamaktır. Yani experience'dır işin esası...

CİHAN AKTAŞ

Hayatın anlamı bize boş bir çerçeve veya kase gibi verildi; keşfedelim, üzerine düşünelim, çaba gösterelim diye. Bir taraftan o anlam bizim keşfedebileceğimizden yüce, diğer taraftan ise payımıza düşen ancak emek verdiğimiz kadarıyla var. Bizi kuşatan zıtlıklar arasında, bütün zorluklara rağmen adalet ve iyilik adına en doğru seçimleri yaparak varlığımızı arındırmak, bir cevaba giriş olabilir diye düşünürüm. Anlamı hazırlayan, seçimlerimizin niteliği. Bize verilmiş yüzü yıllar akıp giderken seçim ve eylemlerimizle yeniden yapışımız gibi... Tabii bitimsiz bir yolculuk bu, her adımda yeni bir bakışla bilincin tazelenmesi gerekiyor. Kendinden razı olunan, rızaya nail olan... Hayatı, zulme rıza göstermekten kaçınacak, zulmü sorgulayacak şekilde yaşarsak da anlam bize bir yanıyla kendini gösterebilir, bunu umabiliriz. Bu şekilde çaba gösterdikçe hayat yeni katmanlar halinde önümüze açılarak bilmediğimiz anlamlarını hak ettiğimiz ölçüde bize takdim edebilir. Yine de bir adım sonra en başa dönüp hiç de bilmediğimizi tespit edebiliriz. Bütün bunları düşündüğümde dünya hayatı, henüz tam olarak tanımlayamadığımız anlama doğru vahyin ışığında gerçekleştirilen bir hazırlık aşaması olarak görünüyor bana. Bu bağlamda kendi içinde gelişen teslimiyet, yükseklerde bir yere bağlılığın arayışıyla aynı şey. Hayatın anlamı, yaşamadan kaldıramayacağımız bir ağırlığa sahip olmalı...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://kantey.org

JÜLİDE ÖZÇELİK

İnsanların kendilerine hak gördüğü her şeyi, ama demeden bir başkasına da hak görebilmesidir.

Sadece zahiri olan ile değil batını olan ile de bağ kurabilmektir. Şu garip hayat yolculuğunda, kendisine eşlik eden herkese daha çok değer vermesi gerektiğini fark edebilmektir.

CAN ÖZ

"Hayatın anlamı" olsa olsa 42'dir. Ancak kendi hayatımın anlamını rakamlarla anlatmak pek kolay değil. Gerçi aranızda bir gematria uzmanı varsa her şeyi rakamlarla açıklayabileceğini iddia edebilir; şükür ki ben bu işlerden pek anlamıyorum. Benim için hayat, sevdiğim ve seçtiğim tüm insanlardır diyebilirim. Onların önce var olmaları, sonra ise güvende, mutlu, huzurlu ve duygusal tatmin içinde yaşamalarını görmek, en azından bunların gerçekleştiğini bilmektir. Bu gerçekleşmediği sürece her şey pek bir anlamsız kalıyor.

KEMAL SAYAR

Muhammed İkbal, Doğu'nun bu gümrah şiir ırmağı, Peyam-ı Meşrik'te şöyle yazıyor: "Bir gece kütüphanemde bir güvenin pervaneye şöyle dediğini duydum: 'İbn Sina'nın kitaplarının içine yerleştim. Farabi'nin birçok eserlerini gördüm. Bu hayatın felsefesini bir türlü anlayamadım. Bir güneşim yok ki, günlerimi aydınlatsın. Çok bedbahtım.'

Yarı yanmış pervanenin şu güzel ve ince cevabını hiçbir kitapta bulamazsın: Dedi ki, 'Çırpınıştır hayatı daha canlı yapan, çırpınıştır hayatı kanatlandıran'..."

Hayatın anlamı bir ülkü, bir değer, kendinden daha yüce, kendinden daha ötede bir anlam için çırpınmaktır. Seninle ölüp gitmeyecek bir iyilik uğruna çaba harcamaktır. Pervanenin ışığa duyduğu aşktaki gibi yanmayı göze almak ve yanarak bilmektir. Yanmayı göze almayan hayatın anlamını bilemez.

ÇINAR OSKAY

Bu evrende var olmamızın muhtemelen bir anlamı yok. Varsa da Martin Amis'in dediği gibi "Bunu çözmeye daha beş Einstein yolumuz var!"

Ama insan bu dünyadaki hikâyesine anlam katabilir...

İnsanın evriminde, habis ve yırtıcı olanının hayatta kalmasını, onların dediğinin olmasını reddederek...

Dünyanın sunduğu güzellikleri özgürce yaşayarak, bu güzellikleri paylaşarak ve yayarak...

İçinden geldiği ve sonunda geri döneceği hiçlikle barışarak... Kendisiyle birlikte bu hiçlikte savrulan diğer tüm canlıları sevip onlarla birmiş gibi üzerlerine titreyerek...

Durumunun saçmalığına dair bir çift söz bırakarak...

Birbirimizin gözünü oymayı bırakıp el ele bu sorunun cevabını arayacağımız günler için...

NURAY MERT

Hayatın anlamı, Allah'ın takdiridir.

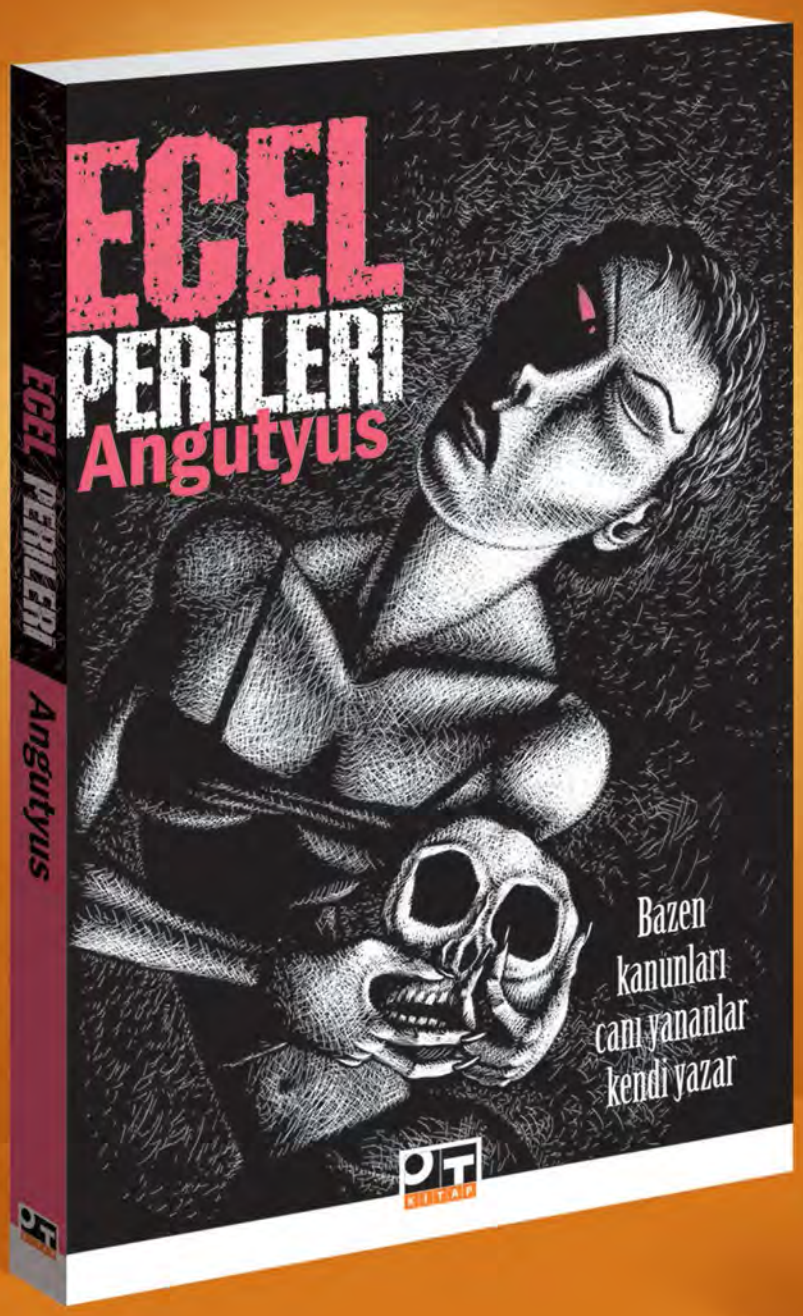

SEMİH KAPLANOĞLU

"Dünyaya var olmaya değil, yar olmaya olmaya geldik.".

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

"maksat okumak olsun"

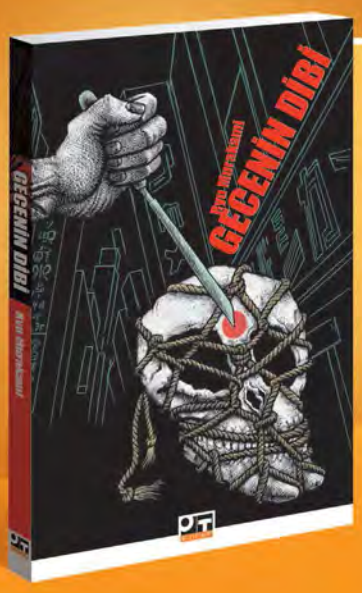
Ankara'da bir şeyler oluyor...
Boynu kırılmış cesetler her kör delikten çıkıyor...
Profesyonelce işlenmiş cinayetler...
Cinayet Büro polisleri, bu bilmeceyi çözmeye çalışıyor...
Tecavüzcü ve sapıkları avlayan bir katil...
Bulunamıyor...

***Angutyus* yeni romanında bilmecelerle dolu bir labirente davet ediyor herkesi. Adaleti ararken kendi adaletini yaratmak hiç böyle ölümcül olmamıştı.**

Ercan Uğur'*un ilk romanı* Kıskanmak Öldürmenin Yarısıdır *şaşırtıcı derecede yetkin bir kitap. Yaprak yaprak açılan güzel hikâyesi kadar yazarın benzersiz dili de övgüyü hak ediyor. Bir cinayet hikâyesi hiç bu kadar tatlı anlatılmamıştı.*

Kemal Varol

"Yaşama sevincinizin kaynağı olan içinizdeki çocuk, sineklerin kanatlarını koparıp böcekleri yakmayı bıraktı mı? Ryu Murakami'nin sorusu bu."

Hakan Günday

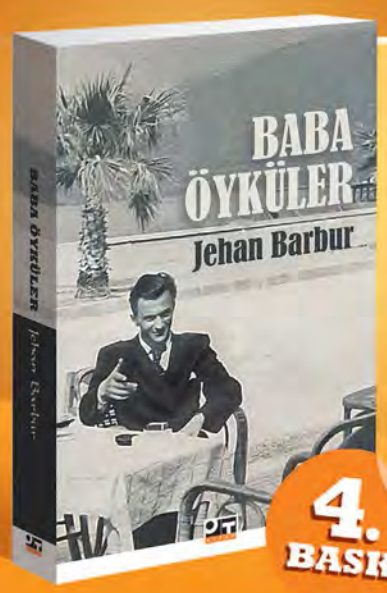
"Tokyo gecelerine benzersiz bir turistik tur. Kesilen ses telleri, yırtılan damarlar, parçalanan iç organlar, kusmuk, kan... Her şey dahil!"

Hakan Bıçakcı

6. BASKI

Bu kitap, kötü çocuklar olmadığımızı ispat etme ve bize verilen gazları kolayca yuttuğumuzun hesabını verme çabası aslında.

4. BASKI

"Baba Öyküleri"ni anlatmayı kabul etmiş yirmi güzel insan Jehan Barbur'un yürek sesiyle, susamadıkları, şaşırtıcı, coşkun, derin sohbetler ediyorlar. Kimi babasına sevdalı, kimi küskün, kimi yaralı. Kimi özlüyor, kimi unutmak istiyor... Onlar anlattıkça, yalnızlığımız azalıyor.

Jehan Barbur sordukça, kendi öykülerimiz dile geliyor.

www.otkitap.com

OT KİTAP

otdergi.com instagram.com/dergiot twitter.com/otdergi facebook.com/otdergi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

GÜNDÜZ VASSAF

Sizleşerek, ilişkimizin, daha doğrusu ilişkisizliğimizin, gerçek biçimini yansıtmak, aramıza ölçülü mesafe koymak varken, takılıp kalırız senleşmenin sahte kalıplarında.

SİZE SEN DİYEBİLİR MİYİM?

I. Sizden sene yolculuk tek istikametli totaliter bir ilişki biçimi.

II. Siz diyerek tanıştığımız insanlarla sen diyerek sevişiriz. 'Size' dönüş yoktur. En son görmek istediğiniz insan da olsa, eski sevgilimiz hep sen olarak kalacak, o istenmedik karşılaşmalarda karşılıklı senleşilecektir. Sizleşerek, ilişkimizin, daha doğrusu ilişkisizliğimizin, gerçek biçimini yansıtmak, aramıza ölçülü mesafe koymak varken, takılıp kalırız senleşmenin sahte kalıplarında.

Ayrıldıktan, bozuştuktan, küstükten sonra belki de tekrar siz demeli insanlar birbirlerine?

Ve bu girdap sürer gider -bir yanda zaman içinde tüketip senleştirtiklerimiz, diğer yanda siz demenin gizeminden arındıracağımız müstakbel sevgililerimiz.

III. İnsan ilişkilerinde olmayan eşitlik ve özgürlüğü, varmış gibi gösteren sahte, aldatıcı, yalan bir ifadedir senleşmek.

İktidar siz, köle sendir.

Hocayla, hâkimle, kocayla senleşmek eğitimi demokrat, adaleti adil, evliliği eşitlikçi yapmaz.

Siz diyerek tanıştığımız insanlarla sen diyerek sevişiriz. 'Size' dönüş yoktur.

Otomobili kullanan siz, park eden sendir. Otoparkçının sen diyebilmesi, onun, arabasına dahi binemeyeceği iktidarın sahte ortaklığında kendi kendini aldatmasıdır.

Eşit olalım diye, Alman Sosyal Demokrat Parti'sinde taa kurulduğu günden bu yana odacısından parti başkanına, başbakana kadar herkese birbirine sen diye hitap etmeyi zorluyor.

Senleşmek, hiyerarşiyi, devleti, polisi, parayı, ortadan kaldırmaz.

IV. Krallar, diktatörler kendilerine sen dedirtmemenin şatafatlı saltanatında yıkılacakları günün korkusuyla sallanadursun, asıl güçlü olan günümüzün senli benli demokrat imparatorlukları, sinsi, sessiz sultalarını unutturuvermenin ustasıdırlar.

V. Dili senleştirmek, tekdüzeleştirmektir.

Birbirimizle eşit, samimi olmak adına dilimizden siz kelimesini kaldırmak onu fakirleştirmek, geçmişteki insan ilişkilerinin dokusunu unutturmak, tek bir kalıba döküp dondurmaktır.

İlişkilerimizde yeni hitap yolları arayarak, yeni kelimelerle iktidarları anlamsızlaştırmanın, akışkan ilişkilerimizin dilini yaratmanın yerine, gönüllü tutsaklarıyız her şeyi senleştirerek birbirimize benzetilmenin.

İktidarların varlığını unuttururcasına çeşitli aitliklerimizin adına benimsediğimiz kelime iktidarlarıyla uğraşırken, insanın birbirine siz ya da sen demesinden çok nasıl yaşadığının önemini unutur olduk günlük yaşantımızda.

Siz-sen, siyah-beyaz ikileminden özgürleşip aradaki tonları, başka renkleri keşfedeceğimize tekdüzeleşiyoruz, hep birlikte senleşirken...

KEMAL SELÇUK

BURSA'DA YAŞAMAK

Bursa'da yaşamak;

16 Nâzım Hikmet'in altmış bir yıllık ömrünün tam on yılını burada, hapiste geçirdiğini unutmamaktır.

16 Nâzım'la birlikte yattığı Bursa Cezaevi'nde ustasını ve kendi edebiyatı üzerindeki etkisini anlattığı Orhan Kemal'in "üç buçuk yılına" tanıklık eden o hapishanenin, niçin müzeye dönüştürülmediğine utanmaktır.

16 Aziz Nesin'in, Bursa'daki sürgün günlerinde Ulucami'de eski Türkçe ve Kuran dersleri verdiğini de bilmektir.

16 Erkek Lisesi'nde okuyan Sait Faik'in, şehri "kuşbakışı" süzdüğü Yeşil'den bakmaktır. Her simit yediğinde ve kurşun kalemi eline aldığında da ustayı anmaktır.

16 Tophane sırtlarından beton şehre bakarak, Tanpınar'ın bugünleri görmediği için şanslı olduğunu düşünmektir.

16 Teleferik'le Uludağ'a çıkarken, şehirde hâlâ geçmişe dair izler bulunabileceğine inanmak ve dönüşte çarşıda, hanlarda o hayalin izini sürmektir.

16 Atatürk Caddesi'ndeki kalabalıktan sıyrılarak, sadece birkaç dakikada Tahtakale'nin üst sokaklarındaki o muazzam sessizliğe dalmak ve Bursa'daki ikinci zamanı yakaladığını hissetmektir.

16 Kozahan'da, Fidanhan'da, Kapalıçarşı'da, Emirsultan'da eski Bursa'yı Tanpınar'la aramaktır.

16 Kültürpark'taki aile çay bahçelerinde çekirdek çitleyerek gazoz içenleri görünce, bir anda geçmişe, çocukluğuna gitmektir.

16 Kayhan'daki bıçakçıların, demircilerin, şekercilerin önünden geçerken belki de "asıl Bursa'nın" burada olduğunu düşünmektir.

16 Dört mevsim büyüleyen Mahfel'in bahçesine bakarak, eski sevgilileri merak etmektir.

16 Devlet Tiyatrosu'nun önündeyken, nedense Çehov'un da bu eski binayı seveceğinden ve yazdığı oyunları burada izlemenin kendisini de mutlu edeceğinden emin olmaktır.

16 Yıllardır uğramadığın Çiçek Pasajı'nın önünden seğirtirken, burnuna gelen bira kokularıyla içmiş gibi olmaktır.

16 Şehrin batısındaki sitelere kaçanları anlayamamak, ama günün birinde kendini o katlardan birinde bulmaktır.

16 Cantık, kelle paça, kestane şekeri yerken bile bu şehre bağlı kaldığına inanmaktır.

16 Hangi şehre gidersen git; daha Göçmen Konutları'nı geçmeden şehri tuhaf bir hüzünle özleyerek, evliyaları aratmayacak bir "ruh seyahatiyle" Emirsultan'da çay içtiğini hayal etmektir.

16 Trende yapılan her "Şehreküstü" anonsuyla, "neden küstü?" diye sormaktır.

16 Sönmez İş Sarayı'ndaki sahaflarda dolanarak, bulamayacağın kitapları aramaktır.

16 Kapalıçarşı'daki kalabalıkta ilerlerken, Kozahan'daki asırlık çınarın gölgesinde çayını yudumlayarak geçmişe akmaktır.

16 Çarşıya her çıktığında çeşmelerden kana kana "belediye gazozu" içerek, "Velhasıl Bursa sudan ibarettir" diyen Evliya Çelebi'nin kulaklarını çınlatmaktır.

16 Şehrin mazide kalmış fotoğraflarına bakarak, nostalji rüzgarına gönüllü kapılmaktır. Eski ulusal bayram törenlerinin fotoğraflarına da bakıp bakıp duygulanmaktır.

16 Orhan Veli'nin, "Gemlik'e doğru / Denizi göreceksin / Sakın şaşırma!" dizelerinin bulunduğu tabelaya rağmen denizi gördüğünde her defasında şaşırmaktır.

16 Reşat Nuri'nin, Çalıkuşu romanında olgun bireye dönüştürdüğü Feride'nin yaşadığı Zeyniler Köyü'nü bugün görse ne diyeceği üzerine tahminler yapmaktır.

16 Bir zamanlar Tanpınar'ın büyülendiği Bursa Ovası'nda "yayılan" apartmanlarda yazın sıcaktan pişerken, geceleri Uludağ'da serinlemenin düşünü kurmaktır.

16 Muradiye'nin, Altıparmak'ın, Tophane'nin, Maksem'in, Yeşil'in kentsel dönüşüme girmeyeceğini umut etmektir.

16 En önemlisi, Çelik Palas Oteli'nin ve Atatürk Müzesi'nin önünden geçerken, Mavi Gözlü Önder'i düşünerek, ülkenin bir gün aydınlanmaya ereceğini umut etmektir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

KEMAL VAROL

YAKAMOZ

Köpekleriyle sabah yürüyüşüne çıkan emeklilerden, habire fotoğraf çeken turistlerden, Kordon boyunda içki içen kızlı erkekli gruplardan, sokaklarda herkesin gözü önünde öpüşen sevgililerden söz etti.

Domestos, babasıyla her kavga ettiğinde yumruklarını sıkıyor ve aklına evden kaçmak dışında daha parlak bir fikir gelmiyordu. Hatta bazen bunun için kavgaya bile gerek kalmıyordu. Kavganın ihtimali bile kaçması için yeterliydi. Anne babasının yeterince kaygılandıklarını ve bu kaygıdan ders çıkardıklarını düşündüğünde gece yarısına doğru kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırıp eve geri dönüyordu.

"Bir daha yapma oğlum," diye saçının okşandığı da oluyordu, eşek sudan gelinceye kadar dayak yediği de. Her koşulda evdeki hır gür bir süre duruluyor, bir daha evden kaçmasın diye Domestos'un bir dediği iki edilmiyordu. O da bir zaman uslanmış gibi yapıyor, güneş batmadan eve dönüyor, onunla bununla dalaşmıyor, kapılarını aşındıran şikâyetçilerin sayısında gözle görülür bir düşüş olunca çoğunlukla babasının peynirciler çarşısındaki dükkânında vakit geçiriyordu. Ama Domestos'tu bu. Bir zaman sonra adı yine temizleyemediği bir olaya karışıyor ve daha babasıyla karşı karşıya gelmeden ona tabanları yağlamak düşüyordu.

Domestos, evden aniden kaçıyordu ama plan programını adının karıştığı suça göre çok önceden yapıyordu. Küçük bir suç işlemişse konu komşuya, başı tam anlamıyla beladaysa genelde köydeki amcasına kaçıyordu. Her kime sığınmışsa nihayetinde muhakkak onun kanatları altında eve geri getirileceğini, babasının kızgınlığının dizginleneceğini biliyordu. Süt dökmüş kedi gibi bir köşede başını öne eğiyor, onu eve geri getiren komşu veya amcası, babasına Domestos'un hâlâ bir çocuk olduğunu hatırlatıp oğlunu dövmemesi için diller döküyordu. Böylece adının karıştığı her pisliği bu sayede temizliyor ve fiske yemeden hayatına devam ediyordu.

Bir seferinde bütün bir gece aranmasına rağmen hiçbir yerde bulunamamış, sonunda geceyi bir dut ağacının dalında geçirdiği anlaşılmıştı. Bulunduğunda bir baron gibi ayaklarını dallara uzatmış, ağzındaki kürdanla aşağıya bakıyordu. Annesi, ağaçtan inmesi için yalvardıkça o daha da nazlanmış ve en sonunda ağaca fırlatılan, birkaçı kafasını nişan alan taşlar yüzünden aşağı inmişti.

Herkes onun bu kaçıp kaçıp gitmelerine alışkındı ama bu alışkanlıkta nabız gibi atıp duran bir korku payı da vardı. Sadece anne babası korksa bir sorun yoktu. Bütün mahallelinin sıdkı sıyrılmıştı Domestos'tan. Onu görenler, arkasından, gömleklerinin yakasını tutup "illallah" dercesine iki yana sallıyordu. Örnek alırız diye büyüklerimizin ödü patlıyordu. Haklılardı da. Evden kaçmanın çözemeyeceği sorun yoktu. Evden kaçınca ergenlik sivilcelerimiz pıt diye patlıyor ve üstelik esmer cildimizde en ufak bir iz bile kalmıyordu. Tek sorun şuydu: Dünya evden kaçanlar ve buna cesaret edemeyenler diye ikiye ayrılmıştı.

Tek sorun şuydu: Dünya evden kaçanlar ve buna cesaret edemeyenler diye ikiye ayrılmıştı.

Ama bu sefer farklıydı. Domestos eve gelmeyeli iki gece olmuştu. Komşulara gidilmiş, köydeki amcasına haber edilmiş, yetmemiş polise başvurulmuş ama bir sonuç elde edilememişti. Yoktu. Sanki yer yarılmış içine girmişti. O zamana kadar sadece bir geceliğine evden kaçan Domestos, rekorunu egale edip durmak yerine, bu kez yeni bir rekor denemesine girişmişti galiba.

Anne babası o kadar kaygılıydı ki eve sığamıyorlardı. Kapının önüne bir yolluk atmış, durmadan yola bakıyorlardı. Annesi, kötü günler için bir kenarda tuttuğu kara yazmasını başına bağlamış, kardeşleri Domestos'un ne zaman döneceğini ikide bir sordukça babasının tütünden sararmış bıyıklarının her telinden birer küfür dökülmüştü. Dükkândaki meşhur Arkanya peynirleri bu merakla küflenmeye başlamıştı. Bahri Amca, Domestos'u bu kez kesinlikle affetmeyecekti. Çünkü evden kaçarken daha büyük bir suç işlemiş ve annesinin zor zamanlar için yorgan döşek yığınına sakladığı üç burma bileziğini de çalmıştı.

Mahalleli çocuklarla konuşurken Domestos hiç aklımızdan çıkmadı. Sıcaklardan söz ederken, konuşmanın sonu Domestos'a bağlandı. Aşk dedik, ergenlik dedik, anne babalarımız dedik ama Domestos her seferinde bir yerlerden çıkıp cümlelerimizin saçını başını okşadı. Baktık olacağı yok, onu bunu bıraktık ve sanki ölmüş gibi Domestos hakkında konuşmaya başladık mecburen. Neredeydi, ne yer ne içerdi, nerede uyurdu diye düşünüp kahrolduk. Onun hakkında konuştukça sessizlik de katıldı aramıza. Dirseğiyle bizi dürtüp kendisine yer açtı ve üzgün dudaklarımızın kenarına kuruldu.

Onun başına geleceklerin ihtimaliyle halis muhlis çocuklar olduk bir süre. Olur olmaz yere evdekilerle takışmamaya, polis arabalarına taş atmamaya, onu bunu dert etmemeye, orada burada sürtmek yerine akşam olmadan eve dönmeye başladık. Domestos'un başına gelen musibet bize bin nasihat oldu.

Ancak dünya kısa sürede eski hayhuyuna döndü. Domestos yüzünden iki yana silkelenen gömlek yakaları sıcaktan sallandı bu kez. Kurbağalar başlarından büyük bir belayı def etmiş olmanın sevinciyle sabahlara kadar neşeli şarkılar söyledi.

Kimse dövülmüş çocuğunun elinden tutup Bahri Amcaların kapısını çalmadı. Böylece, herkesin çektiği acı koca bir yalana dönüştü ve Domestos'un yası bir tek ailesine kaldı.

Bahri Amca bir teneke küflü Bingöl peynirine dönüştü o günlerde. Domestos'un kardeşleri sabah akşam ağabeylerinin eskilerini kokladı. Annesi ise yemeden içmeden kesildi ve çocuğu kayıp her anne gibi dünyaya hep dalgın baktı. Mahallenin havası bile bir anda başka bir iklime dönüştü.

Bahri Amca, aylar sonra aldığı bir haberle ayaklanıp yeniden yollara düştüğünde hepimiz sevindik. Domestos umrumuzda bile değildi. Ondan ziyade hikâyesini merak ediyorduk. Domestos'un annesi pencerelerde bekledi. Kardeşleri ağabeylerinin eskilerini yerlerine koydu. Köydeki amcası bile gelip kapıya dikildi. Nihayet, gece yarısına doğru mahalleye giren sarı bir Toros'la Bahri Amca'nın Domestos'u bulup eve geri getirdiği anlaşıldı. Damlara serili yataklardaki başlar eğilip aşağıya baktı. Kurbağalar birdenbire şarkılarına ara verdi. Kolu alçılı, yüzü gözü yara bere içindeki Domestos, yorgun bir matador gibi taksiden indirilip amcasının kollarında evine götürüldü.

Günlerce evden çıkmadı Domestos. Yüzü gelen gidene de gösterilmedi. Bir tek, İzmir'e kaçtı, bozdurduğu bileziklerin parası bitince bile isteye yerini belli etti, öyle bulabildik, dediler soranlara. Kolu kırıktı ve olmayan kafasını bir süre toplaması gerekiyordu. Ama herkes biliyordu ki, akıllanana kadar Bahri Amcaların odunluğunda bir süre zincire bağlı olarak kalacaktı bizimki.

İki üç hafta sonra yeniden ortaya çıktığında yüzü gözü düzelmişti. Annesi, oğlunu odunluktan çıkarıp bir güzel yıkamış ve akıllanıp da bir daha böyle bir şey yapmasın diye üç perşembe Şeyh Güzel'e götürmüştü. Babasının kırdığı kolu da iyileşmek üzereydi. Sabahları yüzümüze bile bakmadan babasının birkaç adım gerisinden yürüyüp dükkâna gidiyordu. Dükkânda tek koluyla küflenmiş peynirleri ayıklıyor, gelen gidenin siparişlerini not alıyor, hikâyesini sorup nasihat edenlerin karşısında sessizce boynunu büküyordu. Eskisi gibi değildi artık. Eski Domestos bir kalıp kaşar peyniri gibi dümdüz bakıyordu dünyaya. Şimdiyse bir delikli peynirden farksızdı. Bizimle konuştuğu da yoktu. Ne zaman onu görmek için dükkânın önünden geçsek başını diğer yana çeviriyor ve peynir mayası gibi ekşi ekşi bakıyordu geriye. İzmir'de başına gelenler yüzünden akıllandı, kaçtı diye büyüdü, dayak yedi diye yola geldi sandık.

Yanıldığımızı, yaz boyu buzhanede sakladığı peynirleri bir kamyona yükleyip İstanbul'a götüren Bahri Amca'nın gidişinden sonra anladık. Elinde, otlu peynirden kaşara kadar bir poşet peynir kırıntısı ve fırından aldığı üç beş sıcak ekmek, hepimizi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

mahalledeki buluşma noktamıza çağırdı. Mahalle ile mezarlığı tam ortadan bölen kanalizasyon sularının yanı başındaki ağaçlardan birinin altına oturup hikâyesini beklemeye başladık.

Detaylara girmedi. Annesinin bir bileziğini bozdurup trenle önce Konya'ya kadar gitmiş, oradan da otobüsle İzmir'e. Birkaç zaman parklarda yatıp kalkmış. Donuna sakladığı annesinin bilezikleri yüzünden huzursuzmuş geceleri. Ama gündüzleri boyuna gezip durmuş İzmir'de. Daha çok Kordon taraflarıymış mekânı. Yeni üst baş almış kendine. Canı sıkıldığında kıyıdaki halat demirlerine oturup denizi seyretmiş günlerce. Çok pis kokuyormuş deniz ama geceleri yakamoz diye bir şey oluyormuş. Bu yakamoz, denizin yüzeyindeki ay ışıklarıymış. Ona da bir zaman sonra tanıştığı bizim buralı midyeciler söylemiş.

Hiçbir şey anlamadan Domestos'a bakıyorduk. Aramızdan biri boklu derenin üzerindeki güneş ışıklarını gösterdi. "Yakamoz bunun gibi bir şey mi?" diye sordu. Güldü Domestos. Cevap vermedi. Kumru'dan, saat kulesinden, Kordon'dan, Basmane'den söz etti. Ardından Tepecik'teki geneleve geldi sıra. İçeri bırakmamışlardı. Uzaktan uzağa görmüştü kadınları. Gözlerimizi kapayıp anlattığı yerleri düşünmeye çalıştık ama görüntüler bir türlü canlanmıyordu. Bir an diğer çocukları bırakıp bana baktı.

"Biliyon mu, orada OHAL yoktu?" dedi. "Polis, asker bırak dayak atmayı kimlik bile sormuyodu insanlara! İki ay kaldım orada ama bir tek gece bile silah sesi duymadım."

Konuşması da değişmişti. İzmir'de geçirdiği iki ayın sonunda "geliyodu, gidiyodu," diye konuşuyordu artık. Siğilli elleriyle sardığı ekmek arası peynirleri bize uzatırken midemiz kalktı. Herkes tok olduğunu söyledi. Aldırmadı. Getirdiği nevaleyi kendi yemeye başladı. Dürüm haline getirdiği ekmekten koca bir ısırık aldı. Şişkin yanağındaki ekmek peyniri karnına indirince, "Ama kızlar," dedi bu kez, "kızlar çok güzeldi!"

Sanki o değil de biz bir şey yemişiz gibi yutkunduk. Hatta deredeki kurbağalar bile duydu yutkunmamızı.

"Şortla geziyodu kızlar! Hepsi askılı!"

Aramızdan birkaç kişi yere uzanıp kafasını ellerinin arasına aldı. Derin derin nefes alırken Domestos anlatmaya devam etti. Köpekleriyle sabah yürüyüşüne çıkan emeklilerden, habire fotoğraf çeken turistlerden, Kordon boyunda içki içen kızlı erkekli gruplardan, sokaklarda herkesin gözü önünde öpüşen sevgililerden söz etti. Sonra yeniden, "İzmir'in kızları çok ama çok güzeldi," dedi. "Sapsarı saçları, mavi gözleri, bembeyaz tenleri..."

Başımı çevirip sanki hâlâ İzmir'de yaşayan Domestos'un kara yüzüne baktım. Anlatırken gözleri parlıyordu. Yakamoz dediği her ne ise Domestos'un gözlerindeydi sanki. O an aklımdan bile geçmeyen söz beni dinlemeden aniden dudaklarımdan döküldü:

"Zehra'dan daha mı güzeldiler?" diye sordum.

Çocuklar güldü bana. Domestos da eklendi onlara. Zehra'nın adını ağzımdan kaçırdığım için çok utandım. Domestos sırıtarak çorabından çıkardığı kaçak Marllboro'yu keyifle dudaklarına götürdü. Avcunun içine sakladığı kibritle sigarasından derin bir nefes alıp dereye doğru üfürdü.

"Zehra ne ki!" dedi, "İzmir'in en çirkin kızı bile on tur bindirir Zehra'ya!"

Bozulmuştum. Zehra'dan daha güzeli nasıl olur anlayamıyordum. Yine de ağzımı açıp Domestos'a bir tek söz söyleyemedim. Evden kaçmaya cesaret edip uzakları gören tek kişi oydu aramızda. Bir kompozisyon sorusunun doğru cevabı gibi her daim bilir bilmez konuşma hakkı artık hep ondaydı. Ben de diğer çocuklar gibi sırtımı toprağa yasladım. Gözlerimizi kapayıp boklu derenin sularıyla dut ağacının hışırtılarına kulak verdik.

"Geceleri ıhlamur ağaçlarının altında uyuyodum," dedi.

"Ihlamur ağacı mı?" diye sordu Azat. "Ihlamur, çay gibi bir şey değil miydi?"

Güldü Domestos. Bir sürü ağaç adı saymaya başladı. Çam, çınar, salkımsöğüt, ılgın, turunç, gürgen... Gerçi gürgeni okuldaki bir şarkıdan biliyorduk ama onu da görmüşlüğümüz yoktu. Dut ve akasya dışında ağaç bilmiyorduk. Bir de karakolla hastane bahçesindeki çam ağaçları vardı. Çam, devletin ağacıydı. Saydığı adları çabucak unuttuk ama Domestos bir türlü durmuyordu.

Ne onu bulduğunda kolunu kıran Bahri Amca umrundaydı ne de iki ayda çöp gibi zayıflayan annesi. Kapalı gözlerimizin önünden kısacık şortuyla bisiklet süren sapsarı saçlı bir kız geçerken "Yine kaçacağım!" dedi ve elindeki taşı boklu dereye fırlattı.

FİLMLERLE YAŞAYANLARIN DERGİSİ

Altyazı artık hep yanınızda!

Mobil uygulamamız çıktı.
Artık dergi içeriğinin tamamına her ay akıllı telefon ve tabletten de ulaşabilirsiniz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SİNAN SÜLÜN

Bazen yalnızlığı soruyorlar bize. Nasıl bir şeydir diye. En güzel cevabı üstadımız Cemal Süreya vermişti dizelerinde. Yalnızlık, bir ovanın düz oluşu gibi bir şey.

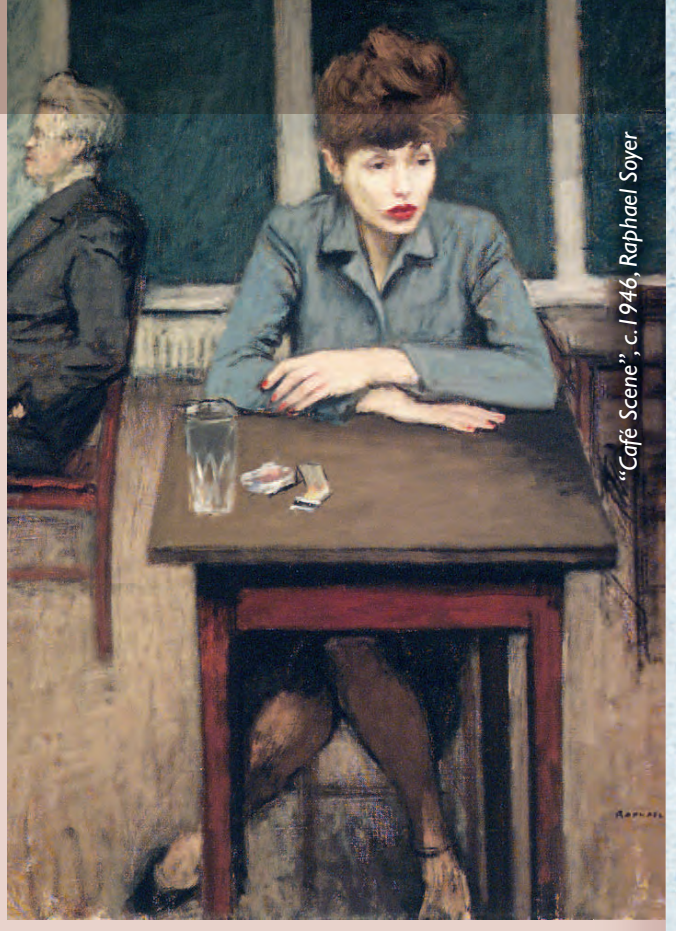
YALNIZLIK MÜESSESESİ

Hoş geldiniz.
Buyurun, içeri girin. Çekinmeyin. Burada biz bizeyiz. Böyle geçebilirsiniz.
Onlar mı? Dostlarımızın fotoğrafları. Bütün duvarlarımızda asılıdır. Mütemadiyen seyrederler bizi. Gönül borcumuz bir nevi.
Şu Orhan Veli. Ne güzel bakıyor değil mi? Bilmezler tabi yalnız yaşamayanlar. Aynalara hasret koşan dizeleri.
Oradaki de Turgut Uyar. Ne yalan söyleyeyim, hangi cebini karıştırsanız yalnızlık çıkar.
Yanındaki Özdemir Asaf. Evet, ne güzel söylediniz. Yalnızlık paylaşılmaz.
Bunu da bir çöpçü dostumuz getirdi. Minnetinin ifadesi. Yalnızlığım benim çoğul türkülerim.
Ne kadar yalansız yaşarsak o kadar iyi.
O yalnızlık şiiri de Hilmi Yavuz'un. Tabii, haklısınız. Çok kıymetlidir bizim için... Hem ne demiş Fazıl Hüsnü Dağlarca. Yalnızlığım, ruhumda uzak bir ses gibidir.
Her sabah ufuklardan mavi şarkılar gelir. Siz söyleyin lütfen, hangi şarkı dört duvar arasına sığabilir.

Buradaki herkes biraz sizin gibidir. Şiire, gökyüzüne ve aşka düşkündür.
Bakın şu ön masadaki beyefendi. Her akşam eve gitmeden önce uğrar buraya. Bir tek şiir atmak için. Plazada çalışır gündüzleri. Ne yapacaksınız hayat gailesi. Gizli gizli şiir okur öğlenleri. Bir keresinde asansörün aynasına yazmış, Edip Cansever'in bir şiirini. Eh, yani ne çıkar siz bizi anlamasanız da. Görseniz o akşam ne kadar da keyifliydi.
Şurada oturan iki hanımefendi. Birisi akademisyen üniversitede, diğeri öğrenci. Hep aynı şiirleri isterler masalarına. Birhan Keskin, Didem Madak, Furuğ Ferruhzad. Şiirlerden şarkılar bestelerler. Bağıra çağıra söylerler. Bazen biz de eşlik ederiz. Ayıptır söylemesi, kimsesizliği biraz biliriz.
Köşede oturanlar sevgilidir. Yakında evlenecekler. İlk buluşmalarından beri buraya gelirler. Neredeyse beş yıl oldu. Nâzım Hikmet'i pek severler. Bakın şurada resmi. Evet, benim de aklıma geldi. Öyleyse birlikte söyleyelim. O mavi gözlü bir devdi. Minnacık bir kadın sevdi. Kadının hayali minnacık bir evdi. Bahçesinde ebruli hanımeli açan bir ev.

Bu arada, sormayı unuttum. Ne alırdınız? Yo, lütfen. Ben karar vermeyeyim. Siz söyleyin. Ne demişler. Şairle okurun arasına kimse giremezmiş... Düşünün tabii. Ben diğer masalarla ilgileneyim. Hemen geliyorum.

Karar verdiniz mi? Pablo Neruda demek. Ben de çok severim. Ne zaman okusam, içimde bir dal yeşerir. İkinci isteğiniz? Ezra Pound... Kalbinizin tadını biliyorsunuz hanımefendi. Son olarak? Gülten Akın...

"Café Scene", c. 1946, Raphael Soyer

Anladım. Sizin de vaktiniz var bizim gibi.

Oğlum kapıyı aç. Yeni misafirlerimiz geldi. Hoş geldiniz hanımefendi. Hoş geldiğiniz beyefendi. Siz de hoş geldiniz çocuklar. Şöyle geçin lütfen. Ne demek... Sizin için her zaman birkaç iskemlemiz var. Oğlum! Hanımefendi ve beyefendiye iskemle, çocuklara da haiku getir birkaç tane.

Hanımlar! Beyler! Beş dakikanızı istirham edeceğim. O şiirle buğulanmış güzel gözlerinizi bana çevirmenizi isteyeceğim. Bu gece oldukça kalabalığız. Öyle gözüküyor. Âdettendir. Yalnızlık Müessesesi'nde her gece konuşma yapar birisi. Bu gece de bana düştü. Geldiğiniz için müteşekkirim.

Hepimiz adımız gibi biliyoruz. Bunca kötülüğün arasından, şiir kurtaracak bizi.

Hepimiz biliyoruz aslında; yalnız olmak bir yaşama biçimi. Zorunluluk değil. Bir tercih. Fakat zorunlu bir tercih. Kalabalığın içinde yalnız kalmak değil, yalnızlığın içinde kalabalık olma hali.

Bazen yalnızlığı soruyorlar bize. Nasıl bir şeydir diye. En güzel cevabı üstadımız Cemal Süreya vermişti dizelerinde. Yalnızlık, bir ovanın düz oluşu gibi bir şey. Şimdi ben onlara soruyorum. Bir ovanın düzlüğünü tarif edilebilir misin peki? Bir bulutun beyazlığını, bir çiçeğin açışını, bir taşın yuvarlanışını anlatabilir misiniz? Anlatmak için bulut, çiçek, taş olmak gerekmez mi? Kibirle, yalanla, bencillikle lekelenen bir yürek, sözcüklere inanabilir mi? Bir politikacı meclisin duvarına şiir yazabilir mi? Bir banka müdürü, banknotun üzerini, paradan kıymetli aşkımı veriyorum diye karalayabilir mi? Bir adam karısına, cuma akşamı, iş dönüşü, yorgun argın eve gelip bağıra çağıra aşk sonesi okuyabilir mi? Ne güzel söylemiş, gönlümüzün efendisi. Kalırsa bir soru kalır benden. Yanıtı var mıdır bilmem. Sevgili Yalnızlık Müessesesi'nin misafirleri! Masamız ve kalbimiz sonsuza kadar açıktır size. Dilediğinizce okuyun şiirleri birbirinize. Eminim, şu an burada olamayan birçok kişi daha var. Belki bir gün onlar da gelir müessesemize. Fakat hiç tanışmasak da görmesek de birbirimizi. Hepimiz adımız gibi biliyoruz. Bunca kötülüğün arasından, şiir kurtaracak bizi.

(Alkışlar... Perde Kapanır.)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Haiku

EYLEM TE

Kısa Mektup

her "ah" dediğinde
kulaklarım çınlayacak

benekli fincan
uzatma vakitleri
yol yarılandı

söz oluyor bak
aman çalmadan gelme
düş kapısını

bir eylem vakti
özgür oldu mavi kuş
kuzeye uçtu

elimde kaldı
ruhuma taç yaptığım
yüreğin sapı

denizi yitik
bir yakamoz ağlıyor
gözbebeğimde

sildi pasını
yürek gıcırtısının
lacivert gece

kaburga altı
kuş yuvası değil ya
dostluk da sığar

Fal

İki yol yoktu
Hep bir vakte kadardı hayat
Mektup karganın ağzında
Fenerbalığıydı zıplayan, öyle biçimsiz...
Göz kem
Bir ışık vardı belli belirsiz
Dibe ulaşmadan kararan...

Aksak Ritim

Uykunun kucağı soğuk
Ört üstünü rüyanın

Kum saati tik tak
göm kafanı sessiz'e

Yarın yeni bir sen doğmayacak
Şimdiler geri dönüşsüz

Saatin kumu eksik
sar yüreğini hiç'e

Asfalt Çıkmazı

patikaları seven kadının
şiiriydi söylenen
sarp hayat
inadı keçi
bulutları ufaladı ardına
yağmura kadem bastı dönüş

sonsuzluğun
şimdiki zaman çekimiydi kadın
sır adından çoğaldı
sessizlik yürüyüşünden

bütün patikalar asfalta çıktı

Alycia Debnam-Carey
Alycia Debnam-Carey
Alycia Debnam-Carey
Marina
Ana sayfa
LANETLİ MESAJ
friend request
Beğen.
Yorum yaz.
Öldür.
Bir daha asla hesabınıza bakmaya cesaret edemeyeceksiniz.
wearefabula.com
9 EYLÜL'DE SİNEMALARDA
/FriendRequestTR
SevenPictures
FFF Bayern
the exchange.
german films
bir
© 2015 Wiedemann & Berg Film GmbH & Co. KG / SevenPictures Film GmbH / TOPFILM 120 (PTY) LTD.

ERTUĞRUL MAVİOĞLU

MASKE

Gerçekte bu topraklarda hiç yeşermemiş olan demokrasinin, kırılganlığından söz edildi sürekli. En kolay vazgeçilen fikir, eşitlikti oysa. Eşitlik sağlanmadıkça gerçek bir demokrasiye ulaşmanın imkansızlığını anlatmaya çalışanlar düşman sayıldı.

Gözümüzün önünden bir film şeridi gibi geçen kısacık tarihimiz, öylesine baş döndürücü ve bir o kadar da sahte ki; can almasına, kan dökmesine, önüne geleni değirmen misali ezip un ufak etmesine, kaderlerimizin üzerinde büsbütün tepinmesine rağmen umarsız ve umursuz, akmaya devam ediyor hayat.

Meydanlarda atılan nutuklara bakarsanız, bütün darbeler vatanın ve milletin birliği için yapıldı. Ardından gelen iktidarlar da demokrasi uğruna ne büyük bedeller ödedi, yerseniz. Ülkenin bütünlüğü on binlerce gencin hayatı pahasına savunuldu ve hikâyemizden ne kahramanlar eksik oldu ne de hainler. Sabrın sonu selametti ve bize hep iyiye, doğruya, büyük hedeflere gittiğimiz masalları anlatılırken bunca kayıp için üzülmememiz öğütlendi. Onlar şehittiler çünkü ve çoktan cennetteki yerlerini almışlardı. Şehitlik, bir kayıp değil, neticesi cennet olan 'büyük kurtuluş'tu. Ve o nedenle biz, hak, hukuk demeden sabretmeyi öğrendik.

Hatta çok sabrettik, çok bekledik ve dahi çok can kaybettik ama yine de iyiye gitmedi ülke. Yoksulluktan kurtulamadık bir türlü mesela. Vaat edilen özgürlükler de gelmedi. Demokrasi, hep tehdit altında kaldı ve vesayetler arasında seçime zorlandık. Gerçekte bu topraklarda hiç yeşermemiş olan demokrasinin, kırılganlığından söz edildi sürekli. En kolay vazgeçilen fikir, eşitlikti oysa. Eşitlik sağlanmadıkça gerçek bir demokrasiye ulaşmanın imkansızlığını anlatmaya çalışanlar düşman sayıldı. Özgürlük isteyenler vatan hainiydi; kardeşlik ve barış dilemek ise zaten ülkeyi bölmekle özdeşti.

"Cambaza bak" deyip kapısını açık tuttukları parlamentoyu göstererek, maskeli faşizmi demokrasi diye yutturdular. Oysa böylesi büyük yalanları sonsuza kadar muhafaza etmek mümkün değildi ki, gazın sıkıştığı bütün durumlarda, devreye askerin postalı girdi. Yıllar boyu yakamıza yapıştıkça kurtulamadık ve kronikleştikçe de peşimizden ayrılmadı bu illet. 27 Mayıs, 12 Mart'ın, 12 Mart, 12 Eylül'ün, 12 Eylül, 28 Şubat'ın, 28 Şubat, 2002 – 2004'ün bir dizi darbe hazırlığının, bu hazırlıklar 27 Nisan'ın ve nihayetinde hepsinin toplamı 15 Temmuz'un başarısız darbesi ile sonrasında kurulan OHAL cuntasının müsebbibi oldu.

Gün gelip yine önümüzden bir film şeridi gibi akacaksa bu kısacık tarih, başımız korkudan değil, aşktan; utançtan değil gururdan dönmeli.

Ama 15 Temmuz'u tezgâhlayanlar, tüm darbe ve darbe girişimlerinden çok daha farklı bir kırılma yarattı bu ülkede. Bazı askerler ki, hain ilan edildiler; bu ülkenin başka bazı askerlerinin, polislerinin ve halkının üzerine ateş açtı mesela. Meclis bombalandı, Genelkurmay Başkanı, kuvvet komutanları esir alındı, Cumhurbaşkanı'nı kaçırmak, belki de öldürmek için operasyonlar düzenlendi. Tüm bu yaşananlar, televizyonlarda saniye saniye gösterildi ve en çok da halkın üzerine açılan ateş ve yağdırılan bombalar büyük bir infial doğurdu.

Oysa askerler, halkın üzerine ilk kez ateş açmıyordu bu ülkede. Mesela Roboski'de çoluk çocuk demeden 35 kişiyi havadan bombalayanlar, 14 yaşındaki Ceylan Önkol'u havan mermisiyle paramparça edenler, 12 yaşındaki Uğur Kaymaz'ın minicik bedenine 13 kurşun saplayanlar, Sur'u tank ve top atışlarıyla yıkıp, Nusaybin'i, Cizre'yi, Silopi'yi virana çevirenler, Şırnak'ı, Hakkari'yi savaş uçaklarıyla yerle yeksan edenler de bu ülkenin askerleri değil miydi? Ve bu halk, Ankara'da, İstanbul'da üzerine bombalar yağarken, ya da F16'lar alçaktan uçup evlerinin camlarını kırarken, daha düne kadar tıpkı kendisi gibi yemek yiyen, sandıkta oy kullanan, çocuğunu kucağına alıp saçlarından öpen, bebesini emziren, ışıklar söndükten sonra yavuklusunu kucaklayan insanların başlarına gelenleri hiç sorgulamadığını fark etmedi bile.

Artık istatistiğin alanına girmeye meyletmiş bu cinayet ve katliamların nedenleri konusunda biraz olsun kafa yorsaydı eğer, şimdi tanık olduğu her şeyin asıl kaynağını çok önceden görebilirdi. Olup bitenlere büyük bir şaşkınlıkla uzun uzun bakıp yeni anlamlar çıkarmaya çalışmazdı böyle. Çünkü anlardı ki, bir maskeli balonun içinde ve etrafında sadece yan kesiciler, hırsızlar, gaspçılar, kötü ruhlular, deccallar, cellatlar, sapık tecavüzcüler, katiller, yeryüzü azrailleri var. Dahası bu tuhaf durumdan kurtulmak neredeyse olanak dışı. Öyle bir ruh halinde ki, bu korkunç kostümlerin gerçekte neleri örttüğünden fazlasıyla haberdar ve çıkış yolunu bulabilse bile, bunun cehennemin bir başka kapısına açıldığına yemin edebilir.

***

Hangi yüzün maskesini çekip alsa, alttan daha kötüsünün çıkacağının da farkında. O nedenle maskelere dokunmuyor zira daha iğrenç olanın görünür hale gelmesinden, tahayyülleri bile aşan en çirkin suretlerin, doğrudan doğruya gözünün içine bakmasından ziyadesiyle ürkmekte.

İşte tam da bu sayede, muktedirin ar damarı çatlamış, alenen, hiç sakınmadan, akıllara sığmayacak yalanlar söylemekten çekinmez olmuş. Sanki yaşanan bu kötülüklerin asıl sebebi kendileri değilmiş gibi, başımıza gelenleri fırsata çevirmekten, mutlu, huzurlu, güzel günlerin geleceğinden, tek ihtiyacın yan yana durmak olduğundan, birlikten, beraberlikten, ortak ülkülerimizden, tek milletten, tek bayraktan, tek devletten dem vuruyorlar.

Diledikleri gibi borularını öttürüyorlar, cakalarından yanlarına varılmıyor ve cümle âlemin canını bir nefeste alabilecek kudrete sahip olan İsrafil bile onlar kadar havalı değil. Herkesi soyup soğana çeviriyorlar, cebindeki paranın eksildiğini hissetmeyen yok ama hırsızları suçüstü yakalamak, cesaret ister.

Bütün hakları gasp ediyorlar, özgürlükleri yok ediyorlar, dostlar, arkadaşlar, komşular birer ikişer alıp götürülüyor, bilinmez bir karanlığın içine gömülüyor. Kitaplar toplatılıyor, gazeteler kapatılıyor, kentler bombalanıyor, biteviye insanlar ölüyor; amma ve lakin kafasını kaldırıp, "ne oluyor" diye soran yok.

Şiirlerin arkasına gizlenip ulu orta herkese hakaret ediyorlar. Sürü diyorlar bu gururlu halka mesela. Sürünün çobanı olmaktan söz ediyorlar, onaylanacaklarını biliyorlar ki, bu kadar rahatlar. "Elbette, emriniz olur", denileceğinden emin gibiler: "Buyur, bin sırtımıza; semerler de bizden; kırk yünümüzü, iç sütümüzü, etimizi söğüşle..."

***

"Barış" için hiç kimsenin sözüne kanmayanlar, savaş mevzubahis olunca, 'kandırıldık' diyorlar, safa yatarak. Halktan 'af' diliyorlar, daha düne kadar kol kola girdikleri, birlikte nice karanlık işler bitirdikleri, defalarca suçüstü yakalandıkları sırmış gibi. Oysa günü, güneşi, geceyi aydınlatan ayı, bedenimizi ısıtan yorganı üzerimizden çalıp, yüklerlerken heybelerine, birbirlerine nasıl payanda olduklarını, kol kola, beraber, paralel yürüdüklerini bilmeyen mi var? Ama bu çirkefin ortasında debelenirken bile temiz görünmeye, ölümüne ihtiyaç duymaktalar. Günahtan arınmış, mümin rolü taslamaları lazım. Aksi halde başkalarının üzerlerine attıkları da dahil, bu büyük günahların hesabını kimden ve nasıl soracaklar?

Yakın bir zamana kadar başlarına 'savcı' kesildiklerinin,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

bugün avukatlığına soyunmaları, onları kendilerine şahit tutmaları tesadüf değil... Belli ki, önlerine çıkan herkesin hayatını paspas etmeyi, gövdelerine, omuzlarına, başlarına basıp yukarı doğru tırmanmayı, işin erbabından öğrenmişler. Ve tabii ki bir de, duruma göre en yılışık yüz ifadesini takınıp, kanını soğurduğuyla yeniden kanka olmayı da...

Elbette, tarih de okumuşlar hesaplarına geldiği kadar ve notlar tutmuşlar. Politik muarızı yok etmek için kullanmaktan çekinilmeyecek alet edevatın listesi ve bil cümle makyavelist yöntem, kara kaplı defterlerinde yazılı. Demokrasi maskesini çıkarma gereği bile duymadan, ilk iş, tüm memleket sathında işkenceyi tedavüle sokmaları bu sayede.

Jandarma ve polis karakollarının duvarlarını bir günde kanla boyayıvermelerinde üstün bir yetenek aramayın sakın. Yakaladıklarının makatlarına cop sokmaları ise, mezarında çürümekte olan mevta cuntacıya heves etmelerinden mütevellit. Bir eksikleri, 12 Eylülcü faşistlerin "demokrasiye geçiyoruz" teraneleri eşliğinde kurdukları paşa partisinin lideri Turgut Sunalp gibi, "Elimizde taş gibi oğlanlar var, copa ne hacet" diye izahatta bulunmamış olmaları, hepsi bu...

***

Vahşetin, yasakların, zorbalıkların sessiz izleyicisi olan çoğunluğun gözleri ve kulakları açık, bir tek ağzı kapalı. Gözaltında kaybedilenler, ölenler karşısında kimsenin sesinin çıkmaması bununla alakalı. Nasıl daha düne kadar Kürtler, Hacı Lokman Birlik olup akreplere boyunlarından bağlanıp sürüklenirken, Hurşit Külter olup gözaltında kaybedilirken, Ekin Wan olup can vermiş bedenleri çırılçıplak teşhir edilirken sessiz kalındıysa; 'demokrasiyi korumak uğruna' yaşanan bazı kötülükleri görmezden gelmenin gerçek vatanseverlik olduğu öğretilmiş ya; koro halinde susuluyor. Vahşetin sessiz izleyicileri, zulümkâra boyun eğmeyi, damarlarda akan "asil kan"ın hanesine yazıyor.

Memleketin bodrum katlarından çığlıklar yükselirken o maskeli çoğunluk, müstehzi gülüşünü dudağının kenarına yapıştırıp, çocuğunu kucağına alarak, ailesiyle klimalı bir hafta sonu AVM'sinde, vitrinleri seyretmenin arsızlık olduğu hissine asla kapılmıyor. Öyle ya, akşam hava kararınca beleşe kalkan otobüslere binilip, ellerde bayraklarla meydanlara inilip, ilan edilen OHAL, bu hal ya da başka her tür zorba hal için, "dombıra" eşliğinde alkış çalıp, horon tepmeye hazır nasılsa. İtiraz edenleri linç edip, iman bile tazeler; tabii eğer istek olursa.

Ağızlarından sular akıtarak, büyük bir iştahla 'idam'ı arzulamaları bu yüzden. Sorsan, 'demokrasi ancak böyle gelir' diyerek, yıllarca lanet okudukları Atatürk'e bile methiyeler düzerek, 'ama o da astı' cümlesini aralardan süzerek, konuştukça konuşacaklar. Düne kadar önünde el pençe divan durduklarını unutarak, "Eyy ikiyüzlü Avrupa" nidalarıyla meydan okuyup, insan kellesini topraktaki şalgam sanıp koparıvermekten söz edecekler.

Buna mukabil, gaddarca ve koşar adım ilerleyen bu fenalık yekûnundan kaçmak namümkün. Bu çadır tiyatrosunu, görmek istemeyen gözlerin içine de mutlaka sokmanın bir yolunu bulacaklar.

***

Her yer çok karanlık, herkes çok acımasız, tribünler dolu, tezahüratlar galiz lakin yine de bir çıkış yolu olabilir.

Asla gelmeyecek olan güzel günler adına akıtılan oluk oluk kandan, havaya savrulan hamasi nutuktan, desteksiz atılan yalandan gına getirenler açısından maskeleri çıkarmak o kadar da zor değil çünkü.

Dişimizi sıkmak yerine, duyduğumuz acıyı dışa vurmanın, ıstırabımızı bastırıp susmak yerine çığlık çığlığa ağlamanın, boynumuzu eğmek yerine baş kaldırmanın ve muktedirden gelen her ne varsa ona, yüksek sesle itiraz etmenin zamanıdır.

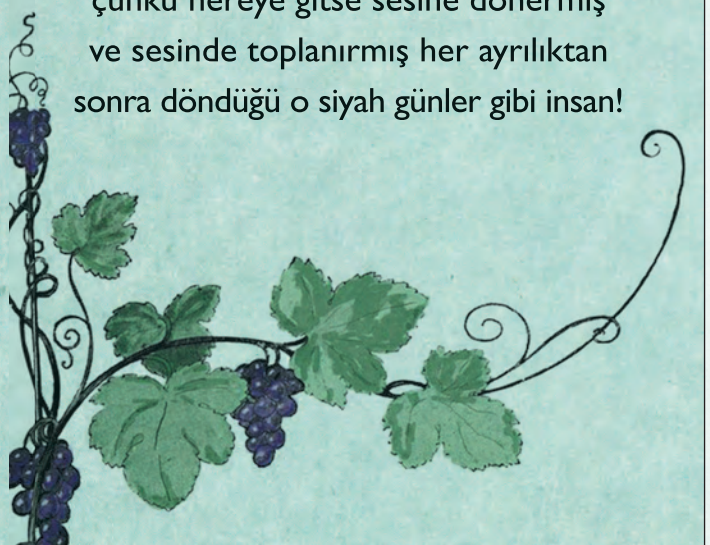
Çünkü gün gelip yine önümüzden bir film şeridi gibi akacaksa bu kısacık tarih, başımız korkudan değil, aşktan; utançtan değil gururdan dönmeli. Tarihimiz sahtelik, yalan ya da hileyle değil, dünyaya örnek, yüksek bir erdemle anılmalı.

Özlemimiz, can alan, kan döken, önüne geleni değirmen gibi ezen, kaderlerimizin üzerinde tepinen değil; kardeşlik ormanı misali önümüze yayılmış, enerjisini kuş seslerinden alan, özgür bir hayat olmalı.

Öğrenci Evlerinde Okunacak Şiirler'den

NE ÇOK SEVMEK...

Ne çok sevmek istiyor insan
birini denizi geçerken mavi
birini cumartesi gibi düşünürken kırmızı
şaraba yatırılmış o aşktan gövdeyi,
birini kopkoyu bir şiire batmışken
ve birini o bir başkasını severken
yana yana ne çok sevmek birini
hem de çok ve hep yalan
söylediği için sevmek ve şöyle demek:
Meğer yalan söylediği için de sevilirmiş insan!
Yabancı bir ülke gibi özlerken birini
hani bir kez gidilmiş de unutulmamış,
o ülkeyi bir daha sevme isteği gibi,
bazen de korkuyla ya hatırlamazsa diye
gönlünde sulayıp durduğu o güzel ilki,
ilk bakışma, ilk sarhoşluk, ilk sevişmeyi,
ve birini değil sessizce, teni, ruhu
kendi bile duymadan sevmeyi, ki böylesine
yalnızca bir şiirde rastlanır belki...
Ve ne çok yazmak istiyor insan
birini o okusun diye değil ama
birini kimse öyle güzel küsemez diye
ağızdolusu susar ve gönüldolusu küser
ve sesine bakıp bakıp da birini
ağlamak ister gibi seviyor insan
hani o "ruha ağlamak getiren tren sesleri"
gibi önce ayrılığı sonra sevmeyi,
hep ayrılır gibi sevmek istiyor birini
ayrılık tenden ruhtan bakıştan da ama
sesten uzağa düşmekmiş en çok
çünkü nereye gitse sesine dönermiş
ve sesinde toplanırmış her ayrılıktan
sonra döndüğü o siyah günler gibi insan!

HAYDAR ERGÜLEN

Çıktı!

Bayilerde!

KENT REHBERİ

turgut yüksel

habil mi kabil mi?

Kadim dinlerde bize kıssadan hisse olarak aktarılan; bu dünyaya cennetten düşmüş ilk iki insanın çocukları arasında gerçekleşen ve tarihin ilk cinayeti olarak adlandırılan vakanın kıskaçlıktan çıkması tesadüf müdür? Yoksa bu hissin katil ya da maktul olmanın dışında bir başka duruma izin vermemesine dair bir işaret midir?

Peşinden şu soruyu da sorabiliriz: Eğer kıskançlık öğrenilen bir duyguysa, Kabil kıskanç olmayı kimden öğrendi? Adem'den mi, Havva'dan mı yoksa kıskançlık yüzünden onları cennetten kovulmasını sağlayan ve kendisi de bu sebepten dolayı daha önce tanrı katından atılan şeytandan mı?

Ruh bilimleri sözlüğünden kelimenin sağlamasını yeniden yapalım: Başka bir kişinin bize göre bir üstünlük gösterdiği ya da sevilen birisinin başkası ile ilgilendiği kanısına varılınca takınılan tutum ve duyulan duygu.

Ek olarak şu tanımda başka kaynaklarda geçmektedir: Başkasının sahip olduğuna kendisinin de sahip olma gerekliliğini hissettiren bir duygudur.

Bu tanımın sonuçlarıyla ilgilenelim biraz; bu durumun getirdiği, dil, üretim ve davranış bozukluğuyla. Kıskanç olan kişi özel ilişkisinde bu halinin doğallığını hem kendine hem de diğerine kabul ettirmek üzere hepimizin illaki duyduğu şu cümleyi söyler: Seven insan kıskanır!

İşte dil bozuldu. Dil düşünceyi, düşünce de davranışı bozar ve son zamanlarda sıklıkla karşılaştığımız bir eylem ortaya çıkar: Erkek şiddeti ve kadın cinayetleri... Sebebi: Tabii ki kıskançlık! Bu cümle ilk cinayet geleneğini devam ettirir ve sonunda seven insan öldürür haline gelir. Kimse de sevginin tabiatında olan şu soruyu sormayı aklına getirmez: "Seven insan neden yaşatmaz?!"

Son yüzyılda dünya bir mezbaha gibiydi, halen de öyle. Dev savaşlar, büyük kumpaslar oldu ve ne yazık ki bunları uzaylılar, cinler, öcüler,orklar yapmadı. Biz yaptık; severek, isteyerek ve inanarak. Ama bunun yıkımı öyle büyük oldu ki insan üzerinde; daha önce inandığı, varlığı inşa ettiği tanımların altından kaydığına şahit oldu. Güvenli olarak yere basamıyor, inandığı tanımlar mezarının üzerini kapatan toprak gibi üstüne yığılıyordu. Sonuç: kendine ve diğerlerine olan büyük güven ve inanç kaybı! Bu kaybı yeniden inşa etmek yerine hızla hayatta kalmasına anlam verecek iki tanım seçti. Ama dilini unuttuğu için o tanımların da hastalıklı olduğunu hiç düşünmedi: Rekabet ve tüketim. Tutulduğu hastalığı tedavi edeceğini sandığı bu kelimeyi sürekli anarak kutsamaya başladı.

En iyisinin (iyilik?) kendisi olması gerektiğini düşündü. Bilirsiniz, son 20 yılda kişisel gelişim kitapları mayalanmış hamur gibi kabardı, çoğaldı. "İsterseniz olur"(arsızlık) denildi, ama "hakları koruyarak çalışırsanız olur" (terbiye) denmedi. Bitkilerle konuşun denildi, komşunuzla konuşun denilmedi. Kim komşusunu tanıyor artık? (Muhbirlik yapacak kadar herkes tanıyor) Kapitalizmin bibloları evlere yerleşti ve modern insan ilk atalarına geri dönüp onlar gibi kendi yaptığı putlara tapmaya başladı. İnsan bir kusurlar bütünüyken bunu görmezden gelip kusursuz insan yoluna gitmeyi tercih etti. "Her mükemmellik arayışının hem bireysel hem toplumsal düzeyde olmadık belalar açtığını" unuttu. (Adnan Akçay / "Mükemmel insan mı, yok daha neler!" / ODTÜ'lü dergisi Mart 2014)

Kişi kendi vicdanı için ibadet edeceğine, cennete gitme arzusuyla içten pazarlıklı olarak şeyhine biat etmeye başladı, cenneti bedel karşılığında alabileceğini düşünerek, kendi dili yerine onun dilini taklit ederek özgürlüğünü kaybetti.

Anlamlar kaybedilip, yeni anlamlar uyduruldu. Dilin bir iletişim nesnesi olduğu unutuldu, diğerine kendi varlığını anlatama yerine varlığını kayıtsız şartsız kutsama yoluna girdi. Diğerine varlığını gösterme sadece onu itham etmekten geçer oldu. Bir sanat eserinin temel fonksiyonunun bir iletişim aracı olduğunun unutulması gibi.

Politikacının işlevini unutması gibi sanatçı da kendi işlevini unuttu. Devleti değiştirmek isteyen her hareketin devleti ele geçirdikten sonra devlet olması gibi, onu yüceltmesi gibi, sanatçı olmak isteyen çoğu kişinin de sanat tanımı altında ezilmesine ve bununla baş edemeyip tanımı yüceltmesine şahit oluyoruz. Her türlü iktidarın kıskanılması gibi... İkna edilmeyi unutup rıza göstermeyi uyum için tek çare olarak görmek gibi... Ve tabii ki ilk bozulan dil oluyor. Sanat eseri yerine esrik nesneler, rasyonel politika yerine mitolojik söylenceler üretmeye başladı.

"Tarih boyunca yaygınlaşabilen tefsirler, hep egemenlerin manipülasyonuyla "teolojik" alana hapsedilmiştir. Din hep göklerde gezdirilmiş, bir türlü yere indirilememiştir.", "Dikkat edildiğinde görülecektir ki bilinen bu dört ana din yorumunun hepsinin arkasında da imparatorluklar, donanmalar, ordular ve müstekbirler vardır. Yaygın olarak bilinenler de bunlardır." (Sırrı Süreyya Önder /"Müminin Celadetine Ne Oldu?" / Birikim dergisi 250. Sayı)

Bu alıntıdaki iki kelimeyi değiştirip onu yeniden okuyalım mı? "teolojik" yerine "aristokratik", "din" yerine de "sanat" kelimesini kullanarak...

Din gibi, sanatın gündelik hayatın içinden çıkartılıp belirli mekânlara tıkılması, belirli muktedirlerin onun için yeni tefsirlere girmesi, tanımlaması, yönetmesi, yön vermesi üreticiyi deforme etti. Kişi kendi vicdanı için ibadet edeceğine, cennete gitme arzusuyla içten pazarlıklı olarak şeyhine biat etmeye başladı, cenneti bedel karşılığında alabileceğini düşünerek, kendi dili yerine onun dilini taklit ederek özgürlüğünü kaybetti. O kadar ki sokağa sol adımla çıkmaya bile korkar oldu. Üretici de yüksek tabaka(!) için sanat yaparken, özgür olacağını zannetti ama sadece hizmetkâr olabildiğini unuttu.

Dostoyevski 140 sene öncesinden bize şöyle söylemişti: "Şimdi bak, bugün insanlar, hiçbir zaman olmadıkları kadar özgür olduklarına inandılar, ama özgürlüklerini bize getirdiler ve onu tevazuyla ayaklarımızın altına attılar." Despotlar uzaydan veya orta dünyadan gelmedi onları biz yarattık!

Olmayanı almaya ve satmaya başladık. Yani söylenceleri bile paraya çevirmeyi başardık. Bu akıl tutulmasını sadece nesneyi yücelterek dili bozan biri doğru olarak gösterebilirdi. Ona inandık, esatirlerden kazanç ummaya başladık. Anlamı kaybettik, elimizde sadece nesne kaldı. Anlam koyamayan biri sanattan anlar mı? Onu yeniden tanımlayabilir mi? Tabii ki hayır. Onu yeniden para kazanabileceği bir nesne olarak görür. Kömür, hisse senedi gibi, bakır gibi... Anlamını kaybeden bir sanat eylemi yapanı da alanı da sadece iktidara yaklaştırır, kıskançlıkla, onun iyi ya da kötü olduğunu düşünmeden.

"Pieter Bruegel'in bir karakalem çalışması var. Elinde fırça, o, zamanının dışındaki resimlerinden birini yapıyor. Keskin, delici bakışlarıyla gözleri tuvale odaklanmış, yanındaki elinde para kesesini tutan ebleh bakışlı 'müşteri'yi umursamıyor bile. Hatta daha fazlası, aşağılar bir bakış ya da bakmayış var ifadesinde: Paraya ihtiyacı olsa da yaratıcının alıcıyı umursamadığının resmi.

Bir de resimlerinin fiyatının 'nasıl' değerlendirilmesi gerektiği, 'ne kadar' ettiği, ' sanat piyasası'nın son durumu üzerine bitmez tükenmez demeçler veren, 'finance-painter' denebilecek ressamlar var Bruegel'den farklı olarak. Yaratıcı faaliyet için 'zamanı satın alma'yı aşan bir fazlalıkla para üzerine konuşanlar." (Cengiz Alkan / "Şuna baksana ne acayip yahu!" / Radikal gazetesi 2 Ocak 2011)

Siz hangi üreticiye gıpta edersiniz?

****

Politikayı, özellikle de dış politikayı gözümüzde hep büyütür, anlaşılmaz bir bütün olarak kabul ederiz. Aslında hiç de öyle değildir. Bunu her hangi bir sıradan insanın davranışına bakarak bulabiliriz. Hatta kendimize bile.

Örneğin; İş yaptığımız birine karşı nazik davranırız veya iş yerindeki patrona karşı. Çünkü orada geçerli olan bir karşılıklı çıkar üzerinden kurulmuş bir iş ilişkisidir. Bu çıkarların devam etmesi için de uygulana belirli dil kuralları vardır. Ama patronu hakkında kendini güvenli hissettiği (yabancı birisinin duymadığını bildiği) anda arkasından atıp tutmayan var mıdır? Zannımca yoktur. Dış politika da böyledir. Diplomatik zarafet ışıl ışıl parlarken, "ekselansları" cümlesi havalarda dolaşırken, o diplomat kendini güvenli hissettiği alanda hemen gıybet'e başlar. "Bu adam aç gözlü, hırslı, salak ama bağlantıları çok iyi olduğu için o mevkide" gibi...

Bunlar çok aşina olduğumuz ama aynı zamanda da ortaya çıkmadığı için ve kapalı kapılar arkasında döndüğü için varlığını unuttuğumuz şeyler. Ta ki birisi çıkıp da "Yahu senin şu arkadaşın var ya... O senin arkandan çok acayip şeyler söylüyor" diyene kadar. Bunu duyunca şöyle bir savruluruz. Sonra tekrar kendimize geliriz çünkü biz de aynı şeyi yapmaktayızdır. Hepimizin gizli planları vardır ve açığa çıkmasını istemeyiz. Ve herkes gizli gizli büyük bir nezaketle diğerinin mezarını kazmaya devam etmekte ve bu oyunu çok sevmekte...

Lider, şeyh, hocaefendi, başkan, komutan, reis, patron, kanaat önderi, sanatçı vb... Ne kadar çok duyuyoruz değil mi bu unvanları. Azıcık kazıyın bu afili sıfatları ve eğer görmek isterseniz altından ne çıktığına bakın.

Bakamıyorsanız da kokusu gelecektir burnunuza, Tolstoy'un söylediği gibi: " 'Öf, ne iğrenç bir koku!' bu insanlardan kalan yalnızca buydu işte."

Son sözü Zeki Müren'e bırakalım: "Kıskanılacak insan bulamadım. İnanınız bulamadım."

BİROL TEZCAN

APTALLIK ÜZERİNE YA DA KİŞİSEL DARBE TARİHİM

Ankara'yla ilgili ilk anımdır korkudan altıma işediğim. Annem hiç kızmadı. Sonra darbe oldu. Köyü jandarmalar bastı.

İllüstrasyon: Gökçe Erverdi

Girizgah

"Ben atmış birde ekin orağında doğmuşum. Rahmetli anam öyle derdi. Ben doğduğum sene ihtilalciler Menderes'i asmışlar."

Küçük amcam böyle söylerdi. Çok sonradan öğrendim hayatımızın her anının askerler tarafından parsellenmiş olduğunu. Bu ülkenin resmi tarihi askerin tarihiymiş aslında...

27 Mayıs 1960

Halam ilkokul üçüncü sınıftayken Bayar cumhurbaşkanı, Menderes başbakan imiş. Eniştem, halamı okul çıkışında, tarlada, köyün taşlı yollarında görmüş ve babasını halamı dedemden istemesi için göndermiş. Dedem hemen "tamam" demiş. İyi de, ne kendisinin nenemle nikahı varmış, ne de çocuklarının kimliği. Devreye halamın müstakbel kayınpederi girmiş. Önce nenemle dedeme nikah kıyılmış, sonra çocuklara kimlik çıkarılmış. Nikahta bir sorun çıkmasın diye halamın yaşı büyük yazılmış. Tabii büyük amcam ve babam da. Bu yanlış yaş hesabı bir süre sonra askerlik şubesini harekete geçirmiş. Bir sabah muhtar, amcamın eline yoklama kağıdını vermiş. Vermiş vermesine de amcam daha çocuk. Dedem amcamın elinden tuttuğu gibi ilçe askerlik şubesine gidip durumu şube komutanına anlatmış. Daha doğrusu anlatamamış. Komutan dedeme inanmayıp, "Sen oğlunu askere göndermemek için başka birinin çocuğunu getirdin," demiş. Dedem can havliyle köye dönüp muhtarı ve birkaç azayı yanında şahit olarak götürmüş. Komutan şahitleri görünce ikna olmuş ve dedeme "Hemen nüfusa git, çocuğun yaşını düzelttir," demiş. Dedem, amcamın yaşını dört yaş düşürmüş. Bitti mi? Biter mi? Amcamın yaşını küçültmüş ama babamı unutmuş. Velhasıl bu hikaye gökten düşen kabağın babamın başında patlamasıyla son bulmuş. Dedemin devletle uğraşacak takati kalmadığından babam ağbisinden iki yıl önce askere gitmiş.

O yıllardan geriye şu söz kalmış nenemden; *"Başbakanını, bakanlarını astı bu ülke."*

12 Mart 1971

Dedem babamın yaşını doğru yazdırsaymış eğer muhtıra verildiğinde babam askerde olmayacakmış. Babam ders çıkarmış olsaymış kendi "yaş" hesabından, bizi zamanında kaydettirirmiş. Ülke nasıl geçmişinden ders çıkarmayıp yeniden darbeye sarıldıysa babam da geçmişinden ders çıkarmamış. Dünün bugüne faydası yoksa, bugünün ne anlamı var? İnsan nüfus cüzdanının ne zaman çıktığını üzerindeki tarihten öğrenir. Oysa ben nüfus cüzdanlarımızın çıkarıldığı günü hatırlıyorum. Üç kardeş, babamla ilçedeki nüfus dairesine gittik. O zamanlar nüfus dairesinde işler uzun sürdüğünden babam, doğum tarihlerimizi bir kağıda yazarak orada çalışan bir arkadaşına verdi, "akşama uğrar alırım," dedi. Öyle de yaptı. Nereden bilecektik ki babamın arkadaşının kağıdı kaybedip doğum tarihlerimizi kafasına göre yazdığını. Öyle bir nüfus cüzdanı ki, Denizler asıldığında doğmuş gösteriyor beni. Oysa iki yaşındaymışım asıldıklarında. Minicik çocukmuşum, hiçbir şeyden haberi olmayan. Tuvalet eğitimine yeni başlıyorum belki. Hatta tuvalet eğitiminden bihaberdir annemle babam. Babam inşaatlarda ömür çürütüyordur, annem el tarlalarında. Bol bol altına işeyen bir çocuk. Beni sırtına bağlayıp pamuk topluyor Çukurova sıcağında. Tarlaya götürmediği zamanlarda ya neneme bırakıyor ya da yaşı büyütülerek evlendirilen halama. Yine de şükür ediyordur halam, yaşı büyütülerek asılan Erdal'ı duyduğunda.

Annemi aradım hemen. Sesini duymak istedim. Yanımda değildi ama sesine sarıldım.

O yıllardan geriye şu söz kaldı halamdan; *"Gençlerini astı bu ülke."*

12 Eylül 1980

Beş yaşındayken nüfus cüzdanımı buldum bir çekmecede. Parmak hesabıyla yedi yaşında olduğumu görünce anneme "okula başlıyorum," dedim. Annemin okuma yazması yok, "Sen beş yaşındasın, ne okulu?" dedi. Halamın kızı yanımızda, o da baktı kafa kağıdıma, "Yenge, valla yedi yaşında," dedi.

Beş yaşında okula başladım, altı yaşında darbe oldu. Altı yaşında darbeyi yaşamak yaşadığın anda bir anlam ifade etmese de bıraktığı yaralar sen büyüdükçe büyüyor. Bir gün bir bakıyorsun kanıyor, kapanmamış o yara. Köyde yaşıyor olmak çok da hareketli günler yaşatmıyormuş, Ankara'ya gidince anladım. O yaz tatilinde dayımları ziyarete gitmiştik. Bir gün dayımlarda otururken dışarından silah sesleri geldi. İncirli'de bir gecekonduda oturuyordu dayım. Gecekondu yüksek bir tepedeydi. Pencereden baktığında aşağıda yanan lastikleri ve silahla koşan insanları görebiliyordun. Dayım bize bir şey olur diye çok korktu ve ertesi sabah erkenden Mamak'taki amcasının oğluna götürdü bizi. Gel gör ki o gece de Mamak'ta kıyamet koptu. Eski çöplük yakınlarında bir evdeydik. Sabaha kadar çatışmalar sürünce pencerenin altına serilmiş yer döşeklerinde korkuyla sabahı bekledik. Anneme sımsıkı sarıldım. Çok güzel kokuyordu annem ama ben o gece hiç uyuyamadım. Annemin amcasının oğlu sabah ilk otobüsle bizi Adana'ya gönderdi. O da korktu başımıza bir şey geleceğinden. Oysa zaten başıma gelen gelmişti... Ankara'yla ilgili ilk anımdır korkudan altıma işediğim. Annem hiç kızmadı. Sonra darbe oldu. Köyü jandarmalar bastı. Gözaltılar, işkenceler, kayıplar, idamlar, yurtdışına kaçanlar günlük konuşmaların vazgeçilmez gündem maddeleri olmuştu... Ve ben neredeyse her gece altıma işiyordum artık.

O yıllardan geriye şu söz kaldı annemden; *"Çocuklarını astı bu ülke."*

28 Şubat 1997

Doksanlı yıllar, Beyaz Torosların çok insan götürdüğü zamanlardı. Beyaz Torosların götürdüğü birçok insan geri dönmedi. Analar evlatsız,

çocuklar babasız, bebeler annesiz kaldı. Sivas katliamının üzerinden dört sene geçmişti ki bir gün sokaklarda tanklar yürüdü. Kimisi "Post-modern Darbe" dedi, "Demokrasiye Balans Ayarı" dedi kimisi. Kim ne derse desin, ülkenin tarihine bir utanç sayfası daha iliştiriliyordu. İnsanlar üniversitelerden atılıyor, ikna odalarında başları açılmaya zorlanıyor, firmalara ambargolar konuyordu. Daha da önemlisi, kendi işleyişine güvenmediklerinden olacak, bütün bunları denetlemesi için Batı Çalışma Grubu kuruluyordu.

Yıllar sonra Ankara'da okurken bir komşumuz yemek getirmişti bize. "Öğrencileri çok seviyorum, lütfen bir ihtiyacınız olursa söyleyin. Eşim de ben de elimizden geleni yaparız," demişti de çok mutlu olmuştuk. Genelde öğrenciler pek sevilmez, kendimizi şanslı görmüştük.
Bir akşam ev arkadaşlarımla misafirliğe gittik. 28 Şubat'tan sonra başını açmayı kabullenemediği için okulu bırakmak zorunda kalmıştı komşumuz. "En çok da ne zoruma gitti biliyor musunuz?" diye sordu ama cevap vermemizi beklemeden, "Annem TRT'de yemek programı yapıyordu. Programa seyirci de alıyorlardı. Annemin doğum gününde sürpriz yapmak için seyirci listesine adımı yazdırdım ama başım kapalı olduğu için stüdyoya almadılar. Hediyesini vermek için dış kapının orada annemi bekledim" dedi. Susup kaldık. Sessizliği yine o bozdu, "Ben anlamıyorum, neden laiklik kadınlarla ilgili oluyor? Ben başımı kapatınca mı laiklik gidiyor?"

O yıllardan geriye şu söz kaldı komşumdan; *"Kadınlarını üzdü bu ülke."*

15 Temmuz 2016

Bulutlu gibi her şey... Her şey bulanık... Yemek yiyordum sanki... Aklım başımdan gitti... Altıma işediğim o gece geldi aklıma... Yaşlandım ki ben artık. Yüzüm bir düştü. Kızım, "Ne oldu?" diye sordu... "Hiçbir şey," dedim, "gel uyuyalım." Çok güzel bir masal uydurdum; dünyanın çok güzel olduğu bir masal... İnsanların, hayvanların ve de cümle bitkinin incinmediği bir masal... Kızım uyur uyumaz sokağa çıktım... Yaşadığım kent diğer kentlerden şanslıydı, hiç insanını kaybetmedi. Ama ülkede yüzlerce insan öldü, binlerce insan yaralandı... Sonra altıma işediğim o gece geldi aklıma... Duvarın dibine sindiğimiz ve korkudan altıma işediğim o gece... Annemi aradım hemen. Sesini duymak istedim. Yanımda değildi ama sesine sarıldım. Çünkü o gece annem bana kızmamıştı. Hiç unutmadım...

***

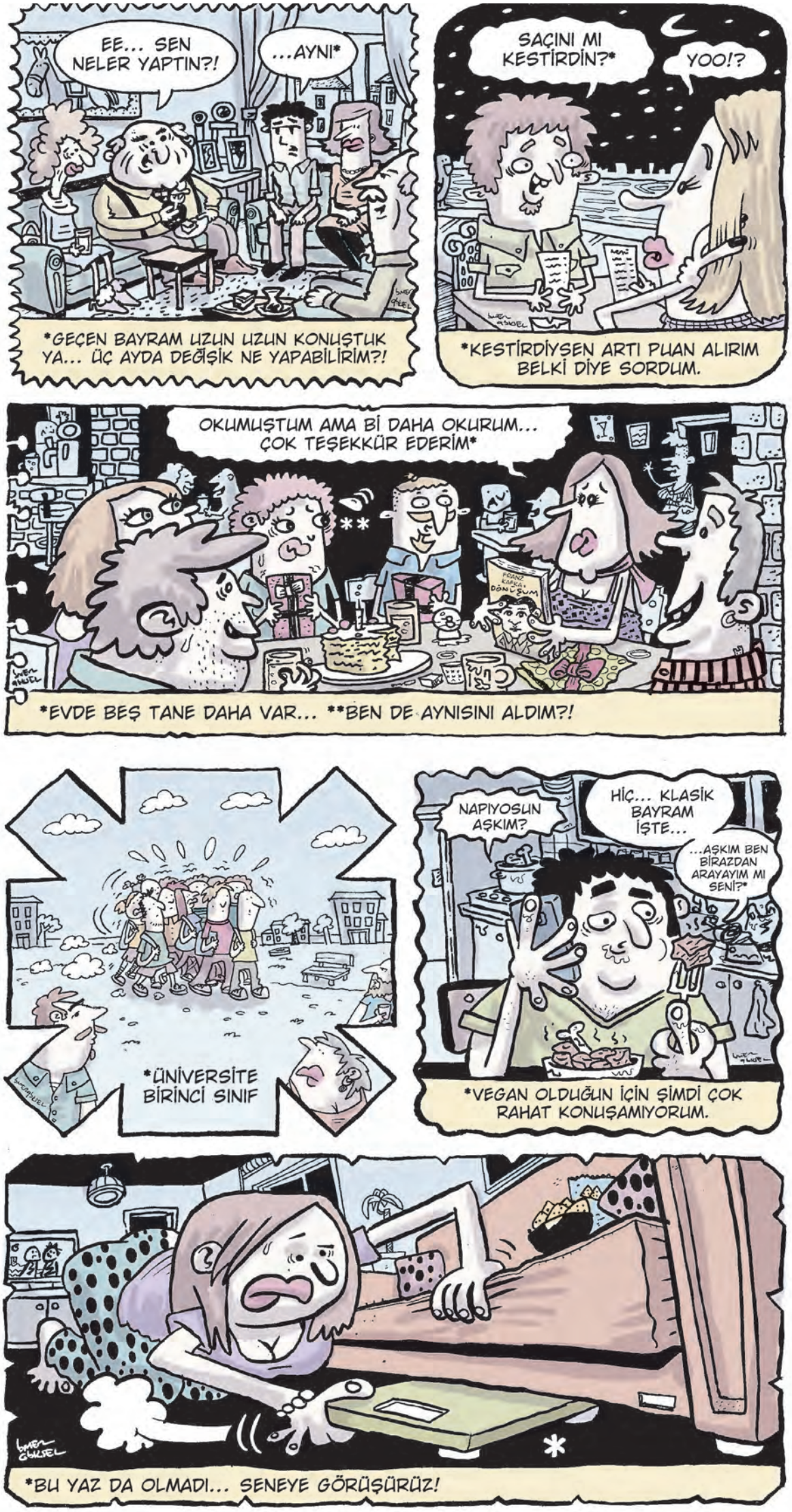
Şimdi düşünüyorum da iyi ki darbe olmadı o gece. Çünkü eğer darbe olsaydı binlerce insan ölürdü. On binlerce insana işkence yapılırdı. Olağanüstü hal ilan edilir, muhalif televizyonlar, gazeteler kapatılırdı. Sendikacılar gözaltına alınırdı. Eğer o gece darbe olsaydı, gazeteciler, yazarlar tutuklanırdı düşünsenize. Cadı avı başlardı. Koca koca mitingler düzenlenir ve demokrasinin nimetleri anlatılırdı...

Bu yıllardan geriye şu söz kalacak; .....

Sonuçgah

Her defasında aynı şeyleri yapıp farklı sonuçlar beklemekten bıkmadık değil mi?

DİPNOT* ÖMER GÖKSEL

ONUR GÖKŞEN

ANNEM EHLİYET ALIYOR

82 Dünya Kupası'nın olduğu yaz, babam Şarköy'den ilk defa bir yazlık kiralamıştı. Ve o günden sonra da bir tek yaz bile olmadı Şarköy'ü görmediğim.

Dondurma reklamlarını hatırlıyorum. 80'lerin ikinci yarısında olmalı. Yeni yeni markalaşmaya başlamıştı dondurmalar. Bu reklamlar, henüz dört mevsimde de dondurma yeneceğini kimse bilmediği için, okulların kapanmasına az bir süre kala TRT'de gözükmeye başlar, bize okulların kapanacağını ve -tabii ki muhteşem- yaz tatilinin başlayacağının müjdesini verirdi.

Yaz tatilinin benim için bütün gün mahallede boş boş gezmenin, birkaç arkadaşa denk gelirsem de sokak arasında maç yapmanın dışında pek bir anlamı yoktu ama yine de tatildi işte. Okul yoktu, erkenden kalkmak yoktu. Bütün gün serseri serseri gezmek, maç yapmak vardı, Tom Miks, Teksas okumak vardı.

Fakat 82 Dünya Kupası'nın olduğu yaz, babam Şarköy'den ilk defa bir yazlık kiralamıştı. Ve o günden sonra da bir tek yaz bile olmadı Şarköy'ü görmediğim. Dile kolay tam otuz dört yıl olmuş.

Annem çok ısrar etmişti aslında, kendi ailesinden herkes oradaymış da, İstanbul'da yazın ne yapacakmışız da, hem çocuklar da denize girermiş de... Türlü sebeplerle babamın kafasına girmiş ve bizleri okullar açılana kadar üç aylığına Şarköy'e götürmeyi başarmıştı. İyi ki de başarmış.

Şarköy'e ilk gittimiz yıl on yaşındaydım, yazları orada büyüdüm, bir sürü arkadaşım oldu, onlarla beraber büyüdük. Hayatın eğlenceli, Amerikan gençlik filmlerine benzeyen yüzünü Şarköy'de tanıdım. Şimdilerde bile ne zaman Şarköy'e gitsem kendimi hâlâ sebepsizce mutlu hissederim.

Babamın Murat 131'i Tekirdağ'ı geçip Karıştıran sapağından içeri girdikten kırk, kırk beş dakika sonra Şarköy gözüktü. Denizi gördük ilk önce. Sonra da sağa sola serpilmiş birkaç evi.

Girişteki tabelada "ŞARKÖY, Rakım 6, Nüfus: 5.500" yazıyordu. Yaklaşık on yıl nüfus sabit kaldı, sonra bir yaz geldik ki, nüfus 120.000 olmuş. Şarköy de büyümüştü bizimle birlikte.

Siteye girdiğimizde bambaşka bir dünyaya merhaba dedik, içimiz heyecandan kıpır kıpırdı Mert'le. Basket potasını görmüştük, bisiklete binen çocuklar güle oynaya, filmlerdeki gibi beş-altı kişilik gruplar halinde geziniyordu.

Bundan sonraki hayatımda çok derin izler bırakacak siteye, SSK 2. Kısım'a gelmiştik. 1974'te SSK çalışanlarının kooperatif usulü inşa ettiği bir siteydi SSK 2. Birinci kısmı da hemen yanındaydı, ancak orası dubleks evlerdi, bizimkiler ise biraz daha sosyal konuta benzeyen üç yüze yakın evin, yirmi-yirmi beş dairelik yatay iki katlı binalara dağıldığı bir siteydi. Anlaşılan paramız buradan ev kiralamaya yetmişti.

Sitenin arkasında dev gibi bir arazi vardı. Güneşin batmasına yakın akşam üstlerinde orada ne maçlar yapacaktık, daha bilmiyorduk. Arazinin arkası biraz arkası mandıra, onun da ardı tepelikti ve o tepenin eteklerinde de sessiz sakin bir köy vardı, "Araplı" Köyü. Sanki şehirden kopmuş ve ilkokul hayat bilgisi dersindeki kitaplarda gördüğümüz bir köye gelmiştim. Mutluluktan ölecek gibiydim.

Hava gündüzleri çok sıcak olduğundan akşamüstüne kadar kimse maç yapmazdı. O arsa boşken ehliyet sınavına girecek acemi sürücüler buraya gelir ve araba sürerlerdi. Annem de bu sürücüleri görmüş olacak ki babamdan kendisine de araba kullanmayı öğretmesini istedi.

Babamdan bir şey istemek gerçekten cesaret gerektirir çünkü babam -hemen hemen etrafımdaki tüm erkekler gibi- kendisine evle ilgili bir görev, bir iş verildiği zaman deliye döner ve -herhalde sakinleşmek için- hemen -nerde oturuyorsa, ikili kotluk, tekli koltuk fark etmez- uyumaya başlardı. Ben babamın her pazar ailecek dışarı çıkmamak için sabahtan akşama uyuduğunu kaç kere görmüşümdür, sayısını hatırlamıyorum. Babam zaten sadece hafta sonları yanımıza geliyordu İstanbul'dan. Hafta içi işteydi fakat nasıl olduysa uyumak yerine annemi arabayla o araziye götürmeyi kabul etti.

Bir çocuk için dünyanın en zor durumu, yeni taşındığı bir yerdeki çocuklar tarafından kabul edilmektir. İşte biz o sürecin başındaydık.

Siteye yeni geldiğimiz için Mert'in de, benim de pek arkadaşı yoktu. Bir çocuk için dünyanın en zor durumu, yeni taşındığı bir yerdeki çocuklar tarafından kabul edilmektir. İşte biz o sürecin başındaydık; herkes bize düşmanca davranıyor, suratımıza alaycı bakışlar atıyor ve arkamızdan fısır fısır konuşuyorlardı, hissediyorduk. O yüzden biz de arabaya bindik, arsaya geldiğimizde babam arabadan indi ve anneme, "Hadi sen geç bakalım direksiyona," dedi.

Annem müthiş bir güvenle direksiyona geçti. Babam daha öteki kapıya binmeden anahtarı çevirdi. Debriyaja -o da ne?- basmadığı için araba yerinde şahlanan bir küheylan gibi titredi. Murat 131 ilk defa başına gelen bu talihsizlikle fizik kanunları izin verdiği ölçüde baş etmeye çalışırken arka koltukta oturan Mert şiddetli titremenin etkisiyle annemin ensesine kafayı gömdü. Annem ve Mert karşılıklı ah'larken sağ tarafta arabaya binmeye çalışan babam da onlara "Ananı sikim! Kafam!" diye eşlik etti. Muhtemelen o da arabaya binmeye çalışırken kafasını kapıya vurmuştu.

Annem iki saniyede aileyi darmadağın etmişti. Korkudan hemen anahtarı çıkarıp babama verdi. Babam anahtarı alıp içeri girdi, kapıyı sertçe kapattı. Ben hariç herkes bir köşeye çekilmiş kafasını ovuşturuyordu. Hepimiz sakinleşince babam anahtarı yuvasına soktu. Hâlâ direksiyonda olan anneme, "Bak canımın içi, öncelikle sakin olacaksın, panik yapma. Önce sol ayağını debriyaja bas sonuna kadar, vitesi boşa al, sağ ayağın da frende olsun," dedi. Sesi sevecenlik ve sertlik arasında gidip geliyordu. Annem ise gayet sakin, "Tamam," dedi ve ayaklarını hiçbir yere basmadan anahtarı çevirdi. Viteste olan araba yine öne doğru atıldı, babam bu sefer kafasını cama vurdu.

"Eeeeeeh, yeter be, sikerim arabasını, zaten sana araba öğretende kabahat," diye bağırmaya başladı babam. Biraz haklıydı bence çünkü Gorbaçov'un kafasındaki kırmızı lekenin aynısının tıpkısı babamın kafasında da belirmişti. Annem bu azarın altında kalmadı, "Bu zamana kadar öğretsen şimdiye çoktan öğrenmiştim, senin yüzünden bu hallerdeyim," diye bağırarak 80'lerde ne kadar feministlik yapılabilirse o kadarını yaptı. Kavga dövüş derken annem arabayı kaldırmayı zor da olsa öğrendi.

Artık aradan iki üç saat geçmişti ve annem arabayı birden ikiye atıyor, yavaşla dendiğinde yavaşlıyor, sağa dön, sola dön komutlarını eksiksiz yerine getiriyordu. Ancak güneş yavaş yavaş batmak üzereydi ve arsaya birkaç çocuk maç yapmak için gelmiş antremana başlamışlardı. On on beş dakikaya maç başlayacak, ortalık daha da kalabalık olacaktı.

Babam anneme, "Etraf kalabalıklaşıyor, ben geçeyim direksiyona istersen, ehliyetin yok, başımıza bela almayalım durduk yere," dedi. Annemse "Yok, yok bi şey olmaz. Karşısı hemen, götürürüm ben arabayı. Hem konuşmasana fazla sen, panik yapma beni," dedi. Annemle babam bunları konuşurken arabanın karşısına tarladan iki tane koyun çıktı geldi. Babam, anneme "Korna çal da gitsinler," dedi. Annem korna çalmadı.

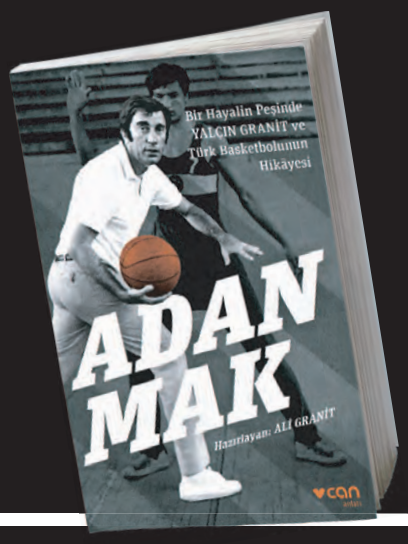
Annem, arabanın açık olan ön camından kendini yarı beline kadar sarkıtacak şekilde çıktı ve koyunlara, "Kışt, kışt, kışt, hadi bakim, kışt," diye bağırmaya başladı.

O günden sonra bir daha annemi direksiyon başında kimse görmedi.

SOCRATES

18. SAYI ÇIKTI!

EYLÜL AYI BOYUNCA, SOCRATES'E **ABONE** OLAN HERKESE TÜRKİYE BASKETBOLUNUN EFSANE İSMİ **YALÇIN GRANİT**'İN HAYATINI ANLATAN ***ADANMAK*** KİTABI **HEDİYE!**

can

MURAT AKTÜRK

İlk taksici kuruyemişçinin camını kırmak için taş arıyor, öbür taksici kafasını kırmak için ilk taksiciyi arıyor, kız ağzına sıçmak için bizim Serdar'ı arıyor...

KAOS TEORİSİ

Geçen yaz oturuyoruz Kadıköy'de bir mekânda, saat on bir falan, kalabalığız, hepimiz de olmuşuz epey içkiden. Hoş sohbetimiz, ortamdaki kadın bireylerin oje renklerinden girdi, havyan pornosundan döndü, ben "Bu gidişin sonu nereye varacak acaba" diye bakarken 1,50'lik avukat bir hanım "Dostoyevski adamdır" diye bağırıyordu masada en son.

Şu anda ismini vermek istemediğim bir arkadaşım var; Serdar. Tam da karşımda oturuyor o gece, böyle bir kurtlandı olduğu yerde. Elinden düşürmüyor telefonu. Yazıyor yazıyor sonra yukarılara bakarak sakallarını kaşıyor, düşünüyor, tekrar yazıyor falan. İçki de tutmuş adamı, kafayı bulmuş epey, bir ara telefonu ağzına götürüp bira şişesinden mesaj atmayı denedi, o zaman anladık aslında ama pek de müdahale etmedik. Bir keresinde sigarayı yanan tarafından içmeye kalkınca uyarmıştım da küsüp gitmişti, o zamandır pek karışmıyorum.

Neyse, bizim sinsi öyle bir hareketlendi orada kıpır kıpır, yüz kilo adam fark edilmeyeceğini düşünerek eşyalarını neyin topluyor ufaktan. Saat bizim için erken tabii, uyandım ben hemen mevzuya "Nereye ya iyiydik" falan diyorum "Ya acil işim çıktı birader" diyor. Lan senin gecenin on birinde ne işin çıkabilir götlek, ben bilmiyor muyum seni? Bir hanım arkadaşıyla buluşacakmış, söylemiyor. Gizliliğe ve hijyene önem veren çiftler eklesin, Allah daha çok versin. Neyse, sallana sallana kalktı bu, çıktı yukarı doğru, ben de arkasından bakıyorum, en son şifanın oradaki tostçuya doğru gittiğini gördüm.

Eve giderken köşedeki büfeden yaptırmış tostunu, almış ayranını, atlamış taksiye gitmiş evine. Açmış kapıyı girmiş, yerleşmiş koltuğuna. Sonradan bir fark etmiş ki cep telefonu yok. Takside kalmış telefon. Eve gelecek kız da evin yerini tam bilmiyor, yakına bir yere gelince arayacak bizimkini, o da gidip alacak kızı ya da taksiciye tarif edecek artık nasıl denk geliyorsa. Kızla buluşabilmesi için telefon şart yani özetle.

Bu bizim rahat pezevenk önce oturmuş TV'yi açmış, belgesel eşliğinde tostunu bitirmiş bir güzel, ayranını içmiş. Sonra kendi telefonunu arayabilmek için başka bir telefon bulmak üzere çıkmış gece vakti sokağa. Gezerken bakmış yakınlarda bir kuruyemişçi var, tam da dükkânı kapatmak üzere. Koşmuş herifin yanına, anlatmış durumu; "Telefonumu takside unuttum, sizin telefondan kendimi arayabilir miyim" diye sormuş. Kuruyemişçi başta mır kır yapmış biraz ama vermiş cep telefonunu. Aramış bizimki kendi numarasını, biraz çaldıktan sonra taksici açmış telefonu.

Serdar, "Hal böyleyken böyle, senin arabada kaldı benim telefon, artık neredeysen de aç taksimetreni getir bana telefonumu, beni bıraktığın evin orada bekliyorum ben seni" diyor adama.

Şoför de "Tamam abi getireceğim telefonunu, yalnız şu anda bir müşterim var arabada, onu bırakmam lazım önce" diyor, kavilleşiyorlar bu şekil.

Bunlar konuştuktan sonra kuruyemişçi nasılsa iş halloldu diye kapatıp gidiyor dükkânı. Bizim eleman da oturuyor kaldırıma, taksiciyi beklemeye başlıyor. O sırada bizimkinin kız da aramaya başlıyor Serdar'ı, "Ben yaklaştım, çık beni karşıla diyecek" ama telefon hâlâ taksicide tabii. Adam açıyor telefonu, durumu özetliyor kıza ve "Yenge, beni en son bu numaradan aradı, belki buradan ulaşabilirsin" diyerek kuruyemişçinin numarasını veriyor kıza da. Tam o aralar taksici de yaklaşıyor telefonu teslim edeceği yere ama bizimkini tam olarak nerede indirdiğini hatırlamadığı için o da kuruyemişçiyi arayıp bizimkinin evini soruyor. Yani bir yandan taksici bir yandan kız, kuruyemişçiyi arayıp duruyorlar. Adam gitmiş evine yatmış çoktan ama kız arıyor "Sevgilim en son bu numaradan aramış" diyor, taksici tutturuyor, "Ben o abinin evini bulamıyorum, nerede tarif et" diye, adam da "Ne bileyim kardeşim" falan derken, en sonunda delleniyor "Sikerim sizi de telefonunuzu da orospu çocukları, beni aramayın artık" diye atar yapıyor, vay efendim bunlar telefonda giriyorlar birbirlerine taksiciyle. O sıra kuruyemişçi arayan kıza da basıyor küfrü, kız da çaresiz diğer taksiciyi arıyor tekrar, "Bana verdiğiniz numaradan bana küfrettiler" falan derken, taksici de zaten küfrü yemiş kuruyemişçiden, o da kıza basıyor küfrü, "Sikeyim senin sevgilini de telefonunu da" diye. O sıra kızı getiren diğer taksici devreye girip telefonu kızın elinden alıp, "Lan sen benim müşterimle nasıl konuşuyorsun amcık?" diye girişiyor telefonda bizim taksiciye. Sonra bunlar bizimkinin oturup beklediği yerde denk geliyorlar birbirlerine nihayet.

Ortamda baş edemeyeceğin kadar büyük kaos varsa oturup bekleyeceksin hiçbir şey yapmadan, her şey kendi kendine yola giriyor.

İlk taksici kuruyemişçinin camını kırmak için taş arıyor, öbür taksici kafasını kırmak için ilk taksiciyi arıyor, kız ağzına sıçmak için bizim Serdar'ı arıyor, kuruyemişçi telefonda anayı avradı cibilliyeti sikiyor, ortalık cehennem hacıt, bizim maybaş da bunların ortasında oturmuş kaldırıma elemanları seyrediyor. Ortam Guy Ritchie filmi gibi amına koyiim, herkes birbirini vuruyor. Bizim panda, manitayı alıp evine gidiyor.

Geçen gün bunun muhabbetini yapıp gülüyoruz yine, "Sen ne biçim bir adamsın birader" dedim, "Oolum" diyor, "Ortamda baş edemeyeceğin kadar büyük kaos varsa oturup bekleyeceksin hiçbir şey yapmadan, her şey kendi kendine yola giriyor öyle."

Senin yazacağın kaos teorisini sikeyim ben Serdar.

HAKAN GÜNDAY

Sen ne yazarsan yaz; yaşanacak gerçeklerin, yarın okuyacağın gazete haberlerinin, dün akşam televizyonda izlediğin haberlerin yanında her cümlen çocuk oyuncağı kalacak.

GÖRÜYORSUN Kİ DÜNYA AKLINA YATMAYANLARDAN İBARET ASLINDA

NE KADAR DA SAFMIŞIM YAZARKEN BUGÜN YAŞADIKLARIMIZI HAYAL BİLE EDEMEMİŞTİM

Ahmet Mümtaz Taylan: Hakan'cığım bu defa Bosna'dayız. Oturduğumuz terastan Arşidük Ferdinand'ın vurulduğu taş köprüyü görüyoruz. Dün sayende şahane bir gün geçirdik. *Daha*'nın Boşnakça çevirisi yayımlanalı henüz bir hafta olmasına rağmen sayıları hiç de azımsanmayacak bir kalabalığa verdiğin söyleşide bulunma fırsatı yakaladığım için kendimi çok şanslı sayıyorum. Söyleşinde neredeyse kalbime ve aklıma kazınan bir cümlenle sohbete başlamak istiyorum: "Kitabı yazdığım zaman göçmenlerin durumuyla, kopuşlarıyla, gitmek istedikleri yerle, geldikleri yerle ilgili düşündüklerimi yazmaya çalıştım, bir hayal kurdum," dedin ve ekledin: "Sonra aradan birkaç sene geçti ve bugünlere geldik. Olup biteni gördüğüm zaman şöyle diyorum: 'Ne kadar da safmışım.' Yazarken bugün yaşadıklarımızı hayal bile edememiştim."

Umut dediğin şey, sen uyurken damarlarında akmaya devam eden kanın hareketi gibi, asla durmuyor. Her nefes alışından sonra, içindeki oksijeni geri bırakman gibi...

SINIRDAN GEÇMEYE ÇALIŞAN İNSANLARA ÇELME TAKAN BİR GAZETECİ OLABİLECEĞİ HİÇ AKLIMA GELMEMİŞTİ

Hakan Günday: Bir hikâyeye başladığımda, hayallerimin ve hayal edilebileceklerimin sonu yokmuş gibi düşünüyordum. Ama sonra her defasında, sadece bu kitaba da mahsus değil, özellikle şiddetin bir iletişim aracı olarak kullanıldığı hikâyeler anlattığımda, bu hisle tanıştım. Bu his âdeta bir duvar gibi, bir gerçeklik duvarı... Her defasında tosladım o duvara. Ve o duvar bana şöyle diyordu: "Sen ne yazarsan yaz; yaşanacak gerçeklerin, yarın okuyacağın gazete haberlerinin, dün akşam televizyonda izlediğin haberlerin yanında her cümlen çocuk oyuncağı kalacak." Çünkü 2013'te yazdığım hikâyede, göçmenlere çektirilebilecek her türlü eziyeti hayal edebildiğimi düşünürken ve yüzlerce saat oturup konuya dair cümleler kurmaya çalışırken, aradan geçen üç yıl sonunda öyle şeylere tanık oldum, öyle şeyler gördüm ki şimdi "Ben aslında çizginin öte yakasına bile geçememişim," diyorum. Çünkü sahte bir can yeleği yaptırmayı, hatta o yeleği yine çaresizlikle boğuşan bir göçmene ürettirmeyi hayal edebilen bir esnafın hayal gücü benimkinin yanında devasa bir kara bulut gibi kaldı. Çünkü nasıl olsa bir daha o müşteriyi görmeyeceğini biliyor o esnaf. Çünkü o can yeleğini takan ya ölecek ya da sonu kapkaranlık olan bir yola gidecek; durumun farkında. Benim kurduğum hayal o kara bulutun yanında, yalnızca bir yağmur damlası... Sınırlardan geçmeye çalışan insanlara tekme atan, çelme takan bir gazeteci olabileceği hiç aklıma gelmemişti mesela. Bir ülkenin iç çatışmasının üstüne, diğer bütün ülkelerin biraraya gelerek benzin dökebileceği ve bunu yıllarca, inatla sürdüreceği hiç aklıma gelmemişti. Çünkü böyle şeyleri ancak gerçek hayatta görünce mümkün olabileceğini anlıyorsun.

UMUT YALNIZCA BİR DETERJAN MARKASI MI?

Ahmet Mümtaz Taylan: Tüm bu yaşananları görmeden asla inanamazdık değil mi?

Hakan Günday: Belki de inanmak istemiyorsun böyle şeylerin olabileceğine çünkü aklına yatmıyor... Ama sonra görüyorsun ki dünya aklına yatmayanlardan ibaret aslında.

Ahmet Mümtaz Taylan: Şunu da ekleyelim mi: Dünyanın bütün coğrafyalarına demokrasi dersi, insan hakları dersi verenlerin, nasıl da sınır kapılarını çaresiz, gidecek hiçbir yeri olmayan mültecilerin suratına kapattığını, kapatmak için kendisinden önceki duraklardakilerle büyük pazarlıklar yaptığını. Ve tüm bunlara şahit olmanın acıklı halini. Böyle bir çağda insan inançlı olabilir mi dostum? Dinî inançtan, itikattan bahsetmiyorum...

Hakan Günday: İnsanın kendi etine kemiğine inancı olabilir mi, inancı kalabilir mi? Aklına, nöronuna...

Ahmet Mümtaz Taylan: Ya da "umut" yalnızca bir deterjan markası mı?

Hakan Günday: Evet, evet. Yani beyin hücrelerine inancı kalır mı insanın? Şöyle söyleyeyim Ahmet: Eğer biz şimdi seninle Bosna'da oturup bu konulardan bahsedebiliyorsak, bu hâlâ bir saniye sonrasına dair duyduğumuz beklentilerin varlığıyla alakalı olmalı. Bir dakika sonrasında, bir gün sonrasında, bir yıl sonrasında veya bu andan, belki şu konuşmadan ve birbirimizden alacağımız, birbirimize vereceğimiz ilhamdan hâlâ bir umudumuz var demek ki.

Ahmet Mümtaz Taylan: Son umut ölene kadar bitmez, diyorsun.

Hakan Günday: Umut dediğin şey, sen uyurken damarlarında akmaya devam eden kanın hareketi gibi, asla durmuyor. Her nefes alışından sonra, içindeki nefesi geri bırakman gibi...

O SAHTE UMUDU SAHTE CAN YELEĞİ OLARAK PAZARLADILAR VE BİNLERCE İNSAN HAYATINI KAYBETTİ

Ahmet Mümtaz Taylan: Diğer yandan bir itiraz biçimi de değil mi umut?

Hakan Günday: Evet çünkü en nihayetinde hemen kabul etmemekle alakalı, her önüne konulanı derhal hayatına dahil etmemekle...

Ahmet Mümtaz Taylan: Satın almamakla...

Hakan Günday: Satın almamakla ve şüpheyle alakalı. Yani şüphe ettiğin için belki başka bir ihtimal olabileceğini düşünmeye başlıyorsun.

Ahmet Mümtaz Taylan: Bilimsel septisizm diyebilir miyiz buna?

Hakan Günday: Duygusal septisizm demek de mümkün, bilimsel tarafları da var mutlaka, hatta tarihsel tarafları...

Ahmet Mümtaz Taylan: Bilim şüphenin üstüne kuruludur ya; kuşkudan vazgeçmeyeceksin, soru sormaktan...

Hakan Günday: Hikâye anlatırken hiçbir zaman umudu veya umutsuzluğu bir unsur olarak koymaktan taraf olmuyorum. Çünkü hikâyeye öyle bakmayı kısıtlayıcı buluyorum. Bunun için de umut, umutsuzluk nerede veya bütün yapının sonucunda bir umut, umutsuzluk var mıdır; onunla da doğrusu çok ilgilenmiyorum. Çünkü bu durumun kumarhane fişi gibi olduğunu biliyorum. Çünkü hep kasanın kazandığı hayatla ve dünyayla kurduğun bu ilişkide,

AHMET MÜMTAZ TAYLAN

umudun da çok rahat kullanılabildiğini görüyoruz, gördük. Çünkü o sahte umudu, sahte can yeleği olarak pazarladılar ve bedelini gördük, binlerce insan hayatını kaybetti o sahte umudun peşinden giderken. Velhasıl yazarken yaptığım tek araştırmayı söyleyeceğim sana... İsveçli bir vakıf var, adı SIPRI. Dünya üzerindeki silah satışlarının raporlarını yazan, yıllık raporlar yayınlayan, son derece basit grafikleri olan bir vakıf bu. Kim hangi silahı nerede üretti ve kim kime satıyor gibi grafikleri var. Şu an dolaşımda olan bu basit grafiklerde birtakım haritaların üstünde oklar görüyorsun batıdan doğuya ve güneye giden. Aynı grafiğin yanına göç haritası da koyduğun zaman ne tesadüftür ki onun tam tersi oklar meydana çıkıyor: Doğudan batıya, kuzeye doğru giden...

Ahmet Mümtaz Taylan: Göç haritasında da silahlar insanları kovalıyor...

Hakan Günday: Evet evet. Ve insanlar bugün çok şaşırıyorlar "Neden?" diye soruyorlar. "Milyonlarca insan bizim ürettiğimiz cehennemde yaşamayı neden kabul etmiyor? Ne kadar tuhaf?" Biz de seninle onların şaşırmalarına şaşırıyoruz işte.

SEN BENİM MEMLEKETİMDEN ÇIKARSAN YER AÇILACAK BEN DE ORAYA GERİ DÖNECEĞİM

Ahmet Mümtaz Taylan: Aynen öyle. Adını hatırlamadığım bir filmden şöyle bir sahne hatırlıyorum. Amerika'da bir üniversitede, ders sırasında milliyetçi olduğu anlaşılan genç bir öğrenci, Ortadoğulu bir başka öğrenciye: "Neden memleketinde değilsin de buradasın?" diye soruyordu. Ortadoğulu öğrencinin verdiği cevabı hiç unutmayacağım: "Sen benim memleketimden çıkarsan yer açılacak, ben de oraya geri döneceğim." Silahlarla insan dengesi meselesinde verdiğin örnek bana o sahneyi hatırlattı.

Hakan Günday: İster istemez şunu baştan kabul ederek hâlâ hikâye anlatmaya devam ediyorsun: Her zaman için mermi sayısı düşünce sayısından fazla olacak bu dünyada. Şimdi bunu bilerek hâlâ hikâye anlatmaya çalışıyorsan kör bir umut var demektir içimizde.

Ahmet Mümtaz Taylan: "Mermiler düşünceleri öldüremez" gibi bir cümleyle lafa girmeyeceğim artık. Çünkü öldürüyor.

Hakan Günday: Tabii ki öldürüyor. Yani öldürmese de süründürdüğünü çok gördük. Çünkü düşünceyi alıyor, zehirliyor ve artık o düşüncenin saflığı kalmıyor.

Ahmet Mümtaz Taylan: Okurumuz damarlarını kesmeden başka bir konuya geçebilir miyiz Hakan'cığım?

Hakan Günday: Lütfen.

BOSNA'DA YAŞAYAN İNSANLARIN YERÇEKİMİNE DİRENİR GİBİ BİR HALLERİ VAR

Ahmet Mümtaz Taylan: Bosna'dayız ya kaç gündür, buradan bir hava estirelim. Yani börek ve köfte konusuna hiç girmek istemiyorum. Günlerdir yediğimiz tek sebze karpuzdu belki ama Bosna sahiden şahane bir yer. Bunca yoksunluğa, şehrin bütün taşlarına ve kaldırımlarına sinen bunca acıya rağmen çok güzel bir postürleri yok mu buradaki insanların? Bir defa çok güzel yürüyorlar, yerçekimine direnir gibi bir halleri var. Mesela yere doğru eğilmiş kafalar ve çökmüş moraller görmedik etrafta; yaşanan bunca sıkıntıya, acıya rağmen. Umut meselesine biraz da burdan mı baksak acaba?

Hakan Günday: Görmedik. Buradaki insanların yürüyüşleri ve duruşları, Saraybosna'da bulunan yamaçlardaki evlerin duruşlarına benziyor, hepsi dik dik, hepsi yerçekimiyle kavgalı, hepsi yerçekimine ters duruyorlar ve doğrudan ileri bakıyorlar. Çünkü dik durursan duvarın öbür tarafını görecek boya erişme ihtimalin daha fazla.

BİLİYORSUN Kİ UYKU ALACAKLI KALMAZ

Ahmet Mümtaz Taylan: Ekin iti derler biliyor musun?

Hakan Günday: Hiç duymadım.

Ahmet Mümtaz Taylan: Rahmetli babaannem söylerdi: "Ekin iti gibi başı dik," derdi. Şimdi ekinlere kargalar dadanıyor ya, ekin itleri var özel olarak yetiştirilmiş, ekinin içinde büyümüş. Ekinin boyu uzadıkça dikilip bakıyor yukarı doğru ki kargalar ve diğer kuşlar ekine dadandığında onları kaçırabilsin. Sahibiyle birlikte tarlasını koruyor bir nevi. Ortak yaşamın çilelerine sahibiyle birlikte katlanıyor hayvancağız. "Ekin iti" deyiminin içinde "it" geçmekle birlikte -ki it bana göre kötü bir tanım değil, bir hayvan arkadaşımızın ismi- olumlu bir anlamda kullanırdı babaannem de... Ekin iti gibi uyanık, radarlarını hiç kapatmayan, etrafı kolaçan eden, kollayan, kanatlarının altında tutan manasında...

"Mermiler düşünceleri öldüremez" gibi bir cümleyle lafa girmeyeceğim çünkü artık öldürüyor.

Hakan Günday: Çünkü insanın her zaman uyumaya bir meyli var değil mi? Sen de öyle düşünüyor musun?

Ahmet Mümtaz Taylan: Olmaz mı, elbette var. Hayatımızın bilimsel olarak üçte birini uykuda geçirmemiz emrediliyor. Gerçi benim birçok emirle olduğu gibi bununla da sıkıntım var. Çok borçluyum uykuya ki biliyorsun uyku alacaklı kalmaz derler, eninde sonunda bir yerde devirir seni ama ben mümkün olduğu kadar direnirim, biliyorum ki sen de o direnenlerdensin. Galiba bize benzeyen arkadaşlarımız ya da benzediğimiz arkadaşlarımızla ortak bir durumumuz bu uykusuzluk. Sürekli bir huzursuzluk ve tedirginlikle de alakalı olabilir. Yine de Bosna başı dik uyuyabilen insanların hâlâ var olduğu bir yer. Eğer burada işler bu şekilde yürütülebiliyorsa; yani zamanın ruhuna direnerek, ona çok teslim olmayarak, ruhunu hemen onun emrine vermeyerek yaşayanlar var ve her şeye rağmen yaşamaya devam ediyorlar. Filmde birlikte çalıştığımız Suriyeli kardeşlerimiz; sırtlarında onca çile ve ölüm korkusuyla ülkelerinden ayrılmalarına rağmen bir şekilde hayata sıkıca asılmaya devam ediyordu. Umudun modası sahiden hiç geçmeyecek galiba.

Hakan Günday: Elbette geçmeyecektir ama nasıl ele alındığı ve hangi üretimde kullanıldığı muhtemelen sürekli değişecektir. Umut, özünde son derece zararlı olabilecek de bir şey. Dolayısıyla nasıl kullandığın çok önemli. Çünkü çok etkili bir kavram. Onu dile getirdiğin ve kullandığın zaman peşine milyonları takıp cehennemin dibine gidebilirsin.

Ahmet Mümtaz Taylan: İdeoloji gücünde bir şey, değil mi? İsviçre çakısı gibi.

Hakan Günday: Kesinlikle.

Devam edecek...

OT Okur

EDİTÖR NOTU / DOĞU YÜCEL

Merhaba arkadaşlar. Yazı, şiir, deneme ve öykülerinizin hepsini okudum. Bazıları öne çıktı, bazıları (özellikle çok uzun olanlar) son anda yer darlığından elendi. Bazılarındaki kıymetin de ben farkına varmamış olabilirim, özür dilerim. Şiir konusunda kendimi uzman görmediğim için şiire yer veremedim, bir özür de onlara. Son olarak yazar adaylarına bir hatırlatma yapmak isterim: Laf aramızda bu yazar çizer editör tayfası tam bir "gramer nazi"dir. Ayrı yazılması gereken de-da'lar, ki'ler bizim kutsalımız. Bu konuda daha titiz olursanız yazılarınızı yayımlatma şansınız artar. Herkese sevgi, saygı...

YAĞMURLUK / Nisa Aslı Erten

Çin'de çocuk işçilerin çalıştırıldığı bir fabrikada üretildim. Çocuklukları ellerinden alınan bu küçük insanların gözlerinde şekillendiğim için böyle talihsiz bir hayatım oldu belki, kim bilebilir. En azından yetişkinler için yapıldım. Koyu yeşil, ağırbaşlı bir rengim var. Ya çocuklara üretilen, üzerinde çift kiraz desenleri olan neşeli yağmurluklardan olsaydım.

Beni içinde gıdıklandığım poşetimden ilk çıkaran doğal kızıl saçlı, güler yüzlü, altmış yaşlarında alzheimer hastası bir kadın oldu. Yağmurlu günlerin çok olduğu bu coğrafyada kullanmayacağı günlerde bile tekerlekli pazar arabasına koyar, beni yanında gezdirirdi. Birlikte olmak iyi gelirdi bana, ona göz kulak olduğumu hissederdim. Sanki o benim değil, ben onun sahibiydim. Evden çıktığımız zaman, tatlı bir şarkı mırıldanarak, burnunun ucu soğuktan kızarana kadar yürür sonra köpeği sayesinde evinin yolunu bulurdu. Bu uzun yürüyüşlerden birinin sonunda, ısınmak için girdiğimiz kilisede yıpranmış ayakkabılarının yanına düşerek unutuldum. Kaygan kumaşıma direnip yanında durmak isterdim ama başaramadım. Düştüğüm an unutulacağımı da biliyordum. Ondan hiç ayrılmak istemezdim oysa.

Bir gece boyunca kilisede yerde kaldım. Tütsü kokusu üzerime tam yerleşiyordu ki kapüşonumdan çekip beni yerden kaldıran ve önce ceplerime iştahlı bir merakla saldıran bir çift mavi göz ile burun buruna geldim. Ceplerimde bulduğu bir küçük çocuk eldiveni teki, içi boş minik bir içki şişesi, eşantiyon gazoz açacağı, tarihi geçmiş bir otobüs bileti ve tüm diğer süprüntüleri tiksinti ve hayal kırıklığı ile attı. Beni üzerine giyip dışarı çıktığında sağanak yağmur vardı. Bu güzel tesadüfle mutlu oldu, sıkı sıkı sarıldı bana. Birlikte olduğumuz süre boyunca hep o gün kilisede ne işi olduğunu merak ettim. Belki o da biraz ısınmak için girmişti. Günahlarından bu kadar zevk alan birinin kilisede başka işi olamazdı.

Beni üzerine giyip dışarı çıktığında sağanak yağmur vardı. Bu güzel tesadüfle mutlu oldu, sıkı sıkı sarıldı bana.

O günden sonra hayatım tamamen değişti. Şarkı söylediği izbe yer altı barından sabahın ilk ışıklarıyla çıkıyordu. Etraftaki erkeklerin yarısının spermlerine ev sahipliği yapan yatağına kendini atar atmaz derin bir uykuya yuvarlanır, ben de fırlatılıp atıldığım koltukta üzerimdeki izmarit deliklerinin acısı ile sabaha kadar inlerdim. O güneş küskünü, havasız odada haftalarca aynı koltuğun üzerinde kıpırtısız kaldığım zamanlar olurdu. Yağmuru, yağmurdan sonra toprak kokusunu, köpek ve unutkan kadın ile nehir kenarındaki gezintilerimizi özlerdim.

Uzun zaman sonra o sabah beni üzerine giydiğinde kusmuk kokan o bara gideceğimizi bildiğim halde sevindim. Yolda geceden sardığı cigaralığını içti, markete uğrayıp bir bira aldı. O gün bana da sirayet eden garip bir coşku vardı üzerinde. Son düzlüğünde koşan at gibiydi. Hiç içmediği kadar içti, anlamlı anlamsız her şeye güldü. Ve onu bekleyen erkeklerden birinin beline dolanarak bardan çıktı. Eve gidecekleri yerde nehir kenarına saptılar.

Bir gece evvel yağan yağmur yüzünden toprak çok kaygandı. Ayakta durmakta zorlandıkları için kahkahalarla yere yuvarlandılar. Yeşil rengim tamamen çamura bulanmıştı. Derin öpüşmeler, aceleci bir kemer şıkırtısı ve ağacın en alçak dalındaki yaprağa bile ulaşmayan zayıf, tatsız bir orgazm çığlığı. Çamurla birlikte yere yapışıp kalmış gibiydi, bacakları hâlâ ayrık, adam üstünden kalktığı halde kıpırtısız, gözleri ağaç dallarının arasından gözüken puslu kış sabahına bakıyordu. Saçına, tırnak aralarına dolan çamura bakıp tiksinti ile yavaşça ayağa kalktı. Sabahın soğuk ayazına aldırmadan beni üzerinden çıkardı. Nehir kenarına yürüdü ve bir an bile tereddüt etmeden beni nehre fırlatıp attı. Suya kavuştuğum an usulca akıntı ile birlikte sürüklenmeye başladım. Koyu yeşil nehirle bir bütün olmuştum sanki.

SINIRIN ESMER ÇOCUKLARI / Arjin Dilek Öncel

Bayram sabahları size temiz yüzlü, güzel giyimli çocukları anımsatıyor olmalı. Kentin en yoksul ailesi bile giydirecek yeni kıyafet bulurdu böyle günlerde. Uyku ile uyanıklık arasında gidip gelirken seslerini duyuyordum, çocukken bir tarafıma isabet edecek diye sokağa çıkmaya korktuğum pat pat ve "kız kaçıranların" sesini. Çocuk sesi, kentin sesi ile karışıyordu, kent uyanıyordu. Ellerindeki şeker poşetleriyle, çocuklar vardı Diyarbakır'ın sokaklarında.

Ancak ülkelerindeki savaştan kaçıp gelen "Yeryüzünün lanetlileri" olarak nefret söylemlerinin odağındaki Suriyeli çocuklar için hiç de öyle değildi. Onlar size bayramı değil savaşın çirkin yüzünü hatırlatıyordu. Öfkemizin nedeni tam da bu olmalıydı. Bayramda bile size bu gerçeği unutturmayacaklardı. Savaşın izlerini üzerlerinde taşıyan bu çocuklar hüzün giyinmiş, tek tip dökülmüşlerdi sokağa. Kendi ülkelerinde daha anlamlı olmalıydı bayram.

"Biz yapay sınırlarla ayrılmış bir coğrafyanın size uzak olmayan topraklarından gelen savaş mağdurlarıyız" dercesine duruyordu caddenin üstünde 3 çocuk. Yeşil kısa pantolonlu olanın minik parmakları ayağına küçük gelen kenarları yırtık terlikten fırlamış, yere değmekten kararmıştı. Kulak memesi kan içindeydi. Yüzü gözü öyle bildiğiniz bayram çocuklarına benzemiyordu. Esmerdi, yüzündeki kir onu daha sevimli yapmıştı. Diğerleri de ona benziyordu. Zeytin karası gözler, minicik bir burun. Bir tanesinin kız çocuğu olduğunu fark ettim. Erkek çocukları gibi kesilmişti saçları. Muhtemelen bitlenmesin diye. Kulağına takılan minicik küpelerden onun bir kız çocuğu olduğundan emin olmuştum. Üçüncü çocuk da aynı özenle kirlenmişti.

Arka arkaya dizilmiş, elinde onlarca balon olan bir baloncunun peşine takılmış gidiyorlardı. Baloncu genç homurdanarak yürüyor, çocuklar ise ifadesiz, o balonlar onların hakkıymış gibi sadece takip ediyorlardı. Peşlerine takıldım. Baloncunun çocuklara kızdığı belliydi. Beni fark edince, "Abla sen bakma bunlara, her gün veriyorum ama yine de istiyorlar" dedi, demesine ama ağzından çıkan sözlere kendi dahi inanmamıştı. Ona para uzattım ve balon istediğimi söyledim.

O çocuklar kadar sevimli olmadığımın farkındaydım. Tam o sırada bir çocuk daha geldi yanıma yüzünde bir tuhaf hüzün vardı. Elleri ile beni sarsıyor, sarsıyordu. Onu fark etmiştim aslında ama o sarsmaya devam ediyordu. Parmağı ile balonu işaret etti. Baloncu, çocuklara Kürtçe soruyor "Kija ne duxazi", çocuklar tek tek gösteriyordu.

CAHİT'İN ÖYKÜSÜ / Tuğsan Ünlü

Cahit, 28 yıldır Devlet Malzeme Ofisi'nde sayım memuru olarak çalışıyordu. Bütün gün fabrikadan marangozhaneye gelen parçaların sayımı ve tasniflenmesi ile uğraşırken üstü başı talaş içerisinde kalırdı. Akşam eve gittiğinde saatlerce temizlenmek için uğraşırdı da tek ses etmezdi. İşini hayattaki her şeyden yeğ tutardı. Ona göre insan çalışırken olabildiğince zorlanmalıydı ki kazandığı parayı öyle kolay kolay harcayamamalıydı.

Memuriyete başladığı ilk birkaç ay dışında sayımlarında en ufak bir yanlışlık yapmamış, üstlerinden hiç uyarı almamıştı. Sayım ve tasnif işini o kadar hayatının içerisine müdahil etmişti ki menemen yapacak olsa oturur, domates biberleri, bir yerden bir yere gidecek olsa yol boyundaki kurumuş kavak ağaçlarını sayardı. Saydıklarını küçükten büyüğe sıralamak da hayatın bir tasnifiydi onun için. Domatesleri istediği nizamda sıralar da yerlerini değiştiremediği için kavak ağaçlarına biraz bozulurdu. Gideceği yere vardıktan sonra geriye dönüp boy sırasını bozan ağaçlara uzun uzun bakar, birbirlerine bu kadar yakın olup, aynı güneşte ısınıp aynı yağmurda ıslanmalarına rağmen nasıl aralarında bu kadar büyük farklar olabildiğine hayret ederdi.

Seneler ayların, aylar günlerin peşi sıra geçti, Cahit'in emekli olma vakti geldi. Senelerce çalıştığı kurumdan kendisine verilen orta halli bir ikramiye ile birlikte verdiği emekler belgelenerek iş akdine son verildi. Emekli olmuş gibi değil de işini kaybetmiş gibi hissediyordu kendini. Her gün evdeydi. Senelerdir bir saat gibi çalışan zihni yorulmuştu. Emekliliğin verdiği rahatlıkla sayma alışkanlığını da kaybetmeye başladı. Saymayı bıraktıkça unutmaya başladı. Önce gençlik anıları gitti bir bir hafızasından. Sonra orta yaşlar daha sonra da ihtiyarlık anıları. 62 yaşında doğmuş gibi hissediyordu kendini artık.

Cahit, o sabah emekli olduğunu unuttu. 6'da kalkıp, sakal tıraşını oldu. Kahvaltısını yaptıktan sonra yola koyuldu. Saat tam 8'de Devlet Malzeme Ofisi'nin personel giriş kapısının önündeydi. Fakat gözüne farklı gelen şeyler vardı. Binanın dış cephesi tamamen yenilenmiş, eski halinden eser kalmamıştı. Personel girişine şatafatlı büyük bir kapı yapılmış, turnikeler konulmuştu. Turnikelerin yanındaki boşluktan içeri girmek istediğinde iki güvenlik görevlisi kendisine engel oldu. Uzunca bir söz münakaşasından sonra tane tane anlattılar Cahit'e. Çalıştığı Devlet Malzeme Ofisi kapanmış, yerine şehrin her gün farklı bir noktasında peydah olan vakıf üniversitelerinden birisi kurulmuştu. Belki iş arkadaşlarımdan tanıdık birilerine rastlarım diye dikkatle baktığı cevval gençler de bu üniversitenin ilk dönem öğrencileriydi.

Bu olaydan sonra işini ikinci defa kaybetmenin hüznü ile daha hızlı unutmaya başladı Cahit. Çocukları olduğunu unuttu, çocuklarını doğuran kadını unuttu. Yetmedi, kendini doğuran kadını unuttu. Seslenildiğinde dönüp bakmaz oldu, kendi adını unuttu. Sevmediği yemekleri sevdiği türküleri, hepsini unuttu.

Saymayı unuttuğunda ise vakit bir öğle namazını müteakipti. Son birkaç yıldır sabah namazları için mahalledeki camiye gitmeye başlamıştı. Ezan saatinden bir hayli önce gittiği için uzun uzun avluda otururdu. Avludaki meyve ağaçlarını, yolunu kaybetmiş martıları ve belediyenin cami bahçesine tahsis ettiği boş bankları izler, içi nedenini anlayamadığı şekilde huzur dolardı. O gün cenaze namazı kılınırken kimse fark etmedi ama avluyu çepeçevre saran ağaçlar tam da Cahit'in hayalini kurduğu gibi nizamı bozmayacak şekilde sıralanmışlardı, küçükten büyüğe.

GALATA / Dilek Türker

Bu şehir bir gün yıkılacak. Ama şimdi delilere, sarhoşlara ve âşıklara emanet; en güvenli saatlerinde.

Kadın yürürken kaybolmamak için Galata'dan hiza alıyor. Kuytuda saklı Mevlevihane'nin önünden geçiyor ama bunu fark etmiyor. Yerden toz kalkınca, durup bir yandan gözlerini ovuşturuyor, bir yandan da rüzgara sayıp sövüyor. Otel çıkmaz sokağın ucunda. Köşeyi dönünce, penceresinde çiçek olan odaya bakıyor. Otele girmeden önce bir sigara yakıyor.

Hava sıcak. Çöl rüzgarları etkili. Adamın içinde kötü şeyler olacağına dair bir önsezi var. Gün doğmak üzere. Ezan okunuyor, bitene kadar yerinden kalkmıyor adam. Gölgesi çınar serinliğinde olan mezarları düşünüyor. Biraz olsun sakinleşmeye çalışıyor. Doğrulup bir bardak su içtikten sonra dışarı çıkmak için hazırlanıyor.

Kadın odasına yerleşiyor. Perdeleri kapatmadan önce gökyüzüne bakıyor; yukarı uzanan kuleler ve minareler battığı yerden canına okuyor maviliğin. Etraf koyu kadife, kadının yüzüne bir ağırlık çöküyor. Kilisenin çanı takılıyor gözüne, sonra tepedeki güvercin. Hemen otelin yanındaki kaldırımda bir çöpçü var. Etrafı süpürürken, zamanın daha çabuk geçmesini sağlayan hayaller aklında. Kadın kendini yatağa atıyor.

Kadın öğle uykularını hiç sevmiyor, ölümün kardeşi gibi bu uykular, kötü niyetli olmayan ama hayattan koparan.

Kulaklarında küpeyi andıran damgalarıyla sokak köpekleri geçiyor adamın yanından, uykulu ve hantallar. Dertli babaları hatırlatıyorlar ona, hoyratça harcadıktan sonra her şeyi, tüm hesapları sessizce kapatan küskün yaşlı adamları. Hayatında ilk kez, babasının hiç âşık olup olmadığını düşünüyor adam.

Rüzgar esip penceredeki saksıyı düşürünce, kadın derin uykusundan fırlıyor. Pencereyi kapatıyor. Yere saçılan toprağın içindeki çiçeği alıp, başucundaki suya koyuyor. Yaldızlı duvar kağıtlarına dalıp, rüyasında annesini gördüğünü hatırlıyor. Kökü yerde olsa da göğe yükselen dallı budaklı bir ağaçtı annesi. Annesinin âşık olmaktan ilk ne zaman vazgeçtiğini düşünüyor kadın.

Adam yürümekten yoruluyor. Sakinlik değil artık, kalabalığın talanı hakim caddelere. Öğle güneşi tüm çiğliği gözler önüne seriyor. Bir yerden geçerken su zerrecikleri geliyor üzerine; çimleri suluyorlar. Otele gitmeden önce kendini mezarlığa atıyor, bir banka oturup soluklanıyor.

Kadın öğle uykularını hiç sevmiyor, ölümün kardeşi gibi bu uykular, kötü niyetli olmayan ama hayattan koparan. Hazırlanıp çıkıyor odasından. Dışarısı sokak çocuklarının sesleriyle çınlıyor. Yalınayaklar ama dillerinde ıslıklar. İç burkuyor bu neşeli halleri. Hepsini bir masal kitabında yeniden yazmak gerekiyor diye düşünüyor, alınları hep güneş kokan bu esmer çocukları.

Mezarlıktan, bir meydan okuma gibi görünüyor deniz. Adam çantasından çıkarttığı defterine, "Ancak ölüm eşit kılıyor insanları," yazıyor. Sonra kalkıp otele yürüyor. Bir çocuk mendil sattığını unutup, başka bir çocuğun güvercinleri beslemesini izliyor. Adam hep böyle şeyleri görüyor, kederleniyor. Midesi bulanınca, hemen bir sigara yakıyor.

Çingeneler çiçek satmaya çalışıyor kadına. Gülüşü en güzel olanından bir buket alıyor. Gençler durdurup bir şeyler anlatıyorlar ona hızlıca, yol boyu dinliyor hepsini tek tek. Sonra nazikçe teşekkür edip yoluna devam ediyor. Kahve içmek için ara sokaklardan birine sapıyor.

Adam otele varıyor, akşamüzeri. Resepsiyonun duvarında başka şehirlerde kaç olduğunu gösteren saatler asılı; Roma, New York, Beyrut, Tokyo... Hepsi farklı zamanlarda durmuş. Kimse yok etrafta, yalnızca miskin bir kedi dolanıyor, bu sessizlik garibine gidiyor adamın. Lobide televizyon açık, eski yeşil kadife koltuklardan birine oturuyor adam, görevlinin gelmesini beklerken ekrana takılıyor gözü.

Uzay, okyanusun derinliklerini andırıyor. Birisi kapsülün içinde çok ağır hareket ediyor, birazdan atlayacak. Uzayın boşluğundan kendini bırakmadan önce, biraz daha öne çıkıp ayaklarını sarkıtıyor. Aşağısı dünya; koyu lacivert, yer yer beyaz. Onu izlerken adamın kalbi duracak gibi oluyor. Bir felaket hissi oturuyor içine, yutkunup gözlerini kapatıyor.

Kapı açılınca, çıngırak sesi duyuluyor, elinde kahvesiyle kadın giriyor içeri. Koltukta gözleri kapalı adamı görünce, tedirgin yanına yaklaşıyor. Kimse yok, etraf sessiz. Sonsuz bir grilikte beyaz bir ışık dönüyor televizyonda.

Kadın yavaşça elini adamın omzuna koyup, "İyi misiniz?" diye soruyor.

Adam gözlerini açıp, kadına bakıyor.

Kadın anlam veremiyor. Adam başını çevirince, o da ekrana bakıyor ve "Uzay'dan Dünya'ya Rekor Atlayış" yazısını okuyor. Adamın yanına oturuyor.

Birlikte uzaydan dünyaya düşüşü izliyorlar. Paraşütün açıldığı ve yere inmeye çok az kaldığı söyleniyor. Adam ağlamamak için kendini zor tutuyor.

Dakikalar sonra New Mexico Çölü'ne ayak basıyor Felix. Kadının gözleri doluyor, çenesi titriyor. Bunu fark eden adam, kadının ellerini tutmak istiyor, onu boynundan öpmek. Birlikte çok uzağa gittiklerini hayal ediyor.

Lobide ikisi dışında hâlâ kimse yok. Dışarıda çöl rüzgarları esiyor. Hava tozlu, sıcak.

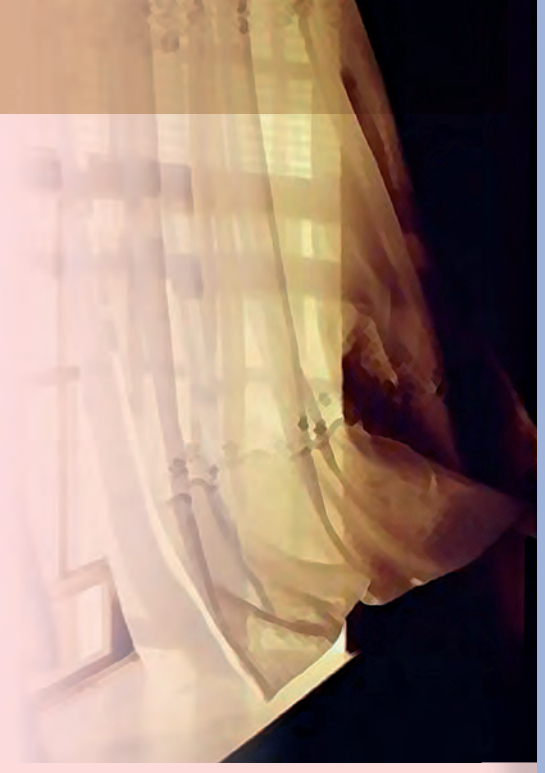
Ekim sayısının OT Okur sayfa editörü; yazarımız SİNAN SÜLÜN sinansulun@otdergi.com adresine yazını gönder önümüzdeki ay OT'ta yerini al.

PINAR ÖĞÜNÇ

Olağanüstü haller canlıları dönüştürüyor. Kriz mevsimlerinde kimi o an cins değiştiriyor, kimi görünmemek için renk... Bazısı ise medceziri sorguluyor, Medcezir balıklarıyla insanları ayıran şeyler var yine de.

OLAĞANÜSTÜ HALLERDE MEDCEZİR BALIKLARI

Perdenin pencereyi örtememiş köşesinden sabah güneş girmiş gözüne, erken uyanıyorsun. Pazartesinin bir normali, perşembenin bir ışığı var. Pazar kadar kişilikli değilse de çarşambanın bile var. Hâlâ yattığın yerden o odanın dışında süren hayatı gözünün önüne getirebilirsin. Bilmesen de bilirsin. Apartmanın giriş katındaki yaşlı amca televizyonun sesini sonuna kadar açmıştır, bir otobüs az ilerideki durakta kapılarını açar, markete getirilen yeni sebzeler kasalarla kapının önüne yığılmıştır. Kükreyen motoruyla üst sokaktan illa ki bir kurye geçer, çok uzakta bir fabrikada vardiya değişiminin son on dakikasını biri içinden sayıyordur. Bunlar olabilir. Hiç önemi yoksa da tahmin edebilirsin. Poyrazla bir beyaz poşet havalanmıştır belki, bir mermer merdivene kadın topukları değiyordur, biri diğerine yalan söylüyordur. Sessize aldığın toplu whatsapp gruplarında herkes birbirine günaydın deyip gülücükler yolluyordur, bir emlakçı ilk kahvesini içiyordur sigarayla kapının önünde. Bu satırları okuduğun kim bilir hangi eylül gününün mevsim normalleri olduğu gibi görmesen dahi olağan akışını gözünde canlandıracak kadar vakit geçirmişsindir bu hayatta.

Uyanırsın ve öğreneceğin saniyeye kadar bilmediklerin, asla tahmin edemeyeceklerin de vardır. Birinin anahtarı kaymıştır cebinden, bir kadın mermer merdivenlerde kayıp düşer. Sabaha karşı yatağında kalbi durup günü görmeyenler olmuştur; o gece oturdukları masadan ayrılıp da kalkan çiftler, otobanda ezilen kediler, o sabah birden kurumaya başlayan kılıççiçekleri. Yeryüzü yaşayan diller ailesinde bunların hepsine hayat denir. Bunun adı olağan haldir.

Uyanırsın ve öğreneceğin saniyeye kadar bilmediklerin vardır. Olağanüstü hal bir akıllı telefon kadar yakındır en azından. Bir gecenin biriktirdiği ve şafak vaktinin sıraya dizdiği ev baskınları, patlamalar ve canlı bomba saldırıları ve gözaltılar ve hızla yürürlüğe giren kanun hükmünde kararnameler, işinden atılanlar, meslekten men edilenler ve birden ortadan kaybolup günlerce haber alınamayanlar ve işkence görenler ve dükkânları basılanlar ve ölenler, yaralananlar ve linç edilenler önüne düşer. O günle sonra yapacağın sana bağlıdır. Sana bağlıdır. Bir cuma günü bu haberlerden birinin içinde isminin geçebileceğine ne kadar inandığına, bunu ne kadar gördüğüne, önemsediğine mesela.

Uyanırsın ve öğreneceğin saniyeye kadar bilmediklerin vardır. Olağanüstü hal bir akıllı telefon kadar yakındır en azından.

Evren ancak inatçı bir merakla bilgiye dönüşebilecek gizlerle dolu. Normali bu. Olimpiyat rekorları insan evriminin hudutlarına dayanmışken, aynı anda dans eden en kalabalık robot rekoru tertiplenip yeni cüce gezegenler, dünyanın benzerleri ve Frankeştayn galaksisinin sandığımızdan daha da büyük olduğu keşfedilirken dahi, insan beyniyle tam kavrayamadığımızdan sözlüklere girmemiş çok madde var.

Medcezir balıkları var mesela. Her yükselişte suyla ilişkileri kesiliveriyor, kendilerini karada bulabiliyorlar. Balık balıklığı bilir; balık olmanın olağan hallerini. Kendi evrenlerinde evrimleri bir Charles Dickens romanı sanki, bıraksalar ezilecekler, direniyorlar. Sudan uzakta, açıkta kaldıklarında kurumasınlar diye oksijen almanın başka yollarını keşfetmişler. Kayalara, alglara, kara yosunlarına benzetebiliyorlar renklerini ki oyuklara, yarıklara sığındıklarında bir de av olmasınlar. Anlamaya çalışıyoruz biz insanlar, bunlar nasıl hayatta kalıyor yahut en azından sonra evlerini nasıl buluyor? Buluyorlar. Bu olağanüstü hal ilanına karşın derilerini de kalınlaştırmışlar. Ne olur, ne olmaz.

Olağanüstü haller canlıları dönüştürüyor. Ama sağ kalma içgüdüsünden fazlasıyla nefes aldığından insan kısmı karışık. Kriz mevsimlerinde kimi zaten "Kandırıldım," deyip anında cins değiştiriyor. Mümkün. Onlar dünyada insan türünün varlığından bu yana kazanandan tarafta duranların torunları.

Kimi medceziri sorguluyor. En önce onları fırlatıyor çekilen su, hazırlıksız olan kalakalıyor oksijensiz. Direniyorlar.

Kimi ise görünmemek için renk değiştirip bir kayanın oyuğuna kıvrılıyor böyle zamanlarda, sesini küçültüyor, kulaklarını kısıyor. "Benim de bir hayatım var," diyor. Ki haklı olabilir, var. Ama hangisi?

İnsanın derisini kalınlaştırmasıyla balığınki birbirine benzemiyor.

OtLaRkEn®

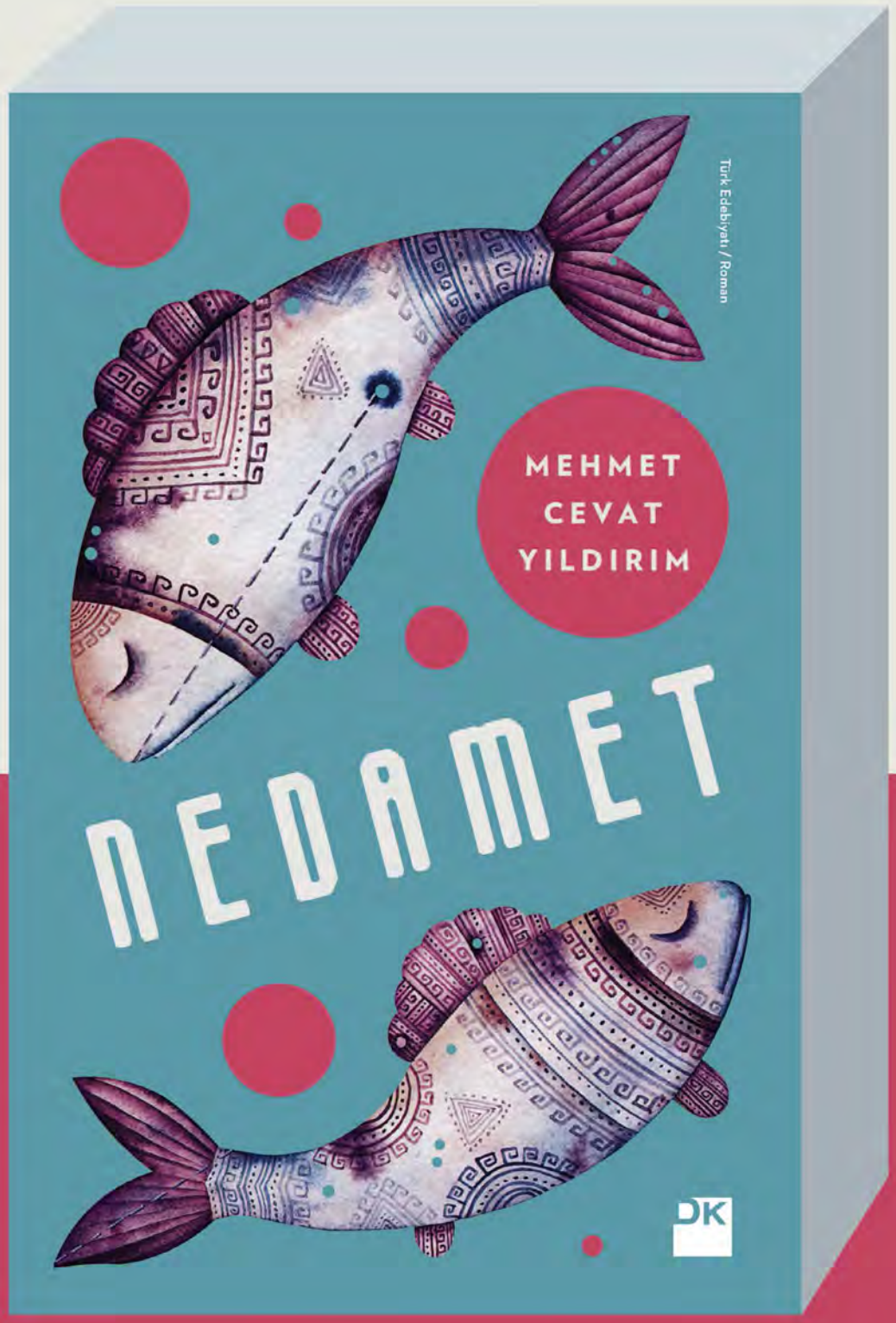
- Tuncel Kurtiz sesiyle okumak lazım bunları, asıl o zaman tadı çıkıyo, oh mis!
- **Lahmacun, param olmayınca yediğim bir şey, o yüzden istemem, başka bi şey söyle bana!**
- Gıybette yorgun düştüm be ceylan!
- **Şu kitapların sadece ayraçlarını okuya okuya iyice cahil oldun!**
- O kadar para bende olsa ben de centilmen olurum lan!
- **Tişörtü o kadar kaliteli ki yağmurda ıslanmıyo!**
- Biz sana dergi editörü olamazsın demedik, fotojenik olamazsın dedik. Yine mal gibi çıkmışsın özçekimli görçek selfisinde!
- **Jalapeno sevmiyorum arkadaşım zorla mı, isot yok mu isot!**
- Edebiyat dergileri yüzünden o kadar çok kahve tüketildi ki, 15 yaşındaki çocukların hepiciği taşikardi şu an!
- **Ben seninle daha neyi tartışayım, 62'den tavşan yapsam, Tunceli'nin plakası diyosun!**
- Sen buna en son çıkan Fifa oyunu demişsin de bunda hâlâ Selçuk Şahin var kardo!
- **Amatör olarak çok güzelsin bence hep öyle kal!**
- Ben senden minnoş küçük tavşan sesi beklerken, senin içinden bayaa bayaa Pavorotti çıktı lan!
- **Ellerim beyaz değil, benim kıllarım çok siyah, o yüzden öyle görünüyo!**
- Musa Eroğlu bizim kadar kendisini dinlememiştir he, değiştirsek mi parçayı!
- **Bilinçli veli gibi konuşma bana!**
- TDK'ya Konfüçyus yazdım, bana kukumav kuşunu önerdi!
- **Üç sene Marsel Düşamp dersi aldım, resim bilgimle döverim seni!**
- Asıl krediyi bizim oradaki bankadan çekicen, bir gün götüreyim seni de belki bana borç para vermek istersin!
- **Pil gücün %8 kalmış olabilir ama şarja şarz dediğin anda bittin benim gözümde, moralim sıffığr sıffığr sıffığr!**
- İlla ekmek yiyecem, dombiliboy olacam diyosun yani!
- **Adamda para var ağbi, baksana saçları arkaya tarıyo!**
- Bazen kendi derimi külotlu çorap zannediyorum, bu hiç normal değil!
- **Kek olur, tatlı olur... Birayla her türlü ürünü tüketebilirim!**
- Ohh bi dergi daha bitteşön, hadi kapatın bilgisayarları da içmeye gitteşön!

EYLÜL 2016 Sayı: 43 - Aylık Edebiyat Mizah Dergisi
Aylık Yaygın Süreli Yayın - **İmtiyaz Sahibi ve Yayıncı:** MEDU YAYINCILIK TİC. LTD. ŞTİ. **Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:** Nurhak Kaya
Yazar Portreler Çizim: Saydan Akşit
editor@otdergi.com - bilgi@otdergi.com - reklam@otdergi.com
www.otdergi.com

Adres: Bereketzade Mah. Banker Sok. No: 6 A-B Beyoğlu İSTANBUL
Tel: (0212) 232 33 09 **Baskı:** Uygun Basım, Merkez Mah. Çınar Cad. Kavak Sok. No:34 Yenibosna-Bahçelievler İSTANBUL Tel: (0212) 451 60 90
Genel Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22 - **ISSN:** 1308-450X

OT'ta yayımlanan tüm yazı, çizim, espri ve karakterlerin yayın hakları saklıdır. Yayınevi, yazar ve çizerin yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazılı, basılı ve görsel yayın organında ve sanal ortamda kullanılamaz.

Mehmet Cevat Yıldırım masalın sınırlarında gezinen, özgün ve vurucu bir vicdani hesaplaşma hikâyesi sunuyor okura.

DK DOĞAN KİTAP

ASLI ERDOĞAN

“

İnsan özgür olduğu yanılsamasına kapılmamalı. Görünür-görünmez polisler, her an her yerdeler. En küçük bir varoluş belirtisi gösterenin üzerine çullanır, doğduğuna pişman ederler.

Suç, cezanın niteliğinden çok, içinde oluştuğu toplumun koşullarına göre şekillenir; idam cezası da, suçluyu mutlak suçlu, toplumu mutlak masum ilan ederek, her şeyden önce bu toplumsal sorumluluğu gözardı etmektedir. Kanlı yasalar, kanlı töreler doğurur, şiddet hep daha fazla şiddetle kendini meşrulaştırır.

İnsan bedeniyle yazmalı; oysa sözcükler yalnızca başka sözcüklere karşılık verir.

Belki de kimileri için yüreğinin şiirini duymanın tek yolu, cehenneme alevlerle yaklaşmaktır. Yaralar çoğu kez dilsizdir; ama bir konuştular mı, sesleri korkutucudur ve yalan söylemeyi beceremezler.

Zaman merhametlidir, inanın. İnsanlardan daha merhametli.

Söz de uçar, yazı da... Geriye kalan ne? İnanın bilmiyorum.

”

